

FEJÉR MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA

JAVASLATTEVŐ FÁZIS

2019. JÚLIUS

KÉSZÜLT

A Fejér Megyei Önkormányzat megbízásából

ELNÖK: Dr. Molnár Krisztián
MEGBÍZÓI TÉMAFELELŐS, MEGYEI
FŐÉPÍTÉS: Igari Antal

KÉSZÍTETTE

Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft.
Térbeli Szolgáltatások Igazgatósága
Térségi Tervezési Osztály

VEZÉRIGAZGATÓ: Kerekes Balázs
IGAZGATÓ: Sik András PhD
OSZTÁLYVEZETŐ: Göncz Annamária

FELELŐS TERVEZŐ: Hamar József TR-13-027, K, TK, TT
KÖZREMŰKÖDŐ TERVEZŐ: Csósz Mónika
Sárdi Anna

TERVEZŐK: Csósz Mónika
Hamar József
Faragóné Huszár Szilvia
Jaschitzné Cserni Tímea
Kiss Dániel
Magócs Krisztina
Nagy András PhD
Sain Mátyás
Sárdi Anna
Szmuriga Orsolya
Szűrös Éva
Teleki Mónika
Vaszócsik Vilja

KÜLSŐ SZAKÉRTŐK
Hanczár Zsoltné (KÉSZ Közmű Kft.)
Herczik Eszter (KÉSZ Közmű Kft.)
Ziman Gergely (KÉSZ Közmű Kft.)

TARTALOM

BEVEZETÉS	1
1. A MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV 2019. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJAI	3
2. ÖSSZEFOGLALÓ FEJÉR MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS A TERV ELŐKÉSZÍTŐ FÁZISA ALAPJÁN	4
3. FEJÉR MEGYE SZERKEZETI TERVÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK	13
3.1 A TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁS RENDSZERE	13
3.1.1 <i>Térségi területfelhasználási kategóriák</i>	13
3.1.2 <i>Erdőgazdálkodási térség</i>	14
3.1.3 <i>Mezőgazdasági térség</i>	18
3.1.4 <i>Vízgazdálkodási térség</i>	21
3.1.5 <i>Települési térség</i>	29
3.1.6 <i>Sajátos területfelhasználású térség</i>	35
3.1.7 <i>Területfelhasználáshoz kapcsolódó további előírások</i>	38
3.2 MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK.....	39
3.2.1 <i>Országos és térségi jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények</i>	40
3.2.2 <i>A javaslat megalapozó műleírása</i>	47
3.2.3 <i>Országos és térségi jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények</i>	52
3.2.4 <i>Országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények</i>	64
3.2.5 <i>Országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmények</i>	68
4. FEJÉR MEGYE ÖVEZETI TERVÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK	73
4.1 AZ ERDŐK VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK	75
4.1.1 <i>Erdők övezete</i>	75
4.1.2 <i>Erdőtelepítésre javasolt terület övezete</i>	79
4.2 A TERMŐFÖLD VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK	83
4.2.1 <i>Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete</i>	83
4.2.2 <i>Jó termőhelyi adottságú szántók övezete</i>	87
4.3 A TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK	90
4.3.1 <i>Ökológiai hálózat magterületének övezete</i>	90
4.3.2 <i>Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete</i>	95
4.3.3 <i>Ökológiai hálózat pufferterületének övezete</i>	100
4.3.4 <i>Tájképvédelmi terület övezete</i>	105
4.4 A VILÁGÖRÖKSÉG VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	116
4.4.1 <i>Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete</i>	116
4.5 A VÍZMINŐSÉG-VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	120
4.5.1 <i>Vízminőség-védelmi terület övezete</i>	120
4.6 A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSHOZ ÉS A FÖLDTANI KOCKÁZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK.....	124
4.6.1 <i>Nagyvízi meder övezete</i>	124
4.6.2 <i>Rendszeresen belvízjárta terület övezete</i>	127
4.6.3 <i>Földtani veszélyforrás terület övezete</i>	130
4.7 AZ ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	135
4.7.1 <i>Ásványi nyersanyagvagyon övezete</i>	135
4.8 A HONVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	140
4.8.1 <i>Honvédelmi és katonai célú terület övezete</i>	140

5. RENDELETTEL ÉS HATÁROZATTAL ELFOGADÁSRA KERÜLŐ EGYEDI MEGYEI ÖVEZETEK.....	144
5.1 Felzárkóztatandó belső periféria övezet.....	144
5.2 Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet	146
5.3 Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet	148
5.4 Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet	151
5.5 Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet.....	154
5.6 Majorsági térség övezetE	156
5.7 Karsztvízszint emelkedésvel érintett terület övezete.....	159
5.8 Napelempark kijelölésének korlátozásával érintett terület övezete	161
6. TERÜLETRENDEZÉSI INTÉZKEDÉSI JAVASLAT	164
7. TERVEZŐI NYILATKOZAT ÉS IGAZOLÓ SZÁMÍTÁSOK.....	167
8. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT	169
8.1 A TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE	169
8.2 A TERÜLETI TERV CÉLJAINAK ISMERTETÉSE	169
8.3 A SZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK	171
8.4 A TÉRSÉGI ÖVEZETEK FELÜLVIZSGÁLATÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK.....	187
8.5 AZ EGYEDI ÖVEZETEKSEL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK	199
9. AZ ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS	207
<i>Térségi szerkezeti terv .....</i>	<i>207</i>
<i>Térségi övezeti terv.....</i>	<i>214</i>
MELLÉKLETEK	219

Rövidítések jegyzéke

Tervek, jogszabályok rövidítésének jegyzéke:

Tftv.	1996. évi törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
OTrT.	Országos Területrendezési Terv (jelenleg a Trtv. része)
OTrT. törvény	Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
Trtv.	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
MvM rendelet	9/2019 (VI. 14) MvM rendelet a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról
OTÉK	253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
HÉSZ	helyi építési szabályzat
SZT	szabályozási terv
TSZT	településszerkezeti terv
TAK	településképi arculati kézikönyv
TKR	településképi rendelet
FMTrT	Fejér megye területrendezési terve
VGT2	Országos Vízügytőlgazdálkodási Terv
MePAR	Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

Intézmények rövidítése:

AM	Agrárminisztérium
BM	Belügyminisztérium
E.ON	Észak-dunántúli Áramhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaság
HM	Honvédelmi Minisztérium
ITM	Információs és Technológiai Minisztérium
KDVTIZIG	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LTK	Lechner Nonprofit Kft.
MEKH	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
MAVIR Zrt.	MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság
ME	Miniszterelnökség
MOL	Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság
Nébih	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
OVF	Országos Vízügyi Főigazgatóság
SZIE-TTI (SZIE-KTI)	Szent István Egyetem Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Intézet (korábban: SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet)

BEVEZETÉS

Fejér megye területrendezési tervének elkészítésére 2018 február és április között lezajlott pályázati eljárás eredményeképpen a Lechner Nonprofit Kft. kapott megbízást. A munka a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendeletnek megfelelően készült. A tervezés a megalapozó munkarészek kidolgozásával vette kezdetét, amelynek végső dokumentációját a Fejér megyei Közgyűlés 2018. november ... ülésén ... határozatával fogadta el. Ugyanezen az ülésen fogadta el a közgyűlés azt a Lechner NKft. által kezdeményezett szerződés-módosítást, amelyre az ország megyei területrendezési terveinek megalapozását szolgáló OTTrT törvény elfogadásának és hatálybalépésének csúszása miatt volt szükség. A szerződés-módosítási javaslatot a közgyűlés Fejér Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 144/2018. (XII.13.) önkormányzati határozatával jóváhagyta.

Az Országgyűlés 2018. december 12-i ülésnapján elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt (Trtv.), amely meghatározza a területhasználat módját és szabályait, figyelemmel az ország általános és egyes térségeinek kiemelkedő gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésére, és arra, hogy e fejlődéshez a véges és nehezen megújuló táji, természeti, környezeti és épített környezeti értékek hozzájárulása elvitathatatlan – az ország kiegyensúlyozottabb területi fejlődése, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi irányítása, az okszerű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban lefektetett területhasználati elvekkel összhangban.

A területrendezési tervek készítésének kötelezettségét, a területfejlesztés és a területrendezés céljait az 1996. évi XXI. törvény határozta meg, amely a megyei önkormányzatok feladatai között elsőként említi a megye területére területrendezési terv készítését. A területrendezésről szóló törvény kimondja, hogy a megyei területrendezési tervnek a területrendezés hierarchiájába beépülve az OTTrT-vel, a kiemelt térségekre készülő területrendezési tervekkel, a területfejlesztési koncepciókkal összhangban tartalmazni kell a térségi területhasználat módját, a műszaki-infrastrukturális hálózatok térbeli rendjét, a megye hosszú távú területi szerkezetét, az egyes adottságok célszerű hasznosítását, a környezet-, táj- és természetvédelemmel kapcsolatos térségi feladatokat.

A megyei területrendezési tervek tartalmi követelményrendszerét, egyeztetési rendjét „A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól” szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet határozza meg. A megyei területrendezési terv készítése során további jogszabályoknak is meg kell felelni. A területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV.8.) kormányrendelet szerint a megyei terv hatályba lépésétől eltelt időben elfogadott hatósági döntéseket be kell építeni az új tervbe. A megyei

tervhez, mint területi tervhez kötelező környezeti vizsgálatot készíteni, amelyet az „Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról” szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szabályoz. A megyei terv készítéséhez szükséges övezeti adatokat „A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól” szóló 282/2009 (XII.11.) Korm. rendelet szerint megnevezett ágazatok biztosítják. 2017. júniustól nagy előrelépést hozott, hogy az alaptérképként szolgáló ingatlan-nyilvántartási adatokat – földrészlet, épület, tulajdontípus, művelési ág, termőföld minőségi osztály –, a szintvonalakat, domborzatmodellt, ortofotókat és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (továbbiakban MEPAR) felszínborítási adatokat a megyei önkormányzat térítésmentesen kapja meg. Ennek jogszabályi alapját az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. CXLI. törvény 72.§ (5) adja.

Az OTrT valamint a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet pontosan meghatározzák, hogy a megyei területrendezési tervek milyen térségi területfelhasználási kategóriákat és térségi övezeteket jelölhetnek ki. A térségi területfelhasználási kategóriákra, övezetekre vonatkozó szabályokat az OTrT tartalmazza, amikre további szabályokat a megyei területrendezési terv nem állapíthat meg. Azonban az Trtv. 24. §. szerint a megyei területrendezési terv egyedileg meghatározott övezeteket is kijelölhet és rendelettel elfogadhat. Szabályai a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök készítésére, a településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási egységek kijelölésére, valamint az OTÉK-ban meghatározott, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek építési használatának megengedett határértékeinél megengedőbb követelmények megállapításának lehetőségére vonatkozhatnak, és nem lehetnek ellentétesek a megyét érintő országos és kiemelt térségi területrendezési tervekkel. Az egyedileg meghatározott övezeteket a megyei önkormányzat csak a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását követően fogadhatja el. Ez az új lehetőség Fejér megye számára is kedvező teret biztosít a saját adottságaihoz illeszkedő speciális térségtípusok lehatárolására és szabályozására. Az ajánlások és intézkedési javaslatok megtétele továbbra is lehetőségként áll fenn, amelyeket a megyei közgyűlés határozattal fogadhat el. A területfejlesztési és területrendezési célok az ajánlásokon keresztül kapcsolódhatnak egymáshoz. Ugyanakkor ezek az elemek a terv nem kötelező részét alkotják, a határozattal elfogadott ajánlásokat a megye önmagára nézve tekinti irányadónak.

A tervegyeztetés módja a korszak digitális átállásához alkalmazkodva megváltozik, új, digitális egyeztetési felületen keresztül zajlik majd. E platform teret ad a véleményezendő anyagok feltöltésére és a vélemények elküldésére is, nagyban gyorsítva és egyszerűsítve a folyamatot.

A területrendezési terv módosításának megalapozását a vizsgálat szolgálja, melynek tartalma a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 7. melléklete alapján került meghatározásra. A vizsgálat az ágazati adatszolgáltatásra, regionális, megyei, járási, szakági koncepciókra, programokra, stratégiákra, a KSH TeIR statisztikai adataira, valamint a hatályos településszerkezeti tervekre és részben a hatályos terv helyzetelemzésére támaszkodott.

1. A MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV 2019. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJAI

Fejér Megye Területrendezési Terv 2019. évi módosításának célja az Országos Területrendezési Tervvel és a jogszabályi előírásokkal való összhang megteremtése, valamint tervi javaslatok a megye fejlesztése érdekében. A tervjavaslatot megalapozó előkészítő fázisban a jogszabályi előírások módosításából eredően és a hatályos terv óta történt fejlesztéseknek megfelelően elkészült a területrendezési terv vizsgálata. Az eredményekre támaszkodva e terv célja, hogy meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, az erőforrások védelmére, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, a hagyományos tájhasználat megőrzésére.

A megyei területrendezési terv elsősorban az országos és térségi szintű fejlesztési igények, az ágazati és területi elképzelések területi koordinációját hivatott összehangolni. Fontos feladata ugyanakkor, hogy a jogszabályok szabta keretek között segítse, térben összehangolja az egyedi, helyi és térségi fejlesztési igényeket is, vagyis támogassa a többszintű, integrált és fenntartható területi koordinációt. Alapvető irányelv, hogy az OTTrT-ben meghatározott védelmi célú illetve a térség fejlődését segítő, jövőbeni térszerkezeti elemek a megye adottságait figyelembe véve, megfelelő egyensúlyukkal segítsék a megye beilleszkedését az országos és az európai térbe.

A terv törekszik egyensúlyt teremteni a közlekedés- és energetikai fejlesztési elképzelések és a táj- és természetvédelmi érdekek között, illetve összehangolja az értékes erdő vagy mezőgazdasági területek megőrzésének szempontjait a beépítési igényekkel.

Az arányos térszerkezet kialakítását a megye szerkezeti terve biztosítja, míg az adottságok, értékek, erőforrások védelme, a fejlesztési területek kijelölésének orientálása, a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása a térségi övezetek feladata. Az OTTrT módosítása során cél volt az országos és ágazati érdekek képviselésének erősítése egyes szabályok szigorításával, más szabályok betarthatóságot segítő módosításával, illetve a térképi lehatárolások aktualizált, megalapozottabb, így elfogadottságot segítő pontosításával. E változtatásokat adaptálja és a megye sajátosságaihoz illesztve alkalmazza a megye rendezési terve.

2. ÖSSZEFOGLALÓ FEJÉR MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS A TERV ELŐKÉSZÍTŐ FÁZISA ALAPJÁN

Fejér megye Területfejlesztési Konceptióját a 43/2014 (IV. 27) önkormányzati határozattal fogadta el Fejér megye Közgyűlése. A koncepciónak amegyve egyes térségeire megfogalmazott fő fejlesztési céljait – amelyek a területrendezési terv térszerkezeti javaslataival is összefüggésben vannak- az alábbiakban bemutatjuk be, továbbá a megye aktuális környezeti állapotára vonatkozó összefoglalást is közöljük.

TÉRSZERKEZET

Fejér megyét a Kárpát-medence két legjelentősebb közlekedési tengelye érinti, amelyek összeköttetést biztosítanak Európa innovációs központjaival. A Bécs-Budapest tengely (M1 autópálya) a térség északi területét metszi, a Kijev-Trieszt folyosó Budapest-Ljubljana-Trieszt, ill. a Budapest-Zágráb-Fiume (Split) tengely (M7 autópálya) pedig a megye gerincén halad át. Jelentős magisztrális eleme még az M6 autópálya, amely keleti határán a Dunával párhuzamosan halad és Osijek/Eszék irányába nyújt összeköttetést, továbbá alacsonyabb rendű, de nagy forgalmat bonyolító útvonal a 8. sz. főút Klagenfurt végponttal.

Tradicionalis szerkezeti elem a Móri-árok, amely a Vértes és a Bakony között húzódó tektonikai törésvonalként, már mintegy 900 évvel ezelőtt az É-D irányú, akkori fővárost érintő kereskedők, zarándokok és keresztetek útvonala volt, ma pedig a Budapestet elkerülő (TIR) útvonalként van ismét nagytérségi szerepe.¹ Újszerű kapcsolatot jelent a dunaújvárosi Pentele-híd az alföldi területek felé. Potenciális elem a Duna, melynek hajózhatóságával kapcsolatos kérdések megoldása időről-időre előtérbe kerül.

A megye lényeges területfelhasználási elemei a Duna-Sárvíz-Sárrét-Bakony és a Sárvíz-Kajtor-csatorna-Velencei-tó-Zámolyi-medence-Vértes ökológiai rendszer erdő-, gyepterületei, vízrendszere². E természetközeli területek az országos ökológiai hálózat fontos elemei. Térségi szempontból kiegészítő jelentőségű a Váli-víz és a Szent László-patakok völgye, amelyek északon a Dunazug-hegyvidékhez, délen a Dunához csatlakoznak, valamint a Velencei-tó – Bika-völgy – Cicolai-víz – Líviai halastavak – Duna vizes élőhelyeinek láncolata, továbbá a Sió-csatorna és a Cinca-Csíkgát vonala. A térszerkezeti fejlődési tengelyek helyenként átmetszik az ökológiai folyosókat, ami konfliktusterületeket jelöl ki, ahol az urbanizáció hatásai a természetmegőrzés igényével konfrontálódnak.

Fejér megye Területfejlesztési Konceptiója³, a táji, természeti adottságok, társadalmi-gazdasági helyzet, közúti elérhetőség, napi munkaerő ingázás, közigazgatási és statisztikai határok, valamint a terület- és vidékfejlesztési

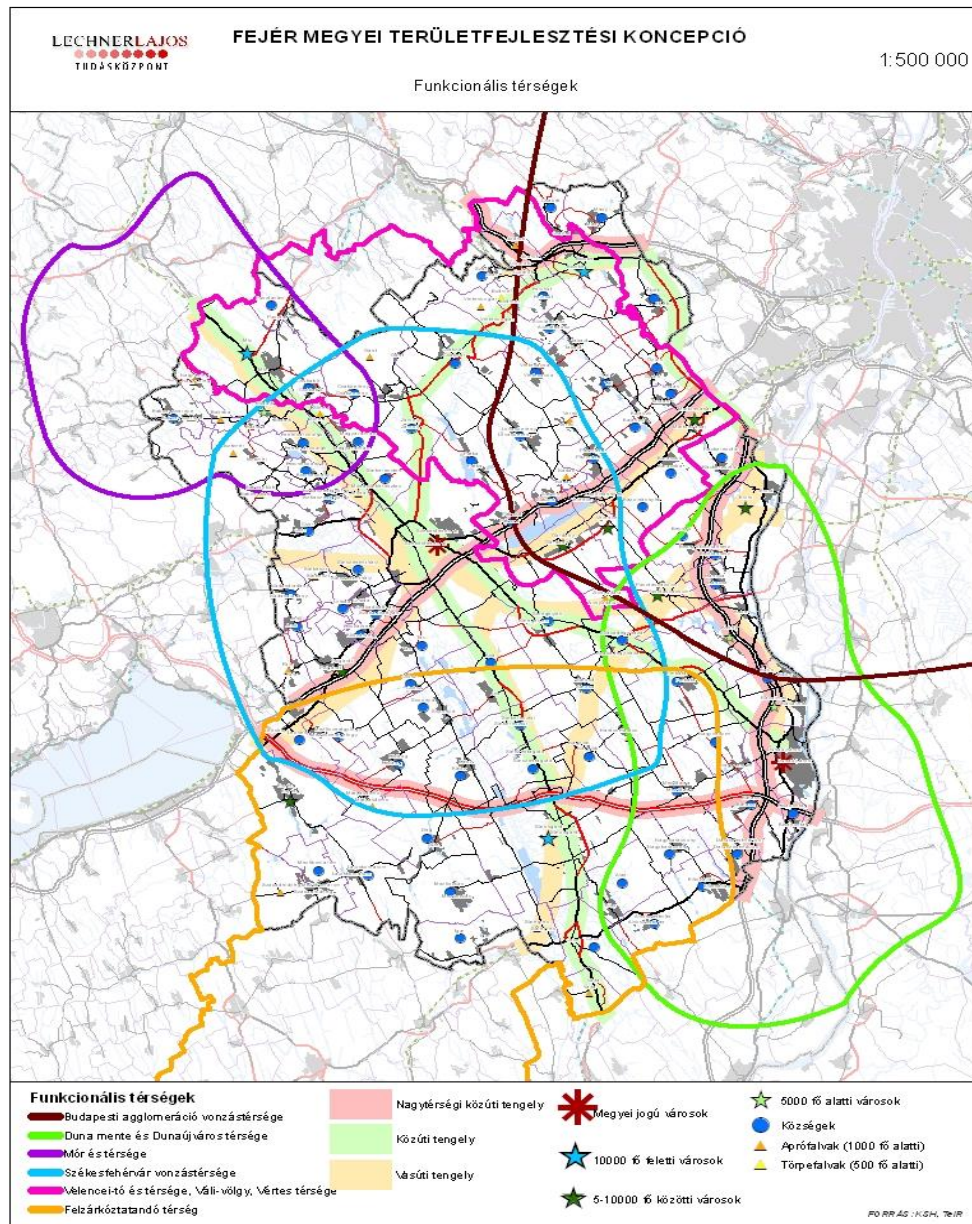
---

¹ Somfai András: Térszerkezet-fejlesztési lehetőségek Fejér megye térségében (1996. május, Térségfejlődés és társadalom, tudományos konferencia, Székesfehérvár)

² Fejér megye területrendezési terve (2001, VÁTI)

³ 2013 Lechner Lajos Tudásközpont

egységek figyelembevételével 6 funkcionális térséget határolt le, amelyek bizonyos területeken átfednek és közöttük a kapcsolatot közúti, vasúti tengelyek biztosítják.

a) *Duna mente és Dunaújváros térsége – 5 megyére kiterjedő ipari-kereskedelmi, logisztikai és közszolgáltatási centrum*

A fővárosi agglomeráció vonzókörzetébe nyúló, 5 megyére (Pest, Fejér, Tolna, Bács-Kiskun, Baranya) kiterjedő, ugyanakkor önálló gazdasági kisugárzással is rendelkező térség a megye dunai kapcsolatát jelenti, annak sokoldalú potenciáljával. A folyó menti települések – a Duna nemzetközisége révén – részesei az európai vízi közlekedésnek, turisztikai és kereskedelmi forgalomnak. Településeit az M6 autópálya fűzi fel. Gazdasági,

foglalkoztatási súlypontja, szellemi bázisa Dunaújváros, amelynek hatása a megyén túl, a Pentele-híd révén még a folyó balparti térségében is érezhető.

b) Budapesti agglomeráció vonzaskörzete – Kölcsönösségi alapú kapcsolatrendszer erősítése

A főváros agglomerációjához kapcsolódó vonzaskörzetet a Pest megye határmenti – az M1-től az M6-ig terjedő - sávjában fekvő, illetve a foglalkoztatási-, rekreációs- és lakófunkciójában egyre szorosabban kötődő Velencei-tavi települések alkotják. Legfőbb problémája e térségnek az önálló identitás, illetve a budapesti vonzások megyeiekkel-helyiekkel történő ellensúlyozásának kérdése, vagyis, hogy a Váli-völgyi és Vértes térségi, valamint a Velencei-tavi területek vonzása a megyeszékhelyhez erősödjön. Ez közmegegyezést kíván a centrum-periféria területén, illetve szoros együttműködést Fejér és Pest megye között, a negatív hatások semlegesítése, valamint a helyzeti előnyök kiaknázása terén. (A térséget közvetve, illetve közvetlenül érintő, tervezett, ám végleges nyomvonallal még nem rendelkező V0 – vasúti elkerülő és „M11” teherforgalmi főúti folyosó a döntés előkészítés fázisában vannak, így hatásuk a térségre még nem értékelhető.) Jelentős funkcionális szerepeket betöltő városai: Bicske – logisztikai, Martonvásár – kutatási, tudományos központok.

c) Mór és térsége – Prosperáló vállalkozói paradicsom

A térség gazdasági szerepe a Győr- Komárom - Tatabánya- Székesfehérvár négyszögben önálló arculattal bír. A Móri borvidék a Velencei-tó – Vértes – Váli-völgy térséggel, valamint a Bakony lábi településekkel jó alapot jelentenek a turizmus különböző válfajai összekapcsolására. Mór jármű- és elektronikai ipari profilja jelentős fejlődési potenciállal rendelkezik, amelyhez további foglalkoztatási és ezekkel harmonizáló képzési igények kapcsolódnak.

d) Székesfehérvár vonzaskörzete – Élhető kulturális-szagrális központ, innováció-orientált gazdasági fordítókörong

A megyeszékhely: fontos közlekedési „fordítókörong”, ipari-logisztikai tengely, kulturális, turisztikai, foglalkoztatási és közigazgatási központ, amelynek megyehatáron átnyúló hatásai vannak. Emiatt elengedhetetlen az együttműködés a szomszédos térségekkel (Mór, Velencei-tó, Balaton stb.) és megyékkel, megyeszékhelyekkel. Erősen agglomerálódó hatások jellemzik a térséget, ahol számos településen a lakófunkció dominál. A gazdag természeti és épített értékek, kulturális hagyományok, foglalkoztatási, gazdaság szervezési és önálló egészségügyi, oktatási bázisán sokrétű fejlődési pálya rajzolható meg korábbi versenyképességi pozíciója helyreállítása érdekében.

e) Felzárkóztatandó térség – A térség éléskamrája

Kihaszíratlan természeti és kulturális adottságokkal, kiváló mezőgazdasági termőhelyi potenciállal rendelkező periférikus térség. A megye meghatározó térszerkezeti vonalai elkerülik, lakosságának jelentős része az alacsony jövedelmezőségű mezőgazdaságból él. Az infrastrukturális fejlesztések hatékonysága alacsony színvonalú,

fenntartásuk fajlagos költsége a periférikus helyzetű településeken nagyon magas. Társadalmi – gazdasági - jövedelmi mutatói kedvezőtlenek.

f) Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértesi térsége – Ökoturisztikai paradicsom

Turisztikai adottságok alapján lehatárolt, önálló térségi fejlesztési tanáccsal rendelkező térség, amelynek két végpontja országos térszerkezeti vonalakhoz kapcsolódik. Jelentős része a budapesti agglomeráció vonzáskörzetéhez tartozik, így a fővárosi lakosság kiköltözésének színhelye. Egyes területei már ma is a minőségi turizmust szolgálják, további fejlesztésével sajátos ökoturisztikai térséggé léphet elő, együttműködésben a Móri borvidékkel. Itt található az ország első natúrparkja, a Vértesi Natúrpark.

A megye déli területei már a XX. század során központnélküliek voltak, ami napjainkig kihat a terület fejlettségére. A Sárbogárdi és Enyingi kistérségek társadalmi-gazdasági elmaradottsága többek között a terület hagyományosan nagyüzemi mezőgazdasági szerepével függ össze, annak helyi vidékfejlesztési, jövedelemtermelő képességének csökkenése miatt évtizedek óta elvándorlás jellemzi. A megyei jogú városok, jelentős gazdasági vonzáskörzetükkel, nem fedik le a teljes megyét, ezért bizonyos térségek gazdasági központ nélküliek ma is (a megye dél-nyugati és észak-keleti területei). E nagyvárosok körüli agglomerálódáson kívül erős urbanizáció tapasztalható a Velencei-tó part menti zónájában, valamint az M6-os út menti térségben.

A megyét új gyorsforgalmi út (M8) fogja érinteni, amely országos viszonylatban is hiánypótló transzverzális irány lesz, jelentős területfejlesztő hatással, tervezett csomópontjainak környezete várhatóan felértékelődik. Fenti tengely mentén kialakuló dinamizálódó övezetek lesznek: Enying-Lepsény, Dunaújváros, Sárbogárd és kisebb mértékben Mezőfalva, Káloz környéke, de a fejlődés gyorsulása várható Polgárdin is.

KÖRNYEZETI ÁLLAPOT

a) Természeti környezet

Fejér megyében mintegy 27000 hektár országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület található, ami a megye területének 5,9%-a (kisebb arányú az országos 9,1%-nál). Nemzeti parkja nincs, 4 tájvédelmi körzete: a Dél-Mezőföld, Sárréti, Sárvíz-völgye és a Vértesi TK. 11 természetvédelmi területén hagyományos tájtypusok (mocsaras, lápos élőhelyek), az ezeken található természetes társulások, a hozzájuk kapcsolódó vagy ezeket meghatározó tájgazdálkodási hagyományok, valamint kultúrtörténeti emlékek megóvása és bemutatása történik. További természeti értékek a megyében: az 1 természeti emlék (Zsidó-hegyi pirofillit bánya és pannóniai földtani alapszelvény TE), a néhány nagyobb tömbben található ex lege védett lápok, szikes tavak, 137 forrás és 34 víznyelő, 164 barlang vagy üreg és végül a 24 földvár. 23 településen 37 helyi jelentőségű természetvédelmi terület, valamint 23 helyi jelentőségű természeti emlék található.

Természetes vagy természetközeli állapotú erdőközösségek megóvását segítő erdőrezervátum kettő van Fejér megyében: Juhdöglő-völgy ER és Meszes-völgy ER. A Natura 2000 területek egy összefüggő európai ökológiai

hálózat részei, amelynek elemei a megyében az erdős hegyvidéki és dombosági területeken (pl.: Gerecse, Vértes), a vizes élőhelyeken (Zámolyi-medence, Velencei-tó) és az egyedi élőhely-közösségű löszölgyeken (pl. Nagylóki-löszölgye, Belsőbáránd-löszölgyek) kerültek kijelölésre, összesen 30 területegységben, közel 30000 hektáron. A Natura 2000 területek aránya országosan 21%, Fejér megyében 15 % körüli. A megyében a természet-megőrzési területek összességében több mint 48000 hektárt tesznek ki, és jelentős területi átfedést mutatnak a különleges madárvédelmi területekkel, amelyek kiterjedése több mint 30000 hektár.

A Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékében nyilvántartott területek közül Fejér megyében található a *Dinnyési-fertő és Velencei-tavi madárrezervátum* (1355 hektár), valamint a *Rétszilasi-halastavak* (1494 hektár). Fejér megye területének közel negyede (23,4 %-a, 102 000 ha) a nemzeti ökológiai hálózat része. Ebből 75 350 hektár magterület, 2650 hektár pufferterület és közel 24 000 hektár ökológiai folyosó.

A települések és a táj harmonikus egységének megőrzése, a tájképi értékek halmozott jelenléte, a természeti értékekben való gazdagság és természetvédelmi érzékenység figyelembevételével tájképi szempontból kiemelten érzékenynek minősíthető a Velencei-hegység és a tó térsége, a Sárvíz-völgy középső része, továbbá a Vértes, a Gerecse és a Keleti-Bakony megyét érintő része, valamint a Duna-völgy magasparttal szegélyezett területe Rácalmástól Kisapostagig. A megyei területrendezési terv határozattal elfogadott ajánlásai is kiemelt hangsúlyt helyeznek a tájképvédelemre.

b) Vízgazdálkodás

Felszín alatti vízkészletek

A Bakony, amelynek keleti része érinti Fejér megye területét, a Dunántúli középhegység legnagyobb és geológiai szempontból legteljesebb tagja, vízföldtani szempontból jellemző a karbonátos kőzettömege hasadérendszerében tározódó karsztvíz kincs. A karsztvíz a térség vízellátásának alapját képezi, elsősorban a Bakonyban. A megye érintett területén fekvő települések vízellátása legnagyobb részben a karsztvíz kincsről alapozott vízművekről történik, emellett meg kell említeni más felszín alatti vízkészletből (talajvíz és rétegvíz) kitermelt vízbázist is.

Fejér megye területén korábban tervezett jelentősebb bányaművelés (Bicske eocén program) is veszélyeztette a felszín alatti vizeket. A tágabb térségben folytatott bányaműveléssel járó vízkiemelés miatt a karsztvízfelszín vízszintje jelentősen lecsökkent. A karszt vízbázis védelme érdekében a vízkiemelést megszüntették, ami után a karsztvízszint lassú emelkedése következett be, ennek negatív hatása ma már nem érezhető.

A felszín alatti vizekhez tartozó talajvizek változó mélységben fordulnak elő. A mélyebben fekvő területeken magasabban fekszenek, de minőségük szinte az egész megye területén már a 20. század utolsó negyedében ivóvízként való hasznosításra alkalmatlan volt. A megyében a szennyvízelvezetés közcsatornás megoldásának a késlekedésével - mivel jellemzően a szennyvizet a talajba szikkasztották - még ma is előfordul, hogy annak hatására a talajvíz réteg elszennyeződött.

A hidrogeológiai adatok alapján a megye területén üzemelő, a felszín alatti rétegvizekre, karsztvizekre támaszkodó kutak szinte mindegyike kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, így a megfelelő vízminőség biztosításához a kitermelt vizek részben már jelenleg is javításra, kezelésre szorulnak, részben a kutak védelmének biztosítására fokozottabb figyelmet kell fordítani.

Termálvizek, gyógyvizek, ásványvizek

Fejér megye területe mélyfúrásokkal kevésbé feltárt. A megye területén működő termálkutak száma 21, a legmagasabb kifolyó víz hőmérsékletet Velence I. sz. hévízkútja éri el, 72°C-ot. Legnagyobb talpmélységű a Vajta-I kút: 1090 m. A 60°C-os kifolyó hőmérsékletet 4 termálkút haladja meg. A megye hévízkútjainak hasznosítása csaknem kizárólag balneológiai célú. Gárdonyban működik kisebb geotermikus fűtőrendszer.

Felszíni vizek, vízkészletek

Fejér megye viszonylag kevés, igen fiatal, kis vízhozamú, ingadozó vízjárású felszíni vízfolyással rendelkezik: a Bakonyból a Séd, a Móri-árok felől a Gaja, a Sárvíz (Nádor)-Malom-csatorna vizei a Dunántúli-középhegységből származnak, a Mezőföldön kisebb vízgyűjtőjű vízfolyások haladnak. A felszíni vizek előfordulásai és jellemzőik a különböző földrajzi tájegységeken változók.

Belterületi vízrendezés

A felszíni vízrendezés problémakörébe tartoznak a településeken belüli (belterületi) csapadékvíz levezetési feladatok is. Rendezett csapadékvíz elvezetésre szolgáló hálózat (zárt, nyitott) jelenleg általánosan csak a települések, azok közül is inkább csak a városok, és azoknak is csak kis részén található. A települések nyílt árkos rendszerét a meglévő, zömmel feliszapolódott árok alkotják. A nyílt árokrendszer a település arculatát mindig rendezetlenné, ápolatlanná teszi. A települések burkolt felületeiről összegyűlő csapadékvíz egy 10-15 perces zápor esetén kedvezőtlenebb összetételű szennyezettséget mos le a közlekedési felületekről és folyik a felszíni vizeken keresztül a Velencei-tóba, egyéb élővízbe, vízfolyásba, mint amilyen szennyezést a szennyvíz a talajvízen keresztül juttat az élővízbe. Ezért a közeljövőben kiemelt feladatként kell kezelni a csapadékvíz elvezetésének, tisztításának kérdését. A településeken belüli felszíni vízrendezéssel összefüggő feladatok többnyire helyi jelentőségűek, önkormányzati kompetenciába tartozók. A települések belterületének vízrendezésénél nagyon fontos, hogy a burkolt felületek hatására megnövekedő felszíni vizek elvezetését ne csak a burkolás környezetében oldják meg, hanem mindenkor kövessék a felszíni vizet a nagyobb vízállító kapacitással bíró befogadóig.

A folyók, patakok, vízfolyások és a tavak, tározók vízminőségének közvetlen védelmét szolgálja, ha az érintett vizek mentén szabályozott sávban mindennemű tevékenység (építés és egyéb) csak az illetékes VIZIG hozzájárulásával történik. Szakmai ellenőrzéssel megakadályozható a víz veszélyeztetése. A vízpart menti települések belterületén összegyűjtött csapadékvizet közvetlenül a vízfolyásba vezetni csak előzetes tisztítás

(olajfogó, homokfogó, törmelékfogó stb.) után, szintén az illetékes VIZIG ellenőrzésével szabad. Az utóbbi években a települések belterületén a burkoltság növekedésének látszólagos fékezését ún. „zöldparkolók” kialakításával próbálták megoldani. A parkolás azonban mindig szennyező forrás. Elfolyó üzemanyag zöldparkoló esetén közvetlen a talajba kerülhet. Ezért a megye területén is nagyobb felületű, kb. 20 gépkocsi parkolására alkalmas parkolót csak zárt burkolattal ellátottan szabad kialakítani. A parkolók felületéről a csapadékvíz össze kell gyűjteni és olajfogón, benzinfogón átvezetve lehet csak tovább vezetni. A parkolók felületén összegyűlő csapadékvíz zöldfelületre kivezetni nem szabad. Nagyobb parkoló felületekhez hasonlóan a főbb utak is szennyező források, különösen a néhány perces záporokat követően. Ezek a záporok "útmosást" jelentenek, az utakra kifolyt üzemanyagot lemosják, ezért a nagyobb útfelületekről összegyűjtött csapadékvíz csak olaj-, benzin- és hordalékfogó után lehet befogadóba vezetni.

c) *Víziközművek*

Vízellátás

Fejér megye víziközmű ellátását a természeti adottságaként rendelkezésre álló vízkészlete teszi kedvezővé. A megye hidrogeológiai potenciálja a felszín alatti vizek és a felszíni vizekben való gazdagsága. Geológiai adottsága azonban egyben az érzékenysége is. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint több település felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, döntő hányaduk azon belül is fokozottan érzékeny és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen. A megye területét az országos vízminőség védelmi területek övezete is érinti. A felszíni és felszín alatti vizek védelme igényes víziközmű ellátás kialakítását teszi szükségessé.

A vízellátás az elmúlt évtizedekben megvalósított fejlesztések eredményeként teljes körűnek nevezhető. Ma megyei szinten a lakások vezetékes ivóvíz bekötöttsége 97,12 %-os, amely jelzi, hogy néhány település kivételével nagyon kedvező az ellátottság. A 2017. január 1-ei állapotot rögzítő statisztikai adatok szerint a megyében 38 település rendelkezik település szintű vízellátással, 16 település nem éri el a 90 %-ot, amely arányon belül öt olyan van (Daruszentmiklós, Kulcs, Alap, Alsószentiván, Moha), ahol ez a mutató nem éri el a 80 %-ot sem.

A megye jelenlegi kedvező ellátottsága alapján vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma már a teljes körű ellátással nem rendelkező településen kívül, ahol az ellátottság növelése is még feladat, többnyire nem a bekötöttség növelése, a "mennyiségi ellátás" megoldása a legfontosabb., hanem a „minőségi ellátás” biztosítása. A várható távlati igényeket a megyében rendelkezésre álló bázisok, elosztóhálózatok és azok létesítményeinek megfelelő korszerűsítésével és fejlesztésével ki fogják tudni elégíteni.

A nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítését egyre kevésbé fogják gazdaságosan, az ivóvíz minőségű közhálózatra való támaszkodással megoldani. Annak kielégítésére lokális megoldást keresnek. Erre a talajvizek, rétegvizek, felszíni vizek is rendelkezésre állnak. A településeken nem ivóvíz minőségű ún. iparivíz közüzemű szolgáltatás nem üzemel. A nagyobb iparivíz igényű ipari-gazdasági, mezőgazdasági üzemek saját vízkivételt és ellátási rendszert üzemeltetnek a fenntartási költségeik csökkentésére. A kisebb üzemek nem ivóvíz minőségű vízigényének kielégítésére is ma még a költségigényesebb ivóvizet használják. A mezőgazdaságban a

közelmúltban lezajlott átalakulási folyamat hatására a korábbi öntözőrendszereket felhagyták. Az eddigi mezőgazdasági nagyfogyasztók lemondták a vízhasználatot. Az egyéb vízellátás körébe tartozik a tüzvíz ellátás, bár megoldása ma már ivóvíz minőségű közüzemű vízellátó rendszerről történik, amit a településeken a közüzemű ivóvízhálózatra telepített tüzvíz csapokkal biztosítanak.

Szennyvízelvezetés, tisztítás

A szennyvízgyűjtés és -kezelés problémájának megoldatlansága, a keletkezett szennyvizek jelentős hányadának még ma is kezeletlenül a talajba szikkasztása, az ivóvízkészlet vízminőségének egyik legnagyobb veszélyeztető forrása. Míg 2010-ben 27 csatornázatlan település volt a megyében, ez mára 19-re csökkent. 2010-ben a megye lakásállományának 71,5 %-a csatlakozott a közüzemű szennyvízgyűjtő hálózatra, a fejlesztések eredményeként 2016-ban a lakásállomány 81,6 %-a. A megyében részben új szennyvíztisztító telepek létesültek, részben a regionális gyűjtőhálózatok bővítésével újabb települések csatlakoztak meglévő szennyvíztisztító telepekhez. A csatornázottság növekedéséhez egyes, már csatornázott településeken belüli gyűjtőhálózat fejlesztéssel is növekedett a közcsontra hálózatra csatlakozó lakások száma.

A szennyvíz gyűjtése, tisztítása és elhelyezése területén jelentős előrelépések történtek, ennek ellenére még jelenleg is a megyében jelentős hiányosságok vannak. A nem csatornázott településeken (19) és az ugyan csatornázott, de egyes közcsontra nem csatlakozó ingatlanokból Fejér megye területén jelenleg naponta átlagosan 6530 m³ szennyvíz szikkad a talajba, amely veszélyezteti a felszíni és felszín alatti vízbázist és az élő vizeket, a Velencei-tavat is. Ezért a szennyvíz közcsonnával történő összegyűjtése, és szennyvíztisztító telepen történő kezelése mielőbb megoldandó feladat. Nem lehet figyelmen kívül hagyni a várhatóan hosszabb távig csatornahálózatra rá nem csatlakoztatható településrészeket, ott szabályozott körülmények között a szakszerű házi szennyvízkezelés megoldását engedélyezve a helyi veszélyeztetés kockázatát csökkenteni kell.

d) Hulladékgyűjtés

A megye valamennyi településén biztosított a települési szilárd hulladékok rendszeres gyűjtése, elszállítása, kezelése. 2016-ban a keletkezett hulladék mennyisége megközelítette a 114 ezer tonnát. A gyűjtött hulladékok lerakása, ártalmatlanítása a székesfehérvári, polgárdi, sárbogárdi, adonyi térségi hulladéklerakókon történik. Hulladékudvarok Fejér megyében: Adony, Kisláng, Soponya, Lajoskomárom, Lepsény, Szabadbattyán, Cece, Perkáta, Szabadhídvég, Dég, Polgárdi, Káloz, Sárbogárd, Székesfehérvár településeken található. Az egy lakosra jutó elszállított települési hulladék mennyiségének átlaga 2016-ban 198 kg, ami csökkenést mutat az előző évekhez képest. A már felhagyott hulladéklerakók rekultivációja számos Fejér megyei településen sikeresen lezajlott. Folyamatban lévő KEHOP projektek keretében a szelektív gyűjtés eszközrendszerének beszerzésén kívül megépül egy többközpontú előkezelő, hasznosító rendszer, amely révén a hulladékból az anyagában hasznosítható anyagok a 2020-as uniós céloknak megfelelően elkülönítésre kerülnek, továbbá a keletkező hulladék szervesanyag tartalma is hasznosul, illetve lerakás előtti kezeléssel esik át.

Fejér megyében 2010-ben a lakosságtól szelektív gyűjtéssel elszállított hulladék mennyisége megközelítette a

2650 tonnát, 2017-re ez a mennyiség több mint hatszorosára emelkedett, 18070 tonna volt. Fejér megyében 2015-ben közel 45 ezer tonna veszélyes hulladék keletkezett, melyből – a jelentős iparral rendelkező - Székesfehérváron 27 ezer, Dunaújvárosban közel 9 ezer tonna képződött.

3. FEJÉR MEGYE SZERKEZETI TERVÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

3.1 A TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁS RENDSZERE

A megye szerkezeti terve a térségi területfelhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és építmények helyét, valamint ezek összefüggéseit a megyei területrendezési tervében meghatározó terv.

3.1.1 Térségi területfelhasználási kategóriák

(1) Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során az alábbi szabályokat kell alkalmazni:

- a) az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;
- b) a mezőgazdasági térség területének legalább 95%-át mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni;
- c) a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni

(2) A vízgazdálkodási térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.

(3) A sajátos területfelhasználású térségbe sorolt országos területfelhasználású térség területét a fenti számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

Megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) területi korlát nélkül ábrázolt térségeknél
  - aa) az erdőgazdálkodási térségben a települési területfelhasználási egységeket a térséget lefedő erdők övezetére és az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok szerint kell kijelölni, és legalább 75%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni;
  - ab) a mezőgazdasági térség legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható;
  - ac) a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú

mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

ad) a települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;

b) a legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség területét tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

3.1.2 Erdőgazdálkodási térség

Fejér megye erdőgazdálkodási térsége az Trtv -vel összhangban – a települési és a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső – az Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőrészteteket, az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeket (ún. egyéb részletek) és az erdőtelepítésre javasolt területeket foglalja magában. Ez utóbbi típus biztosítja országos szinten az erdészeti politika azon célkitűzését, hogy nagytávlatban az ország erdősültsége elérje a 27%-ot. Az erdőgazdálkodási térség elemei – az az erdő adattári területek és az erdőtelepítésre javasolt területek – övezetként is megjelennek a tervben. Az erdőgazdálkodási térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is az, hogy a térségbe tartozó területek a településszerkezeti tervekben erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolódjanak és ezáltal az erdőgazdálkodási szerepkör hosszútávon fennmaradjon. Az erdőkkel kapcsolatos további rendezési célok ismertetésére az Övezeti Terv erdők védelmével kapcsolatos fejezetében kerül sor.

A) Az erdőgazdálkodási térséghez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az Trtv -ből következő előírások

Az erdőgazdálkodási térség fogalom meghatározása

Erdőgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe azok a – települési térségen, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek esetében a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső – Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek tartoznak, amelyek erdőgazdálkodásra hosszú távon és fenntartható módon alkalmasak, vagy amelyeken a jövőben az erdőtelepítés a termőhelyi adottságok és a környezetvédelmi szempontok alapján kedvező, illetve javasolt.

A megyei erdőgazdálkodási térségre vonatkozó szabály

- 1) Az erdőgazdálkodási térségben a települési területfelhasználási egységeket a térséget lefedő erdők övezetére és az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok szerint kell kijelölni, és legalább 75%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni

Az erdőgazdálkodási térség térképi lehatárolása

Az erdőgazdálkodási térség Fejér megye Szerkezeti Tervét tartalmazó 1. számú mellékletben jelenik meg.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Az erdőgazdálkodási térségre vonatkozó ajánlások

Az erdőgazdálkodási térség két fő eleme – az erdőállomány adattárba tartozó terület és az erdőtelepítésre javasolt terület – övezetként is szerepel. Az ajánlások előírásai az övezetekhez kapcsolódóan jelennek meg.

B) Az erdőgazdálkodási térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az erdőgazdálkodási térségre vonatkozó fogalom meghatározás, szabály és lehatárolás javaslat az Trtv -ből következik, attól nem térhet el.

Az erdőgazdálkodási térség kijelölésének célja

Az erdőgazdálkodási térség kijelölésének célja a megye távlati erdőterületeinek meghatározása és a térségben az erdőgazdálkodási funkciók hosszú távú biztosítása. A megye távlati erdőszültségi célértéke valamivel több, mint 17 %.

Fogalom-meghatározás:

Az Trtv -ben megjelenő definícióval pontosításra kerültek a térség részterületei (erdőállomány adattárba tartozó területek és erdőtelepítésre javasolt területek), tovább egyértelműen megfogalmazódott, hogy az erdőgazdálkodási térség nagytávlatban megvalósuló erdőterülete megegyezik az erdőtelepítésre javasolt terület övezetével.

Térképi tartalom változása

A hatályos területrendezési tervben az erdőgazdálkodási térség a „meglévő erdők”⁴ és az erdőtelepítésre alkalmas területek kijelölésével történt. Ez utóbbi kijelölés a Szent István Egyetem 2008-as ökotípusos vizsgálatán alapult⁵ (lásd részletesebben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének megalapozó műleírásánál). A jelenlegi javaslatban az erdőgazdálkodási térséget – az Trtv -vel összhangban – az Országos Erdőállomány Adattár

⁴ A 2010-es tervben még nem állt rendelkezésre az Országos Erdőállomány Adattár, így a meglévő erdők különböző felszínborítási térképek (pl. Corine Land Cover) alapján kerültek kijelölésre.

⁵ Az ökotípusos vizsgálat erdőtelepítésre alkalmas területként egy kisebb és egy nagyobb területet is jelölt. A kisebb (leginkább alkalmas) került be az erdőgazdálkodási térségbe, a nagyobb pedig az erdőtelepítésre javasolt területövezetét alkotta. Az Trtv alapján megegyezik az erdőgazdálkodási térség nagytávlatban jelölt erdőterülete és az erdőtelepítésre javasolt terület övezete.

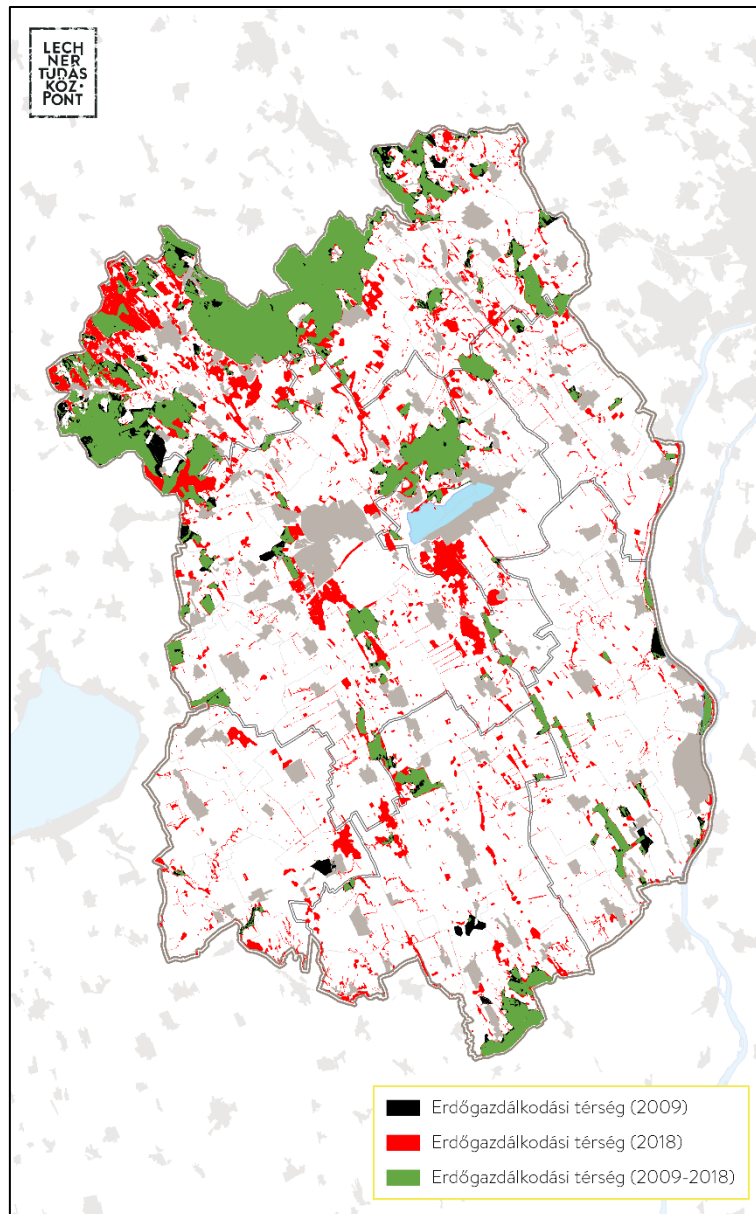
szerinti területek és az erdőtelepítésre javasolt területek alkotják. Ez utóbbi a SZIE 2015-ös módosított ökotípusos vizsgálata alapján határolódott le. A felülvizsgált (továbbfejlesztett) ökotípusos módszertan alapján az erdőtelepítésre javasolt terület térbeli elhelyezkedése jelentősen eltér a korábbi kijelöléstől, de új az módszertannak köszönhetően a lehatárolás tudományosan megalapozottabb. Az erdőtelepítésre javasolt területek jelenleg nagyrészt mezőgazdasági művelésben vannak.

Az erdők és erdőtelepítésre javasolt területek alkotta erdőgazdálkodási térségből a területfelhasználási rendszer térképi rétegének elkészítésekor még kikerülhetnek, azok a területek, amelyek átfedésben vannak a vízgazdálkodási, a települési vagy a sajátos területfelhasználású térséggel.

A fenti kijelölés szerint Fejér megye erdőgazdálkodási térségének nagysága 77528 hektár. Ez jelentős növekedés a hatályos állapothoz (jelenleg 50481 hektár a térség területe) képest. Ez elsősorban az erdőtelepítésre javasolt területek növekedésének köszönhető.

Új erdőtelepítésre javasolt területek jelentek meg többek között: a Móri-árok, a Keleti-Bakony, a Súr-Bakonyalja és a Közép-Mezőföld Velencei tótól délre eső területein. Számos kisebb új javasolt területet jelöl a terv a Mezőföld középtáján.

Az új térségi kijelölés alapján a megye erdőszültsége nagytávlatban meghaladja a 17%-ot.

Szabályozás változása

A térség szabályozását a Trtv. rögzíti. A szabályozás célja továbbra is az, hogy az erdőgazdálkodási térségbe tartozó területek erdőterület területfelhasználási egységbe kerüljenek besorolásra a településszerkezeti tervekben. A szabályban szereplő százalékos értékek bizonyos rugalmasságot biztosítanak az átvezetések során. A megye-település viszonylatában ez az érték 75 % (a hatályos FMTrT elfogadásakor még 85%-volt), azaz a településnek a megyei erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban kell erdőterület település területfelhasználási egységbe sorolnia a TSZT-ben. Az ország-megye viszonylatában az átvezetési százalékos érték a Trtv. alapján 95%, ez viszont kisebb mozgásteret biztosít a megyei tervezés során, mint korábban (akkor az érték 75% volt). Az országos erdőgazdálkodási térség legalább 95%-át kell megyei erdőgazdálkodási térségbe sorolni.

3.1.3 Mezőgazdasági térség

Fejér megye mezőgazdasági térsége főként szántó, ültetvény és gyepterületeket foglal magában, de ide tartoznak kisebb, más kategóriába nem sorolható területfelhasználások is. A mezőgazdasági térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is mezőgazdasági funkció fenntartása a térség területén. Ennek érdekében a térségi szabályozási célja az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek a településszerkezeti tervekben mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolódjanak. Egyes, jelenleg még mezőgazdasági területeken a jövőbeni erdősítés a cél, ezek a területek az erdőgazdálkodási térség részeként jelennek meg.

I. Az Trtv -ből következő előírások

A mezőgazdasági térség fogalommeghatározása

Mezőgazdasági térség: az országos és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyeperület – ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek –, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt.

A megyei mezőgazdasági térségre vonatkozó szabály

A mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható.

A mezőgazdasági térség térképi lehatárolása

A mezőgazdasági térség Fejér megye Szerkezeti Tervét ábrázoló 1. számú mellékletben jelenik meg.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

A mezőgazdasági térségre vonatkozó ajánlások

Településrendezésre vonatkozó ajánlások

AJ1/ A mezőgazdasági térséget a településszerkezeti terveknek lehetőség szerint általános, illetve kertés mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe kell sorolnia.

AJ2/ A külterületi mezőgazdasági üzemek, majorok jövőbeni hasznosítási lehetőségeit a településszerkezeti tervek készítése során javasolt vizsgálni.

Földvédelemre és az agrárágazatra vonatkozó javaslatok

AJ3/ A termőföld más célú hasznosítása elsősorban a gyengébb minőségű termőföldeken, és csak a legszükségesebb mértékben valósítandó meg.

AJ4/ Javasolt az agroökológiai adottságokhoz illeszkedő, környezetbarát gazdálkodás alkalmazása, továbbá a talajvédő gazdálkodás megvalósítása, a talaj-degradációs tényezők megelőzése, mérséklése, a talaj vízgazdálkodási tulajdonságainak javítása.

AJ5/ A gyenge adottságú, és/vagy környezetileg érzékeny mezőgazdasági területeken a termőhelyi és a környezeti jellemzők alapján művelési ág (gyepesítés, erdősítés), vagy intenzitási fok (szántóföldi extenzifikáció) megváltoztatása javasolt.

AJ6/ A kínálkozó öntözési lehetőségeket kívánatos jobban kihasználni, illetve a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével fejleszteni.

B) A mezőgazdasági térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A mezőgazdasági térség kijelölésének célja

A távlati mezőgazdasági területek kijelölése, a mezőgazdasági funkció hosszútávú fenntartásának biztosítása a térség területén.

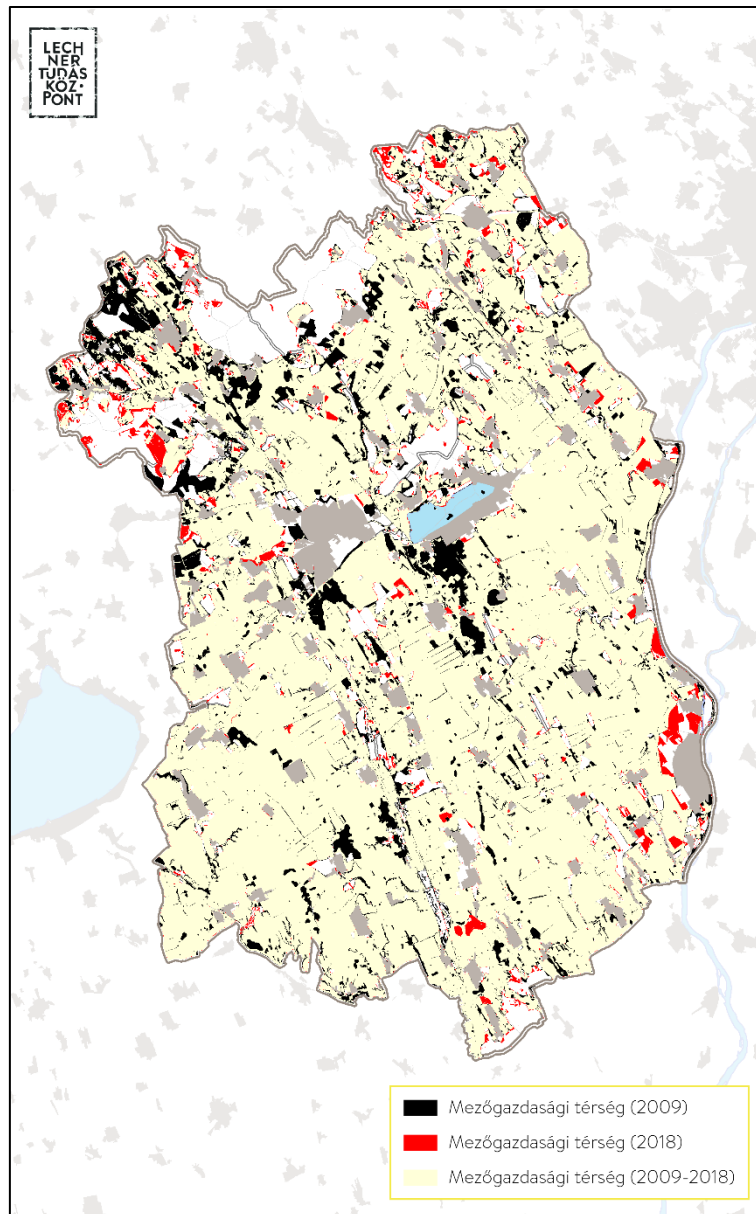
Fogalommeghatározás változása

Az Trtv. fogalommeghatározás pontosítja a mezőgazdasági művelési alatt álló területek körét, illetve a meghatározás kiegészül a kategóriára vonatkozó területhasználati szándék ismertetésével (mezőgazdasági funkció fenntartása). A definícióban szereplő „elsősorban” kifejezés arra utal, hogy más kategóriákba nem sorolható területek is kerülhetnek a térségbe.

Térképi tartalom változása

Bár a mezőgazdasági térség a többi területfelhasználási kategória lehatárolása utáni „maradék terület”, de alapvetően szántó, gyep, szőlő, gyümölcsös és kert művelési ágba tartozó területeket foglal magában. A térség lehatárolása nagyban függ a többi területfelhasználási kategória kijelölésétől. A nagytávlatban erdősítendő (erdőtelepítésre javasolt), de jelenleg még mezőgazdasági művelésben lévő területek az erdőgazdálkodási térség részeként jelennek meg.

A mezőgazdasági térség területe a tervjavaslatban jelentősen csökken. Még a 2009-ben elfogadott tervben a térség területe 325 551 hektár, addig a javaslatban a már csak 296 703 ha. Még így is a megye közel 70%-a tartozik a térségbe. A térség nagymértékű csökkenésének oka az erdőtelepítésre javasolt területek (és ezáltal az erdőgazdálkodási térség) növekedése.

Szabályozás változása

A térség szabályozása szintén az Trtv. szabályozásával összhangban módosul. A szabályozás célja továbbra is az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolódjanak a településszerkezeti tervekben. A szabályban szereplő százalékos értékek bizonyos rugalmasságot biztosítanak az átvezetések során. A megye-település viszonylatában ez az érték 75 %, azaz a településnek a

megyei mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban kell mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolnia a TSZT-ben. A fennmaradó területen természetközeli és honvédelmi terület jelölhető. Az ország-megye viszonylatában az átvezetési százalékos érték (95%) viszont kisebb mozgásteret biztosít a megyei tervezés során, mint korábban (akkor az érték 75% volt). Azaz az országos mezőgazdasági térség legalább 95%-át kell megyei mezőgazdaság térségbe sorolni. Ugyanakkor szabályban szereplő elsődlegesen kifejezés irányelv jellegű kölcsönöz az előírásnak.

Ajánlások szerepe

A kategóriához tartozó ajánlások a térség teljes területe esetében a mezőgazdasági terület kijelölését javasolják. Fejér megyébe ennek az előírásnak különösen nagy jelentősége van, hiszen a megye területének nagy részén kedvezők a mezőgazdaság termőhelyi adottságok, így a mezőgazdasági funkciók fenntartás alapvető kívánalom.

Az agrárágazatnak címzett ajánlások az adottságokhoz igazodó, a környezet- és természetvédelem céljait is integráló agrártérszerkezet és intenzitási fok kialakítására vonatkoznak. A megyében a nagyüzemi (nagyábrás) intenzív mezőgazdaság a jellemző, így különösen fontos a mezővédő erdősávok, füves mezsgyék létesítése, a zöld infrastruktúra fejlesztése. Emellett szintén nagy jelentősége van a kedvező termőhelyi adottságok fenntartásának, az eróziós talajvesztések mérséklésének.

3.1.4 Vízgazdálkodási térség

Fejér megye vízgazdálkodási térsége a Trtv -vel összhangban a folyó- és állóvizet tartalmazza. A vízgazdálkodási térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is az, hogy az országos vízgazdálkodási térséghez tartozó területek a településszerkezeti tervekben elsődlegesen vízgazdálkodási terület települési területfelhasználási egységbe sorolódjanak. A Trtv megenged vízgazdálkodási cél erdőterületbe, vízgazdálkodási cél mezőgazdasági területbe és a honvédelmi területbe való sorolást is.

A) A vízgazdálkodási térséghez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. A Trtv -ből következő előírások

A vízgazdálkodási térség fogalommeghatározása

Vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak.

A megyei vízgazdálkodási térségre vonatkozó szabály

A vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.

A vízgazdálkodási térség térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a Fejér megye Térszerkezete című 1.sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

A vízgazdálkodási térségre vonatkozó ajánlások

AJ1/ Távlati cél a vízkészletek jó állapotának elérése, a természetes vízkészletek és a vízigények egyensúlyának megőrzése.

AJ2/ Az EU Víz Keretirányelve ajánlásaihoz illeszkedve, a hatékony vízvédelem érdekében a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII.32.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően a vízgyűjtőkön az integrált vízgazdálkodás követelményét szükséges érvényesíteni. A vízrendezési feladatokat a Víz Keretirányelv hármas feltételrendszerét szem előtt tartva, a műszaki, ökológiai és társadalmi feltételek együttes figyelembevételével és a vizek műszakilag lehetséges legjobb ökológiai állapotának megtartásával javasolt megvalósítani.

AJ3/ A kis kiterjedésű időszakos, illetve állandó vizű tavak felszámolását el kell kerülni, mivel jelentős természeti értéket képviselnek.

AJ4/ A vízfolyások és állóvizek vízminőségének védelme érdekében az érintett vizek mentén szabályozott sávban épület, építmény megvalósításának feltétele, hogy a vizek kártétele elleni védekezéssel, illetőleg fenntartással járó szakfeladatok ellátását ne akadályozza. A parti sávban épületet, építményt elhelyezni csak kivételesen – a természet védelméről szóló törvény, továbbá az Országos Településrendezési és Építésügyi Követelményekről szóló külön jogszabály szerint meghatározott körben, az illetékes szakhatóság hozzájárulásával lehet.

AJ5/ Tekintettel arra, hogy a vízfolyások, vizes élőhelyek egyben ökofolyosók is, az ökofunkciót erősíti az emberi beavatkozások nyomán eltűnt, vagy meggyérült parti vegetáció helyreállítása, ennek során a vízfolyások menti fásítás, amennyiben a területhasználat a 21/2006. (I.31.) Korm. rendeletben előírtakkal nem ellentétes.

AJ6/ A vízrendezési, vízkár-elhárítási feladatok megoldása egy-egy vízrendszeren belül csak koordináltan végezhető, belterületi vízrendezést csak rendezett (felújított) befogadó esetén lehet elvégezni.

AJ7/ A mederrendezés elsőrendű szempont, mert ezek a vizek végbefogadói a beépített területekről érkező csapadékvíz-hálózat által szállított nagy mennyiségű, hirtelen lezúduló csapadékvíznek.

AJ8/ A vízfolyások felújítása, alaprendezése során figyelmet kell fordítani a mederrendezések környezetbe illő megvalósítására, természeti környezetben természetes anyagok felhasználásával, művi környezetben (belterület) az épített környezetbe illesztve.

AJ9/ Hordalékfogók, övárkok, záportározók építésével vízkár-elhárítási szempontból kiemelten kell kezelni a belterületek védelmét a hordaléktól, külvizektől.

AJ10/ A települések belterületén összegyűjtött csapadékvizek vízfolyásokba vezetését – indokolt esetben – csak előzetes tisztítás (olajfogó, homokfogó, törmelékfogó stb.) után célszerű engedélyezni.

AJ11/ A helyi vízkár-elhárítás érdekében a dombvidéki településeken különösen fontos a kisvízfolyásokon a záportározó-építési lehetőségek kihasználása. A vizek megfogásával és késleltetésével mentesíthető a beépített terület a hirtelen lezúduló, sok uszadékot és hordalékot szállító vizektől.

AJ12/ A Velencei-tó, ill. vízgyűjtője vízrendezésével kapcsolatos feladatokat a kiemelt üdülőkörzet területrendezési terve sorolja fel, melyek összefoglalva az alábbiak:

- a Velencei-tóban a kialakult víz-nádfelület arányt fenn kell tartani. Új partvédművek építésénél, ill. a meglévő művek rekonstrukciójánál törekedni kell a lúdós, illetve fővenyes partszakaszok kialakítására;

- lúdós partszakaszok csak a partvonal megtartása mellett alakíthatók ki;

- az északi parton korábban félbemaradt partszabályozási munkák építését nem szabad folytatni;

- a Velencei-tó nyugati medencéjét elsődlegesen természetközeli környezetként kell megőrizni;

- az állandó és időszakos vízfolyások rendezésénél a vízvédelmi és ökológiai követelményeket egyaránt érvényesíteni kell;

- a Velencei-tóba torkolló vízfolyásoknál az északi parton a torkolati szakaszon szűrőtározókat kell kialakítani;

- a déli part csapadékvíz-elvezetését meg kell oldani.

B) A vízgazdálkodási térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A vízgazdálkodási térség kijelölésének céljai

A vízgazdálkodási térség országos kijelölésének és szabályozásának célja az Európai Víz Keretirányelvnek való megfelelést, továbbá az Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervnek való megfelelést célozza. A Víz Keretirányelvnek (2000/60/EK) megfelelően minden felszíni víz egyforma mennyiségi és minőségi védelmet

élvez. A terv célja, hogy védje és javítsa vizeink állapotát, megakadályozza azok állapotromlását és biztosítsa vízkészleteink hosszú távú hasznosíthatóságát. Ennek megfelelően a vízgazdálkodási térség a kiemelt térségi és megyei tervekben az országos kiterjedésének megfelelően ábrázolandó. A vízgazdálkodási térség megyei lehatárolásának célja, hogy ezek a területek továbbra is vízgazdálkodási területként funkcionáljanak, így azokat az előírások szerint a településrendezési eszközökben vízgazdálkodási terület területfelhasználási egységbe kell sorolni (a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetett, pontosított módon).

A vízgazdálkodási térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A Trtv fogalom-meghatározása kis mértékben pontosodott a 2013. évi OTrT-hez képest az OTÉK által is használt „állóvizek” kifejezés átvételével a „tavak” kifejezés helyett. A meghatározás módosítása nem érinti a térségbe tartozó területek körét.

A vízgazdálkodási térség a 2008. évi OTrT törvényi előírása szerint: „országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe egyes folyóvizek, egyes állóvizek, egyes vízfolyások és egyes csatornák medre és parti sávja tartozik.”

A parti sáv szélességét a 83/2014. (III.14. korm. rend.) szabályozza, amely Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mentén 10 métert, egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén 6 métert, egyéb esetekben 3 métert határoz meg.

A vízgazdálkodási térség lehatárolása és annak változásai

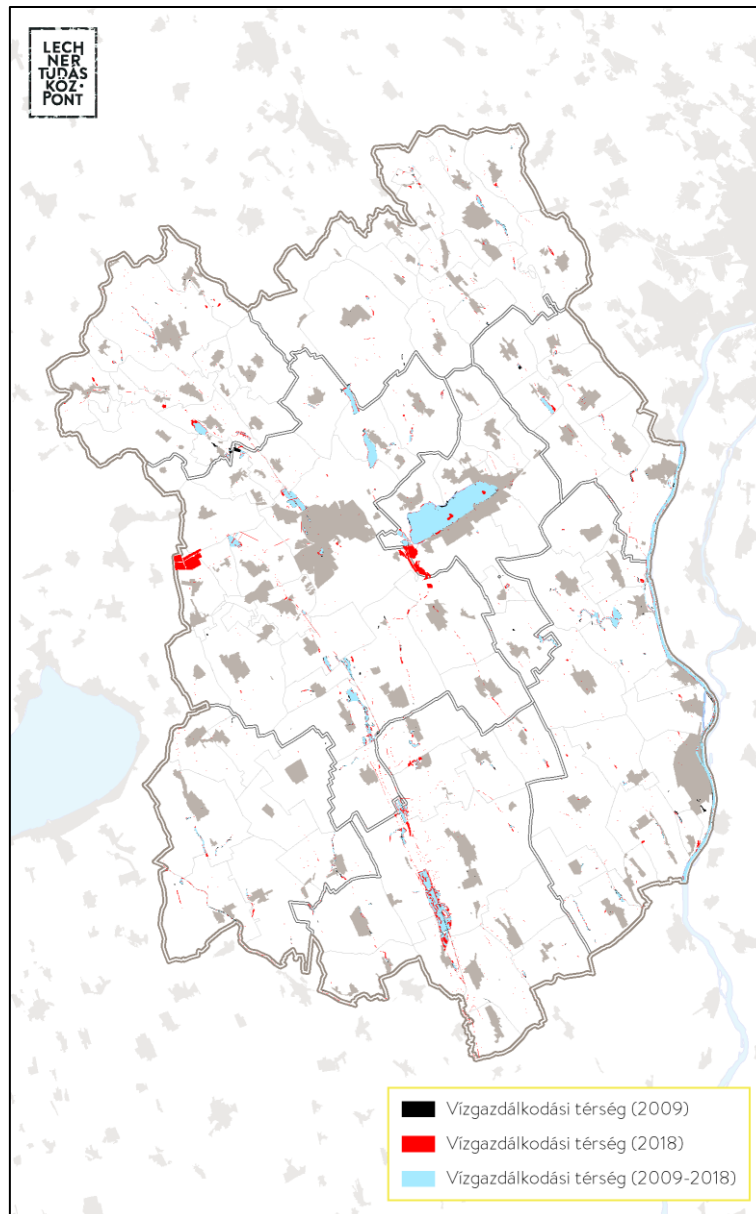
A területrendezés kereteit kijelölő OTrT-ben meghatározott definíció szerint a vízgazdálkodási térségbe tartoznak a folyóvizek, az állóvizek, a vízfolyások és a felszíni vízrendezést szolgáló csatornák medre és mindezeknek a felszíni víztesteknek a parti sávjai. Ezeket a felszíni víztesteket a parti sávjaival együtt, az OTÉK-ban rögzítettek alapján vízgazdálkodási területként kell a területhasznosítás szempontjából kijelölni. Ezek a területeken vízgazdálkodással összefüggő feladatok végezhetők és csak a vízgazdálkodási tevékenységet segítő, azt nem akadályozó építmények helyezhetők el. Ezek a területek szolgálnak a vizek hasznosítására, a hasznosítási lehetőségeinek megőrzésére, a vizek kártételei elleni védelemre és védekezésre (vízkárelhárításra). Ezek a vízgazdálkodással összefüggő területhasznosítások a földhivatali térképen és a tulajdoni lapokon is rögzítettek.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozóan a korábbi megyei terv készítésekor nem állt rendelkezésre adatszolgáltatás. A térség lehatárolása így a DTA-50 adatbázis alapján történt. A Trtv -ben ábrázolt vízgazdálkodási térség megegyezik a VGT-ben rögzített szegmens adatbázis parti sávval kiegészített poligonos állományával. Ez az állomány 2013-ban állt elő, azóta 2015-ben a VGT II-ben módosult. A vízfolyások területe automatizált módon, ún. puffereléssel került kiszélesítésre vonal rajzolatból felületként való ábrázolás céllal. Emellett a bányatavak területének kiterjedése sok esetben megváltozott a 2013-as állományhoz képest. A vízgazdálkodási térség területének pontosítása érdekében a Trtv lehatárolása mellett a MePAR felszínborítás nyílt vízfelület kategóriája is ábrázolásra került. Így együttesen ez képezi a térség lehatárolását. A MEPAR

adatbázist a megyének a 282/2009. (XII.11.) korm. rend alapján a BFKH szolgáltatta. A MEPAR a nagy vízfolyásoknál és a tavaknál a valós vízfelület ábrázolja részletgazdagabb rajzokkal, viszont patakok, csatornák végig vezetése hiányos, nincs. Amennyiben a MEPAR vízfelület települési, sajátos területfelhasználású térségre vagy meglévő erdőterületre ráfed, utóbbiak kerülnek ábrázolásra a megyei térszerkezeti terven.

Általános tapasztalat, hogy a vízgazdálkodási területként jelölt terület akár emberi beavatkozás, akár a természetes hordaléklerakás eredményeként a valóságban már nem a nyilvántartott helyén van, az új helyének legalizálását általában a területtulajdonos érdeksérelme akadályozza. Ez esetben a jogi vízgazdálkodási területet kell fenntartani vízgazdálkodási területként, feltételezve, hogy a víz eredeti útjának a visszaállítási lehetősége megoldható, ami a mederkarbantartónak, a meder tulajdonosának feladata. Ettől eltérni csak vízjogi engedély alapján lehet akkor, ha bármi okból okafogyottá vált a vízgazdálkodási terület fenntartásának szükségessége, illetve, ha a telekcserében az érintett ingatlantulajdonosok meg tudnak állapodni.

A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelenített kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.

A vízgyűjtőterület szabályozása és a szabályozás változásai

A 2008. évi OTRT az országos és megyei terv között 90%-os besorolást tett kötelezővé a vízgyűjtőterület tekintetében. A megyei és települési szint között szintén 90%-os megfeleltetőség volt. A fennmaradó részen beépítésre szánt terület nem volt kijelölhető. A 2013. évi OTRT-ben az ország-megye viszonylatában 90%, a megye település viszonylatában 85% volt a megfeleltetés.

Az új Trtv szabályozás országos és megye között százalékos értékek helyett a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel történő egyeztetés alapján történő pontosítást ír elő, ami lehetőséget ad a tervezőknek, hogy a léptékváltásból és az eltérő adatbázisok alkalmazásából adódó eltérést az alsóbb rendű tervek készítése során az illetékes államigazgatási szervvel egyeztetve pontosíthassák.

A megye-település viszonylatában a vízgazdálkodási terület korábban csak vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe volt sorolható a százalékos pontosítás határain belül. Az új szabályozás szélesebb kört határoz meg a besorolásnál, azonban a kijelölt terület egészét ezen kategóriák egyikébe kötelező sorolni. A kijelölhető kategóriák: vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egység. Utóbbi területfelhasználási kategóriák még nem szerepelnek az OTÉK-ban.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A vízgazdálkodási területeknek a hasznosításának a megváltoztatása nem pusztán területfelhasználási szempontok, igények alapján javasolható, a megváltoztatásukhoz a vízgazdálkodási feladatok teljesülését is mérlegelni, ellenőrizni kell. Ezért nagyon fontos, hogy vízgazdálkodásként jelölt, a földhivatali térképen is akként rögzített területfelhasználás megváltoztatása csak a vízügyi ágazat támogatásával történhet. A vízügyi ágazat az ez irányú támogatását csak olyan vízügyi ágazati terv alapján (vízjogi létesítési terv) adhatja, amelyben az érintett víztest parti sávjával együttes tényleges területigényét, fenntartásának szükségességét, illetve felszámolási lehetőségét pontosan meghatározza, figyelembe véve a vízügyi ágazati fejlesztési szándékokat, igényeket is.

A megye területét érintő vízügyi fejlesztési szándékokat, kiemelten a felszíni víztesteket érintő jókarba tételi feladatokat a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv rögzíti. Fejér megye, a Duna közvetlen részvízyűjtőjén fekszik. Az egyes részvízyűjtők vízyűjtő alegységekből épülnek fel, amelyekre tagolhatók a vízelvezetési és vízgazdálkodási feladatok. Fejér megye területét kisebb-nagyobb mértékben 6 alegység érinti, ezek 1-6 Által-ér alegység, 1-9 Közép-Duna alegység, 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna, 1-11 Sió alegység, 1-13 Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony alegység, 1-14 Velencei-tó alegység. Az alegységek egy része az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a másik része a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén fekszik. A felszíni víztestek vonatkozásában jelentkező, a Vízügyi-gazdálkodási Tervben rögzített fejlesztési feladatok végrehajtása is a két felügyeletet is ellátó vízügyi igazgatóság között oszlik meg.

A fejlesztési tervek némelyike a vízgazdálkodási célra már kijelölt és igénybe vett vízgazdálkodási területen belül megoldható, de vannak olyan fejlesztési szándékok is, amelyek a víztestek mentén újabb vízgazdálkodási terület kijelölésével, vagy a meglévő bővítésével valósíthatók meg. Meg kell azonban jegyezni, hogy azokat az új területigényű vízügyi fejlesztési szándékokat, amelyek megvalósításához új vízgazdálkodási célú területhasznosítás kijelölése, vagy a meglévő növelése is szükséges, azzal csak a tényleges igény megjelenésekor kell foglalkozni, amikor az új területfoglaláshoz, a terület funkcióváltásához szükséges gazdasági feltételek is rendelkezésre állnak. (A területfelhasználás módosítása csak kártalanítással valósítható meg és annak teherviselését az érdekelteknek vállalnia kell.)

Új vízgazdálkodási célú területigényre számítani lehet a Velencei-tó vízháztartásának fejlesztése érdekében is, de ezzel is már csak a tényleges tervek ismerete alapján kell foglalkozni és majd akkor kell a területrendezési

eszközök, településrendezési eszközök szükséges módosítását is megoldani és az ahhoz kapcsolódó feladatokkal együtt.

A folyók, vízfolyások, vízelvezető csatornák vízállító képessége általában korlátozott, a klímaváltozás hatására előforduló szélsőséges csapadékeseményeknél a vízelvezetés útján a vizek mederben tartása nem mindig zavarmentes. A vízelvezetés útján a vizek megfelelő mederben tartásának hiánya esetén, a mederből kifolyó víz helyi vízkárt okoz. A helyi vízkár két eltérő előfordulási területe a dombvidéki adottságból eredő helyi vízkár és a síkvidéki területen kialakuló vízkár. A megye területét mindkettő érinti. A változatos topográfiai adottságú megye dombos területein a dombvidéki, sík területein a síkvidéki vízkár veszélyezteti a vizek menti területeket. A helyi vízkár kialakulását az intenzív csapadék okozza, amelynek levonulása síkvidéken nem gyors, a víz tartósan, mint vízállás marad meg a mélyebb fekvésű területen a belvízkárok okozásának alapja, a dombvidéken a lezúduló csapadékvíz a völgyekben, a mélyebben fekvő területeken okoz elöntést, árvízi eseményt. A dombvidéken a lezúduló víz visszatartására völgyzáró gátak nyújthatnak segítséget, síkvidéken záportározók biztosíthatják a víz visszatartását.

A helyi vízkár előfordulását, illetve előfordulási valószínűségét síkvidéken és dombvidéken is egyaránt növeli a beépítés növekedése, a burkolt felületek arányának változása, növekedése. Hatására a lefutó víz mennyisége is nő. A helyi vízkár rendezése az önkormányzat, illetve a befogadót, az adott vízfolyás üzemeltetőjének, a helyi katasztrófavédelemnek a feladata.

A patakok- vízfolyások- csatornák döntő hányada karbantartás hiányos, illetve mederrendezést igényel ahhoz, hogy a helyi vízkár elkerülhető legyen. A karbantartás igénye érdekében meg kell említeni, hogy a medrek karbantartását szolgáló parti sávok kijelölési kötetméről ma már kormányrendelet rendelkezik, de annak egyszerű végrehajtása akadályokba ütközik. A mederkarbantartó sávot elméletileg kijelölni a középvízi medertől lehetne. Az egyes vízfolyások középvízi medrének kijelölése azonban többnyire nem történt meg, így áthidaló gyakorlatként a településrendezési eszközök szintjén a meder telkétől jelölhető ki a mederkarbantartó sáv és arra a meder karbantartója számára bejegyzett szolgalmi joggal a vízgazdálkodási feladatok elvégzési lehetősége biztosítható.

Az OTÉK a mederkarbantartó parti sáv területét védendő vízgazdálkodási területbe való besorolását írja elő, amelynek végrehajtása a terület magántulajdonba léte akadályozza, mivel a területhasználat módosítása jogvesztés esetén csak kártalanítással lenne megoldható. Ennek gazdasági fedezetének hiánya miatt átmeneti megoldásként javasolt feltételezés, hogy a középvízi meder mért mederkarbantartó sáv a vízfolyás nyilvántartott medrén belülré esik, így a vízgazdálkodási terület bővítése nem indokolt. A középvízi meder kijelöléséig átmenetileg, biztonsági indokkal a meder telkétől, annak funkcióváltási, övezet módosítási igénye nélkül jelölhető ki a karbantartó sáv, szolgalmi jogot adva a meder karbantartója számára. Ha a középvízi meder ténylegesen kijelölésre kerül és a parti sáv túlnyúlik a meder nyilvántartott telkén, akkor a helyfoglalás növelésével járó kompenzációt ki kell elégíteni.

A helyi vízkár keletkezésének egyik alapja a településen belüli felszíni vízrendezés, a csapadékvíz elvezetésének nem megfelelő megoldása. Az egyes településeken belüli csapadékvíz elvezetés és a kisebb vízfolyások kezelése a települések önkormányzati kompetenciájába tartozik, s egyben önkormányzati feladat a településeken összegyűlő vizek továbbvezetésének a megoldása a végbefogadóig.

A befogadóba a csapadékviszonyok hatására változó vízmennyiségek érkeznek. Így a legkisebb vízfolyásokon is ki tudnak alakulni nagyobb terhelések okozta hullámok. A változó vízmennyiségek zavarmentes továbbszállítása, a vizek mederbe tartása így helyi védekezési feladatok jelenthetnek ezeken a kis vízfolyásokon.

Veszélyesebb helyi vízkárok akkor keletkeznek, amikor heves záporokból, utóbbi időkben előforduló szupercellás zivatar, csapadékesemények során rövid idő alatt akár 80-120 mm csapadék esik. A nagyobb vízgyűjtőjű vízfolyásokon komoly vízkárt okozhatnak a kisebb vízhozamú és hosszabb ideig tartó esők is, főleg akkor, ha a vízgyűjtőn a talajrétegek a korábbi esőktől már telítődtek.

Valamennyi településen az elmúlt években megvalósított fejlesztések eredményeként a burkoltsági arány növekedett és ezzel az elvezetendő csapadékvíz mennyisége is nőtt és a többlet csapadékvíz elvezetési feladatokra az elvezető rendszert nem fejlesztették.

A települések felszíni vízvezető rendszereinek fejlesztésének hiánya, valamint a vízfolyások megfelelő karbantartásának az elmaradása vezetett oda, hogy a nagyobb csapadékesemények zavarmentes elvezetése nem biztosított.

A helyi vízkár megelőzésére helyi víz visszatartás kiépítése szükséges. A helyi vízvisszatartás kiépítését valamennyi új burkolt felület növekedésével járó beruházásnál meg kell oldani. Ehhez a településrendezési eszközökben az építési szabályzatban a feladatokat, kötelezettségeket rögzíteni kell.

3.1.5 Települési térség

Fejér megye települési térsége a Trtv-vel összhangban a települések belterületét és a beépítésre szánt területeket tartalmazza. A települési térség kijelölésének célja, hogy a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében a takarékos területhasználatot elősegítse a településeken, elsősorban annak beépítésre szánt területein.

A) A települési térséghez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. A Trtv -ből következő előírások

A települési térség fogalom meghatározása

Települési térség: az országos és a megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a vízgazdálkodási térségbe és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek kivételével a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak

A megyei települési térségre vonatkozó szabály

A települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető.

A települési térség térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a Fejér megye Térszerkezeti Tervén, az 1.sz. mellékletben.

I. Az OTRT-ből következő előírások

A települési térségre vonatkozó ajánlások

AJ1/ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a település beépítésre nem szánt területeit beépítésre szánt területté minősíteni csak akkor indokolt, ha ezzel elérni kívánt cél (lakó-, gazdasági-, üdülő- vagy különleges terület kialakítása) beépített terület újrahasznosításával nem érhető el, vagy ehhez nincs elég beépítésre szánt terület.

AJ2/ Az új beruházásokat, lakóterület-növelést elsősorban a meglévő beépített területek rehabilitációs területein indokolt elhelyezni. Ennek megfelelően korlátozni javasolt új terület igénybevételét zöldmezős beruházások, ipari parkok, új lakóterületi egységek és lakóparkok céljára. Ezért preferálni, támogatni ajánlott a meglévő lakóterületek intenzívebb hasznosítását, illetve a lakatlan és funkcióját veszített, üres létesítmények újrahasznosítását. A beépített területen kívül települni kívánó zöldmezős beruházások, ipari, kereskedelmi, szolgáltató centrumok telephely-kijelölését a településrendezési tervekben a természet- és környezetvédelem és a termőföld-védelem szempontjainak figyelembevételével kell szabályozni.

AJ3/ A táj- és településképi védelme érdekében adott településen szükséges lehet az építménymagasság korlátozása (lásd: tájképvédelmi övezetbe sorolt települések), ezért az épített környezethez történő illeszkedés érdekében az átlagnál magasabb építmények tervezését, engedélyeztetését előzetes településképi vizsgálathoz célszerű kötni, és ennek megfelelően az építési övezetekben az építménymagasságok mértékét a településrendezési tervekben javasolt szabályozni.

AJ4/ Tájképvédelmi övezetben a települési területek összenövését meg kell akadályozni, ilyen területeken a beépítésre szánt terület határa a közigazgatási terület határát max. 200 m-re közelítheti meg.

- AJ5/ A kulturális örökség és a természeti környezet szempontjából érzékeny területeken indokolt elkerülni a település hagyományos szerkezetének és jellegének megváltoztatását, a települések beépített területének kiterjesztését és a közlekedési hálózat fejlesztéséhez kötődő üzletközpontok, raktárbázisok céljára új beépítésre szánt területek kialakítását.
- AJ6/ Korlátozni kívánatos, illetve szigorú feltételekhez javasolt kötni a beépítésre szánt területek bővítését, valamint területhasználatát a védett természeti területek környezetében és az ökológiai hálózatok egyéb területein, továbbá a kiváló termőhelyi adottságú szántó, szőlő- és gyümölcsös termőterületeken, hidrogeológiai védőterületen, belvíz- és árvízveszélyes területeken, továbbá ott, ahol azt a településkép-védelmi szempontok megkövetelik.
- AJ7/ Javasolt megőrizni a települések kialakult egyedi karakterét, szerkezetét, valamint a települési összenövés megakadályozására meghagyni a települések közötti megfelelő nagyságú – legalább a terület ökológiai funkciójának biztosításához elegendő méretű – beépítetlen területsávokat, különös tekintettel a városi település együttesekbe tartozó településekre.
- AJ8/ Javasolt a tényleges geográfiai adottságok figyelembevételével, a településeket védő zöldövezeti erdők, fásítások létesítése, a beépítetlen területeken zöldfelületek, parkok növelése.
- AJ9/ Történelmi településmagok rehabilitálása esetén, a közművek lehetőség szerinti rejtett vonalvezetése a településképi megjelenés javítása érdekében ajánlott.
- AJ10/ Települések belterületei és a mellettük tervezett főútvonalak, elkerülő utak között védő-takaró zöldsávok telepítése javasolt.
- AJ11/ A hagyományos, történelmi városi településszerkezeti részek és városközpontok területén nem engedhetők meg a szerkezetet, településképet rontó és attól idegen funkciójú beépítések (pl. üzemanyagtöltő állomások, nagy bevásárlóközpontok, nagyterjedésű közlekedési létesítmények).
- AJ12/ A városközpontok területén a közműhálózat felszín alatti vezetését kell előírni, ösztönözni.
- AJ13/ A városias településeken a zöldterület (közpark), valamint közjóléti erdő funkciójú területek, továbbá a rekreációs igények kielégítését szolgáló egyéb, zöldfelületi jellegű különleges területek megőrzendő, arányuk a beépítésre szánt területekhez képest ne csökkenjen.
- AJ14/ A városias településeken az intenzívebb (de nem lakótelep-szerű) lakóterületek számára is szükséges fenntartani területeket.

AJ15/ A 70-es, 80-as évekbeli lakótelepek rehabilitációja során törekedni kell e területeknek a városszerkezetbe való minél szerveesebb visszaillesztésére és humanizálására.

AJ16/ A hagyományos településszerkezetekhez, településkarakterhez, beépítési módhoz, még meglévő értékes népi építészeti hagyományokhoz nem illeszkedő lakóterületek kijelölése nem engedhető, és egyéb új területfelhasználási egységnél is figyelembeveendő az adott település léptéke, szerkezete.

AJ17/ Fejlesztési területek elsősorban a meglévő belterületekhez kapcsolódóan jelölhetők ki, de a zavaró hatású ipari gazdasági területek kialakítása rurális környezetben nem javasolt.

AJ18/ A települések külterületein található majorok, puszták, mezőgazdasági birtokközpontok, külterületi lakott helyek esetében a történetileg kialakult szerkezetek, épületállomány, zöldfelületi elemek és egyedi tájértékek megtartására és az eredeti, mezőgazdasághoz kapcsolódó funkciókra kell törekedni, kerülve a túlzott mértékű beépítettséget (javasolt: max. 30%).

B) A települési térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A települési térség kijelölésének célja

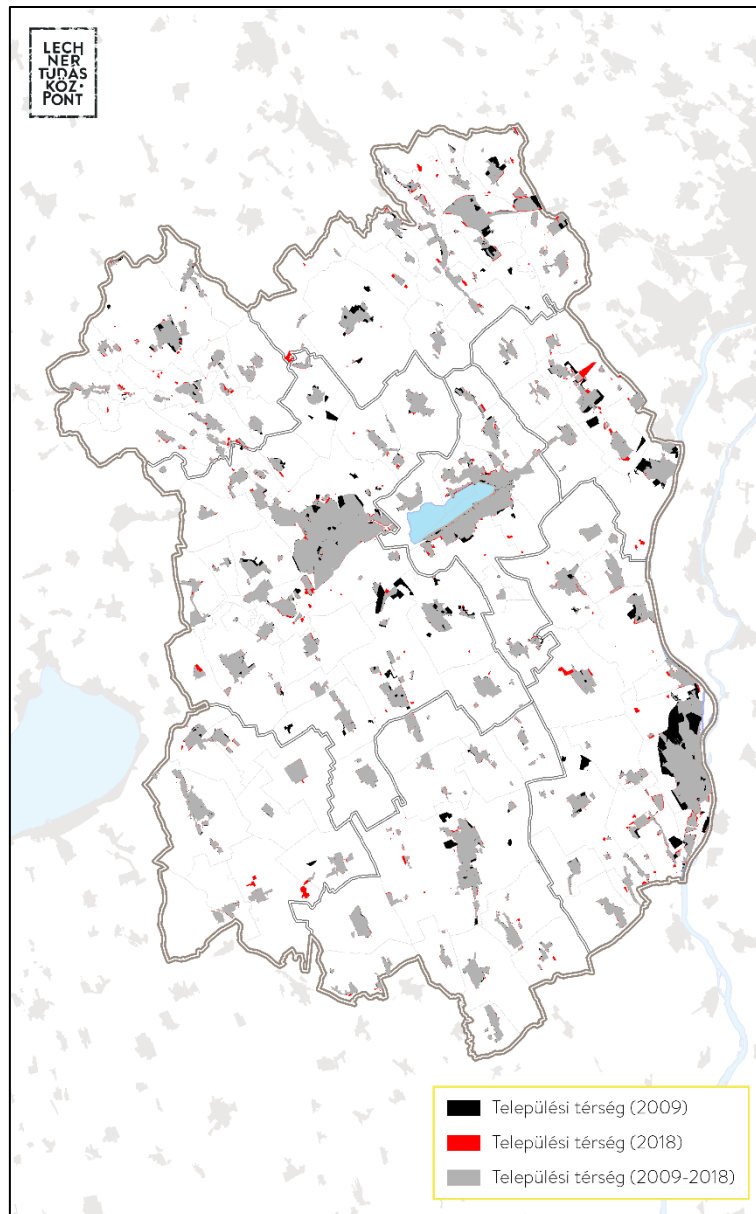
A települési térség kijelölésének célja a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientációja a települések – elsősorban a beépítésre szánt területekre vonatkozó – takarékos területhasználatának elősegítésével.

A települési térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A települési térségre vonatkozó fogalommeghatározás, szabály és lehatárolási javaslat a Trtv -ből következik, attól nem térhet el. A 2008. évi OTrT-hez képest annyi változás következett be, hogy a települési térség a Trtv szerint nem tartalmazza a vízgazdálkodási térséget és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területeket.

A települési térség lehatárolása és annak változásai

A települési térség lehatárolása az ingatlannyilvántartás szerinti települési belterületek és az adatszolgáltatásként átadott hatályos településrendezési eszközök (TSZT, SZT) beépítésre szánt területei figyelembevételével történt. Fejér megye esetében magas arányban álltak rendelkezésre a települések szabályozási tervei, a hiányzóknál az ingatlannyilvántartás szerinti települési belterület lett lehatárolva mint települési térség.

A hatályos megyei tervben a települési térség területe 52485,51 ha volt, ami 2019-re 48881,92 ha, ami 3603,59 ha-os (6,9%) csökkenést jelent. Ennek oka többek között egyes területeknek sajátos települési térségbe sorolása lehet.

A 2008. évi OTrT törvénymódosítás még hagyományosan vidéki, valamint városias alkategóriákra bontotta a települési térséget, ezt azonban a 2013. évi OTrT törvénymódosítás megszüntette. Az összehasonlító számításnál a városias és hagyományosan vidéki települési térséget összevontuk.

Fejér megye Magyarország területének 4,7%-án a hazai népesség 4,2%-át tömöríti. 108 településéből 17 rendelkezik városi ranggal, amelyek közül a csaknem 100 ezres lakosú Székesfehérvár, valamint a közel 50 ezres lakosú Dunaújváros megyei jogú városok. A megye népességének 34%-a tömörül városokban. Legkisebb

települése Bakonykúti, ahol csupán 138 lakót jegyeztek 2016-ban. A megye településsűrűsége (2,5 település/100km²) kisebb az országosnál (3,4 település/100km²), a legkisebb településsűrűség a Sárbogárdi járást jellemzi, míg a 100 km²-re jutó legtöbb település a Gárdonyi járásban található.

Fejér megye népsűrűsége 95,5 fő/km² volt 2016-ban, legsűrűbben lakott települései a megyei jogú városok: Dunaújváros (847,5 fő/km²) és Székesfehérvár (571,2 fő/km²), a legritkábban lakott Bakonykúti (11 fő/km²). 12 település mondható urbanizáltnak (100 fő/km² feletti, közel 5000 fős, vagy a fölötti népességgel), amelyek a megye településeinek 11%-át teszik ki. A népsűrűség és lakónépesség szerint a népesség 52%-a él urbanizált településen. A községek népsűrűsége (54 fő/km²), csaknem a fele a megyeinek, míg a városoké meghaladja az urbanizáltsági határt (189 fő/km²). Fejér megye városai közül 7 az 5000 – 9999 fős népességkategóriába tartozik, lefedve a megye lakosságának 10 %-át. A megye legtöbb települése a 2000 – 4999 fős népességkategóriába sorolható, amelyekben a megye népességének közel 28 %-a él, míg a 200 fő alatti települések körébe csupán egy település (a korábban említett Bakonykúti) tartozott a vizsgált időszakban.

A megye településhálózata stabilnak mondható. A KSH besorolás szerint a székesfehérvári településeggyüttes, a megyeszékhelyen kívül 34 települést foglal magába. 1360 négyzetkilométernyi összterülete a megye közel harmadát teszi ki. A településeggyüttes igen sok földrajzi kistájat érint, északi része a Vértes-hegység déli lábainál található, majd dél, délkelet felé a Sárreéten, a Velencei-hegységen és a Velencei-tóvidéken át egészen a Mezőföld középső vidékéig húzódik.

A nagyvárosok mellett országos vagy regionális szempontból kiemelkedő funkciójú szerves fejlődésű, karakteres középvárosok találhatók a megyében: Gárdony (idegenforgalom, természeti értékek), Bicske (logisztika), Mór (borvidéki központ élénk kkv tevékenységgel). Kiemelhetők még a döntően agrár-jellegű járási központok: Enying és Sárbogárd. A funkcióvizsgálat során Bicske, Mór és Sárbogárd mutatta a teljeskörű igazgatási és szolgáltatási funkciók meglétét, hiányos igazgatási és szolgáltatási funkciójú városnak mondható Csákvár, Martonvásár és Ercsi, a megye többi 9 városát erősen hiányos igazgatási és szolgáltatási funkciók jellemzik, amely részben Székesfehérvár és Dunaújváros erős központi szerepének köszönhető.

A megyében az Enyingi és Sárbogárdi járáskor a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet alapján hátrányos helyzetű járásoknak számítanak (az Enyingi járás fejlesztendő, a Sárbogárdi járás komplex programmal fejlesztendő). A 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet melléklete szerint pedig Fejér megyében 6 település tartozik kedvezményezett települések közé, amelyek közül Enying és Mátyásdomb társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból, Sáregres jelentős munkanélküliség által sújtott mivolta folytán, Igar, Sárkeresztúr és Vajta pedig mindkét szempontból.

A települési térség szabályozása és a szabályozás változásai

A korábbi OTTrT szabályozása szerint a települési térséget legalább 75%-ban (megyei) települési térség

kategóriába kellett sorolni. Ez a %-os szabály a hatályos Trtv -ben 90%-ra emelkedett. Tekintettel arra, hogy a 2008. évi OTrT csak az 1000 hektárt meghaladó települési térséget ábrázolta felületi jellel, az az alattiakat jellel, a 75%-os besorolás nem volt értelmezhető a teljes települési térségre. A Trtv -ben a települési térség ábrázolása területi korlát nélküli, azaz a fogalommeghatározás szerint minden annak megfelelő települési térség ábrázolásra került. Ebből adódóan a 90%-os megfeleltetés reális. A 2008. évi OTrT tiltotta a hagyományosan vidéki települési térségben a nagyvárosias és vegyes területek kijelölését a településrendezési eszközökben. Ez a szabály mára kikerült a törvényből, mivel a Trtv nem különböztet meg vidéki és városi települési térségeket.

A Trtv az új beépítésre szánt terület kijelölését feltételekhez köti a mérlegelés elvével. Az új beépítésre szánt terület lehetőleg csatlakozzon a már kijelölt települési térséghez, de ne okozza ezzel a szomszédos települések összenövését. A barnamezős beruházásokat előnyben kell részesíteni. A települési térség növekedését indirekt módon korlátozzák a többi területfelhasználási kategóriákra, valamint az övezetekre vonatkozó szabályok.

A települési térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A terv ajánlásain keresztül a települések összenövésének megakadályozását, növekedésük korlátozását és az okszerű/takarékos területhasználatra való törekvést támogatja. A klímaváltozás káros hatásainak mérséklése céljából a zöldterületek kialakítása és védelme kiemelt szerepet játszik az ajánlások között.

3.1.6 Sajátos területfelhasználású térség

A területrendezésben a területfelhasználás kialakítása a fő kategóriák (települési, erdőgazdálkodási, mezőgazdasági és vízgazdálkodási térség) kijelölésével történik, azonban számos esetben található olyan nagyterjedésű területek, amelyek nem sorolhatók ezek egyikébe sem. A sajátos területfelhasználású térség bevezetése célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és szabályozása.

A) A sajátos területfelhasználású térséghez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. A Trtv -ből következő előírások

A sajátos területfelhasználású térség fogalommeghatározása

Sajátos területfelhasználású térség: megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

A megyei sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó szabály

A sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Külfejtéses művelésű bányatelek megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési eszközökben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési eszközök készítésének vagy módosításának szándékáról.

A kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési eszköz nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület települési területfelhasználási egységbe sorolta.

A sajátos területfelhasználású térség térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a Fejér megye Térszerkezete c. 1.sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

A sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó ajánlások

AJ1 A sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek növelése – csak abban az esetben, ha adott területfelhasználási cél érdekében elengedhetetlen – a takarékos földhasználati és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével javasolt.

AJ2 A külterületi sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területeket javasolt a településrendezési eszközökben beépítésre nem szánt területbe sorolni. Az 5 ha feletti területeknél nem kívánatos a 10% feletti beépítés.

AJ3 A már kijelölt sajátos területfelhasználású térség valós igénybevétele javasolt a településrendezési célnak megfelelően az új területek kijelölése előtt.

AJ4 Infrastruktúra fejlesztés a környezeti szempontok figyelembevételével javasolt.

B) A sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A sajátos területfelhasználású térség kijelölésének céljai

A területrendezésben a területfelhasználási kialakítása a fő kategóriák (települési, erdőgazdálkodási, mezőgazdasági és vízgazdálkodási térség) figyelembevételével történik, azonban számos esetben található olyan nagyterjedésű területek, amelyek nem sorolhatók fentiek egyikébe sem. A sajátos területfelhasználású térség bevezetésének célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és szabályozása.

A sajátos területfelhasználású térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

E térség meghatározásának és lehatárolásának a korábbi tervezés során nem volt előzménye. Az építmények által igénybevett térség tekinthető részleges előzménynek, ami az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tartoztak. A sajátos területfelhasználású térségbe az építmények által igénybevett térségbe eddig tartozó közlekedési és energia létesítmények vonhatók be, valamint a Trtv szerinti egyéb megnevezett funkciójú bányaterületek, hulladékártalmatlanítók, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítású, közlekedési és honvédelmi területek. A hulladékártalmatlanítóba beszámítandók a folyékony hulladékkezelők is, ami a szennyvíztisztítók területe.

A sajátos területfelhasználású térség lehatárolása és annak változásai

A sajátos területfelhasználású térség alkalmazását a Trtv teszi lehetővé, új megyei területrendezési elem, amely részben kiváltja a korábbi építmények által igénybevett térséget, valamint annál tágabban meghatározott területeken értelmezhető. A kategória megyei szintű bevezetésével a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek – a korábbi gyakorlattól eltérően – már nem olvadnak bele a mezőgazdasági térségbe, így ez utóbbiak aránya jobban közelít a valósághoz. A településrendezési eszközökben ezek a területek nagyrészt beépítésre szánt és kisebb részben beépítésre nem szánt különleges terület területfelhasználási egységbe tartoznak. A sajátos területfelhasználású térség lehatárolása alapvetően a településrendezési eszköz szabályozási tervei alapján történt a következő elvek mentén:

- 5 ha alatti, SZT-ben beépítésre szánt terület települési térségbe került.
- 5 ha feletti, SZT-ben beépítésre szánt és nem szánt különleges terület (bánya, hulladék, egészségügyi, sport, rekreációs, energia, közlekedési, honvédelmi) sajátos területfelhasználású térségbe került.
- 5 ha feletti, SZT-ben beépítésre szánt és nem szánt különleges mezőgazdasági (major) terület települési térségbe került.

- 5 ha alatti, SZT-ben beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági (major) terület mezőgazdasági területbe került.
- 5 ha feletti, SZT-ben nem különleges terület, de valójában bányaterület: sajátosba kerül a bányatelek azon része, amelyen a bányászat folyik, érvényes műszaki üzemi terv alapján.
- 5 ha feletti, SZT-ben nem különleges terület, de valójában hulladéklerakó, szennyvíztisztító sajátos területfelhasználású térségbe került.
- Az olyan, 5 ha méretkorlátnál kisebb önálló területű, szomszédos települések közigazgatási határánál közvetlenül csatlakozó területek, amelyek összeadódva meghaladják az 5 ha-t, ábrázolásra kerülnek.

A lehatárolásnál problémaként jelentkezik, hogy egyes bányaterületeket, vagy pl. kastélypark területeket (Dég, Lovasberény) a TSZT, SZT nem sorol különleges területbe.

A SZT-k többsége a mezőgazdasági üzemközpontokat, majorságokat, „pusztákat”, birtokközpontokat jellemzően beépítésre szánt különleges mezőgazdasági területbe sorolja. Trtv definíció szerint ezek nem sorolhatók sajátos területfelhasználású térségbe.

A sajátos területfelhasználású térség szabályozása és a szabályozás változásai

A Trtv -ben először jelenik meg előírás a sajátos területfelhasználású térségre, amely szerint a területét a tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. Problémát jelent a visszaminősítés hiánya, azaz lehetőség megteremtése arra, hogy pl. a későbbiekben egy rekultivált bánya mezőgazdasági vagy vízgazdálkodási területbe visszasorolható legyen.

A sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A településrendezési eszközben túltervezettnek tekintendő különleges területek növekedésének fékezése a cél.

3.1.7 Területfelhasználáshoz kapcsolódó további előírások

A Trtv-ből következő előírások

(1) Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési eszközben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,

b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és

c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy olyan használaton kívül került vagy alulhasznosított, általában leromlott fizikai állapotban lévő terület, amely a tervezett rendeltetésnek megfelelne.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell alkalmazni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület – tervezett rendeltetésnek megfelelő – igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet, – gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy véderdőt – kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy véderdő kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a véderdő területét a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

(4) Borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I–II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.

(2) Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.

3.2 MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

(1) A kiemelt térségek, illetve a megyék területrendezési tervében:

a/ az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

(2) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterület képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól és azok térbeli rendjétől.

(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

(4) megyei területrendezési tervben szereplő regionális és egyéb vasúti pályák közül azok területét, amelyen a közszolgáltatás szünetel vagy megszűnt, a településszerkezeti tervben beépítésre nem szánt közlekedési terület területfelhasználási egységbe kell sorolni.

(5) A közlekedési, az elektronikus hírközlési, továbbá az energetikai vonalas infrastruktúra-hálózatok erdőkön áthaladó szakaszainak építési területén a forgalom lebonyolítását és biztonságát, az elektronikus hírközlés működését, illetve a villamos energia és más energiahordozók továbbítását közvetlenül szolgáló építmények helyezhetők el.

(6) Külfejtési művelésű bányatelek megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési eszközökben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési eszközök készítésének vagy módosításának szándékáról.

(7) A kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési eszköz nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület települési területfelhasználási egységbe sorolta.

3.2.1 Országos és térségi jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények

A KÖZÚTHÁLÓZAT FEJÉR MEGYÉT ÉRINTŐ ELEMEI⁶

Távlati gyorsforgalmi utak

	<i>Meglévő szakasz</i>	<i>Tervezett szakasz</i>
M1:	Budapest – Győr – Hegyeshalom – (Ausztria)	

⁶ A térség e mellékletben a település közigazgatási területét és annak 10 kilométeres környezetét jelenti

M100:		Bicske térsége (M1) – Keszthely (M10)
M6:	Budapest (M0) – Dunaújváros – Szekszárd – Bóly térsége –	– Bóly térsége – Ivándárda – (Horvátország)
M7:	Budapest – Székesfehérvár – Siófok – Balatonszentgyörgy – Nagykanizsa – Letenye – (Horvátország)	
M8:	– Baracs – Dunaújváros – Apostag –	Balatonfőkajár (M7) – Sárbogárd – Baracs, Apostag – Kecskemét – Szolnok (M4)

Távlati főutak

Meglévő szakaszok

1. sz. főút:	Budapest – Tatabánya – Tata – Komárom – Győr – Mosonmagyaróvár – Hegyeshalom – (Ausztria)
6. sz. főút:	Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Pécs – Barcs – (Horvátország)
7. sz. főút:	Budapest – Székesfehérvár – Siófok – Nagykanizsa – Letenye – (Horvátország)
8. sz. főút:	Székesfehérvár (63. sz. főút) – Veszprém (R8); Alsóújlak (M9) – Vasvár – Körmend – Szentgotthárd – (Ausztria)
61. sz. főút:	Dunaföldvár (6. sz. főút) – Dombóvár – Kaposvár – Nagykanizsa (7. sz. főút)
62. sz. főút:	Dunaújváros (6. sz. főút) – Székesfehérvár (7. sz. főút)
63. sz. főút:	Tolna (6. sz. főút) – Sárbogárd – Székesfehérvár (8. sz. főút)
64. sz. főút:	Simontornya (61. sz. főút) – Enying (7. sz. főút)
71. sz. főút:	Lepsény (7. sz. főút) – Balatonfüred – Keszthely (76. sz. főút)
801. sz. főút:	Székesfehérvár (7. sz. főút) – Csór (8. sz. főút)
81. sz. főút:	Székesfehérvár (7. sz. főút) – Kisbér – Győr (1. sz. főút)

Tervezett szakaszok

100. sz. főút:	Bicske térsége (M1) – Százhalombatta – Újhartyán (M5)
811. sz. főút:	új nyomvonalon: Székesfehérvár (7. sz. főút) – Zámoly – Csákvár – Felcsút – Óbarok (1. sz. főút)
	Mór (81. sz. főút) – Oroszlány térsége
	Fehérvárcsurgó (81. sz. főút) – Iszkaszentgyörgy (801. sz. főút)
	Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút)

Tervezett főúti településselkerülő szakaszok

- 7. sz. főút: Martonvásár, Velence, Gárdony,
- 8. sz. főút: Székesfehérvár, Csór,
- 61. sz. főút: Cece, Előszállás, Alsószentiván,
- 62. sz. főút: Perkáta, Seregélyes,
- 63. sz. főút: Cece, Sárbogárd, Vajta,
- 81. sz. főút: Mór.

Térségi szerepű összekötő utak

- 8111. j. Baracska – Alcsútdoboz mellékút,
- 8119. j. Velence – Csákvár – Tata mellékút,
- 8126. j. Söréd – Csákvár – Bicske mellékút Söréd és 8123. j. mellékút közötti szakasza,
- 8216. j. Mór – Zirc mellékút,
- 6207. j. Adony – Velence mellékút,
- 6212. j. Gárdony – Szabadegyháza mellékút,
- 6209. j. Szabadegyháza – Sárosd – Sárkeresztúr – Káloz mellékút,
- 6219. j. Dunaújváros – Mezőfalva – Sárbogárd mellékút,
- 6306. j. Sárbogárd – Mezőszilas mellékút,
- 6228. j. Dunaföldvár – Seregélyes mellékút,
- 6307. j. Szabadbattyán – Cece mellékút,
- Pustavám – Környe.

Tervezett mellékúti kapcsolatok

- Pustazámor – Tordas,
- Pázmánd – Kajászó – Tordas,
- Pustazámor – Gyúró – Vál – Vereb,
- Gyúró – Etyek,
- Tabajd – Etyek,
- Gyúró – Bicske (M1),
- Mány – Csabdi,
- Csabdi [Vasztély] – Gyermely
- Csabdi [Vasztély] – Tarján,
- Tabajd – Vértesacsa,
- Csákvár – Vértesacsa,
- Sukoró – Nadap – Pázmánd,

- Pátka – Pákozds,
- Zámoly – Pátka,
- Söréd – Magyaralmás,
- Sárkeresztes – Zámoly,
- Mór – Csókakő – Csákberény,
- Nagyveleg – Aka,
- Súr – Nagyveleg,
- Isztimér – Balinka,
- Bakonykúti– Várpalota [Inota],
- Iszkaszentgyörgy – Csór,
- Szabadbattyán – Úrhida – Jenő – Küngös,
- Jenő – Füle,
- Enying – Balatonszabadi,
- Mezőszentgyörgy (7. sz. főút) – Kisláng,
- Csósz – 6301. j. mellékút,
- Kisláng – Mátyásdomb,
- Szabadhídvég – Ádánd,
- Lajoskomárom – Ozora,
- Dég – Sárbogárd,
- Tác – Székesfehérvár,
- Seregélyes – Szabadbattyán,
- Aba – Seregélyes,
- Nagylók – Sárszentágota,
- Nagylók – 62117. j. mellékút,
- Alap – Németkér,
- Baracs – 6228. j. mellékút,
- Nagyvenyim – Baracs,
- Hantos – Mezőfalva,
- Perkáta – Nagyvenyim,
- Pusztaszabolcs – Zichyújfalu,
- Besnyő – Kápolnásnyék,
- Besnyő – Ráckeresztúr,
- Beloiannis – 6. sz. főút,
- Ivánca – 6209. j. mellékút.

Meglévő közúti Duna-híd

- Dunaújváros – Dunavecse között az M8 gyorsforgalmi úton.

Tervezett közúti Duna-híd

- Százhalombatta–Tököl között a tervezett 100. sz. főúton,
- Adony – Ráckeve között a tervezett Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút) főúton.

A VASÚTHÁLÓZAT FEJÉR MEGYÉT ÉRINTŐ ELEMEI

Tervezett nagysebességű vasútvonal

- (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röske és Kübekháza – (Szerbia és Románia),
- (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna).

Meglévő egyéb országos törzshálózati vasúti pályák

- 1. számú Budapest [VIII. kerület, Keleti pu.] – Hegyeshalom – (Ausztria),
- 5. számú Székesfehérvár – Komárom (Rendező),
- 20. számú Székesfehérvár – Szombathely,
- 29 (2). számú Szabadszabolcs – Tapolca,
- 30. számú Budapest [I. kerület, Déli pu.] – Székesfehérvár – Nagykanizsa – Murakeresztúr – (Horvátország),
- 40. számú Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Pécs,
- 42. számú Pustaszabolcs – Dunaújváros – Paks,
- 43. számú Mezőfalva – Rétság,
- 44. számú Székesfehérvár – Pustaszabolcs,
- 45. számú Sárbogárd – Börgönd,
- 46. számú Rétság – Bátaszék.

Tervezett egyéb országos törzshálózati vasúti pályák

- Budapestet délről kerülő vasútvonal (V0): Szárliget – Szár – Bodmér – Vértesacsa – Vereb – Baracska – Ercsi – Szigetszentmárton – Kiskunlacháza – Bugyi – Dabas – Újhartyán – Ceglédbercel,
- Százhalombatta – Ráckeresztúr – Ercsi.

Meglévő országos vasúti mellékvonalak

- Lepsény – Hajmáskér,

- Mór – Pusztavám,
- Bodajk – Balinka,
- Adony – Adony Duna-part,

Tervezett országos vasúti mellékvonalak

- Pusztavám – Oroszlány.

Tervezett vasúti Duna-híd

- Ercsi – Ráckeve térsége.

REPÜLŐTEREK FEJÉR MEGYÉBEN

Térségi repülőterek

- Baracs – Kisapostag (Dunaújváros),
- Székesfehérvár [Alba Airport],
- Gyúró,
- Úrhida.

ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI KERÉKPÁRÚT-HÁLÓZAT FEJÉR MEGYÉT ÉRINTŐ ELEMEI

Országos kerékpárút-vonalak

- 7.B: Nadap – Velence – Gárdony – Pákozd,
- 10. Közép-Európa Vizei kerékpárútvonal (14-es jelű Euro Velo®): Szentgotthárd – Zalaegerszeg – Keszthely – Tihany – Balatonakarattya – Székesfehérvár – Budapest – Hatvan – Gyöngyös – Eger – Hortobágy – Debrecen – Nyírábrány,
- 61. Közép-magyarországi kerékpárútvonal: 61.A: Bugacpusztaháza – Soltvadkert – Kiskőrös – Dunapataj – (6.A Alsó–Dunamente kerékpárút Dunapataj és Solt közötti szakasza) – Solt – Dunaföldvár – Cece – Simontornya – Tamási,
- 61.B: Cece – Soponya – Tác – Szabadbattyán,
- 62. Sió-völgyi kerékpárútvonal: Fajsz – Szekszárd – Sióagárd – Kölesd – Sárszentlőrinc – Simontornya – (61. Közép-magyarországi kerékpárút Simontornya és Tolnanémedi közötti szakasza) – Szabadhídvég – Siófok,
- 71. Vértesi kerékpárútvonal: 71.A: Székesfehérvár – Gánt – Várgesztes – Oroszlány [Majkpuszta] – Kecskéd – Környe – Tatabánya – Vértesszőlős – Tata – Dunaalmás (Komárom),
- 71.B: Oroszlány [Majkpuszta] – Csákvár – Nadap.

Térségi kerékpárút-vonalak

- Zirc – Bodajk – Söréd – Csákvár – Vértesboglár – Alcsútdoboz,
- Bakonycsérnye – Bakonyszombathely,
- Székesfehérvár – Kisbér,
- Bodajk – Bakonykúti – Balatonfűzfő,
- Alcsútdoboz – Szár – Tatabánya,
- Felcsút – Bicske – Zsámbék,
- Biatorbágy (Pest megye) – Máty – Tata,
- Alcsútdoboz – Ercsi,
- Budapest – Érd – Velence,
- Lovasberény – Székesfehérvár – Gárdony [Dinnyés],
- Érd – Dunaújváros – Dunaföldvár – Paks – Mohács,
- Velence – Pusztaszabolcs – Adony,
- Gárdony [Agárd] – Seregélyes – Dunaföldvár,
- Berhida – Sárszentmihály – Székesfehérvár,
- Lepsény – Szabadhidvég,
- Lepsény – Kisláng – Nagylók – Mezőfalva – Dunaújváros – Dunavecse,
- Sárszentmihály – Sáregres,
- Székesfehérvár – Tác,
- Székesfehérvár – Seregélyes,
- Székesfehérvár – Székesfehérvár [Csala],
- Szárliget – Óbarok – Tarján.
- Mór-Pusztavám-Oroszlány

VÍZI KÖZLEKEDÉS FEJÉR MEGYÉT ÉRINTŐ SZAKASZAI

Nemzetközi és országos vízi utak

<i>A vízi út neve</i>	<i>A szakasz (fkm–fkm)</i>	<i>A vízi út osztálya</i>
Duna (nemzetközi vízi út)	1641–1433	VI/C
Sió-csatorna	121–23	IV/időszakosan (Kizárólag az olyan balatoni vízeresztések időszakában hajózható, amelyet a Hajósoknak Szóló Hirdetményben közzétesznek.)
Sió-csatorna	23 – 0	IV
Velencei-tó		II

Meglévő országos kikötő a Dunán:

- Dunaújváros,

Meglévő térségi kikötők

- Adony,
- Gárdony,
- Velence,
- Pákozd.

Kompátkelőhelyek a Dunán

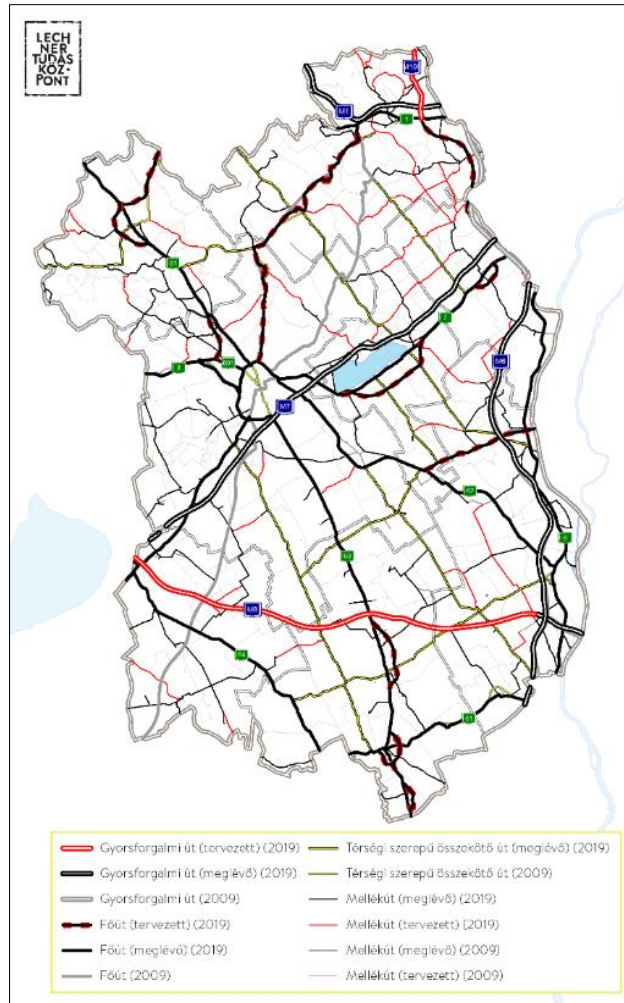
- Ercsi – Szigetújfalu,
- Adony – Lórév.

3.2.2 A javaslat megalapozó műleírása

A megyei területrendezési terv szerkezeti terve a műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények között a nemzetközi, országos és térségi jelentőségű jövőbeli közlekedési hálózatokat és építményeket rögzíti.

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a közúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTTr-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű közutak (gyorsforgalmi utak, főutak), valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (térségi szerepű mellékutak, mellékutak, kompátkelők) formájában van jelen.

A **gyorsforgalmi utak** kategóriába tartoznak az autóutak és az autópályák. Országokat, országrészeket összekötő, a legnagyobb forgalmi irányokba vezető, jelentős hazai és nemzetközi távolsági forgalom levezetésére szolgáló, magas szolgáltatási szintet nyújtó közutak, amelyek kizárólag gépjárművek közlekedésére létesülnek. Autópálya forgalmi irányonként legalább két, autóút esetén legalább egy forgalmi sáv. Irányonként két, vagy több forgalmi sáv esetén az ellentétes irányokat elválasztó sáv választja el. Az autópálya, valamint az osztott pályás, irányonként legalább két forgalmi sávos autóutak esetén a menetirány szerinti jobb oldalon leállósáv található.

Az autópályák kereszteződései minden közlekedési pályával külön szintűek, ezekben a csomópontokban a gépjárművek fel- és lehajtására önálló sáv szolgál. Az autóutak kereszteződései a nagy forgalmú csomópontokban külön szintűek, egyéb helyeken a szintbeni csomópontban a balra kanyarodó járművek részére minden esetben, a jobbra kanyarodók részére általában önálló sáv van. A gyorsforgalmi utaknak (autópályáknak, autóutaknak) az út menti ingatlanokhoz közvetlen csatlakozásuk nincs.

A megye gyorsforgalmi úthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest a gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik jelen tervezésben.

Fejér megyének közlekedés-földrajzilag szerencsés a fekvése, hiszen a főváros közelében és attól nyugatra található, így a Budapest központú sugaras gyorsforgalmi úthálózat elsőként nyugat felé kiépített elemei is már érintették. A meglévő gyorsforgalmi utak közül kiemelt jelentőségűek a Bécs és Budapest, valamint a főváros és Horvátország között kapcsolatot biztosító az M1 és M7 autópályák. A harmadik sugárirányú autópálya, az M6 a megye keleti oldalának biztosít távolsági kapcsolatot. Rövid szakaszon épült meg, de a Duna-híd miatt kiemelt jelentőségű az M8. A meglévő gyorsforgalmi utak között jelenleg a főutak biztosítanak kapcsolatot a megyén belül, de a későbbiekben a M8 tovább építésével és a M100 megvalósulásával létrejönnek a sugárirányú autópályák között a haránt irányú kapcsolatok. A megyét érintő gyorsforgalmi utak részletes felsorolása mellékletben található.

A **főutak** útkategóriába tartoznak az első- és másodrendű főutak. A főutak országrészeket összekötő, fontos üdülőterületeket a főúthálózathoz kapcsoló, gyűjtő-elosztó szerepkört ellátó közutak, amelyek általában 2x1 forgalmi sávosak és csak kiemelkedő forgalmi szakaszaikon van kettőnél több forgalmi sávjuk. Nagy forgalmú csomópontjaik különszintűek, egyéb szintbeni csomópontjaikban a balra kanyarodó járművek részére minden esetben, a jobbra kanyarodók részére általában külön sávjuk van. A lassú járművek (kerékpár, fogat, munkagép) forgalma elsőrendű főutakon tilos, másodrendű főutakon folyamatosan, vagy időszakosan megengedett.

Megyén belüli kapcsolatokat a főutak szolgálják ki. Székesfehérvár központú az M7 gyorsforgalmi mellett az 7., 62., 63., 8., 81., és 811.sz. főutak, melyek Székesfehérvár központúságát a jelenleg 1., 6., 61. és 64.sz. főutak oldják. A megyei tervben rögzített tervezett főutak további haránt irányú elemeket jelentenek, valamint a szomszédos megyékkel való kapcsolatokat gazdagítják.

A megye főúthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, így a hatályos megyei területrendezési tervhez képest jelen tervezésben csak az jelent változást, hogy a Nagykónyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az OTrT-ben, így a megyei tervben sem.

A korábbi előírásokkal szemben jelenleg a főúti elkerülőket már nem az országos terv határozza meg, hanem a megyei terv. A hatályos megyei tervben szereplő tervezett elkerülők megváltoztatása nem indokolt.

Térségi szerepű összekötő utak azok a mellékutak, amelyek számos települést összekötő és/vagy nagyforgalmú utak, szerepük a főutakéval vetekszik, azok hálózatát egészíti ki. A hatályos megyei tervben szereplő térségi szerepű összekötő utak megváltoztatása nem indokolt.

A **mellékutak** - összekötő és bekötő utak - elsődleges feladata az egyes települések bekapcsolása az országos úthálózati rendszerbe.

Fejér megyében a települések kedvezőbb feltárása, illetve zsákhelyzetének (Gyúró, (Tordas), Csókakő, Nagyveleg, Isztimér, Bakonykúti, Pátka, Besnyő, Csősz, Úrhida, Mezőszentgyörgy, Beloiannis, Dég, Nagylók) megszüntetése érdekében a meglévő mellékúthálózat a mellékletben található tervezett mellékutakkal való kiegészítésre szorul.

Kompátkelőhely a megyét érintő Duna szakaszon Ercsi – Szigetújfalu és Adony – Lórév között jár, az utóbbi nagytávlatú kiváltását jelenti a megyei tervben is rögzített Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút) tervezett főúton építendő híd. A megye keleti határát mintegy 50 km hosszon a Duna jelenti, amely szakaszon csak az M8 gyorsforgalmi út Pentele nevű közúti hídja található. A dunaújvárosi híd átadásáig különösen nagy jelentőségük volt a rév- és kompátkelőhelyeknek, hiszen ezek biztosították a közúthálózat egyes elemeinek folytonosságát, így hídpótló szerepet töltek be.

VASÚTI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a vasúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTTr-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű vasúti pályák (nagysebességű vasutak, országos törzshálózati vasúti pályák), a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (vasúti mellékvonalak) formájában van jelen.

A **nagysebességű vasútvonalak** a vasúti főhálózat olyan részei, amelyeket legalább 250 - 300 km/h fejlesztési sebességnek megfelelően kell megtervezni. A nagysebességű vasút pályája zárt, külön szintben épített, következésképpen számos helyen felszín alatt vagy magasan vezetett. A nagysebességű vasút a személyszállításban a 2-3 órás utazási időt igénylő utazások esetén versenyképes a repülőgéppel szemben. A nagysebesség hatékony kihasználása érdekében az ilyen vasútvonalakon az állomásokat minimum 200 km-re érdemes építeni.

Az országos vasúti törzshálózat távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röske és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) nagysebességű vasútvonalak kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza.

A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTTr felülvizsgálatai során. A két nyomvonal – az ország többi nyomvonalához hasonlóan – nem rendelkezik részletes tervekkel, csak M=1:100 000 léptékű tervezés történt.

A hatályos megyei területrendezési tervben a **törzshálózati vasúti pályák** két kategóriában (transzeurópai vasúti

áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTrT felülvizsgálata összevonta. A meglévő vasútvonalakon az átkategorizálás lényegében nem jelent változást, a korábbi vasútvonalak átstrukturált felsorolással tartoznak ebbe a kategóriába. A tervezett vasútvonalak közé azonban bekerült a V0 vasútvonal mellé a Százhalombatta és Ercsi közötti korrekció. A **vasúti mellékvonalak** körét és nyomvonalát a hatályos megyei tervhez képest nem volt indokolt megváltoztatni.

LÉGI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben légi közlekedés területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.

A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a kerékpáros közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kerékpáros hálózat formájában van jelen.

Az **országos kerékpárút törzshálózat** az országos kerékpárút-hálózat gerincként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direkter kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.

Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.

VÍZI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a vízi közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.

Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaújvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon találhatók.

3.2.3 Országos és térségi jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények

A) megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendelet szöveges melléklete (hálózatok leírása)

Az 50 MW feletti nagy erőművek:

Engedélyes neve	Telephelye	Erőmű teljesítménye (MW)
ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft.	2400 Dunaújváros, Vasmű tér 1-3.	64,5

Az 5-50 MW közötti kiserőművek:

Engedélyes neve	Telephelye	Erőmű teljesítménye (MW)
ENERGO-HŐTERM Beruházó Működtető Kft.	2400 Dunaújváros, Építők útja 1	18,282
ENERGOTT Fejlesztő és Vagyonkezelő Kft.	2400 Dunaújváros, Verebély út hrsz. 780/27	18,282
Hamburger Hungária Kft	2400 Dunaújváros, Papírgyári út 42-46.	42,3
NRG Bioenergetikai Zrt.	2065 Mány, külterület hrsz:034/4	11,1
Hungrana Keményítő- és Izocukorgyártó- és Forgalmazó Kft.	2432 Szabadegyháza, lpartelep	12,15
Hungrana Keményítő- és Izocukorgyártó- és Forgalmazó Kft.	2432 Szabadegyháza, lpartelep	14,65
Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.	8000 Székesfehérvár, Bakony u. 6.	18,28
Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.	8000 Székesfehérvár, Toronysor 1.	6,08
SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.	8000 Székesfehérvár Bakony u. 6.	18,28

SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.	8000 Székesfehérvár Toronysor 1.	6,08
EEB Egyesült Erőmű Beruházó Kft.	8000 Székesfehérvár, Bakony u. 6. hrsz. 6012/19	30,14

Iparági nyilvántartásban szereplő erőművek

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Energiagazdálkodási és Bányászati Főosztály

Villamosenergia-átviteli hálózat távvezeték elemei

400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei:

- (Litér) – (Paks)
- (Litér) – Martonvásár
- Martonvásár – (Paks)
- Martonvásár – (Paks) felhasítva Perkáta
- (Albertirsa) – Martonvásár
- Martonvásár – (Győr)
- Martonvásár – (Győr) felhasítva Bicske

220 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei:

- (Dunamenti Erőmű) – Martonvásár
- (Dunamenti Erőmű) – Dunaújváros
- (Oroszlány) – (Dunamenti Erőmű)

Térségi ellátást biztosító 132 kV-os főelosztó hálózat meglévő elemei:

- (Várpalota INOTA) – (Kaposvár)
- (Várpalota INOTA) – (Oroszlány)
- (Várpalota INOTA) – (Oroszlány) felhasítva Kincsesbánya
- (Várpalota INOTA) – (Oroszlány) felhasítva Mór
- (Tatabánya) – Bicske
- Bicske – (Annayölgy) – (Esztergom)
- Bicske – (Budapest II.)
- Baracska – (Várpalota INOTA)

- Baracska – (Várpalota INOTA) felhasítva Székesfehérvár Nyugat– Szabadbattyán
- Baracska – (Várpalota INOTA) felhasítva Székesfehérvár Észak
- Baracska – (Százhalombatta)
- (Várpalota INOTA) –Székesfehérvár Észak
- Székesfehérvár Észak – Székesfehérvár ÉDÁSZ – Szabadegyháza
- Szabadegyháza – Perkáta – Dunaújváros
- Perkáta – Dunaújváros
- Perkáta – Dunaújváros felhasítva Dunaújváros Észak
- Perkáta – Dunaújváros felhasítva Dunaújváros II.
- Dunaújváros – Sárbogárd – (Tamási)
- Dunaújváros – Kisapostag – (Solt)
- Dunaújváros – (Budapest XXIII.)
- Dunaújváros – (Paks)
- Dunaújváros – (Paks) felhasítva (Dunaföldvár)

Térségi ellátást biztosító 132 kV-os főelosztó hálózat tervezett elemei:

- Baracska – (Várpalota INOTA) felhasítva Lovasberény
- Székesfehérvár Észak – Székesfehérvár ÉDÁSZ – Szabadegyháza felhasítva Székesfehérvár Dél
- Szabadbattyán – Soponya
- Szabadbattyán – Soponya felhasítva Székesfehérvár Dél
- Szabadegyháza – Perkáta
- Szabadegyháza – Adony
- Dunaújváros – Sárbogárd – (Tamási) felhasítva Sárbogárd Kelet
- Baracska – (Várpalota INOTA) – Székesfehérvár Nyugat felhasítva Iszkaszentgyörgy
- (Várpalota INOTA) – (Kaposvár) felhasítva Lepsény (Enying)
- Perkáta – Dunaújváros Dél – Dunaújváros OVIT – Sárbogárd

Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték elemei:

Hazai szénhidrogén szállítóvezeték meglévő elemei:

- (Városföld) – Adony I.
- (Városföld) – Adony II.
- Duna tartalék
- (Vecsés) – Ercsi
- (Pilisvörösvár) – (Százhalombatta)
- Kápolnásnyék – Pét(fürdő)
- Adony – (Papkeszi)
- Szabadegyháza leág
- Adony – Dunaújváros I.
- Adony – Dunaújváros II.
- Adony – Kápolnásnyék
- Adony – (Budapest XXII.)
- (Dág) – (Zsámbék)

Nemzetközi szénhidrogén szállítóvezeték tervezett eleme:

- Nabucco

Nemzetközi és hazai kőolaj szállítóvezeték:

- (Százhalombatta) – Káloz – (Kára) – (Kutas) – (Berzence) - (Horvátország) (ADRIA)

Hazai termékvezetékek:

- Kápolnásnyék – Százhalombatta
- Kápolnásnyék – Székesfehérvár
- Kápolnásnyék –Szőny I.
- Kápolnásnyék – Szőny II.
- Székesfehérvár – (Pécs)
- Székesfehérvár leág
- (Százhalombatta) – Kápolnásnyék I.
- (Százhalombatta) – Kápolnásnyék II.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

AJ1/ A területrendezési eszközökben az energiaközművek meglévő és tervezett hálózatainak, létesítményeinek és azok biztonsági övezeteinek, az ágazati szabványok és előírások figyelembevételével, szabályozással rögzített helykijelölés és terület biztosítás szükséges.

AJ2/ A területrendezési eszközökben a hálózatok és létesítmények fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni a klímaváltozás hatáskompenzálásához szükséges területgazdálkodási igényeket, továbbá a megye gazdasági életében fontos turisztikai fejlesztést segítő igényeket, valamint a környezeti állapot megóvását.

AJ3/ A műszaki feltételek a 220 kV és azt meghaladó feszültség szintű hálózatoknál indokolják a hálózatok föld feletti oszlopokon történő elhelyezését, azt el nem érő feszültség szintű új hálózatokat viszont bel- és külterületen egyaránt a beépítésre szánt területeken földalatti elhelyezéssel javasolt építeni területgazdálkodási és környezetvédelmi igények érdekében. A vezetékek földalatti elhelyezésével növénytelepítési célra terület szabadítható fel, amely árnyékoló hatásával a klímaváltozás kedvezőtlen hatásait csökkenti és növeli a biológiai aktivitásértéket is. (A 2007. évi villamos energiáról szóló LXXXVI. törvényben rögzített iparági előírás bel- és külterületet különböztet meg.)

AJ4/ Villamosenergia hálózati rekonstrukció esetén, ha azt az érintett település helyi építési szabályzata (HÉSZ), a helyi településkép védelmi rendelet (TKR), vagy egyéb előírás nem zárja ki, föld feletti elhelyezés fenntartható.

AJ5/ Új távhőhálózat építés, hálózati rekonstrukció csak felszín alatti elhelyezéssel kivitelezendő.

AJ6/ Megújuló energiahordozó hasznosítására létesítendő közcélú villamosenergiát termelő erőmű-park beépítésre szánt, vagy nem szánt különleges területen létesítendő.

AJ7/ Egy telephelyen létesülő megújuló energiahordozó hasznosítású erőmű-park villamosenergia termelése, ha meghaladja az 5 MW-ot a megyei, vagy kiemelt térségi területrendezési tervbe, ha meghaladja az 50 MW-ot az országos területrendezési tervbe is szerepeltetni kell.

AJ8/ A megyei tervben rögzített meglévő és tervezett energiaközmű elemeket a településrendezési tervekben tovább vezetni szükséges.

AJ9/ A klímaváltozás hatására jelentkező hőhullámok hatáskompenzálására, kiemelten a telepszerű többszintes lakótelepi és egyéb magas épületeknél a gépi klimatizálásra, többlet energiaigény kielégítésére föl kell készülni a megújuló energiahordozók hasznosításának a bevonásával.

AJ10/ Volt mezőgazdasági kiskertes területek és egyéb beépítésre nem szánt területek beépítésre szánt hasznosítású funkcióváltása esetén a közvilágítást is ki kell építeni, s mint új hálózatot földalatti elhelyezéssel önálló lámpatestek alkalmazásával kell kivitelezni. A föld feletti hálózat és a kifeszültségű elosztóhálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejes közvilágítás csak akkor tartható fenn, ha már korábban kiépítésre került és a feltáró út az új funkció kiszolgálására is változtatási igény nélkül megfelelő.

B) Az Országos és térségi jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építményekre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A társadalmi-gazdasági fejlődés hatására az energiaigény folyamatosan növekszik, amelyet tovább növel a klímaváltozás hatáskompensálásának energiaigénye. A klímaváltozás okozta felmelegedés kompenzálásához a mesterséges klimatizálás lassan elkerülhetetlenné válik, amely az energiafogyasztást, az energiaigényeket növeli, miközben a környezetvédelmi igények és a fenntarthatóság javítása is az energiaigény csökkentését igényelné. Az energiaközmű fejlesztési feladata a növekvő igények kisebb környezetkárosítással történő kielégítésének megoldása, racionálisabb energiagazdálkodással a fenntarthatóság biztosítása.

Az első lépés közműfejlesztési igény nélkül is elérhető azzal a tudatformálással, hogy egyszerű és ésszerű takarékosággal csökkenthető a fogyasztás és az el nem fogyasztott energia kíméli a legjobban a környezetet és csökkenti a költségeket. A következő lépés az energiafogyasztás csökkentése érdekében az utólagos hőszigetelés, árnyékolás stb. alkalmazásával és a korszerűbb épületgépészettel, energiatakarékos berendezések alkalmazásával érhető el, amely ingatlan szinten valósítható meg, segíti az egyéni fenntarthatóságot.

A takarékos fogyasztás mellett is fennálló növekedő igény kielégítésének kettős célja, hogy a környezeti állapot a többlet energiafogyasztás érdekében történő többlet energiatermelés hatására ne romoljon és a fenntarthatóság se legyen kedvezőtlenebb. E kettős igény csak az energiatermelésbe a megújuló energiahordozók nagyobb arányú bevonásával valósítható meg. A primer energiahordozói szerkezet módosítása, a megújuló energiahordozók hasznosításának intenzívebb igénybevétele biztosítja a racionális energiagazdálkodást. Ennek szorgalmazását már rendeletek is alátámasztják. Ezt szolgálja a módosított 7/2006 TNM rendelet, amelynek megfelelően, új épületek építésénél 2019. január 1. napjától már a közel nulla energiaigényű épületek követelményszintjét kell alkalmazni, továbbá az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva legalább 25%-os mennyiségben, helyben termelt megújuló energiaforrásból kell kielégíteni. Ennek az energiahatékonysági elvárásoknak megfelelően új épületet energiatakarékosan kell kivitelezni és az energiaszükséglet legalább 25 %-át megújuló energiaforrás hasznosításával, helyben termelt energiával kell megoldani.

Új építésnél ezzel a rendelettel a megújuló energiahordozó hasznosítása biztosított. A meglévő energiaszolgáltatás energiahordozó szerkezetének módosítása már sokkal nehezebb. A klímaváltozás okozta felmelegedés hatásának kezelése, különösen a többszintes, a hőhatásnak jobban kitett épületeknél kiemelt

feladat lesz, amely a gépi hűtés alkalmazása nélkül nem lesz megoldható. A gépi hűtés energiaellátása jelentős energiaellátási fejlesztést igényel, amelyhez a megújuló energiahordozó bevonása nyújthat segítséget, hogy a többlet energiatermelés ne okozzon környezeti terhelés növekedést és a fenntarthatóság is biztosítható legyen.

Fejér megyében a legérintettebb település Dunaújváros, ahol a lakásállomány 82,5 %-át meghaladja a távhőszolgáltatásban részesülő lakások aránya és annak döntő hányada telepszerű többszintes lakóépületben van. Székesfehérváron távhőellátással rendelkező lakásainak aránya 47,42 %, Mórton 21,02 és Sárbogárdon 6,11 %. A telepszerű többszintes épületeknél a növényzettel biztosítható természetes árnyékoló védelem fölé nyúló szinteknél az élhetőség-lakhatóság fenntartásához a mesterséges, gépi hűtés biztosítását meg kell oldani. Erre legkedvezőbb megoldást a távhőszolgáltatáshoz kapcsolt távhűtő hálózat nyújthatná, ennek megvalósítására azonban a közel jövőben nem lehet számítani, a megoldásra helyben, egy-egy épületre kiépítendő hűtőhálózatnak van realitása.

A helyben kiépítendő hűtés energia szükségletének helyben megújuló energiahordozóval való kielégítési lehetőségét is ki kell építeni a költségnövekedés fékezése érdekében.

A megye szintjén várható energiaigény növekedésnek a kielégítésére a meglévő energiaellátó rendszerek fejlesztése is szükséges, különösen figyelembe véve, hogy a megújuló energiahordozóként a közeljövőben legeredményesebben hasznosítható napenergia hasznosítási lehetősége időjárás függő, így a termelés-fogyasztás kiegyenlítésére a hagyományos energiarendszerek fejlesztése is szükséges.

Fejér megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis nem üzemel. Az egyetlen üzemelő 50 MW-ot meghaladó villamosenergia termelő kapacitású erőmű az ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft Dunaújvárosi Vasműben üzemelő 64,5 MW-os erőműve, amely elsődlegesen a helyi ipari üzem ellátását biztosítja. A megyében üzemelő további kiserőművek mindegyike helyi ellátásra épült.

A megye energiaellátása a területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel, valamint az utóbbi években egyre gyarapodó számú megújuló energiát hasznosító helyi háztartási méretű, illetve kiserőművekből biztosított.

A megújuló energiahordozókból történő energiatermelés fokozása az energiaforrásokban szegény országban miközben nagyon hasznos, a termelés-fogyasztás egyensúlyát szolgáló tároló kapacitás hiánya a hasznosítás lehetőségének korlátot szab. Egyéb okok mellett ez is hozzájárult a szélenergia hasznosítás lehetőségét korlátozó rendeletek életbe léptetéséhez. A másik kedvezően hasznosítható megújuló energiaforrás a napenergia, amelynél a termelés-fogyasztás kiegyenlítésének igénye ugyanúgy jelentkezik. A termelt villamosenergia iparági fogadásához az elosztóhálózat fejlesztése, az alap hálózati rendszer tároló képességének növelése, illetve újabb kompenzációs beruházások megvalósítása szükséges. A termelt villamosenergia átvétel feltételeit a 2007.évi LXXXVI. törvény a villamosenergiáról szóló törvény rögzíti.

A megyében bár pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre, több háztartási méretű, 50kVA alatti kapacitású

naperőmű üzemel, amelynek a beruházásának a megtérülését az ad-vesz rendszer biztosítja. Az ad-vesz rendszerhez a hálózati fogadó készséget szolgáló elosztóhálózat fejlesztését a szolgáltató, Fejér megyében az E.ON-ÉDÁSZ Zrt valósítja meg, a termelővel kötött megállapodás alapján. A hálózatépítés módjának lehetőségét az érintett település helyi építési szabályzata határozza meg.

Az egy telephelyen létesített 50 MW alatti kiserőművekben termelt energiát főelosztó hálózaton tudja fogadni a szolgáltató. Az egy telephelyen létesített 5 MW alatti villamosenergia termelő erőművek rögzítése az OTrT-ben előírtak alapján csak a településrendezési eszközökben rögzítendő, a területrendezési megyei tervekben az egy telephelyen létesített 5-50 MW villamosenergia termelő erőművek rögzítendő.

Az iparági nyilvántartásban szereplő kiserőművek hagyományos primer energiahordozóval üzemelnek, bár csatlakoznak az elosztó, főelosztó hálózatokhoz, döntően helyi ipari igényeket elégítenek ki.

5 MW-ot meghaladó kapacitású megújuló energiahordozó hasznosítására létesített naperőmű-park 2016-ig egy üzemelt a megyében, Száron (8,1 MW), 2017-18-ban több naperőmű-park is létesült, illetve a beruházása folyamatban van, de erről pontos lista nem áll rendelkezésre, mivel ezeknek a beruházásoknak jelentős hányada a településrendezési eszközök szintjén rendezhető. Építésügyi szempontból csak az szükséges, hogy egyes települések településrendezési eszközeiben a létesítendő naperőmű park területe, mint megújuló energiatermelésre alkalmas és kijelölt, többnyire beépítésre nem szánt különleges területként szerepeljen. A beruházás megvalósításánál csak azt kell figyelembe venni, hogy egy-egy telephelyen mekkora a tervezett villamosenergia teljesítmény. Annak nincs jelentősége, hogy egy településen belül hány telephelyen történik energiatermelés. Az energiatermelés villamosenergia hálózati rendszerre gyakorolt hatását az energiaiparnak kell kezelni. A településrendezési eszközök csak a terület felhasználásával foglalkozik, ez irányú rendelet kiadását tervezik.

A megye energiaellátásában meghatározó szerepe a területén áthaladó országos és térségi energetikai hálózatoknak van.

Villamosenergia ellátás

A megye villamosenergia ellátása –a saját ellátást szolgáló villamosenergia termelés felhasználásán kívül- az országos egységes hálózati rendszerről vételezett villamosenergiával elégítik ki. Az országos hálózati rendszerből a megye területén áthalad az országos 400 kV-os, 220 kV-os átviteli hálózat és a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszer néhány szakasza és a megye területén, Dunaújvároson, Martonvásáron és Bicskén üzemel az országos villamosenergia elosztó rendszer támpontjai, amelyek a megye villamosenergia ellátásában bázis, „energiaforrás” szerepet töltenek be. Ezek az iparági csomópontok fogadják a megye területén üzemelő Dunaújvároson termelt villamosenergiát is.

Az országos hálózati rendszerből a megye területén jelentősebb villamosenergia ellátó rendszerekhez tartozó átviteli és főelosztó gerinchálózatok haladnak keresztül. Ezek a MAVIR Zrt üzemeltetésében levő nagyfeszültségű

400 kV-os és 220 kV-os átviteli hálózatok és a helyi szolgáltató, az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. által üzemeltetett 132 kV-os főelosztóhálózat.

A megyében az átviteli hálózatok fejlesztési szándékait rögzítő 2017-es elfogadott iparági dokumentáció rögzíti, amely alapján két fejlesztési szándék érinti a megye területét. Az egyik Székesfehérvár térségében a Martonvásár-Litér között üzemelő 400 kV-os hálózat felhasításával létesítendő 400/132 kV-os alállomás, amelynek megvalósítását az iparág 2022 végére tervezi. A másik a vitatott régen Bicske-Göd közötti 400 kV-os összeköttetés kiépítése, amelyből a 2017-es iparági dokumentáció a Göd-Pomáz szakasz megvalósítását tűzte célul 2027-ig. Bár felmerült, hogy helyette déli irányból a Bicske-Kaszás dűlő állomások összekötését oldják meg. Az iparági döntés még nem történt meg.

2022 végéig Székesfehérvár térségében 400 kV-os alállomás létesítése 400/128 kV-os, 2x250 MVA transzformátorral, 2x70 Mvar söntfojtóval, a Litér – Martonvásár 400 kV-os távvezeték felhasítása Székesfehérvár 400 kV-os alállomásba. 132 kV-os csatlakozás kétrendszerű kuplungvezetékekkel Székesfehérvár Észak alállomásba (kétgyújtósínes kialakítás szükséges).

A fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátását szolgáló hálózati rendszert jelenleg az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja. A szolgáltató a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszerén keresztül csatlakozik a MAVIR Zrt által üzemeltetett hálózathoz, amelyen keresztül a villamosenergia vételezése biztosított. A 132 kV-os hálózat csatlakozási táppontjai a Dunaújváros, Martonvásár és Bicske 400/132 kV-os alállomás.

A 132 kV-os hálózat szállítja a villamosenergiát a megye 132/35(/22)(/10) kV-os alállomásaihoz, amelyek a fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátási bázisának tekinthető.

A főelosztó hálózatot érintő iparági tervezett fejlesztések:

- Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os alállomás, Szabadbattyán – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezeték és Székesfehérvár – Szabadegyháza 132 kV-os távvezeték felhasítása (hosszútávú tervben szereplő)
- Perkáta – Dunaújváros Dél és Dunaújváros OVIT – Sárbogárd 132 kV-os távvezetékek kialakítása (hosszútávú tervben szereplő)
- Lepsény (Enying) 132/22 kV-os alállomás, felhasítva az Inota - Siófok 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervben szereplő)
- Lovasberény 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Baracska – Székesfehérvár Észak 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervben szereplő)
- Sárbogárd Kelet 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt)
- Izsaszentgyörgy 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt)
- Adony 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Perkáta – Szabadegyháza 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)
- Perkáta – Szabadegyháza második 132 kV-os távvezeték létesítése (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)

- Soponya 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Szabadegyháza – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)

A megye villamosenergia fogyasztóinak főbb ellátási táppontjai, az alállomások (Mór, Rákhegy, Bicske, Baracska, Szabadbattyán, Székesfehérvár Nyugat, Székesfehérvár Észak, Székesfehérvár ÉDÁSZ, Szabadegyháza, Perkáta, Sárbogárd, Dunaújváros Észak, Dunaújváros Dél, Dunaújváros II., Dunaújváros Oxigén és tervezett), amelyekről induló középfeszültségű (35, 22, 10 kV-os) gerinchálózat táplálja az egyes településeken belül elhelyezett fogyasztói transzformátor állomásokat, amelyekről induló kiefeszültségű elosztóhálózatról elégítik ki az egyes fogyasztók igényeit.

A hálózatépítés iparági tervek és beruházások alapján valósul meg, de a hálózatépítés lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

A területrendezési tervben a villamosenergia közművek rögzítésével, szabályozásával, egyrészt helyet kell biztosítani a hálózat meglévő és tervezett, föld feletti és alatti hálózatok és létesítmények számára, valamint a biztonsági övezetek számára. Másrészt szabályozni kell területgazdálkodási szempontból a hálózatok fektetési módját. A villamosenergia iparági előírások csak az új építésű vezetésekre ad utasítást, a fektetés belterület, illetve külterületi meghatározásával. Az építésügy azonban nem használja a belterület- külterület tagolását, hanem beépítésre szánt és nem szánt területet határol el. Ezért szükséges, hogy a települési igények, elvárások is a fektetés módjának meghatározásában szerepeljen. A területrendezési tervben rögzített iránymutatás segítséget nyújt a TKR-ben rögzítendő települési, település képi, esztétikai követelmények érvényesítéséhez.

A villamosenergia hálózatok fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni, a klímaváltozás okozta felmelegedés és szélsőséges szélhatás kompenzálására szolgáló igényeket, figyelembe kell venni, hogy a megye gazdasági életében fontos gazdasági ágazattá váló turisztikai fejlesztési igényét, a környezeti állapot fejlesztését, azon belül a látvány, településképi, tájkép javítását.

A klímaváltozással járó szélsőséges szélhatások mellett üzembiztos szolgáltatás érdekében, a napfény- hő hatás kompenzálását szolgáló növény, fasor telepítéshez szükséges helybiztosítása érdekében, továbbá a tájképi, településképi védelem érdekében a vezetékek földalatti elhelyezése javasolt. Az így felszabaduló területen növény-fa telepítéssel javítható a környezeti állapotot.

Földgázellátás

A megyében a termikus energiaellátás energiahordozója a földgáz, amely segítségével az egyes ingatlanokon automatikus üzemvitelű hőellátást lehet biztosítani. A földgázellátás Fejér megyében (Igar település kivételével) település szintű kiépítettséggel rendelkezésre áll.

A vezetékes gázellátás kiépítésének a hagyományos energiahordozó okozta környezetterhelés csökkentésén túl, társadalom-politikai hatása is van, mert az előregedő társadalomban az egyes, különösen kisebb lélekszámú települések népességmegtartását segíti.

A megye gázellátását, az egységes országos földgáz szállítói hálózati rendszerhez tartozó, megye területén áthaladó vezetésekről biztosítják. A szénhidrogén szállító hálózatokat a FGSZ Földgázszállító Zrt üzemelteti.

Meg kell említeni, hogy a megye területének dél-kelet észak-nyugat irányban a „Nabucco” nagynyomású szállítóvezeték nyomvonalának előzetes terve áthalad a megye területén, amelynek megvalósítása bizonytalan.

A fogyasztók földgázellátásának egyetemes szolgáltatója az NKM Zrt. A megyében a fogyasztók földgázellátására egységes elosztói hálózati rendszert építettek ki, amelynek betáplálása az országos nagynyomású szállító távvezeték hálózatról biztosított. A betáplálás több helyen történik, a nagynyomású szállítóvezetésekre telepített átadó állomások segítségével.

A megye területén több gázátadó/elágazó/szakaszoló állomás, mint a gázellátás bázisa üzemel. A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

A települések közötti elosztás nagyközép-nyomású vezetékkel épült ki, ez képezi a megye gázellátó hálózatának a gerincét és erről ellátott a megye településeinek jelentős hányada. A többi település a nagyközép-nyomású vezetésekre telepített 6/4, 6/3-as nyomáscsökkentőkről indított középnyomású hálózatokról ellátott.

Az egyes településeken belül a fogyasztók gázellátása vagy közvetlen nagy-középnomású hálózatról vagy a település gázfogadójánál elhelyezett nyomáscsökkentőtől indított középnyomású gázelosztó hálózatról kiépített bekötéssel történik, vagy körzeti nyomáscsökkentőkről indított kisnyomású elosztói hálózattal biztosított. A kisnyomású elosztói hálózattal történő ellátásnál, az arról kiépített ingatlan bekötéssel közvetlen fogyasztói igényeket lehet kielégíteni. A nagyközép-, vagy középnyomású hálózatról bekötött, ellátott ingatlanokon a fogyasztói gázellátáshoz egyedi helyi, házi nyomáscsökkentőket kell telepíteni, amellyel előállított kisnyomású földgázzal lehet a fogyasztói igényeket kielégíteni.

Körzeti nyomáscsökkentők telepítése és kisnyomású gázelosztás csak városokban és annak is az intenzívebben beépített központi területén fordul elő. A megyében a településeken belüli gázelosztás jellemzően középnyomáson került kiépítésre.

Meg kell jegyezni, hogy a megye területén áthalad a MOL Nyrt üzemeltetésében levő, több hazai és nemzetközi kőolaj és termékvezeték, amelyeknek helyfoglalása és biztonsági övezetének helyigénye korlátozza az érintett terület hasznosítási lehetőségét.

A MOL Zrt által üzemeltetett szénhidrogén hálózatok Fejér megye területét érintő fejlesztési terve nem ismert.

Megújuló energiaforrások

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása Fejér megyének energia ellátásában

meghatározó szerepet tölthetnek be. A Magyarországon rendelkezésre álló valamennyi megújuló energiaforrás hasznosítására van példa a megyében. A további hasznosítási lehetőségekről is tanulmányok, tervek, stratégiák készültek. Előremutatónan energiagazdálkodási léptékben a napenergia hasznosításnak van energiagazdálkodást érintő fejlesztési lehetősége.

Természetesen a többi megújuló energiahordozó hasznosítása is támogatandó, jelentőségük megyei szintű energiagazdálkodásra azonban kisebb hatású, helyi jelentőségű.

Biogáz, biomassza

Bár a biogáz program, a biomassza hasznosítására a megyében is van példa helyi jelentőséggel fejlesztési jövőjét a kibocsátása miatt, az utóbbi időkben már nem tartják annyira kedvezőnek.

Geotermális energia

A földhő hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása várhatóan hosszabb távon is helyi jelentőségű, döntően épületgépészeti szintű beruházás marad. A geotermális energia, amely Fejér megyében is rendelkezésre áll. A Magyar Energetika és Közmű Szabályozási Hivatal által 2016-ban elkészített Magyarországi geotermikus felmérés szerint, Fejér megye területe mélyfúrásokkal kevésbé feltárt. A működő termál kutak száma mindössze 21, legmagasabb kifolyó víz hőmérsékletet Velence I. sz. hévízkútja ér el, 72°C-ot. Legnagyobb talpmélységű a Vajta-I kút: 1090 m. A 60°C-os kifolyó hőmérsékletet 4 termálkút haladja meg. A megye hévízkútjainak hasznosítása csaknem kizárólag balneológiai célú. Gárdonyban működik kisebb geotermikus fűtőrendszer is.

A megyében nem található hasznosításra alkalmasnak ítélt szénhidrogén meddő kút sem. Fejér megye déli részén a 90°C-os izotermák mélysége (és északra haladva ez egyre mélyebb), Mór vonalában már eléri a 4000 m-t, ami a hazai átlagnál (ami 1400–1600 m), lényegesen mélyebb.

A megye területén rendelkezésre álló geotermikus energia mezőgazdasági célú felhasználása ígéretes lehetne, ez irányú fejlesztésre javasolt.

Szélenergia

A korábbi területrendezési terv a megye kedvezőbb szélhatásának hasznosítását preferálta, amelynek megvalósítását az időközben történt szabályozás megállította, annak ellenére, hogy az első közcélú szélerőmű Fejér megyében Kulcson létesült. A szélenergia újabb hasznosítási lehetőségét segítő beruházás megvalósítására a közeljövőben nincs lehetőség.

Napenergia

Töretlen jövője a napenergia hasznosításának van, amelyből évi 1900-2000 óra hasznosítható, 4600-4700 MJ/m² termelhető.

A megye közepén, a Velencei-tó térségében, ahol a turisztikai fejlesztés szezonális jellegű, a kihasználtság és a napenergia hasznosítási lehetősége, a termelés-fogyasztás egybeesése a napenergia napkollektoros hasznosítása is megtérülő beruházással megvalósítható.

A megye területén általánosan a naperőműves, villamosenergia termelési célú hasznosítás lehetősége biztosított. A napenergia hasznosításra van mód sziget üzemben is, ha helyi akkumulációval a termelés-fogyasztást ki tudják egyenlíteni. Gazdasági szempontból az ad-vesz rendszer igénybevétele biztosítja a beruházás megtérülését, illetve a naperőmű parkkal közcélú villamosenergia termelés egyre szélesebb körű, ahol a szolgáltatóval egyeztetve az átvételi tarifa érvényességével a termelt villamosenergia értékesíthető. Naperőmű park elhelyezésénél figyelembe kell venni az azt kizáró területfelhasználási elemeket, amelyeket egyedi megyei övezet ábrázol.

A megújuló energiahordozó hasznosítás területrendezési tervekben való szerepeltetése nagy száma miatt gondot okoz, ezért javaslat készül a kezelési lehetőségére. A megye szerkezeti tervén csak az egy telephelyen létesített 50 MW feletti közcélú villamosenergia termelő erőmű megjelenítése szükséges. Fejér megyében egy telephelyen belül 50 MW közcélú villamosenergia termelés létesítési szándéka nem ismert.

A megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőséget a településrendezési eszközök keretében kell vizsgálni. Számára beépítésre nem szánt különleges megújuló energiatermelő terület jelölendő ki. Egy-egy telephelyre külön-külön meghatározott teljesítmény alapján határozható meg, hogy annak a beruházásnak, az átfogó területrendezési tervben való szerepeltetése szükséges-e. A korábbi gyakorlattól ellentétben az önálló telephelyeken előállított villamosenergia teljesítményt e vonatkozásban önállóan kell mérlegelni.

Az az aggály, hogy az ország villamosenergia rendszere, hogy tudja fogadni ezekkel a beruházásokkal időjárás függvényben termelt, a fogyasztás-termelés egyensúlyához nem illeszkedő energiát, azt az iparágnak kell szabályozni a területrendezéstől függetlenül.

3.2.4 Országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények

I. Az OTrT-ből következő előírások

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények fogalommeghatározása

Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal: a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő fővédvonal műve nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló térségi árvízvédelmi létesítmény - töltés, fal, magaspart, árvízi tározó, árapasztó csatorna -, továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település vagy településrész árvízmentesítését szolgáló töltés;

Műszaki infrastruktúra egyedi építménye: a területrendezési terv tartalmi követelményeinek részletes szabályai tárgyában kiadott kormányrendelet szerinti, a térségi szerkezeti tervben megállapított és alkalmazott, nem nyomvonal jellegű építmény;

Országos csatorna: olyan csatorna, amelyet a nemzeti vagyonról szóló törvény kizárólagos állami tulajdonú csatornaként jelöl meg;

VTT-tározók: Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók;

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítményekre vonatkozó szabály

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítményekre az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatokra vonatkozó szabályok vonatkoznak, sajátos szabályok nem kerültek előírásra az OTrT-ben.

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítményekre térképi lehatárolása

Fejér megye Szerkezeti Terv, 1. számú melléklet.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Árvízvédelmi rendszerek:

AJ1/ A határozat nyomán elvégzendő feladatok teljes körű megvalósítása hosszabb időtávot igényel, melyen belül a konkrét ütemezés az árvízvédelmi tapasztalatok, a talajmechanikai és más műszeres tapasztalatok során szerzett ismeretek szerint alakítható ki, a veszélyeztetett lakosság lélekszámának és a várható károsodás költség-haszon elemzésének figyelembevételével.

AJ2/ Árvízvédelem, folyószabályozás tekintetében prioritása van

az árvízvédelmi fővédvonalak biztonsága és állékonysága megőrzésének, lehetőség szerint növelésének (nem kellő biztonságú töltésszakaszok, ősmeder kereszteződések)

a hordalék és a jég levezetésének, illetve a meder egyensúlya megtartásának.

AJ3/ Az árvédelmi töltés hullámtéri és mentett oldalán az előírt védőtávolságokat be kell tartani, ott csak a jogszabályban meghatározott tevékenység folytatható a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazó 147/2010 (IV.29.) Korm. rendelet, és a vízgazdálkodás egyes szakmai követelményeire vonatkozó 94/2007. (XII.23.) KvVM rendelet szerint. A folyók mindenkori középvízi part éle mentén a parti sávot szabadon kell tartani és ott csak a jogszabályban (21/2006. (I.31.) Korm. rendelet) meghatározott tevékenység folytatható.

AJ4/ *Fakadó/szivárgó vizek által veszélyeztetett területeket a településszerkezeti tervben, illetve a helyi építési szabályzatban fel kell tüntetni, és meg kell állapítani a vonatkozó korlátozásokat, tilalmakat.*

AJ5/ *A lakott területek árvízi biztonságának megteremtése céljából szükségessé válhat a vízvisszatartások különböző módszereinek alkalmazása (művelési ágváltozások, záportározók, árvízcsúcs-csökkentő tározók stb. létesítése).*

AJ6/ *Az árvízveszély csökkentése a kisvízfolyásokon is fontos, a torrens jellegű árhullámos megelőzése érdekében a vízfolyások rendezése, jó karba helyezése, a dombvidéki tározási lehetőségek bővítése, záportározók létesítése szükséges. Ezek megvalósítása a természetvédelmi érdekek szem előtt tartásával és védelemre tervezett területeken javasolt.*

AJ7/ *A mentesített ártéri öblözetek területén, a mélyfekvésű, „vízjárta területen” a településrendezési tervekben új beépítésre szánt területek csak korlátozó feltételekkel, vagy egyáltalán nem jelölhetők ki.*

Belvízvédelmi rendszerek:

AJ1/ *Főművek vonatkozásában folytatni kell a belvízrendszerek rekonstrukcióját (csatorna, ill. szivattyútelep).*

AJ2/ *A vízkár elhárítási (belvízvédelmi) tevékenység szervezett és koordinált végzéséhez meg kell teremteni az állami, a társulati és az önkormányzati művek szabályozott üzemeltetésének összehangolását.*

AJ3/ *A vízrendezés távlati feladatainak megfogalmazásánál a terület érzékenységevel, értékével, potenciálisan veszélyeztetett hozamával arányos megoldásokat indokolt szorgalmazni, kiemelve a belvíztározás és a vízvisszatartás kérdését.*

AJ4/ *Az ökológiai célú vízforgalom és az öntözővíz szétosztása területén a belvízi főművek kihasználását fokozni kívánatos (kettős hasznosítás).*

AJ5/ *A műtárgyak átépítésére, létesítésére elsősorban az egyéb fejlesztések alkalmával célszerű sort keríteni.*

AJ6/ *A torkolati és a közbenső átemelő belvízi szivattyútelepek átépítésére vonatkozó programot meg kell valósítani, és a rendelkezésre álló forrásoktól függően ütemezni a munkálatokat.*

AJ7/ *A belvíztározók többcélú használatát javasolt összehangolni a vízügyi, természet- és környezetvédelmi érdekekkel, valamint biztosítani kell a feltöltés és leürítés feltételeit.*

AJ8/ *A véstározókkal közvetlenül határos belterületi településrészek esetében vizsgálandó a belterület műszaki védelmének indokoltsága és középtávú megoldása.*

AJ9/ A vízpart menti települések belterületén összegyűjtött csapadékvizet közvetlenül a vízfolyásba vezetni csak előzetes tisztítás (olajfogó, homokfogó stb.) után, az illetékes vízügyi hatóság engedélyével lehet.

Térségi jelentőségű öntözőrendszerek:

AJ1/ A megye intenzív mezőgazdasági térségeinek strukturális fejlesztését az öntözésfejlesztéssel együtt javasolt kezelni.

AJ2/ Az öntözött területek növeléséhez szükséges a birtokkoncentráció elősegítése.

AJ3/ A vízkészlet-gazdálkodásban fokozott szerepet indokolt kapnia a vízvisszatartásnak.

AJ4/ A vízfelhasználás időbeli és területi összhangjának biztosítása érdekében megfelelő szinten javasolt fenntartani, illetve fejleszteni a vízkészlet-gazdálkodási nagyműtárgyakat, tározási lehetőségeket és öntözőcsatornákat.

A javaslat megalapozó műleírása

A szerkezeti elem kijelölésének célja

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények ábrázolása és szabályozás az országos és térségi tervekben az adottságokhoz igazodó területhasználat és az infrastruktúra kialakítása érdekében történik.

A szerkezeti elem megnevezésének és fogalom meghatározásának változása

A Trtv -ben a vízi létesítmények rendszere nem változott, kisebb nevezéktani változások történtek az ágazati adatszolgáltatás alapján.

A szerkezeti elem lehatárolása és annak változása

A Trtv -ben az alábbi országos vízgazdálkodási létesítmények kerültek lehatárolásra:

- országos vízkárelhárítási célú tározó
- a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározó
- országos vízkárelhárítási célú tározó
- kiemelt jelentőségű vízi építmény
- országos jelentőségű csatorna
- elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal

Ezek közül Fejér megyét a Duna jobb partján Ercsi és Kulcs között 19,603 km, a Duna jobb parti töltéséhez csatlakozóan a Váli víz jobb és bal partján összesen 7,064 km, a Szt. László víz bal partján pedig összesen 4,735 km hosszban húzódó elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal érinti.

A Fehérvárcsurgói tározó jelenlegi elsődleges hasznosítási feladata az árvízcsúcs csökkentés. További árvízi szükségtározó és árapasztó tározó, valamint jelentős folyami mőtárgy a megye területén nem létesült.

Másodrendű árvízvédelmi mű Fejér megye területén az Adony Északi övcsatorna balparti töltése. Árvízvédelmi lokalizációs vonal, elválasztja az 1. 23. számú Adonyi ártéri öblözetben belül az 1. 23. 1. számú Iváncsai és az 1. 23. 2. számú Adonyi ártéri részöblözetet.

Az 1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározókat az OVF adatszolgáltatása alapján jelöli a terv.

A szerkezeti elem szabályozása és a szabályozás változása

Szabály nem került megállapításra a Trtv -ben és a megyei tervben sem.

A szerkezeti elemre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások a víz visszatartás és az öntözés szerepére hívja fel a figyelmet.

3.2.5 Országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmények

A) Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítményekhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmények fogalommeghatározása

Veszélyeshulladék-égetőmű: olyan hulladékkezelő létesítmény, amelyben a hulladékégetés műszaki követelményei, működési feltételei és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékei tárgyában kiadott miniszteri rendeletben meghatározott feltételek szerint veszélyes hulladékot égetnek;

Veszélyeshulladék-lerakó: a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályok és feltételek tárgyában kiadott miniszteri rendeletben meghatározott feltételek szerint veszélyes hulladék lerakással történő ártalmatlanítására szolgáló hulladékkezelő létesítmény;

Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítményekre vonatkozó szabály

Az OTrT nem tartalmaz szabályt.

Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmények térképi lehatárolása

Fejér megye Szerkezeti Terve c. 1. számú melléklet tartalmazza.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítményekre vonatkozó ajánlások

AJ1/ *A közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv 2017. dokumentumban foglaltakkal összhangban javasolt.*

AJ2/ *Fentiek alapján a közszolgáltatási gyűjtési körzetek elvi, koncepcionális újratervezése javasolt tekintettel*

AJ3/ *Közelség elvére, és a szolgáltató fenntartható működése szempontjait is figyelembe vevő célszerű üzemgazdasági méretekre (optimális ellátandó lakosság szám, és a létesítmények meglévő és tervezett szabad kapacitása*

AJ4/ *Gyűjtési-szállítási körzeteket a megyei jogú városok köré érdemes kialakítani.*

AJ5/ *Gyűjtés-szállításnál a teljeskörűen bevezetésre kerülő elkülönített hulladékgyűjtéssel kell kalkulálni mind mennyiségileg, mind gazdaságilag.*

AJ6/ *Törekedni kell az együtemű hulladékgyűjtés és szállítás alkalmazására (gyűjtési körzet legtávolabbi pontjának távolsága az 50 km-t ne haladja meg). Amennyiben ez nem megoldható, akkor a kétütemű – átrakó állomáson keresztül – gyűjtési és szállítási logisztika alkalmazása (maximálisan 120 km gyűjtési körzet lefedésével).*

AJ7/ *A kezelés tekintetében, a már meglévő kezelő létesítmények földrajzi elhelyezkedését figyelembe véve a „közelség elvének” érvényesülését kell biztosítani a jövőbeni fejlesztéseknél is.*

AJ8/ *Az egy közszolgáltató által ellátott közszolgáltatási területben szakadás ne keletkezzen.*

AJ9/ *A közszolgáltatási körzetek kialakításánál törekedni kell a minimum 50 000 főt kiszolgáló területek kialakítására, „közelség elvének” és a „méretgazdaságosságnak” a*

figyelembevételével, szem előtt tartva, hogy az optimális közszolgáltatási terület 200 000 fő feletti kiszolgálást jelent.

B) Az országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítményekre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Szerkezeti elem kijelölésének célja

A lehatárolás célja, hogy az országos és térségi jelentőségű hulladék kezelők, mint szerkezeti elem és térség az alsóbb rendű településrendezés számára ismertté és tervezhető válják.

Szerkezeti elem fogalm meghatározása és lehatárolásai (azok változásai)

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmező rendelkezései között szerepel a veszélyes-hulladékégető mű ugyanazzal a tartalommal, mint az OTrT-ben.

A veszélyes hulladéklerakó fogalom nincs meghatározva a 2012. CLXXXV. évi törvényben.

Fejér megyében az OTrT-ben az alábbi országos jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmény található az OTrT 4/11. melléklete szerint:

1. Meglévő radioaktív hulladék-tároló:

- nincs Fejér megyében

2. Meglévő veszélyeshulladék-lerakó:

- 2.3. Dunaújváros (2 db, a 0187/2, 0187/5 hrsz.)

3. Meglévő veszélyeshulladék-égetőmű:

- nincs Fejér megyében

A megyei területrendezési tervben a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szerint a térségi hulladékkezelőket kell ábrázolni a térszerkezeti terlvonalon, és a sajátos térségben a hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területeket. Mindkét fogalom (a hulladékkezelő és a hulladékártalmatlanító is) szerepel ugyan a 2012. évi CLXXXV. törvényben, de fogalom-meghatározás nincs hozzá.

A térségi jelleget a 2012. évi CLXXXV. törvény szintén nem szabályozza, az alapelvek között tesz említést a „közelség elvé”-re.

Az elmúlt években a Környezet és Energia Operatív Programban (KEOP) megjelent, Települési szilárd – hulladéklerakókat érintő, térségi szintű rekultivációs programok anyagi támogatást kaptak, ezzel segítve a településeket az élhetőbb, egészségesebb környezet kialakításában.

Mivel a települési hulladéklerakók – e program keretében - gyakran felszámolásra kerültek, a megmaradt vagy újonnan megvalósult hulladékgazdálkodási létesítmények nagyobb számban működnek térségi jellegű hulladéklerakóként. Rögzíteni szükséges, hogy a térségi megnevezést a hulladékról szóló törvény nem használja, a megyei rendezési terv használja csak, a vonatkozó kormányrendelet alapján.

A térségi hulladékkezelők és ártalmatlanító létesítmények helyét az illetékes Kormányhivatal által kiadott határozatok vagy a településrendezési eszközök alapján határozzuk meg.

Fejér megye valamennyi településén biztosított a települési szilárd hulladékok rendszeres gyűjtése, elszállítása, kezelése. A megyében az országos jelentőségű Dunaújvárosi veszélyes hulladéklerakókon kívül, a gyűjtött hulladékok lerakása, ártalmatlanítása:

- a székesfehérvári (020087/6, 020087/7, 020087/8, 020088/16, 020088/17 hrsz.),
- polgárdi (093/6 hrsz.),
- sárbogárdi (0522/187 hrsz.),
- adonyi (0195/2 hrsz.) térségi hulladékkezelőben történik.

A Bicske, 0121/6 hrsz. alatti 93228m² nagyságú ingatlanon egy 70000 t/év tervezett kapacitású Hulladékkezelő Központ létesítése volt tervezett (és engedélyezett) 2014-től, azonban a beruházás jelenleg még nem valósult meg.

Hulladékudvarok Fejér megyében: Adony, Kisláng, Soponya, Lajoskomárom, Lepsény, Szabadbattyán, Cece, Perkáta, Szabadhídvég, Dég, Polgárdi, Káloz, Sárbogárd, Székesfehérvár településeken találhatók.

A szerkezeti elem megyei jellemzői (nagysága, hol helyezkedik el, lehetséges konfliktusok stb.)

Fejér megye települései két regionális hulladékgazdálkodási társulásba tartoztak. A megye északi települései a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásba, míg a megye többi települése a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társuláshoz csatlakozott. Az együttműködés azzal a céllal jött létre, hogy kialakuljon egy integrált, szilárd hulladékgazdálkodási rendszer, amelynek célja a szelektív hulladékgyűjtés megvalósításán keresztül a térségben keletkező hulladék mennyiségének csökkentése, a felhasználható hulladékkomponensek tényleges újrahasznosítása, és ezáltal a csökkentett hulladékmennyiségnek a természeti és emberi környezetre nem ártalmas elhelyezése ill. ártalmatlanítása.

A szerkezeti elem szabályozása (szabályozás, mint eszköz a célok eléréséhez), a szabályozásváltozása

Az OTrT-ben a hulladék létesítményekre nem vonatkozik közvetlen szabály.

Az OTrT a hulladékgazdálkodási létesítményekről közvetetten az alábbi előírásokat tartalmazza:

- Sajátos területfelhasználású térség: megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító

létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak;

- Az országos hulladékgazdálkodási létesítmények térbeli rendjét az 1. számú melléklet, ezek felsorolását pedig a 4/11. melléklet tartalmazza.
- Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete tekintetében a 27. § szerinti övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:
  - e) a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, továbbá új vegyszertároló és hulladékkezelő létesítmény - a komposztáló telepet és az átrakóállomást kivéve - nem létesíthető;

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Törekedni kell arra, hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű –a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájában differenciált –hulladékgazdálkodási közszolgáltatási módszerek a már működő hulladékgazdálkodási rendszerek továbbfejlesztésével, bővítésével. A közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokból a hasznosításra kinyert anyagok arányának növelésével és a lerakóra jutó mennyiség csökkentésével, valamint a hatékony, regionális hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával biztosítani lehet az Európai Unió előírások által meghatározott országos célkitűzések megvalósítását.

4. FEJÉR MEGYE ÖVEZETI TERVÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A Trtv 19.§-a meghatározza a megyei területrendezési tervekben kötelezően alkalmazandó országos és megyei övezeteket, érintettség esetén. Az országos övezetek közül a VTT-tározók övezete Fejér megyében nem releváns.

Fejér megye területrendezési tervében meghatározott térségi övezetek

(1) Országos övezetek:

- a) ökológiai hálózat magterületének övezete,
- b) ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
- c) ökológiai hálózat puffertületének övezete,
- d) kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete,
- e) jó termőhelyi adottságú szántók övezete,
- f) erdők övezete,
- g) erdőtelepítésre javasolt terület övezete,
- h) tájképvédelmi terület övezete,
- i) világörökségi és világörökségi várományos területek övezete,
- j) vízminőség-védelmi terület övezete,
- k) nagyvízi meder övezete,
- l) honvédelmi és katonai célú terület övezete.

(2) Megyei övezetek:

- a) ásványi nyersanyagvagyon övezete,
- b) rendszeresen belvízjárta terület övezete,
- c) földtani veszélyforrás terület övezete,

(3) Rendelettel és határozattal elfogadásra kerülő egyedileg meghatározott megyei övezetek:

- a) Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet
- b) Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet
- c) Borvidéki és kertgazdálkodási övezet
- d) Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet
- e) Majorsági térség övezete
- f) Karsztvízszint emelkedésével érintett területek övezete
- g) Napelempark kijelölésének korlátozásával érintett terület övezete

(4) Határozattal elfogadásra kerülő egyedileg meghatározott megyei övezetek:

a) Felzárkóztatandó belső periféria övezet

A térségi övezetek lehatárolása

(1) A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a térségi övezetek által érintett területeket az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatását mérlegelve kell lehatárolni. A mérlegelésnél az e törvényben meghatározott szerkezeti terveket kell elsősorban figyelembe venni.

(2) A településrendezési eszközök készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek csak – az 2018. évi CXXIX. tv. felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott – illetékes államigazgatási szervek egyetértése esetén változtathatók meg, kivéve a (1) szerinti esetet. Ha az illetékes államigazgatási szervnek a térségi övezet lehatárolására vonatkozó adatszolgáltatása eltér az OTvT-ben, a területrendezésért felelős miniszter 2018. évi CXXIX. tv. 19. § (4) bekezdése szerinti rendeletében, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben meghatározott övezeti lehatárolástól, a településrendezési eszköz készítése során a települési önkormányzat számára kedvezőbb lehatárolás szerepeltethető, kivéve, ha az jogszabályba ütközik.

Az egyedi övezetekre vonatkozó Trtv szabály

24. § (1) A megyei önkormányzat a területrendezési tervéről szóló rendeletének részeként a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, továbbá a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására a 19. §-ban meghatározott térségi övezeteken túl egyedileg meghatározott övezeteket is megállapíthat, amely övezetek

a) szabályai a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök készítésére, a településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási egységek kijelölésére, valamint az OTÉK-ban meghatározott, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek építési használatának megengedett határértékeinél megengedőbb követelmények megállapításának lehetőségére vonatkozhatnak,

b) nem lehetnek ellentétesek a megyét érintő országos és kiemelt térségi területrendezési tervekkel.

(2) Az (1) bekezdés a) pont szerinti megengedőbb érték kizárólag az építési telek megengedett legnagyobb beépítettségére, valamint a legkisebb zöldfelületre vonatkozhat, amely megengedőbb érték a megengedett legnagyobb beépítettség esetében 10%-nál, a legkisebb zöldfelület esetében 5%-nál nem lehet nagyobb az

OTÉK szerinti, a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület sajátos használat szerinti területéhez rendelt értékhez képest.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott övezeteket a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 23/C. § (1) bekezdésében meghatározott tervjavaslatnak tartalmaznia kell.

(4) Az (1) bekezdés szerinti egyedileg meghatározott övezeteket a megyei önkormányzat csak a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását követően fogadhatja el, amelyet a miniszter a Tftv. 23/C. §

(5) bekezdése szerinti állásfoglalása keretében ad meg. Ha a területrendezésért felelős miniszternek e bekezdésben meghatározott állásfoglalásával a megyei önkormányzat nem, vagy csak részben ért egyet, az egyedileg meghatározott övezetekre vonatkozó szabályok csak további egyeztető tárgyalást követően, az egyeztető tárgyalás eredményének figyelembevételével fogadhatók el.

(5) Az (1) bekezdés szerinti egyedileg meghatározott övezetek területi hatálya a megye teljes területére kiterjedhet.

4.1 AZ ERDŐK VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK

Az erdő az egyik legjelentősebb természeti erőforrásunk, amely a faanyagtermelésen túl számos közjóléti és ökoszisztéma szabályozó szerepkört is ellát. Az erdőterületek meghatározó elemei a zöldinfrastruktúra-hálózatnak, az ökoszisztéma szolgáltatásaiakon keresztül pedig fontos szerepet töltenek be klímaadaptációban és mitigációban is. Az erdő az egyik legösszetettebb életközösség, amely számos növény, állat, gomba és mikroorganizmus faj élőhelye, így az erdők nagy részének természetvédelmen betöltött szerepe is kiemelkedő.

A Trtv -ben az Országos Övezeti Terv és ezzel összhangban Fejér megye Övezeti Terve a meglévő erdők védelmét az *erdők övezetének* lehatárolásán és szabályozásán keresztül támogatja. Ezen felül a Nemzeti Erdőstratégiában szereplő országos 27%-os erdősültségi cél megvalósításra a Trtv kiegészítő rendeletében kijelölték az erdőtelepítésre javasolt övezetét. Ezt szintén tartalmazza a megyei terv is.

Az erdőkkel és erdőtelepítésre javasolt területekkel kapcsolatos övezetek esetében a OTrT fogalom meghatározása, szabályozása és lehatárolása érvényesül. A megye ezt kiegészíti a két övezetre vonatkozó ajánlásokkal, amelyek határozatként kerülnek majd elfogadásra.

4.1.1 Erdők övezete

A) Az erdők övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

Az erdők övezetének fogalommeghatározása

Erdők övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak.

Az erdők övezetre vonatkozó szabályok

(1) Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

(2) Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

Az erdők övezetének térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/3 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Az erdők övezetére vonatkozó ajánlások

Településrendezési terv kidolgozására vonatkozó ajánlások:

AJ1/ *Alapvető kívánalom, hogy a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület a településszerkezeti tervben erdőterület területfelhasználási egységbe kerüljön besorolásra.*

Erdészeti ágazatra vonatkozó javaslat:

AJ2/ *Az erdők övezetébe tartozó területek művelési ágnak – ha az ténylegesen erdő művelési ágban van – megváltoztatását mindenképpen kerülni kell.*

AJ3/ *Az erdők övezetében biztosítani kell a gazdasági, a védelmi és a turisztikai funkciók összhangját.*

AJ4/ *Az erdőfelújítások során törekedni kell az erdők természetességének növelésére és őshonos fajok alkalmazására.*

AJ5/ *Javasolt a fokozatos átállás az örökerdő üzemmódra.*

B) Az erdők övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az erdők övezete új tervi elemként került bevezetésre a Trtv -ben, felváltva a korábbi – az erdőknek csak egy részét védő – *kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetét*. Az új övezet az Országos Erdőállomány Adattár teljes területét magában foglalja, kijelölésének fő célja a teljes erdőterület megőrzéshez a településrendezési feltételek biztosítása és a bányászati tevékenység korlátozása.

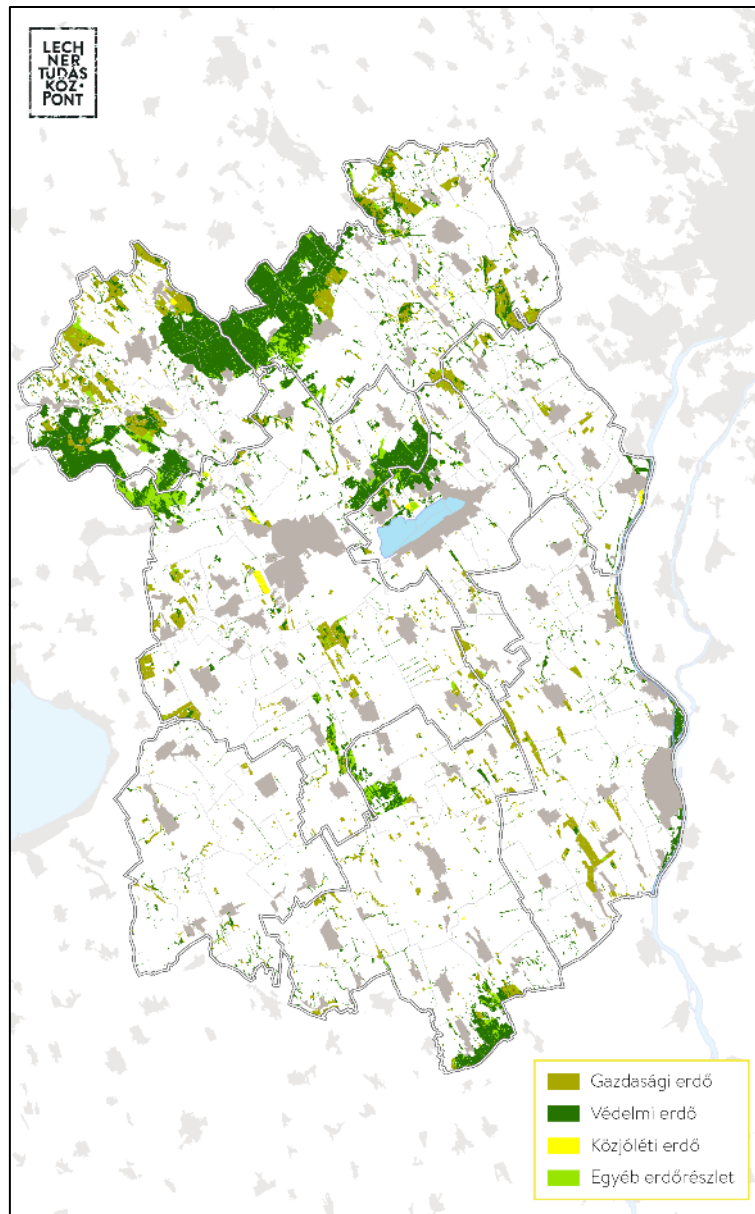
Az övezet és szabályozása kiváltja a korábbi OTRT. erdőállomány adattárral kapcsolatos általános területfelhasználási szabályát is.

Az övezet fogalom meghatározása

A fogalom meghatározás rögzíti, hogy az övezetnek az erdőállomány adattár szerinti erdőrészek mellett az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földrészek (egyéb részek pl. vadföld, nyiladék, tisztás stb.) is az elemei.

Az övezet lehatárolása

Az övezet az Országos Erdőállomány Adattárban erdőrészekként és erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeként nyilvántartott területeket foglalja magában. A kijelöléséhez szükséges adattári területek térképi rétegét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága adta át a megyei önkormányzat részére. Az erdők övezetének nagysága 60 408 hektárt, ez a megye területének közel 14%-a. Az övezeten belül az erdőrészekként nyilvántartott területek nagysága 54 097 hektár volt, amely valamivel több, mint 12%-os erdősültséget jelent. Ez jóval alacsonyabb, mint az országos 20% körüli erdősültségi érték.

Az erdőterületek nagyobb része Vértes, a Velencei-hegység és a Bakony területén helyezkedik el. Az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőrészletek mellett az erdőgazdálkodási tevékenységhez közvetlenül szolgáló földrészletek (pl. tisztás, vadföld, nyiladék stb.) területe a megyében 6311 ha. Az övezet definíciója értelmében ezek a területek is az övezet szerves részét képezik.

Az övezet szabályozása

Az övezet kapcsoldó szabály – a korábbiakban leírt célhoz igazodóan és a Trtv -ből következően – az övezet területén az erdőterület települési területfelhasználási egység kijelölését írja elő. Ugyanakkor a szabályozás mozgásteret is biztosít a településtervezés részére, mivel az övezet 5%-án más területfelhasználási egység is kijelölhető. A törvény szintén engedményeket tesz az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség

területein és az Trtv. elfogadást megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek esetében. Ezeken a területeken övezeti érintettség esetén sem kell erdőterület területfelhasználási egységet jelölni a településszerkezeti tervben. Az erdők övezetének szabálya kiváltja a korábbi erdőadattára vonatkozó általános területfelhasználási szabályt is.

Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység is korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlások az övezet teljes területe esetében az erdőterület területfelhasználási egységbe sorolást javasolják. Az erdészeti ágazatra vonatkozó előírások az erdőterületek természetességének növelésére és az erdőfelújításnál az őshonos fajok preferálására irányulnak.

4.1.2 Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének Trtv. szerinti fogalommeghatározása

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek tartoznak, amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból szükséges vagy indokolt.

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

A) Az erdőtelepítésre javasolt terület övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

Településrendezési terv kidolgozására vonatkozó ajánlások:

AJ1/ Az övezetben olyan települési területfelhasználási egységek kijelölése javasolt, amely a későbbiekben még lehetővé teszi az erdőtelepítést.

Erdészeti ágazatra vonatkozó javaslat:

AJ2/ Az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét javasolt a kiválasztási kritériumok között szerepeltetni az erdőtelepítéssel kapcsolatos pályázati kiírásoknál és ajánlott az övezetbe tartozó területeket előnyben részesíteni azok elbírálásánál.

AJ3/ Az erdőtelepítések során – ahol ez a termőhelyi adottságok alapján lehetséges – törekedni kell az őshonos fajok alkalmazására.

B) Az erdők övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása**Az övezet kijelölésének céljai**

A Nemzeti Erdőstratégia alapján nagytávlatú cél a 27%-os erdősültségi arány elérése. A Trtv. kiegészítő rendeletében szereplő erdőtelepítésre javasolt terület övezete a 27%-os erdősültség eléréséhez szükséges területeket jeleníti meg, illetve irányelv jellegű szabályozással közvetve segíti az erdőtelepítés feltételeinek településrendezési tervekben történő biztosítását. Az erdőtelepítésre javasolt terület övezete – minimális eltérésekkel – megegyezik az erdőgazdálkodási térség távlati erdőterületeivel, mind az országos, valamint a megyei tervben.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A hatályos megyei tervben az övezet *erdőtelepítésre alkalmas terület* néven szerepel. Az OTrT módosítások során az „alkalmas” kifejezést helyett a „javasolt” kerültbe az övezet nevébe, mivel az „alkalmas” kifejezés félreérthető, hiszen az ország (és egyben a megye) területének nagy része elméletben alkalmas az erdőtelepítésre. Ezzel szemben a javasolt területek azok, ahol az erdőtelepítési potenciál a legnagyobb és az erdőtelepítés iránti környezetvédelmi igény is a legjelentősebb. Ezek a jellemzők jelennek meg az Trtv fogalom meghatározásban is.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

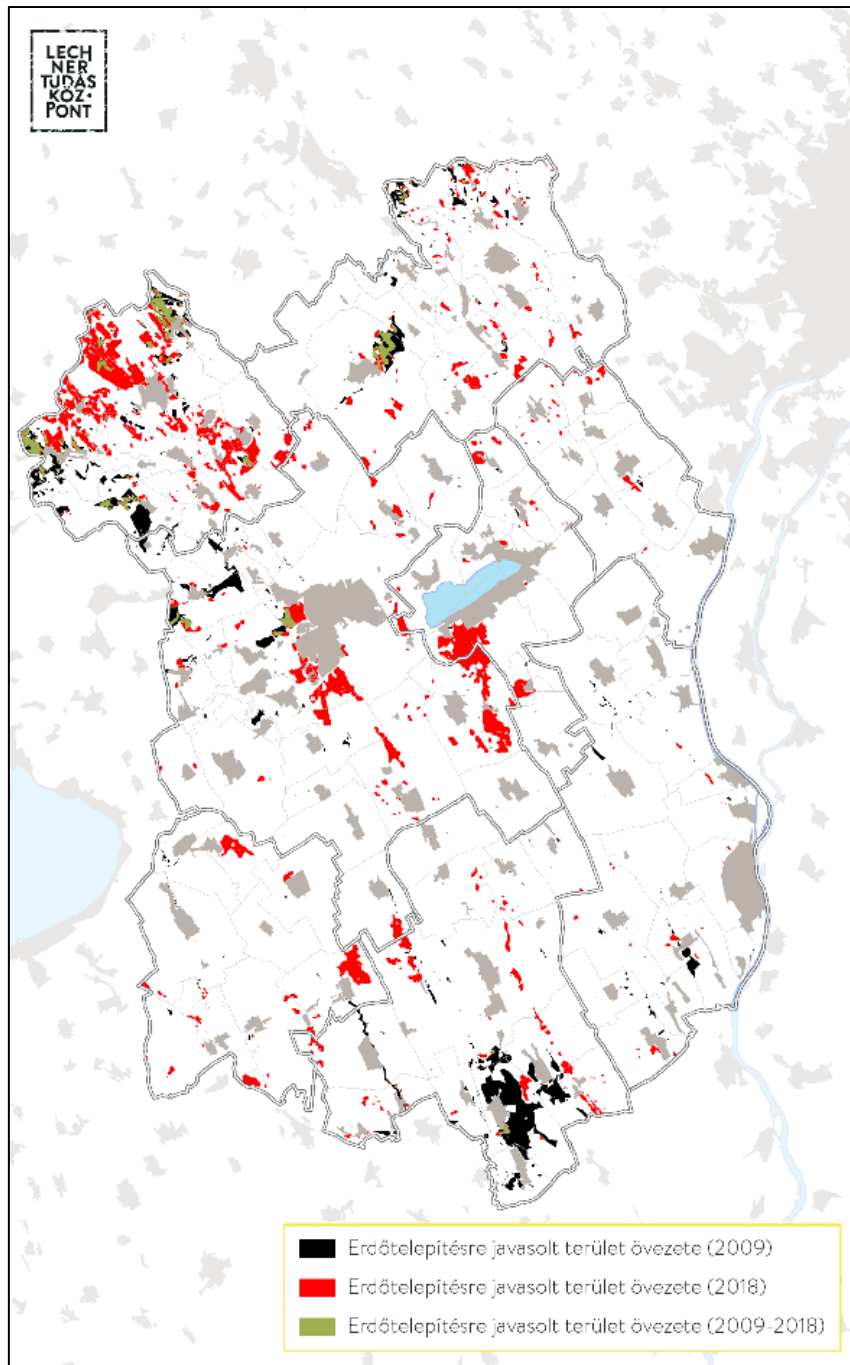
Az erdőtelepítés lehetséges célterületei a hatályos megyei tervben is megjelennek *erdőtelepítésre alkalmas terület* néven. A hatályos kijelölés az OTrT. 2008-as felülvizsgálatát megalapozó, a SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézete által koordinált ú.n. „ökotípusos” vizsgálatának eredményei alapján történt.

Az ökotípusos földhasználati kutatásban együttesen vizsgálták a szántóterületek erdőtelepítési és mezőgazdasági alkalmasságát, valamint környezeti érzékenységét. A három szempont együttes értékelésével a SZIE munkatársai meghatározták az azonos alkalmassági és érzékenységi jellemzőkkel bíró területeket. Ezeket nevezték ökotípusoknak. A földhasználati kijelölések és javaslatok – többek között az erdőtelepítési javaslat – ezekhez a területekhez kapcsolódtak. Az erdőtelepítésre alkalmas területek alapját azon ökotípusok képezték, amelyekben az erdőtelepítés termőhelyi és klimatikus viszonyai kedvezők és/vagy az erdőtelepítés egyéb környezeti szempontból indokolt, illetve a mezőgazdasági termőhelyi alkalmassága gyenge vagy közepes volt. Az ökotípusos

vizsgálat eredményeként lehatárolt erdőtelepítésre alkalmas területe a megyében 25 ezer hektár volt.

Az OTTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához (az övezet az MvM rendelet mellékletében kerül ábrázolásra) az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések új alapokra helyeződtek. A 2018-as felülvizsgálata során az erdőtelepítési alkalmassági vizsgálatát a NAIK Erdészeti Tudományos Intézete koordinálta. A vizsgálat főként a talaj- és klímaparaméterek erdészeti szempontú értékelésén alapult. Az új vizsgálat jelentős változást eredményezett az erdőtelepítésre javasolt területek országos és megyei elhelyezkedésében – Fejér megye esetében a területnagyságában is.

Ez a lehatárolás került be az Trtv. kiegészítő rendeletének mellékletébe is. Fejér megyében az erdőtelepítésre javasolt nagysága közel 20 ezer hektár. Ez jelentős csökkenés a korábbi lehatároláshoz (hozzávetőleg 25 ezer hektár) képest, amelynek oka a módszertani változásokban keresendő. Az erdőtelepítésre javasolt területek főképp a Bakony területén és a Velencei tótól délre helyezkednek el. Az erdőtelepítések megvalósulásával a megye erdősültsége nagytávlatban meghaladná a 17 %-ot.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az erdőtelepítésre alkalmas terület szabályozása Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTrT (2008) előírások szerint:

„Az övezetbe tartozó területeken beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.”

Az OTrT 2013 módosítása (ez alapján nem készült új megyei terv) során egy enyhébb irányelvű jellegű szabály fogalmazódott meg:

„A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.”

Ennek oka az volt, hogy az erdőtelepítésre javasolt területek általában gyengébb termőhelyi adottságú szántóterületek, amelyeken az erdőtelepítés lehetősége nem feltétlenül élvez prioritást más fejlesztésekkel szemben. Ezért itt nem célszerű teljesen korlátozni új beépítésre szánt terület kijelölését. Az Trtv. kiegészítő rendeletében (MvM rendelet) az irányelv jellegű előírás tovább finomodott A szabály alapvetően a települések új erdőterület (erdőállomány adattárban nem szereplő) területfelhasználási egységeinek kijelöléseit próbálja orientálni az övezet területére.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az ajánlások egyrészt a településrendezésre vonatkoznak és az övezetbe tartozó területeken az erdőtelepítés feltételeinek fenntartást javasolják, vagyis olyan területfelhasználási egységek kijelölését, amelyek a jövőben is lehetővé teszik az erdőtelepítést.

Az ajánlások másik része az erdészeti ágazatra vonatkozik, amelynek célszerű ezeken a területeken kiemelten támogatni az erdőtelepítést. Az erdőtelepítések tényleges megvalósulása alapvetően az erdészeti támogatáspolitikai felelőssége.

4.2 A TERMŐFÖLD VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK

A termőföld korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás, amelynek mennyisége évről évre csökken, jelentősége és értéke folyamatosan növekszik. A földvédelem a termőföld mennyiségi védelmivel foglalkozik. Magyarországon a termőföld védelmét a 2007. évi CXXXIX. törvény (Termőföld védelméről szóló törvény, Tftv.) biztosítja. A területrendezés a földvédelem céljait a beépítésre szánt területek növekedésének korlátozásával, valamint a bányászati tevékenységre vonatkozó előírásokkal támogatja.

A Fejér megye területrendezési tervének javaslatában – a Trtv -vel összhangban - a termőföld védelme megjelenik egyrészt a mezőgazdasági térségre vonatkozó szabályozásban, másrészt a kiváló- és jó termőhelyi adottságú szántók kijelölésében és szabályozásában.

4.2.1 Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

A) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetének fogalom meghatározása

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak.

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó szabályok

(1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetének térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/2 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Településrendezési terv kidolgozására vonatkozó ajánlások

AJ1/ *Alapvető kívánalom, hogy a kiváló termőhelyi adottságú szántókat a településszerkezeti tervek általános mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolják.*

Agrárágazatra vonatkozó ajánlások:

AJ2/ *Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében a szántó művelési ág megváltoztatását – a mezővédő erdősávok, erdőfoltok, gyepsávok és gyepfoltok létesítésének kivételével – kerülni kell.*

AJ3/ *Az övezetben szükséges elősegíteni az agrár térszerkezet előnyösen formáló és az élőhelyek között konnektivitást biztosító erdősávok, fasorok telepítését, egyben biztosítani kell a meglévő mezsgyék, erdősávok védelmét.*

AJ4/ *Javasolt a talajdegradációt megakadályozó művelési technológiák előnyben részesítése, valamint a növényvédő szerek és műtrágyák ésszerű, a feltétlenül szükséges mértéket meg nem haladó alkalmazása.*

B) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az övezet kijelölésének célja a kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántók védelme, területén a mezőgazdasági földhasználat hosszútávú fenntartásához a településrendezési feltételek biztosítása. A területrendezés a kiváló termőhelyi szántók védelmét az intenzív beépítések (beépítésre szánt területek) kijelölésének korlátozásával tudja támogatni. Emellett bányászati tevékenység korlátozását is előírja az övezeti szabályozás.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

Az övezet megnevezése és fogalma is pontosodott – az OTTrT módosítások során – a 2009-es a hatályos megyei terv idejében érvényes OTTrT-ben szereplő fogalomhoz képest.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

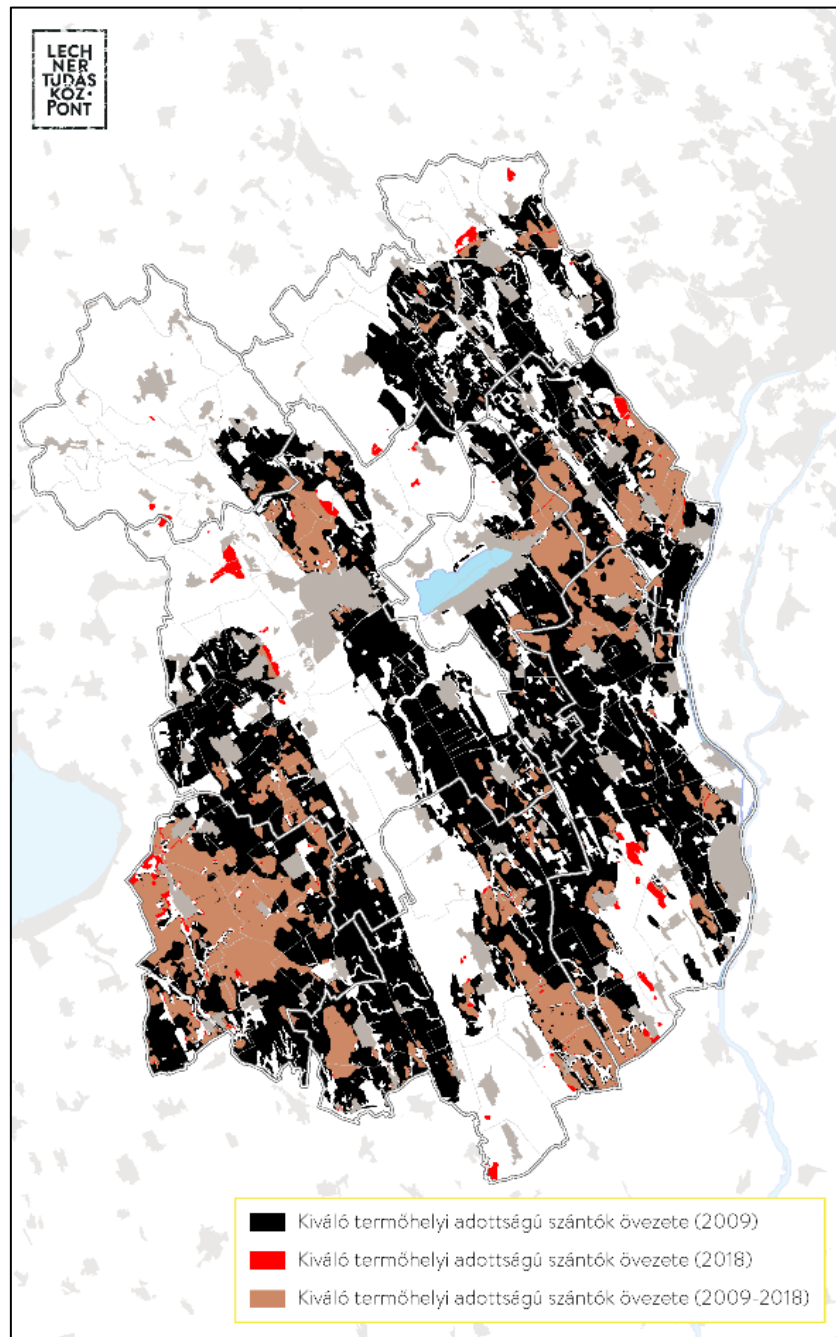
A hatályos megyei területrendezési tervben a *kiváló termőhelyi adottságú szántóterület* néven szerepel az övezet. Kijelölése – az erdőtelepítésre alkalmas terület kijelöléséhez hasonlóan – az OTTrT 2008-as felülvizsgálatát megalapozó és a SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézete által koordinált u.n. „ökotípusos” vizsgálatának eredményei alapján történt. Az ökotípusos földhasználati kutatásban együttesen elemezték a jelenlegi szántóterületek erdőtelepítési alkalmasságát, mezőgazdasági alkalmasságát, valamint környezeti érzékenységét. A három szempont együttes értékelésével a SZIE munkatársai meghatározták az azonos alkalmassági és érzékenységi jellemzőkkel bíró területeket. Ezeket nevezték ökotípusoknak. A vizsgálatban részeredményeként 10 ökotípust különítettek el. A földhasználati javaslatok és kijelölések – többek között az kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek meghatározása – ezekhez a területekhez kapcsolódtak. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek alapját azon ökotípusok képezték, amelyekben a mezőgazdasági alkalmassági részelemzés alapján a szántóföldi növénytermesztési alkalmasság kimagasló volt. A kiváló szántóterületek közé főképp a jó vízgazdálkodású, vályog fizikai féleségű és semleges kémhatású talajok kerültek be.

Az OTTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések – így a mezőgazdasági alkalmasság vizsgálat is – új alapokra helyeződtek. A Trtv. megalapozásához készült ökotípusos elemzés mezőgazdasági alkalmasság vizsgálatát az MTA-ATK-TAKI végezte és az úgynevezett 4M modellt alkalmazta. A 4M modell egy napi léptéki determinisztikus modell, amelyet a légkör-talaj-növény rendszer jellemzői határoznak meg. A modellben a becsült termésből következtettek a termőhelyi jellemzők minőségére.

A módszertani változás az ökotípusok (így az övezetek) elhelyezkedésében is jelentős változást eredményezett. Az elhelyezkedés mellett a terület nagysága is jelentősen változott. Míg 2009-ben a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár. Ennek fő oka módszertanban bekövetkező változás volt, amelynek részét

képezte a jó termőhelyi adottságú szántók övezetének 2013-as bevezetése.

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a főként a Mezőföld és a Vértes-Velence hegység csernozjom talajain helyezkedik el.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTRT szabályozás szerint:

„Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.”

Az OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó előírással is:

1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelek megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

A jelenlegi javaslatban – a Trtv-vel összhangban – kisebb pontosítások (pl. külszíni helyett külfejtéses bányatelek) történtek, illetve megjelent OTrT szerint települési térségbe tartozó területek „felmentése” a szigorú szabályozás alól.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlás az övezet teljes területének általános mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolást javasolja. Az agrárágazatnak szóló ajánlások a fenntartható mezőgazdálkodásra, a kedvező (az élőhelyek közötti konnektivitást is biztosító) agrár-térszerkezet kialakítására és a talajok védelmére fókuszálnak.

4.2.2 Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetének Trtv. szerinti fogalm meghatározása

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak.

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

1. A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetehz kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

Településrendezési terv kidolgozására vonatkozó ajánlások

AJ1/ *Alapvető kívánalom, hogy a jó termőhelyi adottságú szántókat a településszerkezeti tervek általános mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolják.*

Agrárágazatra vonatkozó ajánlások:

AJ2/ *A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében a szántó művelési ág megváltoztatását kerülni kell.*

AJ3/ *Az övezetben szükséges elősegíteni az agrár térszerkezetet előnyösen formáló és az élőhelyek között konnektivitást biztosító erdősávok, fasorok telepítését, egyben biztosítani kell a meglévő mezsgyék, erdősávok védelmét.*

AJ4/ *Javasolt a talajdegradációt megakadályozó művelési technológiák előnyben részesítése, valamint növényvédő szerek és műtrágyák ésszerű, a feltétlenül szükséges mértéket meg nem haladó alkalmazása.*

B) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

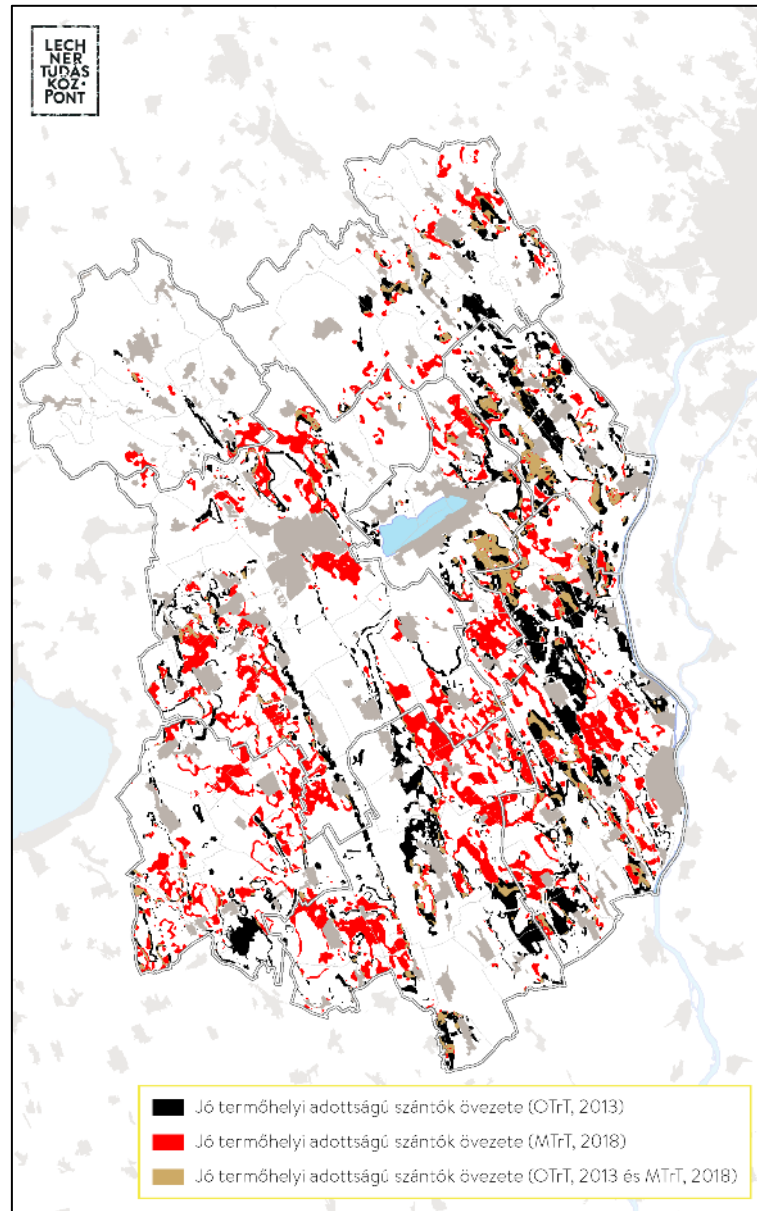
A jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete az OTTrT 2013-as módosítás során került be a területrendezési tervi elemek közé. A 2013-as OTTrT szerint nem készült terv a megyére, így az övezet megyei bevezetésére jelenleg kerül sor. A Trtv -ben módosításában az övezet elnevezése változott, így a megyei javaslatba is jó termőhelyi adottságú szántók övezete elnevezéssel szerepel majd.

Az övezet kijelölésének célja a jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántók védelme, területén a mezőgazdasági földhasználat hosszútávú fenntartásához a településrendezési feltételek biztosítsa. A területrendezési szabály a településszerkezeti tervek készítése során a jó termőhelyi szántók övezetében a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egység kijelölést javasolja. Emellett bányászati tevékenység korlátozását is segíti az övezeti szabályozás.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A jó termőhelyi adottságú szántóterületek kijelölése is az ökotípusos vizsgálat (lásd. a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezeténél) szerint történ. A jó termőhelyi adottságú szántóterületeket először a 2013-as OTTrT módosításhoz készített ökotípusos vizsgálat során határolták le. Ez nem került be a megyei tervbe, mivel a megyében a 2013-as OTTrT szerint nem készült terv. A Trtv kiegészítő rendeletéhez (MvM rendelet) az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A felülvizsgálatban új metodikai

megoldásokkal továbbfejlesztették az ökotípusos vizsgálatot. Ennek következtében jelentős változások történtek az ökotípusok, és az ökotípusok alapján lehatárolt övezetek, így a jó termőhelyi adottságú szántók országos és megyét érintő részének elhelyezkedésében is. Fejér megyében az övezet területe 53 950 hektár. Ez valamivel több, mint a megye területének 12 %-a.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály: *A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.*

Az MvM rendeletben (9/2019) egyrészt a megfogalmazás némileg változott („A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni”, másrészt kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó korlátozással.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlás az övezet teljes területének mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolást javasolj. Az agrárágazatnak szóló ajánlások a fenntartható mezőgazdálkodásra, az élőhelyek konnektivitását is biztosító agrár-térstruktúrára és a talajok védelmére fókuszálnak.

4.3 A TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK

4.3.1 Ökológiai hálózat magterületének övezete

A) Az ökológiai hálózat magterületének övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. A Trtv -ből következő előírások

Az ökológiai hálózat magterületének övezete fogalm meghatározása

Ökológiai hálózat magterületének övezete: az OTvT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Az ökológiai hálózat magterületének övezetére vonatkozó szabályok

(1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

Az ökológiai hálózat magterületének övezete térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/1 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

AJ1/ Az övezetben az országos jelentőségű védett természeti területeken alkalmazni kell a védett természeti terület kezelési tervében, valamint a Natura 2000 területeken a Natura terület fenntartási tervében rögzített szabályokat.

AJ2/ Az övezetben új épület és építmény létesítése, a meglévő épületek és építmények átalakítása csak a természeti értékek károsítása nélkül, a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően, elsősorban oktatási, kutatási, ökoturisztikai és természetvédelmi céllal történjen.

AJ3/ Az övezet gyepterületein építmény elhelyezése nem javasolt, kivéve, ha a gyepterületen létesíteni kívánt építmény közvetlenül a gyepgazdálkodás céljait szolgálja.

AJ4/ Kilátótorony építése csak turisztikai vagy tudományos kutatási célból, az eredeti terepszinttől számított legfeljebb 10 méteres magassággal létesítendő.

- AJ5/ *Az övezetben nagy felületű reklám célú hirdető építmény (óriásplakát) és csarnok jellegű építmény elhelyezése nem ajánlott.*
- AJ6/ *Az övezetben a távközlési és energetikai magasépítmény, potenciálisan környezetszennyező létesítmény – így különösen hulladéklerakó, dögkút, szennyvíziszap-tároló és kezelő, hígtrágya-tároló – létesítésének tilalma javasolt.*
- AJ7/ *Az erdőterületeken kerítés csak olyan módon létesítendő – ha azt egyéb jogszabály, vagy biztonsági előírás másként nem rendeli – hogy az erdőterület látogatottsága fennmaradjon, illetve közjóléti rendeltetésű erdőterület esetében azt funkcionálisan ne zavarja. A kerítés létesítése a természeti rendszer, ökológiai kapcsolatok fenntartására figyelemmel, a természetvédelmi hatósággal egyeztetett módon történjen.*
- AJ8/ *A kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz való közelítés érdekében változtatható meg, gyepterületeken tájjelleget megváltoztató fásítás, valamint gyepteltetés nem, illetve csak a nemzeti park egyetértésével javasolt.*
- AJ9/ *Az övezetben gazdálkodási környezet- és természetkímélő módszerek alkalmazásával történhet.*
- AJ10/ *Az övezetbe tartozó természetes és közel természetes vízfolyások új vagy más mederbe terelése, a természetközeli állapotot veszélyeztető duzzasztása nem megengedhető. Új víztározók létesítése csak az edafizikus fauna átfogó vizsgálata után kezdeményezhető.*
- AJ11/ *Az erdőterület nagysága összességében ne csökkenjen.*
- AJ12/ *Energetikai célú növénytelepítés nem ajánlott.*
- AJ13/ *A kerékpáros és lovagló utak helyének kijelölése során a természetvédelmi hatóság bevonása javasolt. Egyéb technikai sportok űzése nem javasolt.*

B) Az ökológiai hálózat magterületének övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Övezet kijelölésének célja

Az ökológiai hálózat magterület övezet lehatárolásának célja, hogy olyan egybefüggő területeket őrizzünk meg természetes vagy természetközeli állapotban, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág, benne védett vagy közösségi jelentőségű fajok fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek. Az elsődleges cél ezeken a területeken a biodiverzitás komplex védelme.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely előírja magterület, pufferterület és ökológiai folyosó övezetek kijelölését. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

A magterületek olyan stabil állapotú, természetes vagy természetközeli élőhelyek, amelyekben a külső és belső környezeti feltételek révén a természetes folyamatok érvényesülnek és ezáltal az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek. Biodiverzitásuk nagyobb, mint a magterületet körülvevő területeké, unikális élőhelyeket, védett, fokozottan védett társulásokat tartalmaznak. A magterületek a lehető legtöbb természetes populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai. A természetes élőhelyek mellett tartalmazhatnak olyan természetközeli élőhelyeket is, amelyek az ember által fenntartott vagy befolyásolt, magas diverzitású rendszerek (pl. erdők, hegyi kaszálók, legeltetett puszták).

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

A tényleges állapottól függően az ökológiai hálózat magterület övezetébe sorolandók valamennyi *országos jelentőségű védett* területből a fokozottan védett területek, az ex lege lápok és szikes tavak értékesebb részei, a nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó területek értékesebb részei (pl. Ramsari-területek), az UNESCO Bioszféra Rezervátumok magterületei, az erdőrezervátumok, illetve a kijelölt NATURA 2000 területek értékesebb részei, különös tekintettel a különleges természet-megőrzési területekre. Ebbe az övezetbe sorolhatók ezen felül még a helyi védett területek, egyéb természetes vagy természetyszerű élőhelyeket tartalmazó területek, valamint olyan védelemre tervezett vagy egyéb területek (pl. jelentősebb halastavak), amelyek a kritériumoknak megfelelnek.

Az ökológiai hálózat magterület övezete Fejér megyében 2009 és 2018 között bővült 2684 hektárral, ugyanakkor csökkent 4668 hektárral, így területe 73 888-ról 71 904-re csökkent. A magterület övezete a megye területének 16,5 %-a.

A Rácalmási-szigetek Természetvédelmi Terület kivételével a megye valamennyi országos jelentőségű védett területe (nemzeti parki területek, tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek, ex-lege védett szikes tavak – beleértve természetesen a Velencei-tó területét is) a magterület övezetéhez tartozik.

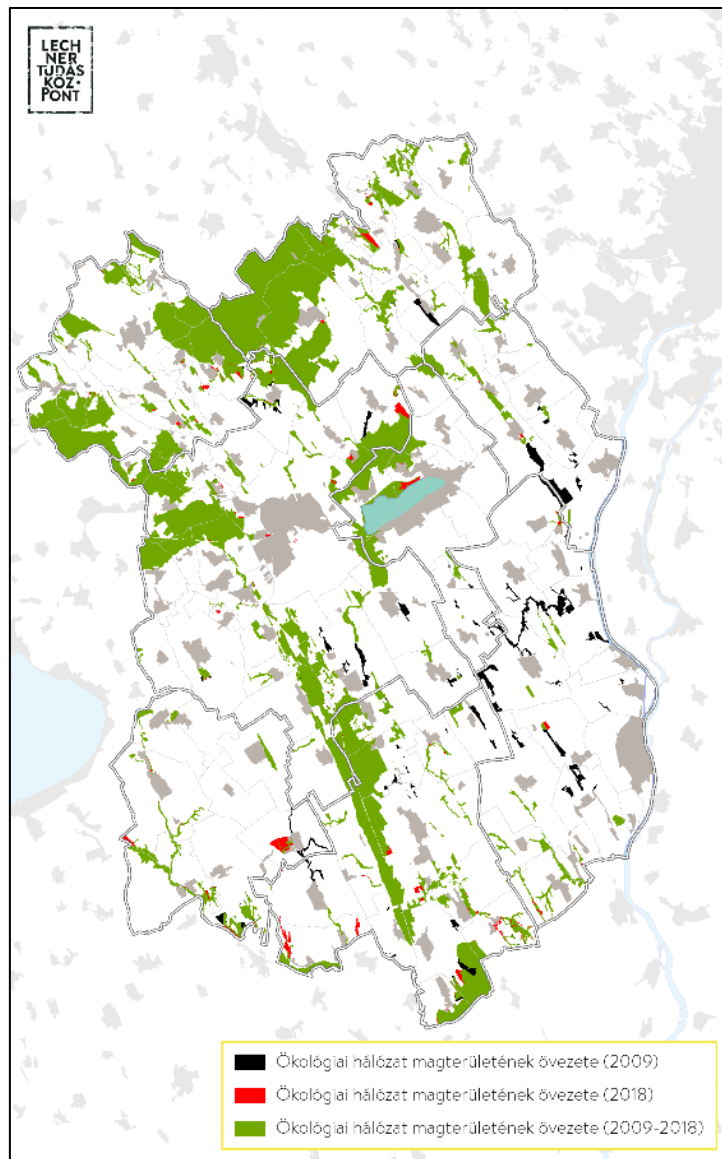
Az ökológiai hálózat magterület övezet legnagyobb foltját a megye északi részén a Vértesi TK és az ahhoz kapcsolódó erdős területek, illetve ehhez délről csatlakozva a Zámolyi-medence láprétjei adják.

Ettől délre a Császár-víz és a Pátkai víztározó (amely az ökológiai folyosó övezetéhez tartozik) képez ökológiai kapcsolatot az északi magterületek és a Velencei-tó térségében található jelentős magterületi övezeti foltok között.

A megye nyugati részén a Kelet-Bakony Natura 2000 különleges természet-megőrzési területei és a Sárrét védett (TK, Natura 2000) területei adják a magterület övezet nagyobb foltjait.

A megye déli felében a Sárvíz-völgye, illetve a Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet megyére eső területe tartozik a magterület övezetéhez.

A felsoroltakon kívül a magterület övezet kisebb, fragmentáltabb foltjait megtaláljuk a megye valamennyi jelentősebb, főként északnyugat-délkelet irányú vízfolyása mellett, így például a Móri-víz, a Dinnyés-Kajtórcsatorna, a Váli-víz, a Szent László-patak, a Bozót-patak mentén.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az új Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv)

szabályozásában két kisebb eltérés mutatkozik a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest.

Erőművek elhelyezésével kapcsolatban a korábbi OTrT úgy rendelkezett, hogy „az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.” Az új törvény korlátozóbb az erőművek létesítésével kapcsolatban, mivel kimondja, hogy „Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.”

A másik változás a bányászati tevékenységet érinti: az új törvény értelmében nem csak új külfejtéses bányatelek, de új célkitermelőhely sem létesíthető magterületen. A korábbi törvény szövege csak „új külszíni művelésű bányatelek” létesítését tiltotta.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások az építési és területhasználati korlátozásokkal a magterületek természetközeli állapotának fenntartását szolgálják.

4.3.2 Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

A) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete fogalommeghatározása

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek – magterületek, pufferterületek – közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetére vonatkozó szabályok

(1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/1 sz. mellékletben.

Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

AJ1/ *Az övezet gyepterületein építmény elhelyezése nem javasolt, kivéve, ha a gyepterületen létesíteni kívánt építmény közvetlenül a gyepgazdálkodás céljait szolgálja.*

AJ2/ *Egyéb beépítésre nem szánt területen építmény elhelyezése csak különleges esetben (természetvédelmi fenntartási célból, kutatási, oktatási, bemutatási, ismereterjesztési cél megvalósítása érdekében, ill. az előbbiekhöz kapcsolódó ökoturisztikai célból) javasolt.*

AJ3/ *Kilátótorony építése csak turisztikai vagy tudományos kutatási célból, az eredeti terepszinttől számított 10 méteres magassággal létesíthető.*

- AJ4/ *Az övezetben nagy felületű reklám célú hirdető építmény (óriásplakát) és csarnok jellegű építmény elhelyezése nem javasolt.*
- AJ5/ *Az övezetben távközlési és energetikai magasépítmény, potenciálisan környezetszennyező, szennyező létesítmény, így különösen hulladéklerakó, döngkút, szennyvíziszap-tároló és kezelő, hígtrágya-tároló létesítésének tilalma javasolt.*
- AJ6/ *Az erdőterületeken kerítés csak olyan módon létesítendő – ha azt egyéb jogszabály vagy biztonsági előírás másként nem rendeli – hogy az erdőterület látogathatósága fennmaradjon, illetve közjóléti rendeltetésű erdőterület esetében azt funkciójában ne zavarja. A kerítés létesítése a természeti rendszerek, ökológiai kapcsolatok fenntartására figyelemmel, a természetvédelmi hatósággal egyeztetett módon történjen.*
- AJ7/ *A károsodott védett természeti területek élőhelyeinek mielőbbi rehabilitációja javasolt.*
- AJ8/ *A kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz való közelítés érdekében változtatható meg.*
- AJ9/ *Az övezetben gazdálkodás környezet- és természetkímélő módszerek alkalmazásával történhet.*
- AJ10/ *Erdőtelepítést őshonos fafajokkal célszerű végezni.*
- AJ11/ *Az ökológiai folyosók esetleges hézagainak pótlására törekedni kell (pl.: visszagyepesítés, fasorok, cserje- és erdősávok telepítése).*
- AJ12/ *Gyepterületeken tájjelleget megváltoztató fásítás, valamint gyeppfeltörés nem, illetve csak a nemzeti part egyetértésével javasolt.*
- AJ13/ *Az övezetbe tartozó természetes vagy közel természetes vízfolyások új vagy más mederbe terelése, a természetközeli állapotot veszélyeztető duzzasztása nem megengedhető. Új víztározók létesítése csak az edafikus fauna átfogó vizsgálata után kezdeményezhető.*
- AJ14/ *A erdőterület nagysága összességében ne csökkenjen.*
- AJ15/ *Energetikai célú növénytelepítés nem ajánlott.*
- AJ16/ *A kerékpáros és lovagló utak kijelölése során a természetvédelmi hatóság bevonása javasolt. Egyéb technikai sportok nem javasoltak.*

B) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az ökológiai folyosók lehatárolásának célja, hogy ezek a területek a magterületeken található élőhelyek, élőhelykomplexumok között biológiai kapcsolatot hozzanak létre, biztosítva a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely megkívánja az ökológiai hálózat magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezetre történő felbontását. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

Ökológiai folyosó a természetes és természetközeli területek között a biológiai kapcsolatot biztosító, vagy ezt elősegítő területek (sávok, mozaikok) láncolata, amely nemcsak funkcionáló folyosó, hanem rehabilitálandó terület is lehet. Ökológiai folyosó lehet összefüggő, folytonos élőhely vagy akár foltszerű elszórt élőhelyek láncolata.

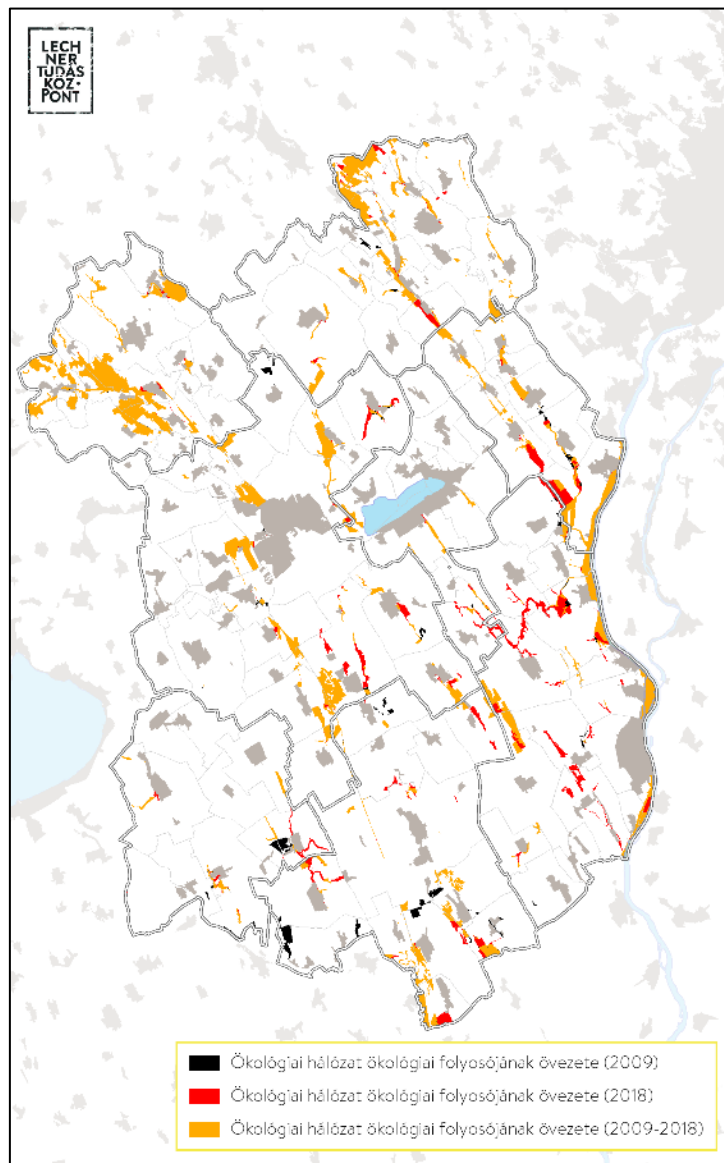
Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

Az ökológiai folyosóba tartozhatnak különböző ökoszisztémák határzónáinak átmeneti élőhelyei. Ökológiai folyosó lehet olyan zöld folyosó is, amely nem természetes módon alakult ki: utat kísérő árok, fa- vagy bokorsorok, a településen folyamatosan meglévő kertek stb. Ezek általában nem öfenntartó rendszerek, ugyanakkor szerepük jótékony hatású a biológiai változathoz fokozásában, a génáramlás lebonyolításában.

Ökológiai folyosóba sorolhatók általában a következő védett természeti területek vagy egyéb területek: (1) Az élővíz-folyosóknál a víztest és a vízhez kötődő parti vegetáció; (2) a természetes vegetációval rendelkező csatornák, ha medrük nincsen mesterséges burkolattal ellátva, illetve nem szennyvízelvezetésre szolgál; (3) természetyszerű vizes élőhelyként funkcionáló halastavak és víztározók, amelyek kiépítettsége nem túlzottan mesterséges ahhoz, hogy bizonyos fajok ill. életközösségek kedvező élőhelyet nyújtsanak; (4) nem összefüggő (vízrendezés során feldarabolódott) természetes vizes élőhelyek mederláncolatából kialakított „élővíz-folyosó”, különös tekintettel, ha ezek pl. csatornákkal összeköttetésben vannak; (5) intenzív mezőgazdasági környezetben térszerkezeti jelentőséggel bíró természetyszerű zöldsávok, a mezőgazdasági területek jelentősebb kevésbé degradált mezsgyéi.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Fejér megyében 2009-ben 23 387 hektár volt, amely elvételek és kiegészítések után több, mint 4000 hektárral bővült, így jelenleg az övezet területe 27 400 hektár, ami a megye területének 6,3 %-a.

Fejér megyében az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete elsősorban az északnyugat-délkelet irányú vízfolyásokhoz kapcsolódik, így például markánsan kirajzolja a Cikolai-víz vonalát, vagy a Váli-víz mentét, ahol korábban a magterületi övezetbe tartozó területek kerültek át az ökológiai folyosó övezetébe, összekötvé a megmaradt magterületek foltjait. A legnagyobb vízfolyáshoz kapcsolódó ökológiai folyosót természetesen a Duna árterülete adja. Az övezet ezen részéhez tartozik a Rácalmás-szigetek TT is.

Nagyobb ökológiai folyosó foltokat a Kelet-Bakonytól északra találunk, ahol az övezet ökológiai összeköttetést biztosít a megye határain túlnyúlva az Észak-Bakonyi területek irányában.

Fontos szerepe van az övezetnek a Sárvíz-völgye Tájvédelmi Körzet magterületi övezetbe sorolt területei közötti ökológiai kapcsolatok biztosításában, illetve dél felé a Dél-Mezőföld TK-val való kapcsolódásban.

Az övezet szabályozásának változása

Az új, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szabályozásában a bányászati tevékenységgel kapcsolatban mutatkozik eltérés a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest.

Míg a korábbi szabályozás értelmében „új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető”, az új törvény részletesebb szabályozása szerint: „*bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető*”. Ennek értelmében tehát az új törvény kiter a célkitermelőhelyek létesítésének tilalmára is, ugyanakkor a meglévő külfejtéses művelésű bányateleknek csak a horizontális bővítését tiltja meg.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások az ökológiai folyosók természetközeli állapotának fenntartását vagy fokozását, a szigetszerű foltok közötti ökológiai kapcsolatok erősítését szolgálják.

4.3.3 Ökológiai hálózat pufferterületének övezete

A) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete fogalommeghatározása

Ökológiai hálózat pufferterületének övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklék azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetére vonatkozó szabályok

(1) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat

magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/1 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetére vonatkozó ajánlások

AJ1/ Az övezetben új beépítésre szánt terület kijelölése kizárólag a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeinek, biológiai sokféleségének, valamint táji értékeinek figyelembevételével, azok sérelme nélkül javasolt.

AJ2/ Az övezetben gazdálkodás környezet- és természetkímélő módszerek alkalmazásával történhet. Művelési ág és gazdálkodási mód megváltoztatása csak a termőhelyi viszonyokhoz igazodó természetközeli gazdálkodás érdekében – külterjes erdő-, rét- és gyepgazdálkodás – javasolható.

AJ3/ Az övezetben távközlési és energetikai magasépítmény, potenciálisan környezetszennyező, szennyező létesítmény, így különösen hulladéklerakó, döngkút, szennyvíziszap-tároló és kezelő, hígtrágya-tároló létesítésének tilalma javasolt.

AJ4/ Az övezetben energetikai célú magasépítmény elhelyezésének tilalma javasolt.

AJ5/ Erdőterületen kerítés csak olyan módon létesítendő – ha azt egyéb jogszabály vagy biztonsági előírás másként nem rendeli – hogy az erdőterület látogathatósága fennmaradjon, illetve közjóléti rendeltetésű

erdőterület esetében azt funkciójában ne zavarja. A kerítés létesítése a természeti rendszerek, ökológiai kapcsolatok fenntartására figyelemmel, a természetvédelmi hatósággal egyeztetett módon történjen.

AJ6/ Az övezetben új külszíni bányatelek megállapítása nem javasolt.

AJ7/ Az övezetben az országos jelentőségű védett természeti területeken és a Natura 2000 területeken kívüli gyepterületeken tájjelleget megváltoztató fásítás, valamint gyepfeltörés csak a természetvédelmi hatóság engedélyével történhet.

AJ8/ Az erdőterület nagysága összességében nem csökkenhet.

AJ9/ Energetikai célú növénytelepítés nem ajánlott.

B) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete lehatárolásának és fenntartásának célja, hogy megakadályozzuk vagy mérsékljük azoknak a tevékenységeknek a negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely megkívánja az ökológiai hálózat magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezetre történő felbontását. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

Pufferterület a magterületek és ökológiai folyosók körüli funkcionális védőzóna, melynek szerepe, hogy megakadályozza, vagy mérsékelje a magterületek ill. az ökológiai folyosók állapotát, rendeltetését és ökológiai stabilitását kedvezőtlenül befolyásoló hatásokat. A pufferterületek magasabb területhasználat-intenzitásúak, természetességük alacsonyabb az ökológiai folyosókénál, tájhasználatuknál fogva viszont alkalmasak kiemelt jelentőségű fajok vagy élőhelyek fenntartására, a környezetterhelő, illetve -degradáló hatások kivédésére. Szélességét, kiterjedését a magterület vagy folyosó sérülékenysége és a várható külső hatások jellege és erőssége határozza meg. A védőfunkció rendszerint nem terjeszthető ki minden negatív hatás megszüntetésére, de a megőrizni kívánt élőhelyek jellegétől függően az elsődleges veszélyeztető tényezőkkel szemben valamilyen védelmet kell nyújtania. A pufferterületek alkalmasak lehetnek a kedvezőtlen alakzatú magterületek és folyosók térbeli anomáliáinak kiegyenlítésére is.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

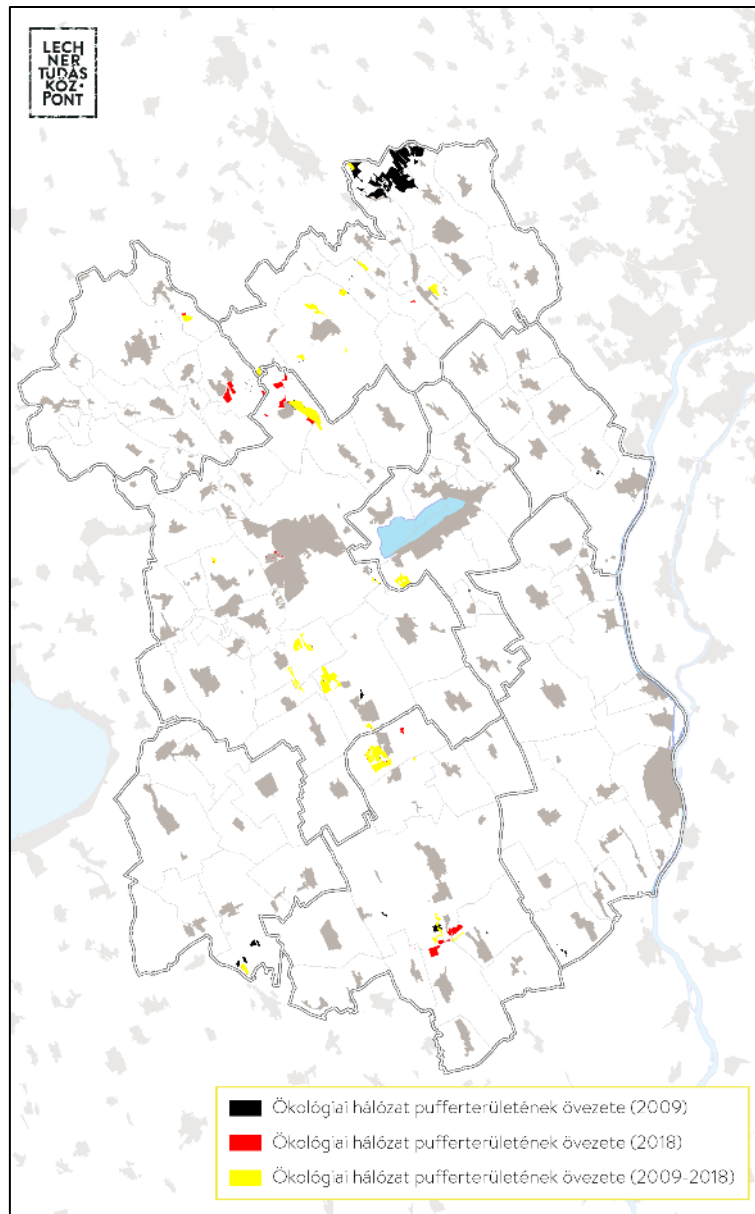
Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

Pufferterületbe tartozhat (1) magterülettel és ökológiai folyosóval közvetlenül érintkező, a definíciónak megfelelő védett természeti terület, védelemre tervezett és nem védett terület, illetve Natura 2000 terület; (2) magterülettel és ökológiai folyosóval közvetlenül nem érintkező, de köztük elhelyezkedő, területi kapcsolatot biztosító, „lépegető kő” területek.

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete Fejér megyében 2009-ben 3717 hektár volt, amely 2018-ra 2708 hektárra csökkent.

A csökkenés nagyrésze a megye északi részén, a Gerecse Natura 2000-es területeit érinti.

Az övezet a Vértesi TK-tól délre, a Zámolyi medence Natura 2000-es területeihez csatlakozóan nyújt védelmet a természeti értékeket károsító hatások ellen, illetve a fontos szerepe van a Sárvíz-völgye és a Rétszilasi-tavak TT védett területeinek kiegészítésében, összefüggő védett foltjainak biztosításában.

Az övezet szabályozásának változása

Az új, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény a puffertérületek övezetének szabályozását pontosította a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest.

Míg a korábbi szabályozás értelmében *„a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.”*, az új törvény szabályozása szerint ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület az említett feltételektől függetlenül is kijelölhető.

Az ökológiai hálózat másik két övezetéhez hasonlóan az új törvény célkitermelőhelyek létesítését ebben az

övezetben is tiltja.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások a magterületek és az ökológiai folyosók védelme érdekében korlátozzák a zavaró, természetkárosító tevékenységeket a pufferterületeken, illetve olyan tájhasználatra tesznek javaslatot, amely biztosítja a magterületek természeti értékeinek védelmét.

4.3.4 Tájképvédelmi terület övezete

A tájképvédelmi terület övezetének Trtv. szerinti fogalommeghatározása

Tájképvédelmi terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

Hagyományos tájhasználat: egy adott tájrészletre jellemző, a természeti adottságokon alapuló és a helyi gazdálkodási kultúrának megfelelő olyan területhasználati vagy más haszonvételezési mód, amely meghatározza a táj jellegét és biztosítja természeti és kulturális értékeinek fenntartható hasznosítását;

Tájjelleg (tájkarakter): a természeti és antropogén tájalkotó tényezők együtthatásából kialakuló, adott tájrészletre jellemző mintázat vagy rendszer, amely egy tájat más tájrészletektől megkülönböztethetővé tesz.

Tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

- 1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülőtelepülésrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.
- 2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni
  - a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

4) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülőtelepülésrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

5) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

6) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

A) A tájképvédelmi terület övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

AJ1/ Az övezetben törekedni kell a hagyományos tájhasználat és tájszerkezet megőrzésére. Művelési ág megváltoztatása, ill. művelésből való kivonás csak az adottságoknak megfelelő tájhasználat kialakítása, ill. a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében engedélyezhető

- AJ2/ Szabályozási és támogatási eszközökkel elő kell segíteni a kastélykertek, parkok eredeti területének feltárását, rekonstrukcióját, ezzel kapcsolatban az eredeti átlátások, kilátópontok rendszerének megőrzését.
- AJ3/ A hagyományos tájhasználat megtartását biztosítani kell a külterületek (elsősorban az erdő- és mezőgazdasági és vízgazdálkodási területeken) beépítésének szabályozásával, különösen a település-közelbeli kertés területek, valamint a borvidékekhez tartozó szőlőterületek beépítési módjának és intenzitásának korlátozásával.
- AJ4/ A borvidéki települések I-II. szőlőkataszteri besorolású külterületi részein elsősorban a szőlő-, és borgazdálkodással, borturizmussal összefüggő fejlesztések.
- AJ5/ Beépítésre szánt terület az övezet I-II. szőlőkataszteri osztályú szőlőterületeken nem alakítható ki.
- AJ6/ A településrendezési tervekben az övezeten belül javasolt lehatárolni a kertés mezőgazdasági területeket. A kertés mezőgazdasági területeken (volt zártkertek) tájba illeszkedő, hagyományos építészeti megoldásokkal gyümölcs- és szőlőtermesztést, -feldolgozást szolgáló épületek helyezendők el. Új telekalakításkor 1500 m²-nél kisebb teleknagyság nem javasolt.
- AJ7/ Az övezetbe eső gyepterületeken (legelő, rétek) épület elhelyezése csak a legeltető állattartás biztosításával összefüggésben javasolt.
- AJ8/ Erdőterületen csak az erdőgazdálkodást, vadgazdálkodást, turizmust, kutatást-oktatást szolgáló épületek elhelyezése javasolt, a természeti és örökségvédelmi értékek sérelme nélkül.
- AJ9/ Az erdőterületeken kerülni kell a nagy kiterjedésű véghasználatokat (tarvágásos területeket), valamint az idegenhonos faállományok telepítését.
- AJ10/ A jellemzően falusi környezetben törekedni kell a hagyományos táj- és településszerkezet megőrzésére (vagy lehetőség szerint újra kialakítására), az értékes táji elemek, egyedi tájértékek fokozottabb védelmére, illetve a még fellelhető, a település jellegzetességeként meglévő építészeti elemek megőrzésére, újraélesztésére. A városi környezetben ezeken túlmenően fő célnak tekintendő a zöldfelületek arányának növelése is.
- AJ11/ Törekedni kell a tájban rejlő idegenforgalmi lehetőségek természetkímélő módon történő, a táji adottságok fennmaradását segítő hasznosítására, lehetőség szerint az értékek komplex kibontakoztatására, a kilátás-rálátás szempontjából értékes tájképi részletek (széles panorámát megnyitó hegyvidéki/magaslati kilátópontok, kastélyparkok, történeti kertek és arborétumok) idegenforgalmi vonzerejének fenntartására.

- AJ12/ *A településrendezési eszközökben meg kell jeleníteni az egyedi tájértékeket, és azok megőrzése érdekében a helyi építési szabályzatokban azokra vonatkozóan előírásokat szükséges meghatározni.*
- AJ13/ *Biztosítani kell a meglévő, tájképet zavaró hatású építmények, létesítmények megfelelő takarását (pl. kertépítészeti eszközökkel), az övezetben „óriás plakátok” és más nagyméretű reklámhordozó műtárgyak felállítása (pl. a közutak mentén) tájképvédelmi szempontból nem javasolt.*
- AJ14/ *A közművezetéseket és járulékos közműépítményeket, infrastruktúrához kapcsolódó vonalvezetéseket (kábel) lehetőség szerint a föld alatt kell vezetni.*
- AJ15/ *A kiépítendő közlekedési vonalakat a geomorfológiai adottságokhoz igazodó nyomvonalon kell vezetni.*
- AJ16/ *A településrendezési tervekben olyan területfelhasználási egység kijelölése nem javasolt, amely a településkép-tájkarakter történetileg kialakult szerves egységének megbontását, jelentős megváltozását eredményezné.*
- AJ17/ *A természeti és tájképi értékek megőrzése érdekében a szomszédos települések közötti külterületi, beépítetlen szabad területek megőrzése szükséges a települések (beépítésre szánt területek) összenövésének megakadályozására.*
- AJ18/ *Beépítésre szánt területet elsősorban a települések belterületéhez szervesen kapcsolódva, vagy a már művelésből kivett és beépített területekhez (pl. majorokhoz) szervesen kapcsolódva kell kijelölni.*
- AJ19/ *A tájban megjelenő, a település, valamint a természetes domborzat sziluettjét megváltoztató bel-, vagy külterületi magas építmények elhelyezését kerülni kell, a településrendezési tervekben az épületek magassági korlátozását (építménymagasság) a kialakult településképnek megfelelően kell meghatározni.*
- AJ20/ *Törekedni kell a hagyományos táj- és településszerkezet megőrzésére (vagy lehetőség szerint újra kialakítására), az értékes táji elemek, egyedi tájértékek fokozottabb védelmére.*
- AJ21/ *A meglévő, tájképet zavaró hatású építmények, létesítmények megfelelő takarását biztosítani kell.*
- AJ22/ *Nagyméretű reklámhordozó műtárgyak létesítése nem javasolt.*
- AJ23/ *A vízfolyások külterületi szakaszait a településrendezési tervekben legalább 50–50 m széles sávban beépítésre nem szánt területként, korlátozott területhasználattal javasolt szabályozni a meglévő természetes medervonalak és a vízfolyásokat kísérő növényzet természetes állapotában megőrzése érdekében.*

AJ24/ *A felszíni vizek medrének, partjának rendezése csak természetszerűen, a természeti értékek, ökológiai rendszerek védelmével történhet, ezért a felszíni vizek partján csak olyan területfelhasználás kijelölése javasolt, amely a vizek minőségét károsan nem változtatja meg.*

AJ25/ *Az övezetben a mezővédő erdősávok, mezsgyék, külterületi fasorok kialakításának, fenntartásának lehetőségét a településrendezési eszközökben és a településképvédelmi rendeletben biztosítani kell.*

AJ26/ *Új közutak létesítésénél az utak mentén növénytelepítés javasolt.*

AJ27/ *Az új beépítéssel szemben előnyben kell részesíteni a meglévő telephelyek, mezőgazdasági majorok, birtokközpontok újrahasznosítását, intenzívebb beépítését.*

AJ28/ *Az övezetek által érintett települések településrendezési tervének készítése során, a tájrendezési alátámasztó munkarészben külön tájképvédelmi fejezetet kell készíteni.*

AJ29/ *A fenti ajánlások érvényesítésének lehetőségét biztosítani kell a településrendezési eszközökben és a településképvédelmi rendeletben.*

B) A tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Övezet kijelölésének célja

Az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat szerint a táj integráns értékhozó, komplex, kulturális, társadalmi, természeti kategóriát alkot. Az Európai Táj Egyezményhez való csatlakozásunk pedig megköveteli a tájak, tájképi értékek fokozott védelmét, a tájkarakter kutatását és feltárását. Az övezet azon területeket foglalja magába, amelyek a természeti és antropogén tájalkotó elemek komplex rendszerének köszönhetően olyan sajátos és jelentős tájképi értékkel bírnak, amelyek hosszú távú fennmaradását csak sajátos területfelhasználási szabályok bevezetésével lehet biztosítani. A kiemelkedő tájképi értékkel rendelkező területek fontos célterületei lehetnek az idegenforgalmi fejlesztéseknek, ugyanakkor a helyi identitást erősítő kötődés miatt fontos bázisai a lakosság megtartásának, mentális egészségének, valamint nem utolsósorban az ökológiai egyensúlyt biztosító természetes és természetközeli élőhelyek fenntartását biztosító területek. A tájképvédelmi értékekre épülő területek fent említett három érdekeltségi vonala (turizmus, állandó lakosság megtartása, élőhelyfenntartás) sokszor egymással ellentétes fejlesztési irányt igényelnek, ezért a szabályozásnak ezek térbeli és tartalmi egyensúlyát is kezelni kell.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

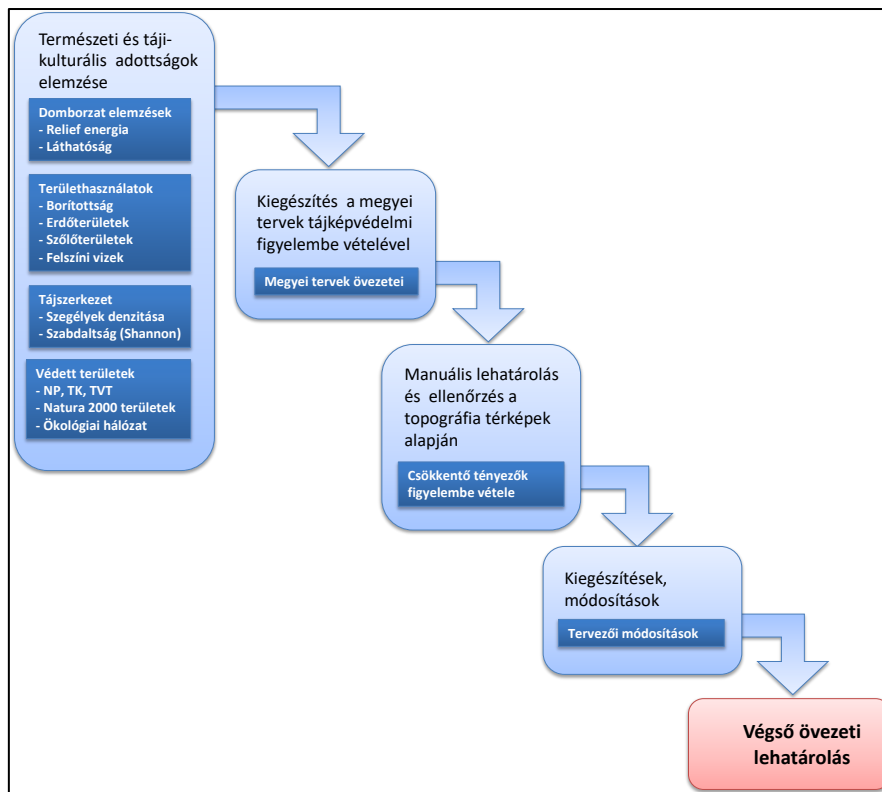
Az Trtv 19. §-a értelmében a tájképvédelmi terület országos övezetének lehatárolását, valamint az övezetre vonatkozó szabályokat a területrendezésért felelős miniszter rendelete állapítja meg. Az új szabályok értelmében

az övezet neve „tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület”-ről „tájképvédelmi terület”-re változott. Emellett az alsóbbrendű terveknek lehetősége van az országos övezetnél szigorúbb szabályokat megfogalmazó „tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület” övezetének lehatárolására is, melyet az Trtv a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területére kijelölt, és az arra vonatkozó sajátos szabályokat a 81. §-ban kihirdetett. Megyei területrendezési tervek az egyedi övezetek körében jelölhetnek ki hasonló övezetet a megye területére.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A területrendezési tervekben a tájképvédelem megjelenítését a 2003-ban elfogadott OTrT biztosította először, miután előírta, hogy a kiemelt térségi/megyei területrendezési tervekben le kell határolni a tájképvédelmi terület övezetét. Ez a megközelítés módszertani előzmények nélkül, tervezői döntés alapján történő lehatárolást eredményezett. Az 2008. évi OTrT szerint a tájképvédelmi területeket országos és a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek bontásban kellett megjeleníteni. Az országos övezet kijelölése alapvetően a természeti és kulturális örökségvédelmi területek előfordulásán alapuló, térinformatikai eszközökkel készült lehatárolással, közigazgatási határosan történt, a megyei tervek ezt kiegészítették, vagy pontosították. E bontásban jelenik meg a tájképvédelmi övezet a hatályos megyei tervben is. A gyakorlat azonban azt bizonyította, hogy a települési tervezéshez a közigazgatási határ szerinti lehatárolás nem ad elég támpontot, ezért 2013 óta természetföldrajzi határok mentén történik a lehatárolás. 2013 óta már nincs kétszintű tájképvédelmi övezet sem, az országos tervben lehatárolt övezetet azonban a léptékváltásnak és az aktuális állapotoknak megfelelően, az illetékes államigazgatási szerv (jelen esetben a nemzeti park igazgatóság) adatszolgáltatása és egyetértése esetén pontosíthatja a megyei és a települési terv. A térségi szint megszűnésével a tájképvédelmi területek szubjektív tervezői lehatárolása is megszűnik, az MvM rendeletben megjelenő övezet adatgazdája és adatszolgáltatója megyei szinten az Agrárminisztérium, települési szinten a nemzeti park igazgatóság.

Az övezeti lehatárolás során figyelembe vették a domborzatot, a területhasználatot, a tájszerkezetet, a természeti és kulturális-örökségi adottságokat, illetve a tájképet negatívan befolyásoló, tájképromboló építmények, infrastruktúra létesítmények elhelyezkedését is (.ábra).

A tájképvédelmi övezet lehatárolásának módszertana (forrás: Agrárminisztérium)

A módszertant kiegészítette egy látótér vizsgálat is, amely területegységként 5 km-es övezetben meghatározta a geomorfológiai adottságok alapján a látható tér nagysága. Az új módszertan figyelembe vette a megyei tervek tájképvédelmi területeinek lehatárolását, illetve a megyei tervek készítő tervezők véleményét is. A 2013-as OTvT-ben kihirdetett övezeti lehatárolást később több helyen módosult, követve a településrendezési tervek készítése során történt pontosításokat.

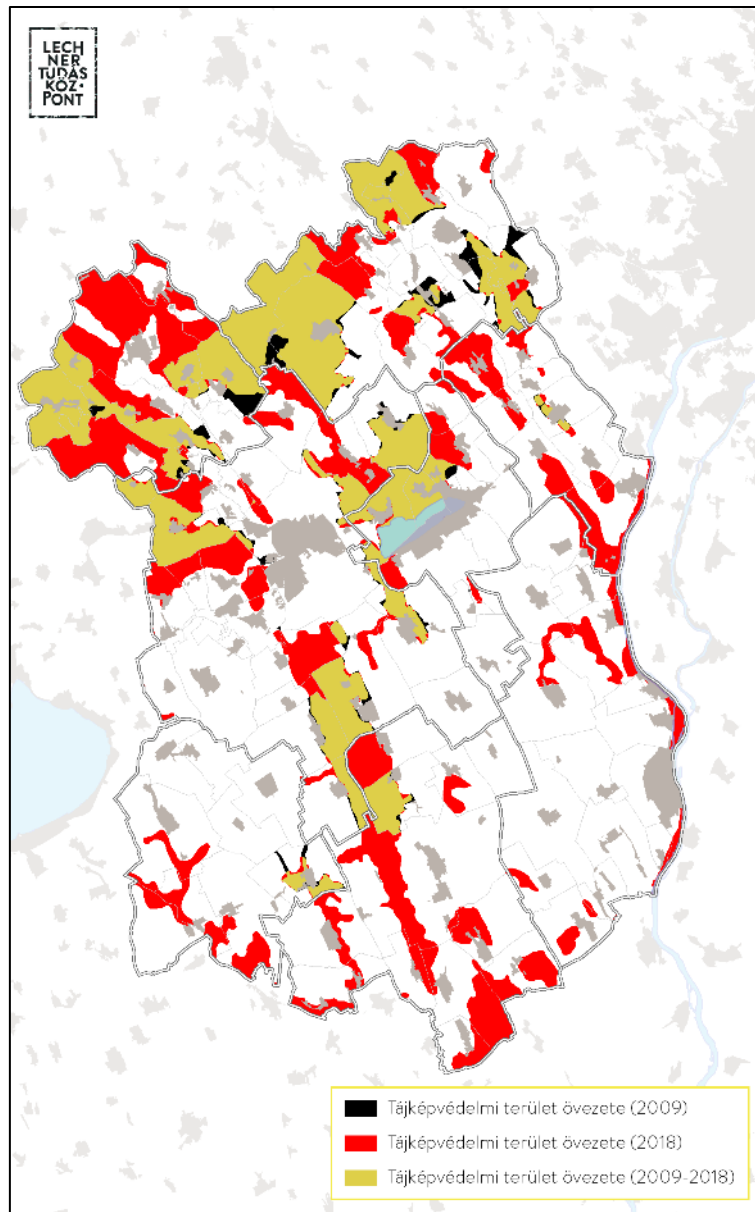
Az övezet megyei jellemzői

Fejér megye területén az Alföld, a Dunántúli-középhegység és a Dunántúli-dombság természetföldrajzi tájak osztoznak. A tájak karakterét a mezőföldi mezőgazdasági területek, a hegységperem és dombvidék, valamint a vízfolyások és tavak határozzák meg. Nagy arányban fordulnak elő kompakt vízállásos gyepek vagy nádasterületek, illetve patakokat kísérő vonalas növényállományok. Kiterjedt erdőségek csak a Velencei-hegység és a Bakony hegy lábain jellemzők, valamint a nagyobb vízfolyások mentén. A Mezőföld és a Sárköz jó minőségű termőföldjeiből következően a Székesfehérvár-Balaton vonaltól délre a szántódomináns mezőgazdasági területek uralkodnak, kivételt képez a Sárköz-völgy tavakkal, gyepekkel, erdőkkel és nádasokkal borított hosszán elnyúló területe. A megyeszékhely szegélyterületein az ipari, kereskedelmi jellegű beépítés dominál az utak mentén elhúzó elágazásokkal. Jellegzetes természeti és kulturális tájképző színterületei a Fejér megyei tájnak a kastélyparkok és azok egykori erdőségeinek fennmaradt foltjai.

Fejér megyében a tájképvédelmi terület övezetének 2009-es lehatárolása (országos és térségi övezet együttesen) 65 478,08 ha-t fedett le, az új lehatárolás az országos övezet 2017-es módosításának megfelelően ennek több mint kétszerese, 137 631,4 ha területet foglal magába. A módosítás egyik alapvető oka, hogy az országos övezet lehatárolása időközben közigazgatási határtól független, természetföldrajzi határosra módosult.

Az övezet legnagyobb részterületei a természetvédelmi oltalom alatt álló tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek (Vértesi TK, Sárréti TK, Sárvíz-völgye TK, Rétszilasi –tavak Természetvédelmi Terület), valamint a Tési-fennsík és a Bakonyalja megyére eső területei és a Velencei-hegység térsége.

Új területként kerültek az övezetbe a Duna-menti ártéri erdők és a kapcsolódó mély fekvésű mezőgazdasági területek, a Rácalmási-szigetek Természetvédelmi Terület, a Váli-víz menti gyepes területek, a Cicolai-víz menti erdők, gyepesek, tavak, a Cinca-Csíkgát, majd a Sió menti tavak, nádasok, erdők, gyepesek, és néhány kisebb, jellemzően patak menti gyepes, fás terület. Kiegészült a Sárvíz-völgy övezeti lehatárolása, a dégi területek a Bozót-patak menti területekkel, a Sárréti Tájvédelmi Körzet déli határterületeivel, illetve a Velencei-hegység és a Vértés övezeti területeit összekapcsolja a Zámolyi- és Pátkai –víztározó területén kijelölt új övezeti folt. Azok a területek, amelyeket az új lehatárolás a 2009-es lehatárolásból nem vett át, jellemzően belterületek, szántók, vagy külterületi beépített területek (pl. Lovasberény, Alcsútdoboz belterülete).

Az övezet szabályozása, a szabályozás változása

A tájképvédelmi terület övezetének szabályozása a hatályos rendelet kihirdetése óta megváltozott. Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTrT (2008) előírások szerint:

„Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

13. §

(1) Az országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetben csak olyan megyei területfelhasználási kategória jelölhető ki, amely a kijelölés alapjául szolgáló tájképi értékek fennmaradását nem veszélyezteti.

(2) Az övezetbe tartozó település településszerkezeti tervében csak olyan területfelhasználási egység jelölhető ki, továbbá helyi építési szabályzatában és szabályozási tervében csak olyan építési övezet és övezet hozható létre, amely a kijelölés alapjául szolgáló tájképi értékek fennmaradását nem veszélyezteti.

(3) Az építési övezetre vagy övezetre vonatkozóan meg kell határozni az ott elhelyezett építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat, ennek ellenőrzéséhez a tájképet jelentősen megváltoztató építmények terveihöz külön jogszabályban meghatározott látványtervet is kell készíteni.

(4) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(5) Az övezetben közművezetéseket és járulékos közműépítményeket tájba illesztett módon, a tájképvédelmi célok megvalósulását nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával – beleértve a felszín alatti vonalvezetést is – kell elhelyezni.”

„Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

25. §

(1) A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetében csak olyan területfelhasználási egység jelölhető ki, amely a természeti adottságok és a kulturális örökség által meghatározott tájképi értékek fennmaradását nem veszélyezteti.

(2) A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe tartozó település településszerkezeti tervében csak olyan területfelhasználási egység jelölhető ki, továbbá a helyi építési szabályzatában és szabályozási tervében csak olyan építési övezet és övezet hozható létre, ami a kijelölés alapjául szolgáló tájképi értékek fennmaradását nem veszélyezteti. Az építési övezetnek vagy övezetnek az építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell, ennek ellenőrzéséhez a tájképet jelentősen megváltoztató építmények terveihöz külön jogszabályban meghatározott látványtervet is kell készíteni.

(3) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(4) Az övezetben közművezetéseket és járulékos közműépítményeket tájba illesztett módon, a tájképvédelmi célok megvalósulását nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával – beleértve a felszín alatti vonalvezetést is – kell elhelyezni.

(5) A településszerkezeti tervben, a szabályozási tervben és a helyi építési szabályzatban ki kell jelölni a településképvédelmi terület határát, amely a tájképi értéket képező kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő területeket, az ökológiai hálózat területeit, az országos és a helyi védelem alatt álló természetvédelmi

területeket, azok környezetét, valamint a település arculatát, karakterét meghatározó fontos területeket tartalmazza.”

A tájképvédelmi övezetre vonatkozó szabályozás változásának egyik alapvető eleme, hogy megszűnt a kétszintű lehatároláshoz kapcsolódó kétszintű szabályozás. A egységes értelmezést nehezítő, nem egzakt szabályok helyett helyi önkormányzati eszközökhöz lett delegálva a tájképvédelem konkrét szabályainak megalkotása. Megmaradt ugyanakkor a bányászati eljárásokban és a közműlétesítmények elhelyezése során érvényesítendő tájképvédelmi szempontok előírása, kiegészülve a közlekedési hálózat és az erőművek létesítésével.

A 2018-ban módosított szabályozás fenntartotta a megyei területrendezési terv alátámasztó munkarészének azon feladatát, hogy meghatározza a tájjelleg térségi jellemzőit. A szabályozás módosítása értelmében a településrendezési eszközök mellett a településkép-védelmi rendeletben foglalt szabályokkal is biztosítani kell az övezetben a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradását, valamint a tájba illesztés feltételrendszerét.

A tájképvédelmi övezet 2013 óta hatályos szabályozása nem tiltó, vagy szabályozási kötelezettséget meghatározó előírás, célja, hogy az önkormányzatok számára teremtsen olyan felhatalmazást, amely segít az ágazati rendszerben nem kezelhető, komplex tájképi örökség megőrzésében. Felismerve, hogy a tájkép vizsgálata nem tekinthető teljesnek a térinformatikai alapon kidolgozott országos léptékű tervezés részeként, az MvM rendelet a tájjelleg, (tájkarakter), a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat értékeinek teljes körű megállapítását a megyei és települési tervezéshez delegálja, ahogy a területfelhasználás és beépítés sajátos szabályozásának kidolgozását is. A helyi önkormányzatok szabadsága és felelőssége élni ezzel a lehetőséggel.

Az övezetbe tartozó területek védelme érdekében a rendelet előírja a megyei tervek számára a tájjelleg helyi jellemzőinek vizsgálatát, települési terv szinten pedig a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőinek meghatározását, és ezek fennmaradását biztosító és a tájba illesztés feltételrendszerét meghatározó szabályok megalkotását. A szabályozás előírja továbbá a tájvédelmi szempontok vizsgálatát bányászati tevékenység, valamint a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatok, és az erőművek létesítése esetén.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Mivel az MvM rendeletben kihirdetett előírások legtöbb eleme a településrendezési és településkép-védelmi szabályok meghatározására delegál feladatot, fontos, hogy a közigazgatási határon átnyúló tájak védelmének szabályai azonos tartalmi alapra épüljenek. Ehhez nyújtanak segítséget a megyei területrendezési terv ajánlásai, amelyek közös tartalmi alapot nyújtanak a településrendezési eszközök és a településkép-védelmi rendelet kidolgozása számára, valamint az önkormányzati rendeletek végrehajtásához szükséges eljárási lépések során alkalmazandó szempontokhoz, illetve lehetőség szerint a tájkép, tájkarakter alapú forráselosztás szempontjaihoz.

4.4 A VILÁGÖRÖKSÉG VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET

4.4.1 Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

A) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetének fogalommeghatározása

Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a világörökségi listára felvett területek, valamint a világörökségi helyszínek szakmai feltételeinek megfelelő azon területek tartoznak, amelyek a kulturális örökség védelméért felelős miniszter rendeletében a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékében szerepel, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 71. § szerinti központi, közhiteles nyilvántartásnak megfelelően.

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetére vonatkozó szabályok

(1) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos terület övezetén:

a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségről szóló törvényben, valamint a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,

b) új külfejtéses művelésű bányatelek, célkitermelőhely nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek területe horizontálisan nem bővíthető; a felszíni tájsebeket rendezni kell,

c) a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetének térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/5 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

A világörökségi és világörökségi várományos területek vonatkozó ajánlások

- a) *A világörökségi és világörökségi várományos területek jellemző értékeit komplexen javasolt kezelni, bemutatásukat és az örökségturizmusban képviselt potenciális célpont szerepüket nem csak önmagukban, hanem területen és közelében lévő egyéb kulturális, történelmi és táji értékekkel együtt indokolt hangsúlyozni.*
- b) *A világörökségi és világörökségi várományos területeket érintő terveket úgy kell kidolgozni, a tevékenységeket úgy kell végezni, hogy azok ne veszélyeztessék a helyszínek hitelességét, a világörökségi értékek épségét, de biztosítsák azok sértetlen fennmaradását és integritását.*
- c) *A világörökségi és világörökségi várományos területekre elkészült és készülő kezelési tervekben lefektetett elhatározásokat az érintett települések településfejlesztési koncepcióiban és a településrendezési eszközeiben önkormányzati határozattal, illetve rendelettel kell érvényesíteni.*
- d) *A településrendezési eszközökben külön ajánlott kitérni a világörökségi és világörökség-várományos helyszínek és környezetük kilátás- és rálátásvédelmi előírásaira, a területhasználatokat és a beépítési előírásokat pedig úgy szükséges megfogalmazni, hogy a kulturális és táji értékek (kiemelkedő egyetemes értékek) sértetlenek maradjanak.*
- e) *A világörökségi és világörökségi várományos területekkel szomszédos, beépítésre szánt területeket a helyi építési szabályzatban tájvédelmi és településképvédelmi szempontok alapján javasolt kezelni.*
- f) *A világörökség és világörökség-várományos területen minél előbb javasolt megvalósítani a tájsebek rekultivációját.*

B) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

A területrendezési övezet alapvető célja, hogy az UNESCO Világörökségi Listájára (Jegyzékébe) már felvett, továbbá a Világörökségi Várományosi Helyszínek jegyzékében (27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet alapján) szereplő, kulturális, táji -természeti szempontból is kiemelkedő jelentőségű területek értékőrző kezelése és használata országos és megyei szinten is biztosított legyen, illetve a településrendezési eszközök a világörökségi és világörökségi várományos helyszínekre vonatkozóan megfelelő szabályozási tartalommal készüljenek el.

A megyét érintő területek az alábbiak:

- A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza világörökségi várományos terület (kulturális kategória)

A Ripa Pannonica magyarországi szakasza a Frontiers of the Roman Empire (FRE) világörökségi sorozatjelöléshez kapcsolódik; a római katonai építészet és határvédelmi stratégiai koncepció több mint 400 éven keresztül működő, kiemelkedő emléke (légióstáborok, ideiglenes menettáborok, erődök, limes utak). Érintett települések: Adony, Baracs, Dunaújváros, Ercsi, Kisapostag, Kulcs, Rácalmás.

- Magyarországi tájházak hálózata világörökségi várományos terület (kulturális kategória)

A világörökségi várományosi sorozat-helyszín alapvető, a tartalmi lényegét meghatározó jellegzetessége, hogy az nem csupán egy, vagy néhány épületre terjed ki, hanem az egységes szempontok alapján létrehozott tájházak hálózatát jelenti, amely hálózat együttesében több mint alkotóelemeinek összege, komplexitásánál fogva univerzális jelentőségű entitást alkot. A magyarországi tájház hálózat bemutatja a táji és néprajzi csoportok túlnyomó többségének hagyományos népi kultúráját, amelynek a sokszínűsége különös jelentőségű. Érintett települések: Füle, Sukoró.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A „világörökségi és világörökségi várományosi terület övezete” 2013-tól szerepel országos területrendezési övezetként az OTrT-ben. Ezt az indokolta, hogy 2011-ben megszületett a világörökségi törvény (2011. évi LXXVII. tv.), ezzel a világörökségi és várományos területek használatára, kezelésére vonatkozó tartalom kikerült a kulturális örökség védelméről szóló törvény hatálya alól. Korábban, országos övezetként a „Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület övezete”-t tartalmazta az OTrT, azzal az előírással, hogy az övezet területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben kell világörökségi és világörökségi várományos, vagy történeti települési terület övezetébe sorolni.

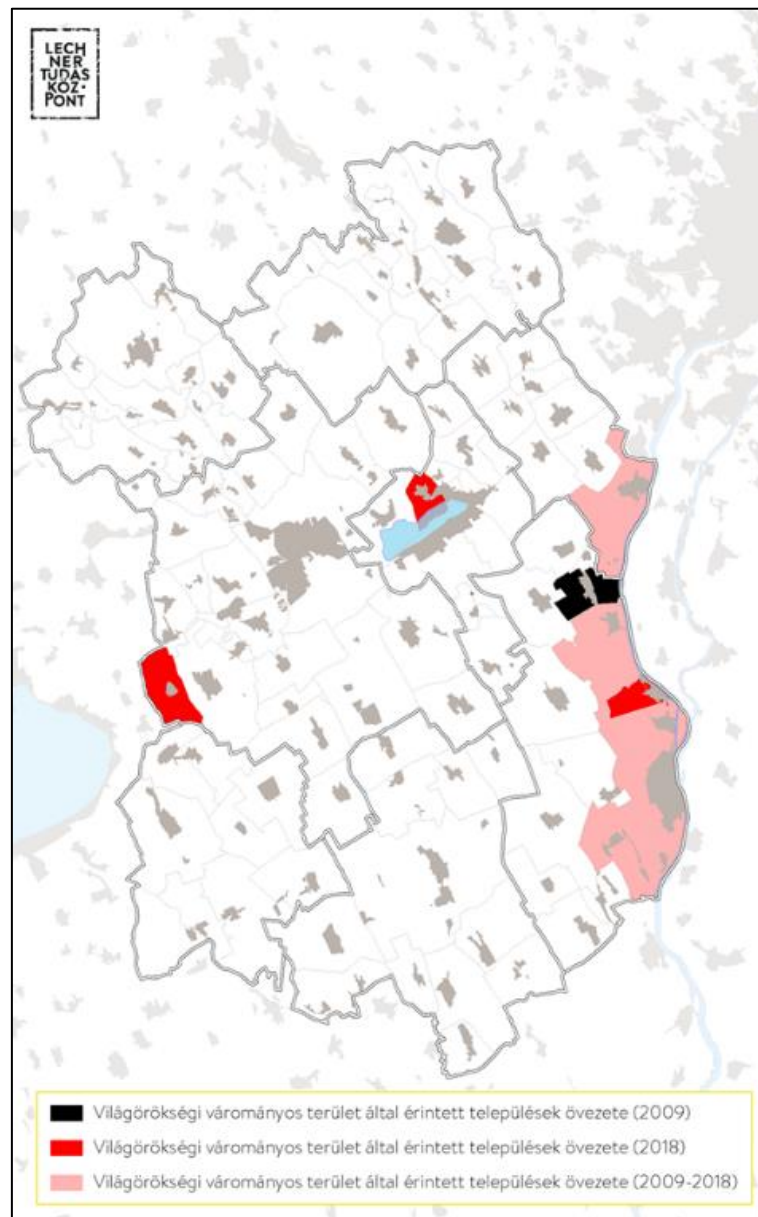
A változást tükrözi az övezet fogalom meghatározása is, amelynek lényege, hogy az MTrT-ben és nem csak kiemelt térségi, vagy megyei tervben megállapított területrendezési övezetről van szó.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet a korábbi OTrT-ben (2013) és a jelenlegi törvényben is az érintett települések közigazgatási területével jelzett, lehatárolt. Fejér megye korábbi, 2009-ben elfogadott területrendezési tervében a „világörökség és világörökség várományos terület övezetként” nevezett megyei övezetben és a jelenlegi övezeti javaslatban a települési lehatárolási változások a következők:

- korábban nem szerepeltek, most feltüntetésre kerültek Füle és Sukoró települések, mint a Tájházak hálózat világörökségi várományos terület részei
- korábban nem szerepelt, most feltüntetésre került Kulcs település, mint a Dunai Limes világörökségi várományos terület része

- korábban szerepelt Iváncsa település, most kikerült Dunai Limes világörökségi várományos terület által érintett települések közül.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

A 2013-tól érvényes OTrT-ben az övezetre az alábbi törvényi előírások voltak érvényesek:

„(1) Világörökség és világörökség-várományos terület övezetben a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a kezelési tervben meghatározott célokkal.

(2) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek területe nem bővíthető.

(3) Az övezetben közlekedési infrastrukturális hálózatokat és építményeket a kulturális örökségi értékek sérelme nélkül, területi egységét megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve kell elhelyezni.

(4) Az övezetben közművezetéseket és járulékos közműépítményeket tájba illesztett módon, a világörökségi területek védelmét nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával – beleértve a felszín alatti vonalvezetést is – kell elhelyezni.”

A 2019 március 15-től hatályos új törvényben ezekhez az előírásokhoz képest lényeges változás, hogy az övezet tényleges kiterjedését a településrendezési eszközökben fel kell tüntetni, továbbá, hogy utalás történik a világörökségi kezelési tervekre (amelyeket a várományos területekre is el kell készíteni a világörökségi törvény alapján). Ezen túlmenően a bányatelek mellett a célkitermelőhely is megjelenik, és az infrastruktúra hálózatok mellett az erőművek is szerepelnek a szabályban.

Megjegyezzük, hogy a megyét érintő világörökségi és várományos területekre még nem állnak rendelkezésre kormányrendelettel elfogadott kezelési tervek. Ezek a kezelési tervek az utóbbi években egyeztetési változatban elkészültek ugyan - kivéve a Tájház Hálózat elemeit – de nem kerültek még jóváhagyásra. Ez nyilván kedvezőtlen, mert a településrendezési eszközökben nem lehet rájuk, mint joganyagokra hivatkozni.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

A korábbi megyei tervben szereplő ajánlások pontosításra kerültek, figyelembe véve az időközben megszületett világörökségi törvény tartalmát is.

4.5 A VÍZMINŐSÉG-VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET

4.5.1 Vízminőség-védelmi terület övezete

A felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelme a hatályos megyei terv elfogadásakor érvényes OTrT-ben megtalálható a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete* és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* által. Előbbi esetében a bányászat volt korlátozott, utóbbival kapcsolatban a szennyvíz kezelése volt szabályozott. Az OTrT. törvény 2013. évi felülvizsgálatkor a korábban az érintett települések megjelölésével megjelenített *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* lehatárolásához előállt a tényleges kiterjedésnek megfelelő térképi megjelenítés, így ekkor a két övezet már összevontan szerepelhet. A vízminőség védelmével és szabályozásával kapcsolatban a felelős tárca, a BM elvei és céljai nem változtak, azt vízminőség-védelmi terület övezete országos védelmén keresztül javasolja megvalósítani.

A vízminőség-védelmi terület övezetének Trtv. szerinti fogalom meghatározása

Vízminőség-védelmi terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési

tervben alkalmazott övezet, amelybe a felszíni és felszín alatti vizek, az emberi fogyasztásra, használatra szánt vizek és a vízkivételi művek, továbbá a halak életfeltételeinek biztosítása érdekében kijelölt vizek megóvását szolgáló védelem alatt álló területek tartoznak.

A vízminőség-védelmi terület övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

- 1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

Ennek értelmében a megye az alábbi szabályokat hozza:

- a. A vízminőség-védelmi terület övezetében a tisztított szennyvizek kivezetéséről a gazdasági és műszaki szempontok mérlegelésével gondoskodni kell.
  - b. A vízminőség-védelmi terület övezete területére kívülről – regionális szennyvízgyűjtő- és tisztító rendszerre szennyvízcsatorna-hálózaton történő csatlakozás kivételével – a szennyvíz bevezetése tilos.
- 2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.
  - 3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A) A vízminőség-védelmi terület övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

AJ1/ Az övezetbe tartozó települések rendezési tervének készítése, ill. felülvizsgálata során – még a védőzóna kijelölése előtt – figyelemmel kell lenni az érintett terület és a vízbázis esetleges felszín alatti kapcsolatára.

AJ2/ A fokozottan érzékeny területeken a tisztított szennyvizek befogadóba vezetésekor figyelemmel kell lenni a befogadó vízfolyás kis vízhozama miatt esetlegesen bekövetkező szennyezés megakadályozására. Mérsékelni szükséges az élővízbe bevezetett tisztított szennyvizek által okozott szervesanyag-terhelést.

AJ3/ Az övezet területén csak korlátozott vegyszer- és műtrágya-felhasználású, környezetkímélő, extenzív mező- és erdőgazdasági tevékenység folytatható, amely megfelel a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény, továbbá a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet előírásainak.

AJ4/ A nitrátérzékeny és az ivóvízbázis-védelmi területeken különös figyelmet kell fordítani a szennyvíz-elvezetés, kezelés mielőbbi megoldására, valamint az állattartó telepek rekonstrukciójára.

AJ5/ Általában kívánatos felszámolni, vagy biztonságos védelemmel ellátni az ivóvízbázist veszélyeztető minden tevékenységet.

AJ6/ Az övezet által érintett településeken szorgalmazni kell a teljes szennyvízcsatorna-hálózat kiépítését, korszerű szennyvíztisztítók létesítését, valamint a térségi kommunális hulladéklerakókhoz való csatlakozás feltételeinek megteremtését.

AJ7/ Az övezetben lévő használaton kívüli mélyfúrású kutakat felül kell vizsgálni, és annak eredményétől függően a bizonytalan műszaki állapotú kutakat a vízminőség megóvása érdekében szakszerűen el kell tömedékelni. Az eltömedékelés módját a 22116/2002. számú MSZ 4. pontja határozza meg. A vízjogi engedély nélküli kutakra fennmaradási engedélyt kell beszerezni a 18/1996. (VI.13.) KHVM rendelet tartalmi követelményeinek megfelelő mellékletek benyújtásával a Fejér Megyei Kormányhivatal illetékes szerveitől. A feladatok elvégzéséhez az önkormányzatok számára állami forrásból kellene fedezetet biztosítani.

AJ8/ A települések belterületén lévő használaton kívüli, szikkasztó aknaként használt ásott kutakat a szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötésekkel párhuzamosan el kell tömedékelni.

AJ9/ Az önkormányzatok kezelésében lévő szabadkifolyású közkutak felújítását, karbantartását szükséges elvégezni.

AJ10/ A felszín alatti vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme érdekében a használt vizek kezelése, tisztítást követő hasznosításának elősegítése szükséges.

AJ11/ A vízrendezés, művelési ág változás, bányászati tevékenység, valamint a bányászati tevékenység által megváltozott területhasználatoknál (pl. bányatavak) biztosítani szükséges a felszín alatti víz utánpótlódásának mennyiségi és minőségi fenntartását, védelmét.

AJ12/ Az övezet területén új beépítésre szánt terület kijelölése csak a keletkező szennyvizek megnyugtató kezelése – területről elvezetésre, vagy területen belüli megfelelő tisztítása – esetén javasolható.

AJ13/ A szennyeződésre érzékeny befogadóknál az állóvizek, valamint vízfolyások terhelhetőségét egyedileg kell meghatározni.

AJ14/ A felszíni vízkészletek vízminőségének hatékony védelmét elsősorban a holtágak, tavak, víztározók esetében biztosítani szükséges, különös figyelmet fordítva az ivóvíztározókra. E területeken alapvetően fontos a szennyvízcsatornázás.

AJ15/ A természetes vízfolyások mentén biztosítani kívánatos a védőterületek természetközeli kialakításának, a vízfolyások revitalizációjának lehetőségét.

AJ16/ Fontos szem előtt tartani a környezet védelmében általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek azt az alapelvét, hogy az ország összes felszíni vize számára legalább „általános” védettséget kell biztosítani, így Fejér megye nem kiemelt folyói, patakjai, tavai esetében is.

B) A vízminőség-védelmi terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A vízminőségvédelmi övezet kijelölésének célja, hogy a természeti kincsnek rendelkezésre álló magyarországi felszíni és felszín alatti vízkészlet, mint nemzeti vagyon, mennyiségi és minőségi megőrzése a területi tervezésben is biztosítottá váljon. A vízminőségvédelmi területek elhelyezkedéséhez mérten a területi tervekben kerüljenek előírásra területhasználati szabályok.

Az övezet fogalom meghatározása és változásai

A felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelme már a 2003. évi OTrT-ben megtalálhatók a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete* és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* által. A két övezet fogalom-meghatározása a 2008. évi OTrT-ben nem található meg, az ágazati jogszabályokban volt található. A 2013. évi OTrT módosításban a két övezet egységesítésre került országos vízminőségvédelmi terület néven, amelynek fogalom-meghatározása a jelenlegi Trtv -vel egyező. A hatályos Fejér MTrT a 2008-as OTrT módosítás során készült, ekkor még két övezet kapcsolódott a vízminőség védelemhez:

- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete és
- és a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete.

A 2013. évi OTrT felülvizsgálatkor a korábban az érintett települések megjelölésével megjelenített *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* lehatárolásához előállt a tényleges kiterjedésnek megfelelő térképi megjelenítés, így ekkor a két övezet már összevontan szerepelhetett.

- Az OTrT 2013. évi felülvizsgálatánál az országos vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó területek: 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. számú mellékletében felsorolt helyek,
- 6/2002. (XI. 5.) KvVM rendelet 6. és 7. számú mellékletében felsorolt vizek,
- 78/2008. (IV. 3.) Korm.rendeletben a természetes fürdővizek,
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 1. Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny területek és

- 123/1997. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti határozattal kijelölt vízbázisok területei.

A Trtv és így a megye vízminőség-védelmi terület övezetének lehatárolása frissült a VGT2 (Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálat) során, amely alapján az övezet kis mértékben módosult.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

Az övezet 2013-ban került bevezetésre, az ekkor megfogalmazott szabály került be a Trtv-t kiegészítő MVM rendeletbe is.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

A vizeket veszélyeztető tényezők közül a szennyvíz kiemelkedik, az általa okozott környezetterhelés a közcSATornás elvezetéssel és szennyvíztisztító telepen történő kezeléssel akadályozható meg legbiztonságosabban. Az elmúlt években ennek érdekében több beruházás került megvalósításra és van folyamatban, de ennek folytatása szükséges.

4.6 A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSHOZ ÉS A FÖLDTANI KOCKÁZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK

4.6.1 Nagyvízi meder övezete

A nagyvízi meder övezetének Trtv. szerinti fogalommeghatározása

Nagyvízi meder övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló területek tartoznak, amelyeket az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyeket a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki.

A nagyvízi meder övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

- 1) A nagyvízi meder övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
- 2) A nagyvízi meder övezetében a településrendezési eszközökben, a jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területen a helyi építési szabályzatnak megfelelően, a vízügyi igazgatási szerv hozzájárulásával lehet építési tevékenységet folytatni.

A) A nagyvízi meder övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

AJ1/ A nagyvízi medrek, parti sávok, a vízjárta, valamint fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról szóló 21/2006. (I.31.) Korm. rendeletnek megfelelően a hullámtéri területeken csak a meder és a hullámtér használatával, a vízfolyás fenntartásával közvetlenül összefüggő építmény helyezhető el.

AJ2/ A hullámtéren – amely a folyó nagyvízi medrének része – elsődlegességet biztosítva az árvíz biztonságos levezetésének, minden használatot az árvízvédelmi szempontoknak kell alárendelni.

AJ3/ A turizmus és a vízisportokat kiszolgáló létesítményeket a mentett oldalon javasolt kialakítani.

AJ4/ A szeszélyes vízjárású dombvidéki vízfolyások mentén fekvő településeken a hirtelen lezúduló, heves esőzések nyomán, rövid idő alatt levonuló árhullámok helyi vízkárokat okoz(hat)nak. A megyében ezt a térségi szintű jelenséget a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003 (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet szerint kell kezelni.

B) A nagyvízi meder övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet/szerkezeti elem kijelölésének célja

Az övezet kijelölésének célja a levonuló nagyvizek okozta kockázatok és károk megelőzése. A területrendezés a célok elérést az új beépítésre szánt terület kijelölésének övezet területén történő tiltásával támogatja.

Az övezet lehatárolása és annak változása

Az országos lehatárolást 2007-ben kezdte az egykori VKKI (Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság) jelenleg OVF. A munka eredményeként ma már rendelkezésre áll az országos digitális adatbázis.

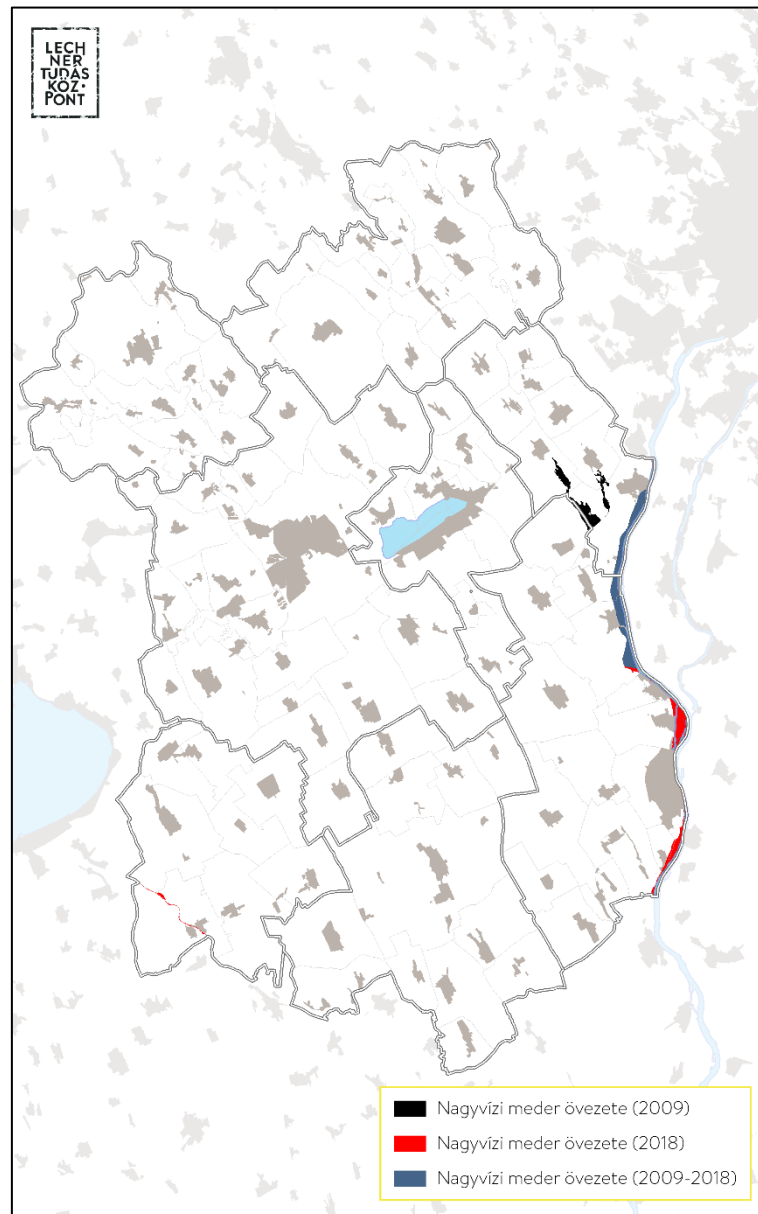
A folyók nagyvízi medrének műszaki (előzetes) határa a következő elvek figyelembevételével kerültek kijelölésre:

- Ahol kiépített védvonal létesült, ott a védvonalak által közre fogott területrészek nagyvízi mederként való kijelölése történt meg.
- Nyílt árterek esetében a mértékadó árvízszint (MÁSZ), illetve az eddig észlelt legnagyobb vízállások által meghatározott vízszint kivetítve a terepre, adja meg a nagyvízi meder műszaki, vagy előzetes határát.

A lehatárolás alapja a korábbi FÖMI (Földmérési és Távérzékelési Intézet, ma Lechner NKft.) M= 1:10 000 méretarányú digitális domborzatmodelljén a 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben meghatározott mértékadó árvízszint, valamint a víz által kijelölt LNV (legnagyobb Vízszint) közül a nagyobbik.

A nagyvízi meder területének lehatárolása a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló új 74/2014. BM rendeletnek megfelelően módosult. A korábbi folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 11/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet módosítását indokolta az elmúlt évtizedben bekövetkezett hidrológiai és folyómorfológiai viszonyok változása,

amely miatt több ízben szükség volt egyes folyószakaszokon a mértékadó árvízszintek (MÁSZ) felülvizsgálatára. A mértékadó árvízszint a folyó védműveire vonatkozik, de kiterjed a nagyvízi meder kijelölésére is azokban az esetekben, ahol nincs árvízvédelmi töltés.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

A Trtv-t kiegészítő MvM rendelethez az övezet szabályozása az új beépítésre szánt területek kijelölésének tiltása mellett, a már beépítésre szánt területeken az építési tevékenység korlátozására (vízügyi) is kiterjed.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

A vízgazdálkodási feladatok között kiemelt feladat a vízkárelhárítás, amelynek felügyeletét a vízügyi igazgatóságok látják el. A nagyvízi meder területének bármilyen hasznosítása nem akadályozhatja az árhullámok

levonulását, az árvízi védekezés lehetőségét és a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási (meder karbantartási) feladatok elvégzését.

A területrendezési eszközökben ezért szabályozni kell a nagyvízi meder övezetén fekvő területek hasznosítási lehetőségét. Csak olyan területhasznosítás támogatható, amely a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási feladatok zavartalan végrehajtását nem akadályozzák. Ezért a nagyvízi meder övezetén az árhullámok szabad levonulási lehetőségének biztosítását, az árvízi védekezés és a meder karbantartás lehetőségének területigényét a településrendezési eszközök helyi építési szabályzatában és a szabályozási tervlapokon is rögzíteni kell.

4.6.2 Rendszeresen belvízjárta terület övezete

A rendszeresen belvízjárta terület övezetének Trtv. szerinti fogalom meghatározása

Rendszeresen belvízjárta terület övezete: kiemelt térség esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe a síkvidéki vagy enyhe lejtésviszonyokkal rendelkező területek azon mélyebb részei tartoznak, ahol a helyi csapadék egy része átmeneti vízfelesleg formájában, nagyobb mennyiségben és gyakorisággal összegyűlik.

A rendszeresen belvízjárta terület övezetére vonatkozó MVM rendelet szerinti előírás

A rendszeresen belvízjárta terület övezetében új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a működési területével érintett vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

A) A rendszeresen belvízjárta terület övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

AJ1/ A belvízkárok elleni védekezésben fokozottan ki kell használni az adott terület adottságaihoz igazodó területhasználatban rejlő lehetőségeket.

AJ2/ A mélyfekvésű, belvíz által gyakran veszélyeztetett területeket fokozatosan javasolt kivonni a szántóföldi művelésből és más célokra hasznosítani (pl. erdősítés). A művelési ág változást komplex kategóriaként indokolt kezelni, ahol figyelembe kell venni a domborzati, talajtani, vízgazdálkodási, illetve mezőgazdasági, természetvédelmi és környezetvédelmi szempontokat egyaránt.

AJ3/ A belvízzel veszélyeztetett és mélyfekvésű, rossz termőképességű területek vízrendszerét és használatát célszerű az adottságokhoz igazodva állandó vagy időszakos vízfelületként, vízvisszatartási területként, halastóként, nedves élőhelyként, gyeperdő, nádas, erdő művelési ágban hasznosítani, illetve az újszerű ártéri tájgazdálkodás célterületeként tervezni.

AJ4/ A megyében az új területhasznosítási elképzelések, a földhasználat és birtokkoncentráció kialakítása során figyelembe kell venni a terület melioráltságát, annak állapotát.

AJ5/ A bel- és külterületi vízrendezést komplexen javasolt kezelni.

AJ6/ Az övezetben a természetvédelmi törvény alapján javasolt kijelölni a természetközeli területeket és vizes élőhelyeket (ökológiai vízellátás megoldása céljából).

AJ7/ A többcélú hasznosítás összehasonlítása javasolt a természet- és környezetvédelmi érdekekkel (vizes területek ill. élőhelyek növelése). Elő kell segíteni, hogy a gazdák csatlakozzanak az agrár-környezetgazdálkodási célrendszerekhez.

AJ8/ A természetvédelmi értékeket jelentő vizes élőhelyeket és nedves réteket érintő csatornák üzemeltetését az alapvető funkció biztosításának figyelembevételével, a természetvédelmi szempontok szerint szabályozni javasolt.

B) A rendszeresen belvízjárta terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

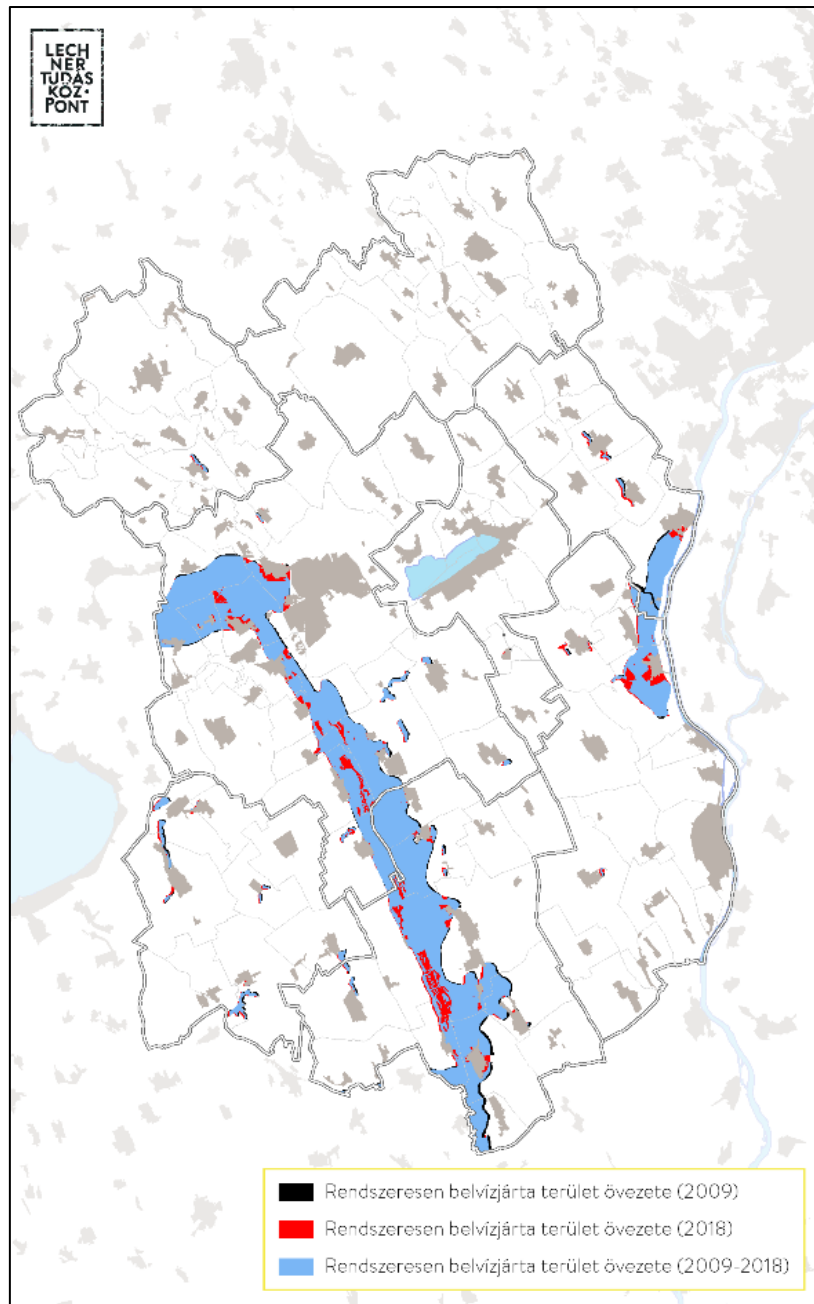
Az övezet kijelölésének célja a belvíz okozta kockázatok és károk mérséklése, amelyhez a területrendezési szabályozás a beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozásával járul hozzá.

Az övezet lehatárolása és annak változása

A 2009-ben elfogadott FMTrT-ben a rendszeresen belvízjárta terület a Pálfi-féle belvízveszélyeztetettségi térképen alapult. A 218/2009-es kormányrendelet szerint az övezet hivatalos adatszolgáltatója a területi vízügyi igazgatóság. A vízügyi ágazat adatszolgáltatásában belvízi öblözetek, valamint belvízvédelmi szakaszok szerepelnek. Ez alapján Fejér megyében a rendszeresen belvízjárta terület nagysága a 2009 évi hatályos tervi 33279 hektárról 2018-ra 12%-kal, 37341 hektárra nőtt.

A belvizes, vízállásos terület olyan lefolyástalan területen alakul ki, ahol a topográfiai adottságok, síkföldrajzi környezet mellett a víz a felszínen nem tud elfolytani és a magasabb talajvízállásnál a víz természetes elszivárgására sincs lehetőség. Belvíz akkor keletkezik, amikor a talaj felső rétegében, kedvezőtlen meteorológiai és vízjárás tényezők hatására a csapadéktevékenységből, a talaj szabad pórusai vízzel telítődnek és a talajvíz kilép a felszínre.

A vízügyi igazgatóságok által jelölt belvíz öblözetek többnyire összhangban vannak a Pálfi féle veszélyeztetettségi nyilvántartással, és annak segítségével a veszélyeztetés mértékére lehet következtetni.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

Az övezetre vonatkozó szabály nem változott.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlásokban az építési korlátozások mellett, a rendszeres belvizekhez igazodó földhasználat kialakítására vonatkozó előírások szerepelnek.

Belvíz a megye síkvidéki jellegű terület részén fordul elő, ahol a terület topográfiai adottságaiból és geológiai adottságaiból eredően lefolyástalan területek alakulnak ki.

A belvizek vízelvezetését nagyrészt mesterségesen épített csatornahálózattal lehet megoldani.

A mélyfekvésű, tartósan vízállásos belvizes területről a vizek teljes mértékű elvezetésének megoldása nem csupán gazdasági kérdés, mivel a vízelvezetés megoldása esetén, a vízhiány kompenzálhatósága is elveszhet. A túlzott vízelvezetés további következményeként a talajvíz szintje is mélyebbre kerül, mellyel a magasabban fekvő területek termékenysége is veszélybe kerül. A belvízelvezetés műszaki megoldásánál tehát sokkal racionálisabb és költséghatékonyabb a tájhasználat megváltoztatása. Azokon a területeken, ahol inkább a mezőgazdasági termelés a jellemző, ott a vízvisszatartás prioritásának megfelelő területhasználat: komplex, a vízgazdálkodást, a természet- és környezetvédelmet, valamint a jövedelemtermelést egységnek tekintő tájgazdálkodás indokolt. A természeti értékei miatt védett területeken és környezetükben elsősorban a védelmi célú terület-felhasználás kerülhet előtérbe, így integrálva ezeket a területeket a meglévő ökológiai hálózat elemeibe.

4.6.3 Földtani veszélyforrás terület övezete

A földtani veszélyforrás terület övezetének Trtv. szerinti fogalommeghatározása

Földtani veszélyforrás terület övezete: kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe a geomorfológiai adottságaik és földtani felépítésük folytán a lejtős tömegmozgások és egyéb kedvezőtlen mérnökgeológiai adottságok által érintett területek tartoznak.

A földtani veszélyforrás terület övezetére vonatkozó MVM rendelet szerinti előírás

- 1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.
- 2) Az 1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

A) A földtani veszélyforrás terület övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

A településrendezési terv kidolgozására vonatkozó ajánlások:

AJ1/ Az érintett települések esetében a településrendezési eszközökben a földtani veszélyforrás övezetét a 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerinti, „olyan terület határa/területe, ahol a természeti csapások elleni védelemről gondoskodni kell” övezetbe javasolt lehatárolni. A megyei övezetben jelzett érintett településeken a Fejér Megyei Kormányhivatal bányászatért felelős osztály előzetes adatszolgáltatása alapján kell a tényleges területeket lehatárolni. A szolgáltatott adatok a kormányrendelet szerint az alábbiakra kell, hogy kiterjedjen:

- alábányászott területek, barlangok és pincék területei
- csúszás-, süllyedésveszélyes területek
- földrengés veszélyeztetett területek

AJ2/ A gravitációs tömegmozgásokkal érintett, vagy csak az arra alkalmas területrészek pontos lehatárolását és részletező értékelését mérnökgeológiai szakági munkarész is biztosíthatja, amely a szerkezeti és szabályozási tervekhez, továbbá a Helyi Építési Szabályzatokhoz készül megalapozó anyagként.

AJ3/ Az övezetbe tartozó települések igazgatási területén építési tilalmat vagy épített környezethez kapcsolódó bármilyen mértékű tiltást, korlátozást földtani veszélyforrásokra hivatkozva csak akkor javasolt érvényesíteni a helyi építési szabályzatban, ha megtörtént a részletes terepi felvételezés és annak eredményeként aktív mozgást, vagy a jelenlegi területhasználat során ok-okozati kapcsolattal kiváltásra kerülő mozgásra való hajlam fokozódása állapítható meg.

AJ4/ A földtani veszélyforrások övezetén belül közvetlenül érintett (igazoltan aktív), vagy csak mozgásra alkalmas (közvetetten érintett) helyszíneket el kell különíteni egymástól a településrendezésben.

AJ5/ Az övezeten belül a helyi építési szabályzatban javasolt előírni sajátos feltételeket (pld.: védősáv kialakítása, telekméret növelése, beépítés mértékének csökkentése, felszíni vízrendezések, művelési ágak váltása stb.).

AJ6/ A jelenlegitől eltérő területhasználat csak abban az esetben javasolt, ha a tervezett és a meglévő épített környezet jelenlegi stabilitása és jövőbeni tartós fennmaradása (pld.: szabályozási elemekkel, műszaki védelemmel stb.) biztosított.

AJ7/ A településrendezési tervekben tervezni kell a felszíni vizek és belvizek szakszerű elvezetésére szolgáló létesítményeket is.

AJ8/ Építési tevékenység előtt a potenciálisan veszélyeztetett területeken a földtani veszélyt kiváltó tényezők és a tervezett beavatkozás kapcsolatát vizsgálni kell. Ennek függvényében szükséges a területfelhasználást korlátozó előírásokat meghatározni a településrendezési tervekben, illetve a létesítmények alapozását a csúszást kiváltó tényezők figyelembevételével megtervezni.

AJ9/ A geológiai szakvélemény alapján a felszín növényborítottságának megőrzését, esetenként növelését, továbbá a csúszásveszély fokozódásával járó beavatkozások korlátozását javasolt feltételként előírni.

Agrárágazatra vonatkozó előírások:

AJ10/ Az övezet területén gondoskodni kell a meglévő fás növények védelméről és fenntartásáról, továbbá talajvédő fásítások létesítéséről.

B) A földtani veszélyforrás terület övezetére vonatkozó javaslat műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

A lehatárolás célja, hogy a földtani kockázatok ismeretében a területek rendezése, beépítése szabályozhatóvá váljék a településrendezési eszközökben az élet, és vagyonvédelem érdekében.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI.örvényhez képest kis részben módosult a TrTv szerinti megfogalmazásában. Az új meghatározásból kimaradt „emberi tevékenység hatására jelentkező vagy felerősödő kedvezőtlen földtani folyamatokkal és vízjárással összefüggő földtani veszélyek” elnevezés, mert ezeket részben tartalmazzák a „lejtős tömegmozgások és egyéb kedvezőtlen mérnökgeológiai adottságok által érintett területek”. A 2008. évi OTRT, ami alapján készült a hatályos megyei terv, még a tartalmazta a „magas természetes háttérsugárzás”-t.

A Fejér megyei területrendezési tervhez előzetes adatszolgáltatásként a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya a 282/2009, (XII. 11.) kormányrendelet értelmében szolgáltatotta földtani veszélyforrás-terület övezetéhez az alábbi adatokat:

- évente ellenőrzött altív felszínmozgás-veszélyes területek (kmz file internetes térkép)
- 1980. évi felszínmozgás-veszélyességi kataszteri térkép (pdf szkennelt papírtérkép)

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A megyei és kiemelt térségi területrendezési tervekben az a földtani veszélyekkel érintett településeket ábrázoljuk a földtani veszélyforrás területe nevű övezetben. Az övezetben a már bekövetkezett és ezek környezetében jóslott bekövetkezendő földmozgásokkal érintett településeket jelezzük. A VMKH által szolgáltatott internetes és kataszteri térképi adatszolgáltatás első két kategóriája alapján Fejér megyére 70 település érintett.

A felszínmozgásveszélyességi térkép alapján

- felszínmozgásra fokozottan veszélyes terület konkrét mozgás alapján Óbarok, Pusztavám, Bakonycsernye, Zámoly, Ercsi, Rácalmás, Dunaújváros, Pusztægres, Mezőszilas környéke.
- felszínmozgással potenciálisan veszélyeztetett lejtős térszínek fordulnak elő szintén a fenti fokozottan veszélyes területek Bakonyalja, Duna mente, Vértes környékén,
- nem lejtős térszínen, magas szervesanyag tartalmú térfogatváltozó kőzet (tőzeg) területek helyezkednek el a megye ÉK részén Etyek, Bicske, Vértesacska környékén,
- felszínmozgással legkevésbé veszélyeztetett területek a megyében a Válivíz, Császárvíz, Sárvíz, Gaja patak völgye és a Velencei-tó környéke.

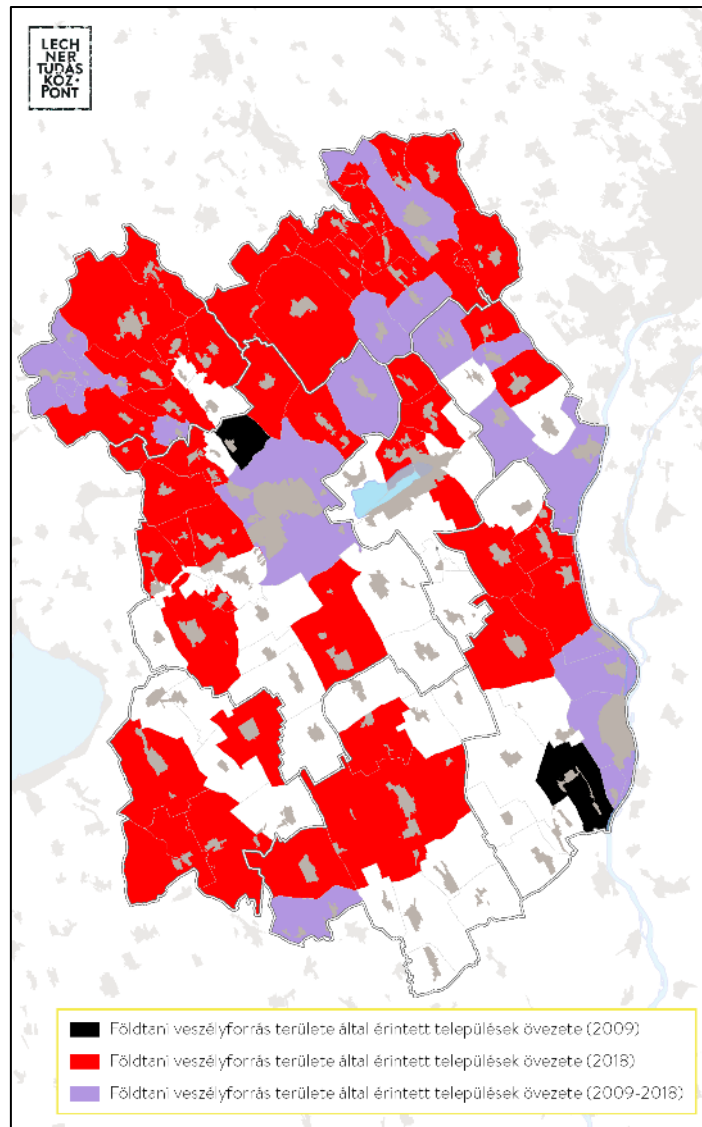
Fejér megyében elsősorban az alábányászott, a földcsuszamlással érintett, a partfalmozgásos és

pinceszakadással érintett területek jellemzők, amelyek a megye következő földrajzi tájegységeit érintik:

- Duna mente,
- Mezőföld,
- Vértes – Velencei-hegyvidék,
- Északi-Bakony.

A Vértesben, a Bakonyban és a Duna mentén a szerkezeti adottságok folytán nagy számban fordulnak elő felszínmozgásos területek. A mozgalmasan tagolt, nagy reliefenergiájú területeken gyakoriak a lejtős felszín mozgások. Aktív földcsuszamlással érintett területek nagy számban fordulnak elő Bakonycsérnye, Rácalmás, Kulcs, Dunaújváros településeken.

A földcsuszamlás a megyében a Duna mentén jellemzően partfalomlasként, egyes területeken pedig rézsűcsúszásként jelentkezik. Azoknak a településeknek, amelyek közigazgatásilag érintkeznek a Duna folyammal, közös jellemzőjük, hogy a Duna nyugati partját határoló 30-60 méter magas partfal van a területükön. A települések zöme esetében a partfal egészen a folyó mellett húzódik, attól eltávolodva csak az Adonyi-öblözetben van. Kulcs, Rácalmás, Dunaújváros térségében százas nagyságrendű szeletes földcsuszamlásos esetet mutat a Duna melletti sávban. Egyik leggyakoribb veszélyforrás a megyében a pinceszakadás. Érintett települések közé tartozik többek között Tabajd és Vál. A megyében igen jellemző a bányászati tevékenység során alábányászott, ennek folytán teljes kiterjedésükben potenciálisan felszínmozgásosnak tekintendő területek előfordulása. Felszínmozgásos területek vannak Kincsesbánya, Bakonycsérnye, Balinka települések közigazgatási területén. A jelen tervzetben 70 település kerül a földtani veszélyforrás terület övezetbe. A 2009. évi TrT-ben 21 település volt érintett. A változást 49 település hozzáadása és két település (Baracs, Sárkeresztes) elmaradása jelenti.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az új Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény felhatalmazása folytán elfogadott miniszteri rendeletben (9/2019 MvM r.) az övezet szabályozása kis mértékben változott a 2013. évi OTvT és 2008. évi OTvT-hez képest. Az Trtv ez szabállyal egészült ki: „A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

Az új szabály további joggal és kötelezettséggel hatalmazza fel a bányafelügyeletet, amely alapján a veszélyeztetett területek biztonságos beépítése megvalósul.

A településrendezési eszközben való tényleges lehatárolás kívánalma és a beépítésre szánt terület kijelölésének bányafelügyelet általi korlátozása megmaradt szabályként, amely biztossítja a veszélyeztetett területek ismeretét és védelmét.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások a településrendezési eszközökben való övezeti tartalomra és ábrázolásmódra vonatkoznak, valamint egyéb a településrendezési eszközben a földtani kockázat csökkentésére vonatkozó előírások megtételére (pl. fásítás, csapadékvízvezetés)

4.7 AZ ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET

4.7.1 Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Az ásványi nyersanyagvagyon övezetének Trtv. szerinti fogalommeghatározása

Ásványi nyersanyagvagyon övezete: kiemelt térség esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben megállapított övezet, amelyben a megállapított bányatelekkel lefedett, valamint bányatelekkel le nem fedett, az állam kizárólagos tulajdonát képező, az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartás szerint nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területei találhatóak.

Az ásványi nyersanyagvagyon övezetére vonatkozó MvM rendelet szerinti előírás

- 1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.
- 2) Az 1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

A) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

AJ1/ *Az ásványi nyersanyagvagyon övezetére vonatkozó szabály következtében a településrendezési eszközben az ásványi nyersanyagvagyon övezetének tényleges lehatárolásához a 282/2009 (XII.11.) korm. rendelet alapján a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró megyei kormányhivataltól javasolt digitális formában elkérni a megállapított bányatelkeket és a megkutatót területeket annak érdekében, hogy a 314/2012 (XI.8.) korm. rend. szerint kötelezően a településszerkezeti tervlapon és szabályozási tervlapon jelölendő bányatelek határa és az ásványi nyersanyag tekintetében megkutatót terület határa jelölhető legyen.*

AJ2/ *A bányatelkeket és a megkutatót területeket a településrendezési eszköz szabályozási tervében területfelhasználási egységként minden esetben javasolt beépítésre nem szánt területbe sorolni, és a*

területen építmény elhelyezését tiltani, amiatt, hogy az ásványi nyersanyag vagyton távlati kitermelése ne lehetetlenüljön el.

AJ3/ A 2018. évi CXXXIX. törvény felhatalmazása okán az 1993. évi XLVIII. törvény 26/A§. szerint a települési önkormányzat véleményét ki kell kérni a bányatelek megállapításánál a bányafelügyeletnek. Az önkormányzatnak minden esetben célszerű írásban állást foglalni a bányatelek megállapítás egyetértéséről vagy elutasításáról, és ezt követően dönteni kell a településrendezési eszközben jelölendő területfelhasználási egységről és annak kiterjedéséről a megyei területrendezési terv és a bányafelügyeleti adatszolgáltatás alapján.

AJ4/ A közös érdek biztosítására érdemes településrendezési szerződést kötnie a települési önkormányzatnak a bányavállalkozóval.

AJ5/ Az érvényes bányatelkeken a bányászati szempontól igénybe venni tervezett területet a településrendezési eszközökben célszerű a MÜT készítésével egyidejűleg a nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolni, amennyiben a település támogatja a bányászati tevékenységet. AJ2/ Az övezetbe tartozó területeken bányatelek csak abban az esetben állapítható meg, ha azt más övezeti szabályozás nem tiltja.

AJ6/ Az övezetbe tartozó területeken bányatelek csak abban az esetben állapítható meg, ha azt más övezeti szabályozás nem tiltja.

AJ7/ Az ásványi nyersanyaggazdálkodási terület övezetének kijelölése során figyelembe kell venni, hogy külszíni művelésű bányatelek csak a magterület, ökológiai folyosók és világörökségi területen kívüli területen jelölhető ki.

AJ8/ A területek újrahasznosítása, tájrendezése előtt ökológiai értékvizsgálatot javasolt készíteni, hogy a roncsolt területen kialakultak-e védelemre érdemes élőhelyek.

AJ9/ Olyan felhagyott bányaudvar, bányagödör, meddőhányó, amelyen természetes élőhely kialakult, vagy védett élőlények populációi telepedtek meg, csak a természetvédelmi hatóság egyetértésével és a védett természeti értékek háborítása nélkül rekultiválható.

AJ10/ A magterületen, ökológiai folyosókban lévő roncsolt területek esetében az újrahasznosítás során az ökológia, a táj- és természetvédelem prioritásait célszerű biztosítani.

AJ11/ *Ha a védett természeti értékek lehetővé teszik, akkor a magterületeken, tájképvédelmi övezetben a táj- és természetvédelem mellett az ökoturisztikai hasznosítás, a szabadtéri sportolás, erdősítés lehet az újrahhasznosítás célja.*

AJ12/ *Ha a területen védett természeti értékek nem találhatók, akkor az újrahhasznosítás célja erdősítés, turisztikai és sportolási, valamint bemutatási ismeretterjesztési célú hasznosítás egyaránt lehet.*

AJ13/ *A bányatavak rendezése során a többcélú hasznosítás (természetvédelem-ökológia, turizmus, horgászat, vízisportok) térségi szintű összehangolt feltételeinek biztosítására kell törekedni.*

B) Ásványi nyersanyagvagyron övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A lehatárolás célja, hogy a magyar állam kizárólagos tulajdonába tartozó ásványvagyron a településrendezési tervek készítőjének jogszabályi kötelezése révén biztosan kitermelhetővé váljon.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

Az országos, megyei és kiemelt térségi területrendezési tervekben az ásványi nyersanyagvagyron előfordulását ábrázoljuk az ásványi nyersanyagvagyron elnevezésű övezetben. Az övezetben a megállapított bányatelkek és megkutatott területek által érintett településeket kell lehatárolni. Az övezet meghatározása a 2013. évi OTrT-hez és a 2008. évi OTrT-hez (előző megyei területrendezési terv készítésének alapjául szolgáló) viszonyítva lényegileg nem változott.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

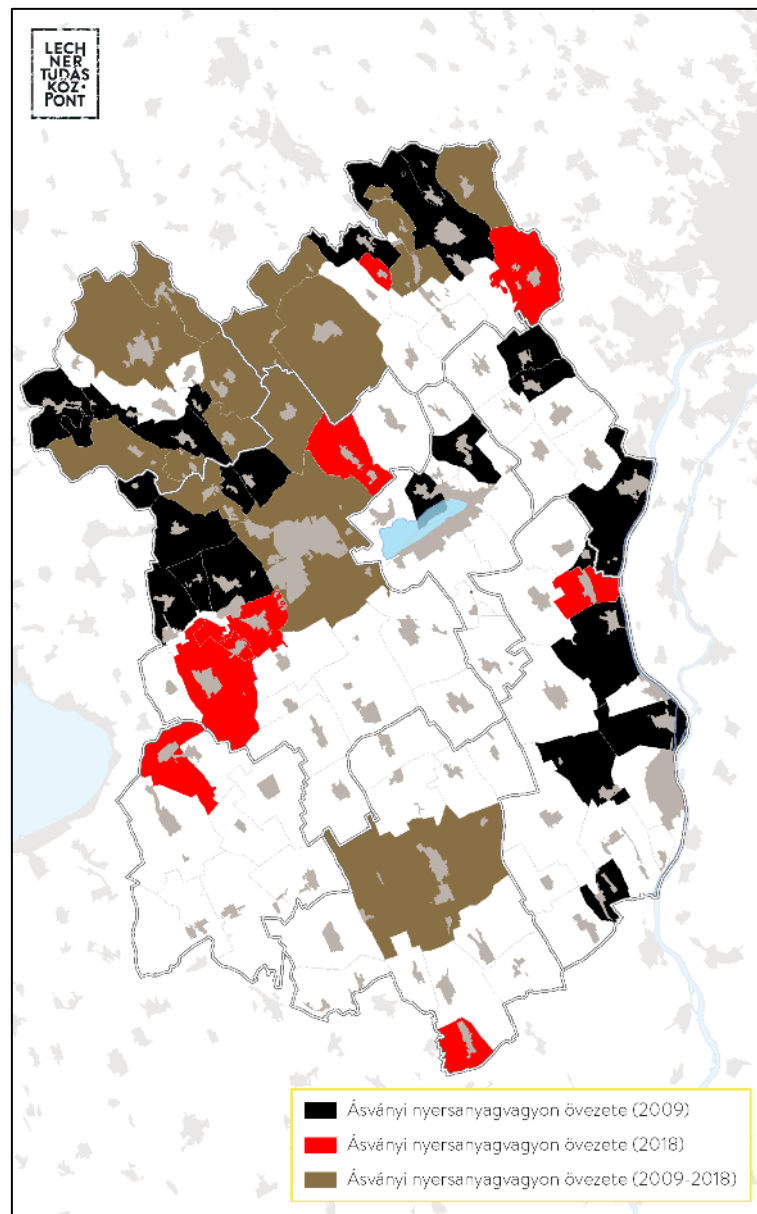
A Fejér megyei területrendezési tervhez előzetes adatszolgáltatásként a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya a 282/2009, (XII. 11.) Kormányrendelet értelmében szolgáltatotta az *ásványi nyersanyagvagyron-terület övezetéhez* a működő (termelési) és bezárt bányákat és a megállapított bányatelkeket a védőterület neve, a nyersanyag megjelölésével és a műszaki üzemi terv engedélyszámmal táblázatos formában. Megkutatott területekről adatot nem szolgáltatott. A megyei övezet a Veszprém Megyei Kormányhivatal (VMKH) levele a bányákat és bányatelkeket tartalmazza. A megyei övezetbe a működő bányák fognak tartozni. A bezárt bányákat és azokat, ahol a bányászati jogot törölték, nem kell figyelembe venni.

Fejér megyében 42 bánya (működő, bezárt, tervezett engedélyezett) van összesen a Veszprém Megyei Kormányhivatal nyilvántartása szerint, amely 25 települést érint. A működő bányák 21 települést érintenek.

Ez a 25/21 település kerül az övezeti tervlapra.

A 2009 évi Fejér megyei Területrendezési terv 25 település érintettségét jelölte meg az övezetben. 15 településnek közös az érintettsége a két tervben, 25 település csak a 2009. évi TrT-ben, további 9 település csak

a jelenlegi TrT tervezetben szerepel.

Az adatszolgáltatásként megkapott bányatelkek többsége homok, kő, kavics és agyag nyersanyagokra kerültek megállapításra. A szénre alapított Márkushegyi (Pusztavám) bányatelek 2018 végéig, a szabadbattyáni homokbánya 2019 december 31-ig, illetve az Óbarokon található bauxitbánya 2021 december végéig bezárásra kerül, jelenleg tájrendezés alatt vannak. Etyeken, Isztiméren és Magyaralmáson bányatelek került megállapításra kő és homokbányászási célból.

A térszerkezeti tervlapon sajátos térségként van lehetőség a bányászati területeket jelölni tényleges kiterjedésben. A területrendezési és településrendezési szabályozás kialakításában a bányászati jogszabályok közül a bányászatról szóló 1993. évi. XLVIII. törvényt és a bányászatról szóló törvény végrehajtásáról szóló

203/1998. (XII. 19.) kormányrendeletet kell elsődlegesen figyelembe venni. pl.” 1993 .évi XLVIII. törvény 39. § A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési eszközök kidolgozásánál - a bányafelügyelet megkeresésével - figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a helyi építési szabályzatban területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.” Ugyanakkor a bányászati törvény is utal a területrendezési törvények kötelező alkalmazására.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

A TrTv. felhatalmazása folytán elfogadott MvM rendeletben az ásványi nyersanyagvagyon övezeti szabályozása nem változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.

Az új törvény az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek elhelyezése c. részben is megjelenik a bányatelekre vonatkozó előírás a 2013. évi OTrT-hez viszonyítva módosítva:

18. § (1) Külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési eszközökben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési eszközök készítésének vagy módosításának szándékáról.

(2) A kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési eszköz nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület települési területfelhasználási egységbe sorolta.

A szabály módosítására azért volt szükség, hogy a település a bányatelek fektetés és bányanyitás eljárásban ügyfélként résztvehessen és a településrendezési eszközökben a bányászati területek lehatárolása is egyértelművé váljon.

Az új törvény 97.§ módosító rendelkezése szerint a 1993 .évi XLVIII. törvény 26/A.§ (3a) bekezdésébe bekerült, hogy „A külfejtéses művelésű bányatelket akkor lehet megállapítani vagy horizontálisan bővíteni, ha a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény bányatelek-megállapításra vonatkozó előírásai teljesülnek.”

Ezzel a szabályozással a korábbi megyei tervi ajánlások nagy része feleslegessé válik, csak pontosításra van szükség.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások egy része az új törvényi, nem övezeti bányászati szabályok értelmezésével kapcsolatos, illetve a bezárt bányák rekultivációjára, tájrendezésére és újrahasznosítására irányulnak.

4.8 A HONVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET

4.8.1 Honvédelmi és katonai célú terület övezete

A) Honvédelmi és katonai célú terület övezetéhez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Az OTrT-ből következő előírások

Honvédelmi és katonai célú terület övezetének fogalommeghatározása

Honvédelmi és katonai célú terület övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelyben a Magyarország védelmi képességeit alapvetően meghatározó vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződésekben vállalt köteleességek teljesítéséhez és a Magyar Honvédség alapfeladatainak rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű ellátásához szükséges építmények elhelyezésére vagy katonai tevékenységek végzésére szolgáló területek találhatók.

Honvédelmi és katonai célú terület övezetére vonatkozó szabályok

(1) A honvédelmi és katonai célú terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az övezet (1) bekezdés alapján lehatárolt területét a településrendezési eszközökben

a) a b) pontban megfogalmazottak kivételével – minden területfelhasználási kategóriában – beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe kell sorolni;

b) a zárt bekerített objektumok kivételével honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, ha az adott terület az erdők övezete által is érintett.

(3) A (2) bekezdésben foglalt területfelhasználási egység kijelölésének módosítása csak a honvédelemért felelős miniszter hozzájárulásával lehetséges.

Honvédelmi és katonai célú terület övezetének térképi lehatárolása

A térség térképi lehatárolását lásd a 3/8 sz. mellékletben.

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Honvédelmi és katonai célú terület övezetére vonatkozó ajánlások

AJ1/ A honvédelmi területeket a településrendezési eszközökben a tényleges kiterjedésüknek megfelelően le kell határolni.

AJ2/ Felhagyott katonai objektumok környezetkímélő rehabilitációját ajánlott minél előbb elvégezni.

AJ3/ A honvédségi területek környezetében a vonatkozó ágazati előírásoknak megfelelően a települések szabályozási tervében védőövezetet és ezen belül területhasználati korlátozásokat szükséges meghatározni egyrészt a honvédelmi érdekekre tekintettel, másrészt a környező nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztonsága érdekében.

B) A javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A honvédelmi és katonai célú terület övezetének lehatárolását az ország védelmi képességét meghatározó, a NATO tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezettségei teljesítéséhez szükséges objektumok, és területek fenntartása indokolja.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

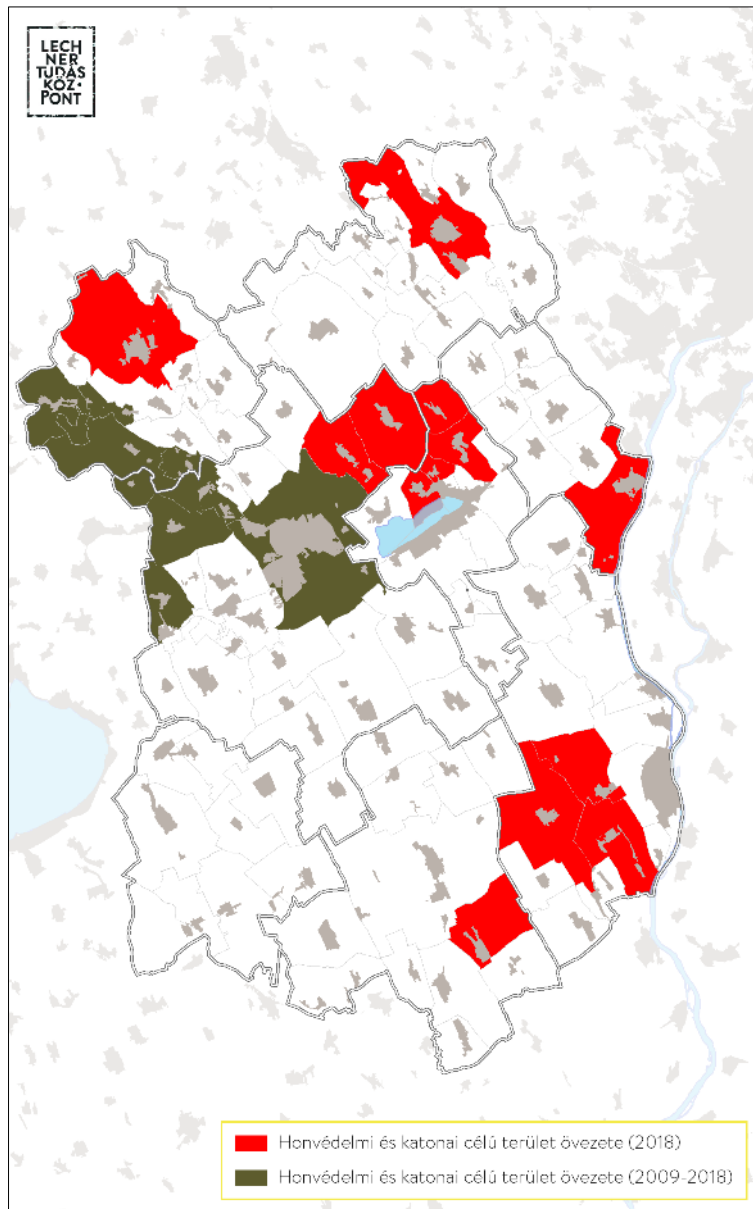
A hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – *kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezet* és a – térségi jelentőségű – *honvédelmi terület* szerepel, azonban az OTTr felülvizsgálata a két övezetet egyesítette honvédelmi és katonai célú terület övezete elnevezéssel.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet területi lehatárolása a megyei területrendezési terv készítése során *a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól* szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendeletnek megfelelően a Honvédelmi Minisztérium (HM) előzetes adatszolgáltatása alapján történt.

Fejér megye hatályos területrendezési tervében a kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területek a Várpalotai gyakorlólőtérhez kapcsolódnak, és Bakonycserye, Bakonykúti, Balinka, Csór, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Kincsesbánya és Nádasdudány településeket érintik, valamint ebbe az övezetbe tartozik még a székesfehérvári laktanya is.

A hatályos terv fenti övezetébe eső településeken kívül a volt kiképzőbázis és tábor (Kincsesbánya), lőszerraktár (Székesfehérvár), egyéb objektum (átjátszó állomás, rádióadóház, szálló, Alap, Székesfehérvár, Mór) erdő, vadaskert, zártkert (Nadap, Pázmánd, Sukoró, Csór, Lovasberény, Pátka, Székesfehérvár, Vereb) és honvédelmi objektumokat összekötő lánctalpas út (Nádasldáány) által érintett településeket, valamint Bicskét, Ercsit, Mezőfalvát, Nagyvenyimet, és Baracsot jelölte meg az OTrT felülvizsgálata.

Az övezet szabályozásának változása

A hatályos megyei területrendezési tervben található szabályozás – miszerint a honvédelemmel kapcsolatos területeket a településrendezési tervekben csak honvédelmi terület területfelhasználás jelölhető ki – lényegében nem változtatta meg az OTrT felülvizsgálata. A szabályozás módosítása a honvédelmi erdőterületek korábban

nem kellően pontos településrendezési kezelését rendezzi.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az ajánlások egyrészt a korábbi honvédelmi objektumok – mint barnamezős területek – mielőbbi hasznosítását, másrészt a honvédelmi területek környezete felől és felé tartó hatásoktól való védelmet szolgálják.

5. RENDELETTEL ÉS HATÁROZATTAL ELFOGADÁSRA KERÜLŐ EGYEDI MEGYEI ÖVEZETEK

5.1 Felzárkóztatandó belső periféria övezet

A) Az övezetbe kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

Az övezet célja, fogalommeghatározása

A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális fejlettségük alapján fejlesztendő, illetve komplex programmal fejlesztendő járásokhoz (Enyingi, Sárbogárdi) tartozó településeken működő és oda betelepülni szándékozó vállalkozások településrendezési és fejlesztési eszközökkel való támogatása.

Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

a) A megyei önkormányzat saját források rendelkezésre állása esetén segíti az övezetbe tartozó települések felzárkózását.

b) A megyei önkormányzat anyagi forrásokon felül koordinációval is segíti az övezetbe tartozó települések fejlődését.

c) Az övezetbe tartozó településekben betelepülni szándékozó vállalkozásokat fejlesztési és településrendezési eszközökkel is támogatni kell.

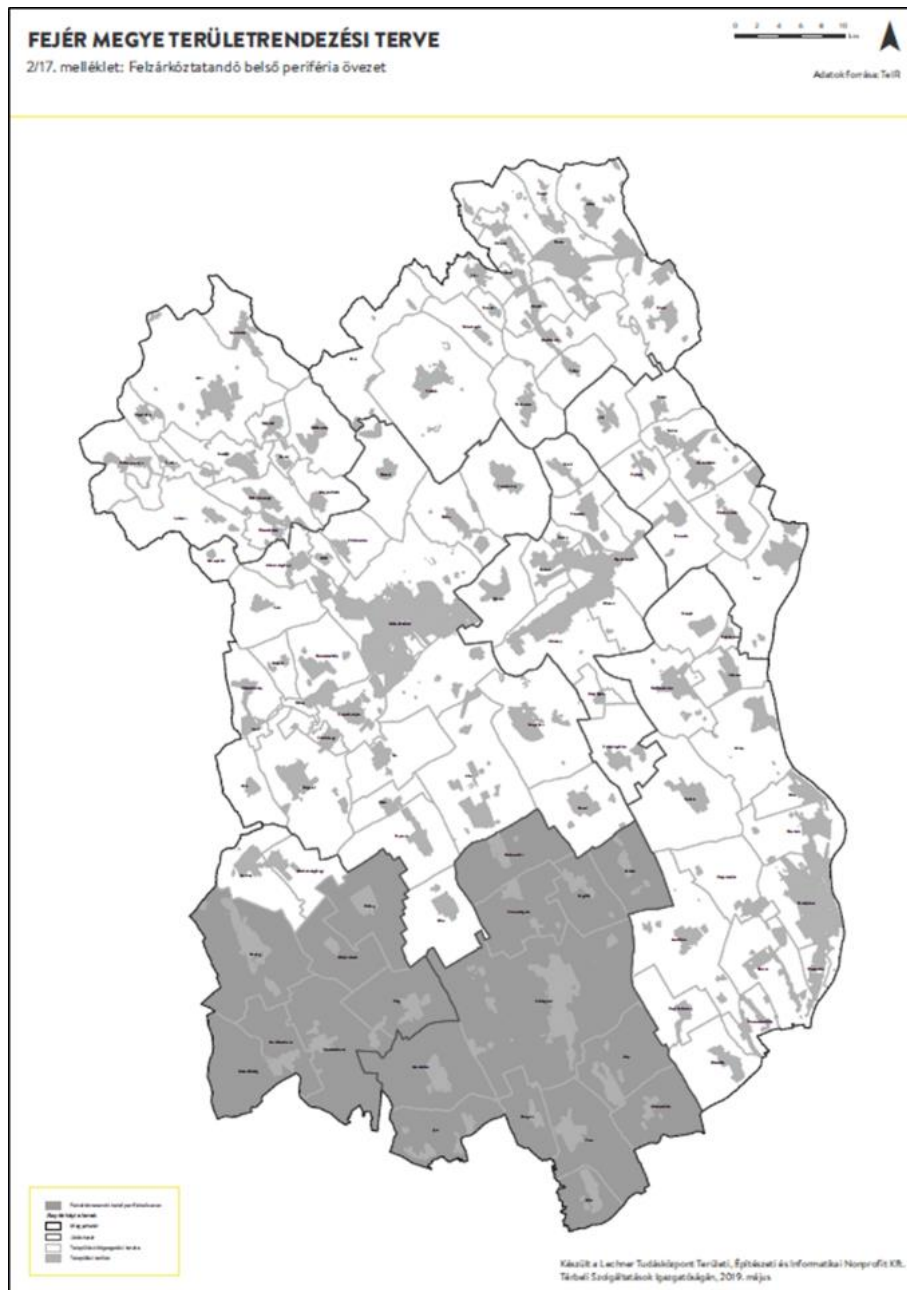
d) A megyei önkormányzat a közlekedés javítása céljából kiemelten kezeli az övezetbe tartozó településeket, amelyek közlekedésfejlesztési célú beruházások esetén prioritást élveznek.

Az övezetbe tartozó települések

Sárbogárdi járás: Alap, Alsószentiván, Cece Hantos, Igar, Mezőszilas, Nagylók, Sárbogárd, Sáregres, Sárkeresztúr, Sárszentágota, Vajta

Enyingi járás: Dég, Enying, Kisláng, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég

Az övezet térképi lehatárolása

B) A javaslat megalapozó műleírása

Fejér megye déli részén a 2090/2014. (XI. 26.) Korm. r. alapján az Enyingi járás („fejlesztendő”) és a Sárbogárdi járás („komplex programmal fejlesztendő”) is az ország kedvezményezett járásai közé tartozik. E járásokon belül a 105/2015. (IV. 23.) korm. r. szerint Enying és Mátyásdomb jelentős munkanélküliséggel sújtott település, Sáregres társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település, Igar és Vajta pedig mindkét szempontból kedvezményezett.

Az övezetre vonatkozó ajánlások ezen területek felzárkóztatását célozzák. A felzárkóztatást a megyei önkormányzat a koordinációs tevékenységeivel, források rendelkezésre állása esetén foglalkoztatás ösztönzéssel és helyi humánfejlesztésekkel segítheti, továbbá egyes esetekben a közlekedési elérhetőség javításával járulhat hozzá.

5.2 Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet

A) Az övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

Az országos turisztikai fejlesztési célok megvalósulásának segítése és a kapcsolódó megyei fejlesztések előmozdítása. Turisztikai célú különleges területek kialakítása, turisztikai vállalkozások támogatása, turisztikai potenciál növelése fejlesztési eszközökkel is.

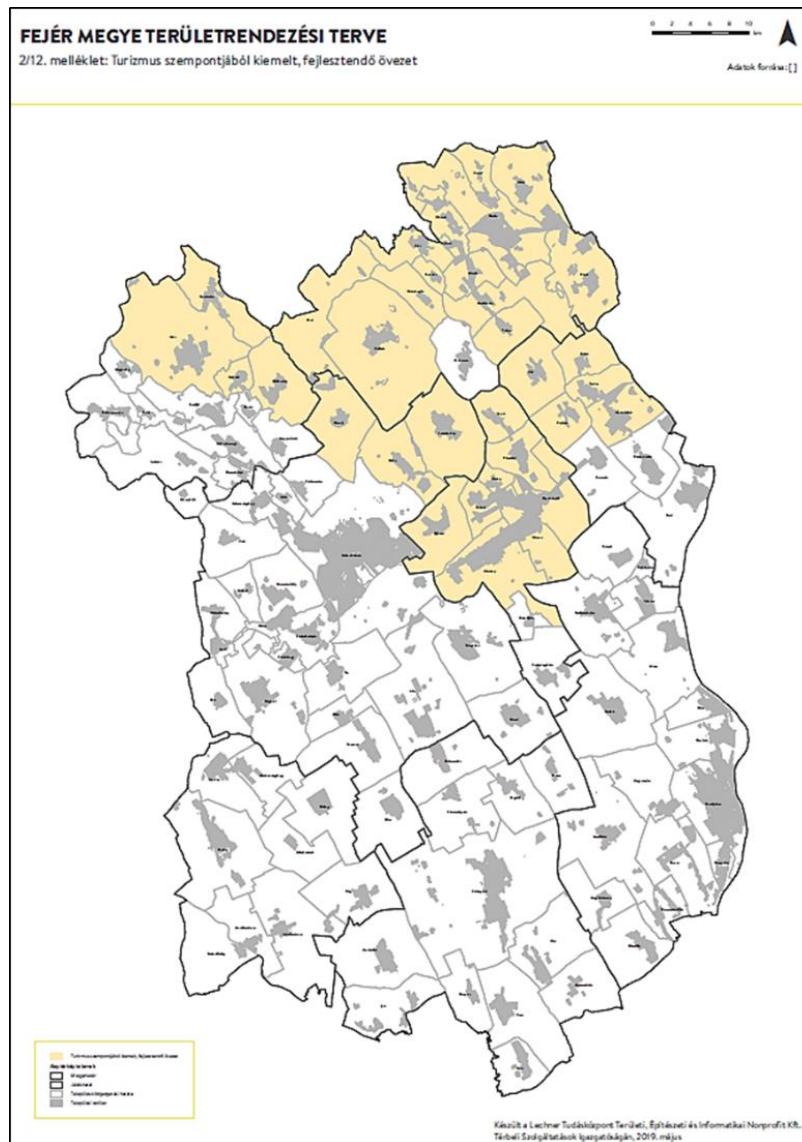
Az övezetre vonatkozó szabályok

a) <i>A Vértesi Natúrpark településeiben a településfejlesztési koncepciókat és az integrált településfejlesztési stratégiákat a Natúrpark létrehozási céljainak megfelelően kell kidolgozni.</i>   b) <i>A Pannónia Szíve turisztikai régióhoz tartozó települések településfejlesztési koncepcióit és az integrált településfejlesztési stratégiáit a turisztikai régió turizmusfejlesztési koncepcióban megfogalmazott céloknak megfelelően kell kidolgozni.</i>

Az övezetbe tartozó települések

Gárdony, Velence, Kápolnásnyék, Pákozd, Sukoró, Nadap, Pázmánd, Pátka, Vereb, Lovasberény, Szár, Bodmér, Vértesboglár, Csákvár, Gánt, Zámoly, Csákberény Csókakő, Mór, Pusztavám, Újbarok, Óbarok, Nagyegyháza, Csabdi, Mány, Bicske, Felcsút, Alcsútdoboz, Tabajd, Vál, Kajászó, Etyek, Gyúró, Tordas, Martonvásár.

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

- a) *Turisztikai fejlesztések összehangolására az egész megyét térségi turizmusfejlesztési program kidolgozása szükséges*
- b) *Esetleges megyei turisztikai fejlesztési források az övezetbe történő koncentrációja a fejlesztési kritériumok meghatározásával javasolt*
- c) *Az övezetben turisztikai vállalkozások fejlesztését, a turisztikai potenciál növelését és a kihasználás bővítését a vonatkozó jogszabály alapján fejlesztési eszközökkel is támogatni kell.*

- d) *A fejlesztéseknél az egymásra épülő, az egymást nem kioltó, jellemzően közösségi célú, közhasználatú javaslatok, illetve funkciók élvezzenek prioritást.*
- e) *Törekedni kell az arra alkalmas, meglévő beépítésre szánt területek turisztikai célú újrahasznosítására.*

B) A javaslat megalapozó műleírása

A *turisztikai térség vagy desztináció* olyan földrajzilag körülhatárolható, beazonosítható területrés, amely a turisztikai kínálati piacon egységes fogadóterületként jeleníthető meg, épített környezeti, természetföldrajzi vagy kulturális értékek tekintetében összefüggő elemek alkotják, ezért egységes koncepcióban történő tervezéséhez, fejlesztéséhez és térségi turisztikai márka kialakításához országos érdek fűződik.

Kiemelt turisztikai fejlesztési térség: olyan turisztikai térség, amely a beutazó turizmus szempontjából kiemelkedő jelentőségű vagy célzott fejlesztések eredményeként azzá tehető, ezért koncentrált fejlesztéséhez országos érdek fűződik.

Fejér megyében jelenleg nincs kiemelt turisztikai fejlesztési térség, viszont vannak olyan térségek, amelyek a remény szerint azzá válhatnak. 2015-ben indult a „Pannónia Szíve” néven nevezett térség fejlesztése. Ez 21 települést foglal magába a megye északi részén, döntően a Váli-völgyben és a Szent László patak völgyében, kinevezett miniszterelnöki fejlesztési biztossal. Az érintett településekre 2016-ban turizmusfejlesztési koncepció is készült. A Pannónia Szíve térséghez kapcsolódik – illetve azzal részben átfed – a Velencei-tó és környéke, mint hagyományos üdülési térség, továbbá a Vértesi Natúrpark. Ez utóbbi 17 települést tömörít (közigazgatási területükkel), 12 Fejér megyében, 5 Komárom-Esztergom megyében található. (A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében a natúrpark „az ország jellegzetes természeti, tájképi és kultúrtörténeti értékekben gazdag, a természetben történő aktív kikapcsolódás, felüdülés, gyógyulás, fenntartható turizmus és a természetvédelmi oktatás, nevelés, ismeretterjesztés, továbbá a természetkímélő gazdálkodás megvalósítását szolgáló nagyobb kiterjedésű területe, amely e jogszabályban foglaltaknak megfelelően jön létre”)

A turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezetbe összesen 35 település tartozik.

5.3 Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet

A) Az övezetbe kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

148

A településgyűttek összehangolt fejlesztésének elmozdítása, kiemelten az innovációs-technológiai fejlesztés támogatásával.

Az övezetre vonatkozó szabályok

a) *Az övezetbe tartozó települések mérlegelni kell a közös, illetve az egyszerűsített településszerkezeti terv elkészítésének lehetőségét.*

b) *Amennyiben közös, illetve egyszerűsített településszerkezeti terv készül, annak az egyes településekre vonatkozó részeit az érintett települési önkormányzatok határozattal fogadhatják el*

c) *Az településszerkezeti tervekben elsősorban az alábbi térségi jelentőségű tartalmi elemeket javasolt összehangolni a térségi szinten rendelkezésre álló humán, gazdasági és természeti erőforrások együttes vizsgálatával:*

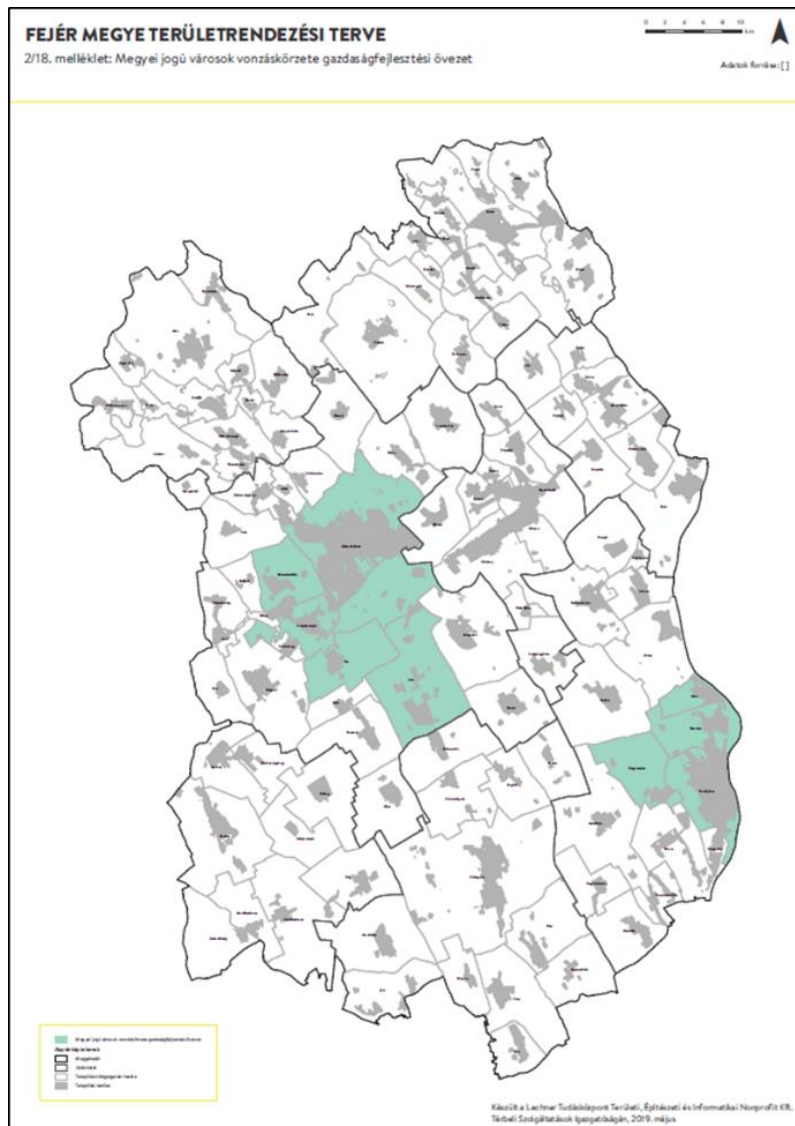
I. a közlekedési hálózat elemeit, a több település ellátását szolgáló közműhálózati elemek helyét, nyomvonalát,

II. gazdasági területek, ipari parkok, innovációs, logisztikai területek helyét és méretét az érintett térségben rendelkezésre álló munkaerőhelyzet igényeit, a rendelkezésre álló szabad „barnamezős” területeket, valamint a kialakult hagyományos településszerkezeteket, a táj terhelhetőségét is figyelembe véve.

Az övezetbe tartozó települések

Székesfehérvár, Sárszentmihály, Szabadbattyán, Tác, Aba, Dunaújváros, Nagyvenyim, Kulcs, Rácalmás

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

a) A megyei önkormányzat kezdeményezi az övezetbe tartozó települések közös településszerkezeti tervének elkészítését és koordinációval segíti a tervezést.

B) A javaslat megalapozó műleírása

Az övezetbe tartozó megyei jogú városok (Székesfehérvár, Dunaújváros) és felsorolt, velük szomszédos (és közeli) települések átlagosnál intenzívebb funkcionális (gazdasági, társadalmi, közlekedési) kapcsolatokkal rendelkeznek, melyeket indokolt szabályozott keretek között kezelni és továbbfejleszteni.

A fejlesztéseknél az innovációs-technológiai javaslatokat kell prioritálan kezelni, lehetőleg a barnamezős területek hasznosításával, és figyelemmel a hagyományos településszerkezetek, valamint a táji-természeti és örökségi értékek megóvására.

A megyei jogú városokon kívül a települések, jogállásukat tekintve Aba és Rácalmás város, Szabadbattyán nagyközség, Sárszentmihály, Tác, Nagyvenyim és Kulcs pedig község.

A rendeleti előírások az övezetbe tartozó települési önkormányzatok számára a településfejlesztési és településrendezési feladataik összehangolt ellátásához közös és egyszerűsített településszerkezeti terv készítésének lehetőségének mérlegelését és az egyes településekre vonatkozó részeinek az érintett települési önkormányzatok által határozattal történő elfogadását írja elő. Amennyiben közös településszerkezeti terv készül, annak koordinációját támogatja a megye.

5.4 Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet

A) Az övezetbe kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

A szőlő-, és borgazdálkodás, valamint a gyümölcs-, és zöldségtermesztés innovatív fejlesztésének támogatása.

Az övezetre vonatkozó szabályok

a) *Az övezetbe tartozó települések szőlőkataszter I.-II. területeire, illetve a volt zártkerti (kertés mezőgazdasági) területeire a településrendezési eszközökben olyan szabályozást kell kidolgozni, amely a szőlő- és borgazdálkodást és gyümölcsstermesztést segíti és ösztönzi, továbbá ezen területek beépíthetőségét csak az előbbi célok érdekében teszi lehetővé. Ezen területeken kerülni kell a beépítésre szánt területek és birtokközpontok kijelölését – kivéve, ha a birtokközpont szőlészeti-borászati funkciót szolgál.*

b) *Az övezetbe tartozó mezőgazdasági területeken, övezetekben – birtokközpont telkét kivéve – a beépíthetőség max. 3% lehet.*

c) *A korábbi zártkertek területe a település településszerkezeti tervében beépítésre szánt területté csak akkor minősíthető, ha az nem tartozik az első és másodosztályú szőlő kataszterhez, valamint az országos ökológiai hálózat magterületéhez és ökológiai folyosó területéhez, illetve, ha a következő feltételek teljesülnek:*

I. az érintett terület a település belterületével, vagy beépítésre szánt területével határos,

II. a tervezett területhasználathoz tartozó, jogszabályban szabályozott és a helyi sajátosságoknak is megfelelő telekstruktúra, telekméret és telekgeometria kialakítása biztosítható, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,

III. a tervezett funkció (lakó, üdülő, gazdasági.stb.) működéséhez szükséges – a megközelítést és a közművek elhelyezését egyaránt lehetővé tevő – közterületek biztosítottak, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,

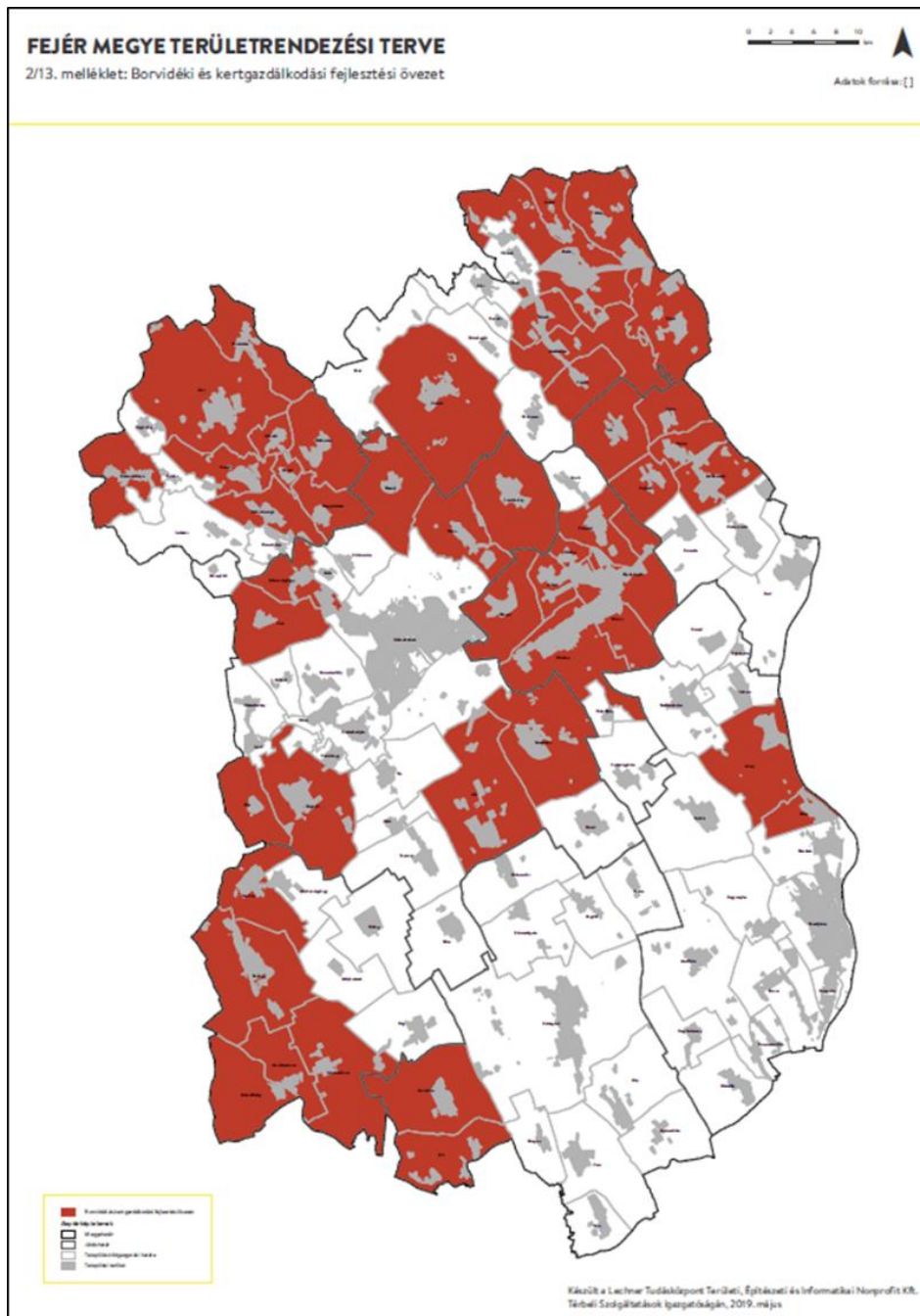
IV. a közművek kiépítettek vagy kiépítésük lehetősége és feltételei biztosítottak és erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte vagy döntést hozott a költségek vállalásáról.

d) A volt zártkertek, hagyományos szőlőhegyek sajátos településképi és tájképi értékeit a TAK-okban és TKR-ekben figyelembe kell venni.

Az övezetbe tartozó települések

Mór, Pusztavám, Csókakő, Söréd, Csákberény, Zámoly; Etyek, Martonvásár, Gyúró, Kajászó, Alcsútdoboz, Felcsút, Bicske, Csabdi, Pázmánd, Gárdony, Pákozd, Kápolnásnyék, Nadap, Sukoró, Velence; Igar, Mezőkomárom, Lajoskomárom, Szabadhídvég, Aba, Seregélyes; Bakonycsernye, Bodajk, Fehérvárcsurgó, Magyaralmás, Iszkaszentgyörgy, Csór, Csákvár, Pátka, Lovasberény, Mány, Tabajd, Vál, Tordas, Adony, Kulcs, Polgárdi, Füle, Lepsény, Enying, Mezőszilas

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

Az övezetbe tartozó települések önkormányzatait megyei koordinációval javasolt segíteni, támogatni a kertes területeket, volt zártkerti területeket érintő fejlesztési pályázatok esetében.

B) A javaslat megalapozó műleírása

A megye mezőgazdasági területei ugyan nagy arányban a szántóföldi növénytermesztéssel hasznosítottak, de jelentős és értékes hagyományai van a szőlő- és borgazdálkodásnak, valamint a kisüzemi kertgazdálkodásnak is. Három borvidék érinti a megyét: a Móri, az Etyek-Budai 3 körzete (Budai, Etyeki, Velencei-tó), Tolnai, összesen 27 településsel. Ezek részei lettek az övezetnek, továbbá még 20 olyan település, ahol ma is élő hagyományú a kertgazdálkodás (volt zártkertek) és jellemzően szőlőkataszter szerinti I. minőségű területekkel is rendelkeznek. A kertes területek a szőlőtermesztés és borászat mellett jelentős szerepet játszanak a lakosság gyümölcs és zöldség ellátásában is.

Javasolt az övezetben olyan a szabályokat érvényesíteni, amelyek ösztönzik a szőlő és borgazdálkodás és egyéb kertészeti hasznosítás, művelési ágak fenntartását a borvidékeken és a szőlőkataszterbe tartozó területeken, illetve a hagyományosan kialakult volt zártkerti területeken is. Meg kell akadályozni a területek kvázi üdülőterületekké válását és indokolatlan lakóterületi bevonását is. A több évszázados múltra visszatekintő hagyományos szőlőhegyek sok helyen jelentős tájképi és településképi értékkel is bírnak.

5.5 Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet

A) Az övezetbe kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

A megyei szinten is jelentős kulturális és építészeti örökségi elemek értékőrző fejlesztése és bemutatása.

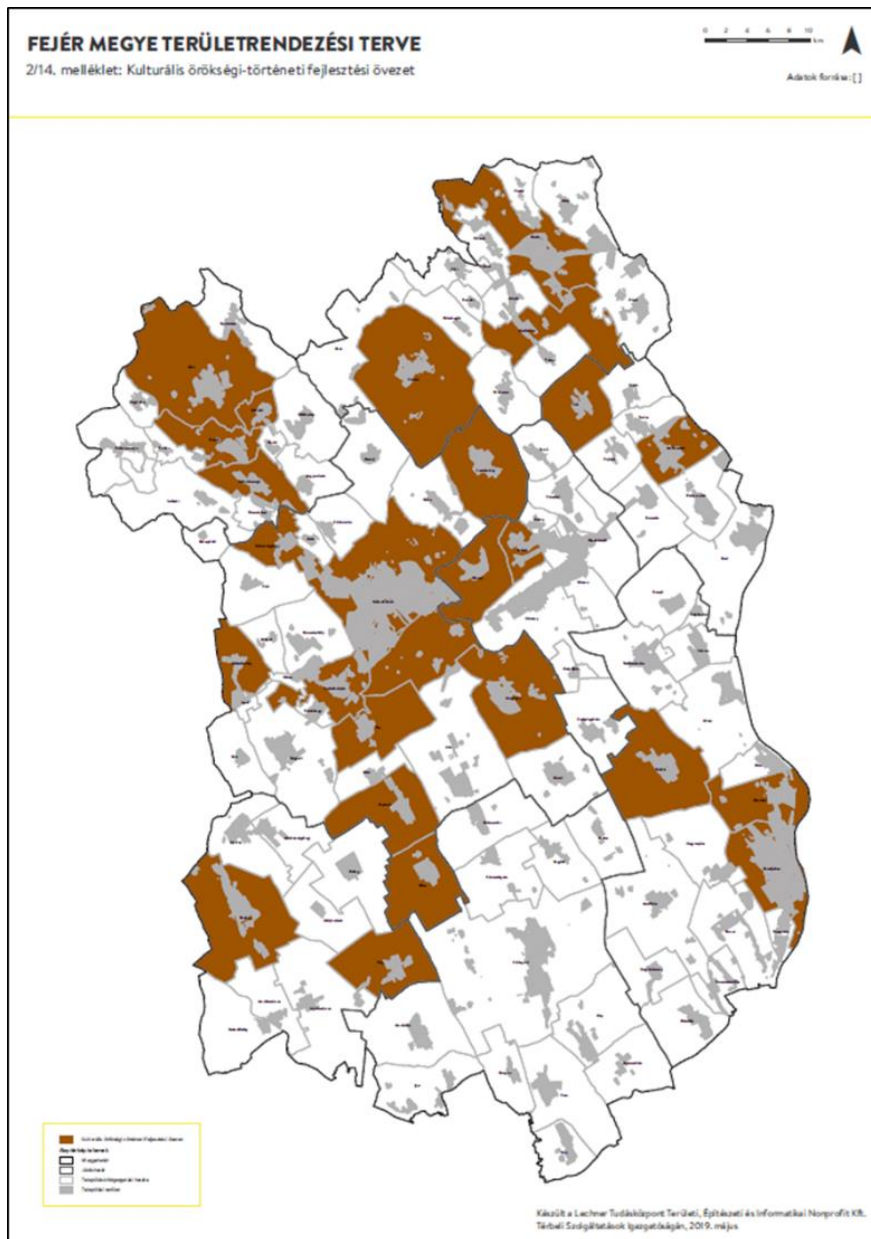
Az övezetbe vonatkozó szabályok

- a) *Az övezetbe tartozó települések településfejlesztési koncepcióit és az integrált településfejlesztési stratégiáit a település jellemző kulturális örökségének megőrzésére és fejlesztésére tekintettel, a turisztikai bemutathatóságot is figyelembe véve kell kidolgozni*
- b) *A településképi rendeletekben ki kell jelölni azoknak a településképvédelmi szempontból meghatározó területek határát, amely a védendő örökségi és történeti objektumokat és területegységeket, valamint ezek környezetét, védőövezetét foglalja magában.*

Az övezetbe tartozó települések

Székesfehérvár, Mór, Bodajk, Csókakő, Fehérvárcsurgó, Iszkaszentgyörgy, Nádasdladány, Szabadbattyán, Tác, Seregélyes, Soponya, Káloz, Enying, Dég, Dunaújváros, Rácalmás, Perkáta, Pákozds, Sukoró, Lovasberény, Csákvár, Bicske, Alcsútdoboz, Vál, Martonvásár

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

- a) Az övezetben az infrastrukturális hálózatokat és létesítményeket a településenként jellegzetes kulturális örökségi és történeti értékek sérelme nélkül, azok egységét megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve kell elhelyezni.
- b) Biztosítani szükséges az övezetben található régészeti emlékek megőrzését – és ha olyan jellegűek - értékeiknek bemutatását.
- c) Az övezetben biztosítani szükséges a meglévő kulturális értékek – műemlékek, hagyományos településszerkezet – védelmét. Az érintett területeken indokolt elkerülni a település hagyományos szerkezetének és jellegének megváltoztatását, a települések beépített területének kiterjesztését és a közlekedési hálózat fejlesztéséhez kötődő üzletközpontok, raktárbázisok céljára új beépítésre szánt területek kialakítását.

B) A javaslat megalapozó műleírása

Fejér megye igen gazdag örökségvédelmi értékekben (országos – műemléki – és helyi védett objektumok, régészeti területek) és történeti, történelmi szempontból is jelentős helyszínekkel rendelkezik. 25 olyan település került az övezetbe, ahol ilyen kiemelkedő értékeket és helyszíneket (olykor koncentráltan, többet is) találhatunk. A kijelölésnél figyelembevételre került a korábbi területrendezési terv szerinti „történeti települési övezet” is. Cél, hogy az értékmegőrző fejlesztések mellett, összehangoltan, azok turisztikai bemutatathatósága is megoldható legyen és az érintett települések a területhasználati elhatározásaikban fokozott figyelemmel legyenek ezen helyszínek háboríthatatlanságára, tájképi és településképi fontosságukra.

5.6 Majorsági térség övezetE

A) Az övezetbe kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

Az övezetbe tartozó megyei települések külterületein jellemző, mezőgazdasági funkciójú településrészek (majorok, puszták, a korábbi nagyüzemi és szövetkezeti agrárgazdálkodás és feldolgozás szinterei, és üzemközpontjai) sajátosságait figyelembe vevő fejlesztések.

Az övezetre vonatkozó szabályok

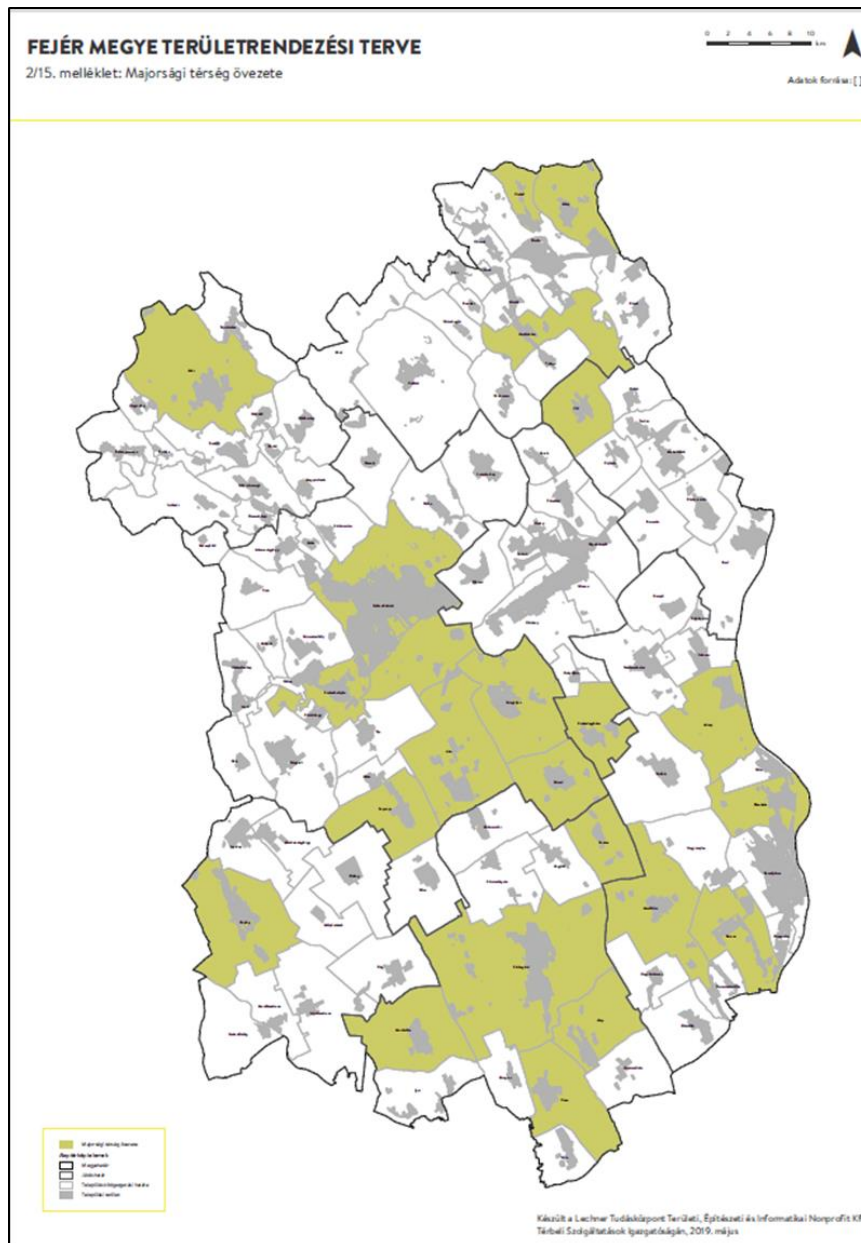
a) Az övezetbe tartozó települések külterületein, mezőgazdasági területein és különleges mezőgazdasági üzemi területein a településrendezési eszközökben olyan szabályozást kell kidolgozni, amely a termőföldvédelem, környezetvédelem, valamint az épített örökségi és táji értékek figyelembevétele mellett segíti és ösztönzi az elsősorban a mezőgazdasági funkcióhoz, tevékenységekhez kapcsolódó fejlesztéseket és beépítéseket.

b) A meglévő majorsági területek figyelembevételével, és lehetőség szerinti felhasználásával kell meghatározni mezőgazdasági birtokközpontok létesítésének, valamint beépítésének speciális, helyi adottságokat és igényeket figyelembe vevő szabályait.

Az övezetbe tartozó települések

Aba, Székesfehérvár, Seregélyes, Szabadbattyán, Szabadegyháza, Mór, Alcsútdoboz, Mány, Csabdi, Mezőszilas, Mezőfalva, Sárbogárd, Cece, Alap, Baracs, Hantos, Adony, Sárosd, Rácalmás, Enying, Soponya, Vál

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

- Meg kell vizsgálni az érintett területeken a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségeit.
- Meg kell vizsgálni az érintett területeken a lakó- (szolgálati lakások), szállás-, és gazdasági funkció egymás melletti létének feltételeit.
- Meg kell vizsgálni, hogy az érintett területeken milyen lehetőségei vannak egyes turisztikai funkcióknak.

B) A javaslat megalapozó műleírása

A megyében a települések külterületein összesen mintegy 170, jelenleg is jellemzően mezőgazdasági funkciójú telephely (majorság, puszta) található. (A már belterületként nyilvántartottakon túl.) Ezek nagy része hagyományosan kialakult egység, még az egykori mg.-i uradalmak részét képezte, majd később az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek használták őket, pl. állattartó telepként, üzemközpontként, mezőgazdasági terménytároló, feldolgozó helyként. A megyében 49 településen vannak jelenleg is ilyen külterületi telephelyek, településenként 1-8 közötti számban. Felmérésünk alapján az övezetbe azokat a településeket soroltuk be, ahol az átlag feletti, legalább 4 egység található meg.

Cél, hogy a meglévő majorságok továbbra is elsősorban a mezőgazdasághoz kapcsolódó funkciót töltsenek be, az építési jellegű mg.-i beruházások – termőföldvédelmi okokból - lehetőleg ide koncentrálódjanak. Fejlesztésük és a rájuk vonatkozó területhasználati, övezeti, építési szabályok vegyék figyelembe a sajátosságaikat, a környezeti tényezőket, és az esetleges örökségi értékek megtartását egyaránt.

5.7 Karsztvízszint emelkedéssel érintett terület övezete

A) Az övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet célja, fogalom meghatározása

Az emelkedő karsztvízszint következtében vízkárral veszélyeztetett településeken a kár megelőzés és elhárítás érdekében területhasználati és intézkedési javaslatok megfogalmazása

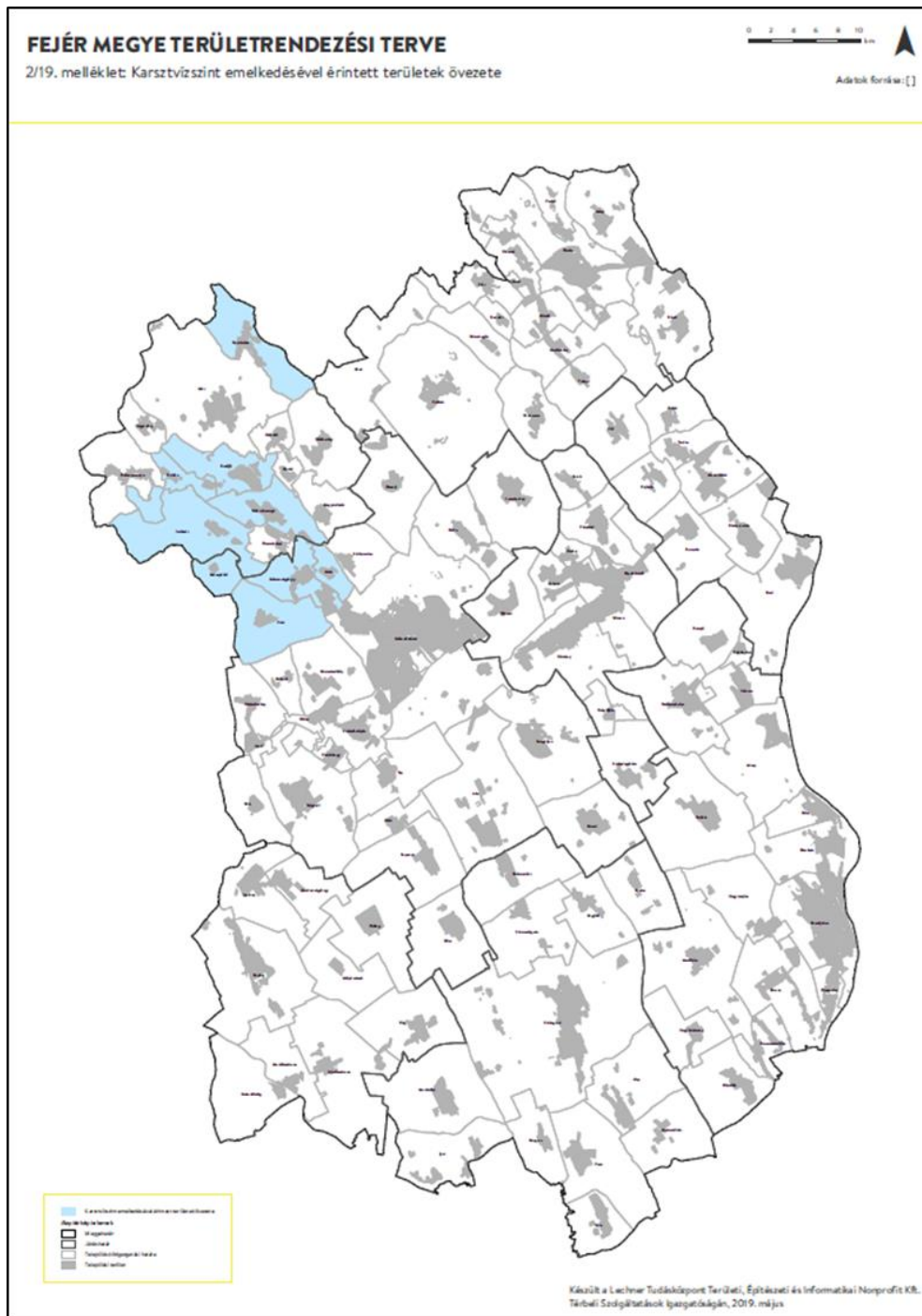
Az övezetre vonatkozó szabályok

a) <i>Az érintett települések településrendezési eszközeiben vízügyi adatszolgáltatás, szakvélemény alapján kell meghatározni a biztonságos, vízkárral nem veszélyeztetett, továbbá a karsztvizek tisztaságának megőrzését is biztosító területhasználatokat, és le kell határolni a veszélyeztetett területrészeket.</i>   b) <i>A fentiek figyelembevételével el kell készíteni a település vízgyűjtőkre kitekintő csapadék- és karsztvíz elvezetési, hasznosítási tervét.</i>

Az övezetbe tartozó települések

Iszkaszentgyörgy, Csór, Moha, Bodajk, Balinka, Fehérvárcsurgó, Bakonykúti, Isztimér, Pusztavám,

Az övezet térképi lehatárolása

B) A javaslat megalapozó műleírása

A Dunántúli-középhegység főkarsztvíztárolóját az 1990-ig tartó mintegy 3 évtizedben a nyomás- és vízszintcsökkenés, azóta —a bauxit és szénbányák bezárása, a bányavízemelések leállítását követően — a tároló

regenerálódása jellemzi. Az 1960-as évek végén kiépült vízszint-észlelőhálózatnak köszönhetően a tárolóban bekövetkező változásokat a vízügy csaknem a kezdetektől figyelemmel kíséri.

A regenerálódás időszakában a karsztvízszintek a tároló nagy részén emelkednek (több 10 m-rel), az egykor elapadt források is újra indulnak. Ez a szakasz — a csapadék-beszivárgás függvényében, változó intenzitással — még mindig nem zárult le, a változás ma is folyamatos. Jelenleg az emelkedés lassuló, kb. 90%-os szinten van, várhatóan 10 év múlva áll be a nyugalmi karsztvízszint.

Az újra felszínre emelkedő karsztvízszint az érintett területeken, településeken megoldandó feladatokat is jelent: az elmúlt évtizedekben beépített területek épület alapozásainál vizesedések alakulnak ki, pincékben víz jön fel, és sok helyen megoldásra vár a felszínre lépő források vízvezetése is. A közeljövőben, a karsztvízszint emelkedésével összefüggő említett problémák megoldásához további vízügyi állapotfelmérési, modellezési és tervezési munkák elvégzésére is szükség van a térségben.

A megfogalmazott szabályok a gondokkal leginkább érintett települések megfelelő területhasználatát és ezen keresztül a jelenlegi és várható problémák, károk megelőzését szolgálják.

5.8 Napelempark kijelölésének korlátozásával érintett terület övezete

A) Az övezethez kapcsolódó, megyei önkormányzati rendelettel vagy határozattal elfogadásra kerülő munkarészek

I. Megyei önkormányzati rendeletbe kerülő előírás(ok)

Az övezet fogalom meghatározása

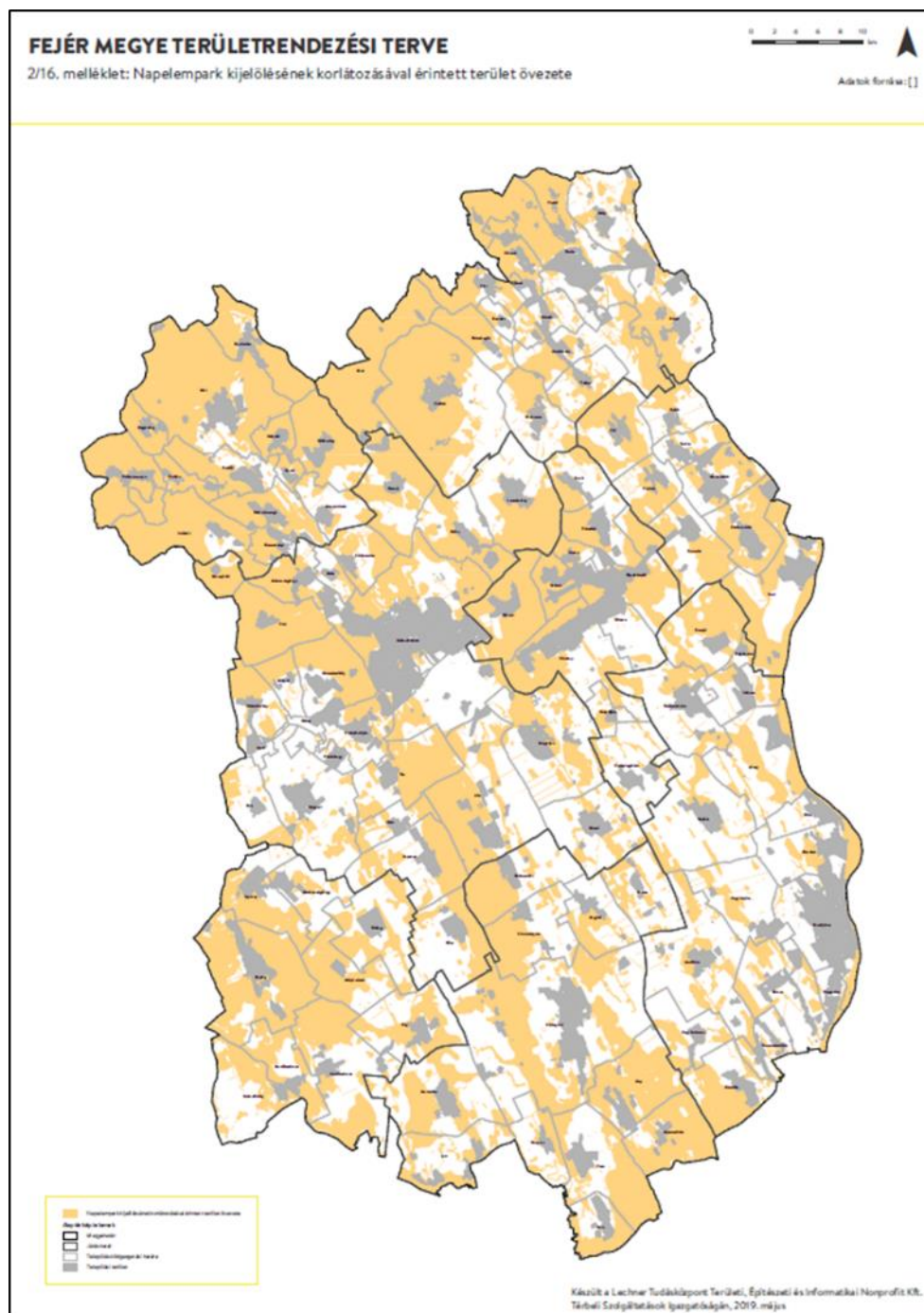
A napelemparkok (háztartási méretűnél nagyobb naperőművek) kijelölésének orientálása, a más tényezők, szempontok alapján értékes, be nem épített területek védelme.

Az övezetre vonatkozó szabályok

a) *Az érintett települések településrendezési eszközeiben, valamint településképi rendeleteiben olyan területfelhasználási és építési szabályokat kell kidolgozni, amelyek a napelemparkok elhelyezését csak a korlátozással érintett területrészekon kívül teszi lehetővé.*

b) *A településrendezési eszközökben a napelempark (erőmű) területet különleges megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló területbe (és övezetbe) kell sorolni.*

Az övezet térképi lehatárolása

II. Megyei önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő ajánlások

a) Elkerülhetetlen környezeti hatást okozó táji beavatkozás esetén tájrendezési és környezetalakítási tervet szükséges kidolgozni.

b) A napelempark telepítési helyét - a korlátozással érintett részekén kívül is - lehetőség szerint az alulhasznosított, barnamezős, roncsolt területekre javasolt tervezni.

B) A javaslat megalapozó műleírása

Mind az éghajlatváltozás káros hatásainak mérséklése, mind pedig az ahhoz történő alkalmazkodás szempontjából fontos, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése. Ugyanakkor bizonyos területeket - elsősorban természet és tájképvédelmi, területhasználati okokból - célszerű elkerülni az ilyen jellegű beruházásokkal.

Az övezet lehatárolásának elsődleges célja, hogy orientálja a háztartási méretű erőműnél nagyobb naperőművek kijelölését, elkerülve azokat a területeket, amelyek természeti, kulturális és a természeti erőforrás védelmi szempontból értékesek. A konkrét telepítési helyet a településszerkezeti tervben kell kijelölni.

Az övezet lehatárolásánál az alábbi területeket vettük figyelembe:

- ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó
- védett természeti területek
- Natura 2000 területek
- tájképvédelmi területek
- erdőterületek
- kiváló termőhelyi adottságú szántók

6. TERÜLETRENDEZÉSI INTÉZKEDÉSI JAVASLAT

A megyei területrendezési tervben foglaltak érvényre jutását elősegítő, megyei hatáskörbe tartozó intézkedések

1. A megyei önkormányzatnak biztosítani kell a településrendezési eszközök megyei tervvel való összhangját. E folyamatos tevékenység érdekében a következő intézkedéseket kell tenni:

(1) A települések rendezési tervi-ellátottságának felmérése a megyében

Felelős: a megyei főépítész

Határidő:

(2) Felhívás az érvényben lévő településrendezési eszközök megyei területrendezési tervnek megfelelő felülvizsgálatára és a szükséges módosítások végrehajtására.

Felelős: előkészítésért a megyei főépítész,
felhívásért a Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos, de legkésőbb a megyei területrendezési terv elfogadásától számított 2 év.

(3) A településrendezési eszközök készítésének és felülvizsgálatának szakmai koordinálásával és segítségével szorgalmazni kell, hogy a megyében minden települési önkormányzat a megyei területrendezési tervvel összhangban lévő, az OTÉK és a 314/2012 kormányrendelet szerinti szabályozásra épülő, korszerű – térinformatikai rendszerben kidolgozott – településrendezési eszközzel rendelkezzen.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke,
végrehajtásért a megyei főépítész

Határidő: folyamatos

(4) Az elfogadott megyei területrendezési terv térképi és táblázatos információ-tartalmának betöltése a megyei információs rendszerbe, adatcserére és elemzésre alkalmas fájlok készítése.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a megyei főjegyző,
végrehajtásért a megyei főépítész

Határidő: folyamatos

(5) Adatszolgáltatás a Lechner Nonprofit Kft a jogszabályi (16/2010-es Korm.rendelet) előírások szerint

- a jóváhagyott térségi szerkezeti terv területfelhasználási egységeiről, műszaki infrastruktúra hálózatairól és egyedi építményeiről,
- a térségi övezetekről és
- a területrendezési szabályzatról (előírások).

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a megyei főjegyző,
végrehajtásért a megyei főépítész

Határidő: folyamatos

2. A megyei területrendezési terv és a megyei területfejlesztési koncepció összhangjának biztosítása:

(1) A megyei területrendezési terv térszerkezeti- és övezeti tervét, valamint a kapcsolódó szabályokat és ajánlásokat figyelembe kell venni a megyei területfejlesztési koncepció kidolgozásakor.

(2) A megyei területfejlesztési koncepciónak a területrendezési terv tartalmi elemeit érintő javaslatait elfogadása után a megyei terven át kell vezetni.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke,
végrehajtásért a megyei főépítész

Határidő: folyamatos

3. A megyehatáron átnyúló területrendezési és területfejlesztési feladat-koordináció feltételeinek biztosítása.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos

4. Monitoring-rendszer létrehozása a területrendezési terv érvényesülésének, folyamatos karbantartásának és a módosítások átvezetésének érdekében, a területfejlesztési dokumentumok változásainak követésére, valamint a terv megvalósításának társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak értékelésére.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos

5. A megyei területrendezési terv legalább 5 évente történő (illetve a Trtv következő felülvizsgálatához illeszkedő) teljes körű felülvizsgálata.

Felelős: Megyei Önkormányzat, illetve a közgyűlés elnöke,
előkészítésért a megyei főépítész

Határidő: értelem szerint

7. TERVEZŐI NYILATKOZAT ÉS IGAZOLÓ SZÁMÍTÁSOK

Alulírott, Hamar József, Fejér megye területrendezési tervének felelős tervezője, nyilatkozom, hogy a területrendezési terv megfelel Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénynek.

A 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv) 9. § (3) alapján a megyei területfelhasználási kategóriák a következők:

a) területi korlát nélkül ábrázolt térségek:

- aa) erdőgazdálkodási térség,
- ab) mezőgazdasági térség,
- ac) vízgazdálkodási térség,
- ad) települési térség,

b) legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség.

Fejér megye területrendezési tervének javaslattevő anyagában (térségi szerkezeti terv) valamennyi fent felsorolt térség szerepel.

A 2018. évi CXXXIX. törvény 10. §-a alapján az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során az alábbi szabályokat kell figyelembe venni:

- az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;
- a mezőgazdasági térség területének legalább 95%-át mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni;
- a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni.
- A vízgazdálkodási térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.
- A sajátos területfelhasználású térségbe sorolt országos területfelhasználási térség területét a fenti számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

Az alábbi táblázatban közölt igazoló számítás alapján Fejér megye területrendezési terve javaslattevő anyaga megfelel Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénynek.

Megnevezés	Fejér megye területrendezési terve, 2019 (ha)	OTrT (Trtv, 2018. évi CXXXIX. tv.) Fejér megyei rész(ha)	OTrT (Trtv) és FMTrT közötti százalékos megfelelés
Erdőgazdálkodási térség	77883,19	75528,15	103,12
Mezőgazdasági térség	296093,16	296010,28	100,03
Vízgazdálkodási térség	9468,96	9145,62	103,54
Települési térség	49245,38	51998,98	94,70
Sajátos területfelhasználású térség	3120,63	0	
Vegyese területfelhasználású térség	0	0	

Hamar József

8. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

8.1 A TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Kormány rendelet szerint a területrendezési tervek kötelező megalapozó munkarésze a területrendezési terv környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálata, amelynek részletes tartalmi követelményeit a rendelet 9/A. melléklete tartalmazza. A megyei területrendezési terv tartalmát a vonatkozó területrendezési jogszabályok, legfőképpen az Trtv. szigorúan meghatározza, így a területi hatásvizsgálat csak a kötelezően meghatározott és behatárolt tartalom figyelembevételével értékelheti a tervet.

A területrendezési terv módosításának tervezési folyamata:

- Előkészítő fázis
- Javaslattevő fázis
- Elfogadási fázis

Az előkészítő fázis keretében elkészült a megye hatályos területrendezési terve készítésétől eltelt időszak változásainak részletes értékelése. A javaslattevő fázis tervdokumentációja széleskörű egyeztetésre kerül a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet szerinti környezeti vizsgálattal együtt. Az egyeztetési eljárás eredményének részletes ismertetését külön dokumentáció tartalmazza. A vélemények és egyeztetések figyelembevételével történik a megyei területrendezési jogszabály tervezet elkészítése – a terv elfogadásra történő előkészítése.

8.2 A TERÜLETI TERV CÉLJAINAK ISMERTETÉSE

A megyei terv céljai összhangban vannak a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény céljaival:

2. § A területfejlesztés és területrendezés célja:

- a) az ország valamennyi térségében a területi kohézió erősítése, a társadalmi és gazdasági növekedés elősegítése, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, az innováció térbeli terjedésének elősegítése, a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása;
- b) a főváros és a vidék, a városok és a községek, illetve a fejlett és az elmaradott térségek és települések közötti - az életkörülményekben, a gazdasági, a kulturális és az infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló - jelentős különbségek mérséklése és a további válságterületek kialakulásának megakadályozása, társadalmi

esélyegyenlőség biztosítása érdekében;

c) az ország térszerkezete, településrendszere harmonikus fejlődésének elősegítése;

d) a nemzeti és térségi identitástudat megtartása és erősítése.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 1.§-a szerint:

„E törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.”

Alapvető irányelv, hogy az Trtv.-ben meghatározott védelmi célú illetve a térség fejlődését segítő, jövőbeni térszerkezeti elemek a megye adottságait figyelembe véve, megfelelő egyensúlyukkal segítsék a megye beilleszkedését az országos és az európai térbe.

A területrendezéssel összefüggő két törvény által meghatározott területrendezési célokkal összhangban vannak a megye területrendezési terve szerint meghatározott célok.

8.3 A SZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK

1. A területfelhasználási kategóriák lehatárolásainak változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások:

Tervezett elemek	A tervezett változások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Erdőgazdálkodási térség</p> <p>Az erdőgazdálkodási térség az Országos Erdőállomány Adattár erdőterületeit („meglévő erdők”) és az erdőtelepítésre javasolt területeket tartalmazza. Az országos erdőgazdálkodási térség legalább 95%-át megyei erdőgazdálkodási térségbe kell sorolni.</p> <p>Az erdőgazdálkodási térség összterülete a hatályos terv szerint 50481,15 ha, a módosító javaslat szerint 77528,52 ha.</p> <p>Fejér megyében az erdőszültség jelentős, közel 50%-os növekedése tervezett. Ez elsősorban az erdőtelepítésre javasolt területek növekedésének tudható be. Az új térségi kijelölés alapján az erdőszültség nagy távlatban meghaladja a 17%-ot.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezőgazdasági területek csökkenése <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + deflációs károk, talaj-degradáció csökkenése + mezőgazdasági terület erdősítése által növényvédőszeres és műtrágyák okozta szennyeződés csökkenése <p>1.3. a földtani és ásványvagyorra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + levegőminőség javulása + mikroklimatikus viszonyok kedvező alakulása <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + víz okozta károk elleni védekezés elősegítése (árvízvédelem, hullámvérés és jég elleni védelem) - egyes térségekben a vízháztartás esetleges kedvezőtlen alakulása (felszín alatti vizek utánpótlási lehetőségeinek csökkenése) <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájstruktúra, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> + kedvező tájformálás, tájkarakter alakítás + védőfunkció növelése meglévő hulladéklerakó környezetében <p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> + településkép javulása 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <ul style="list-style-type: none"> - az erdőtelepítés hosszú megtérülési ideje miatt kedvezőtlen támogatási rendszer esetén a térség népességmegtartó képessége csökkenhet <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + az erdőgazdálkodással összefüggő szakmákban a foglalkoztatottak számának növekedése <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <ul style="list-style-type: none"> + rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + az erdőterület növelésével kialakuló kedvezőbb környezetben az érintett lakosság egészségi állapotának javulása + a táj és településkép, a természeti feltételek javulása, élhetőbb környezeti feltételek mellett kedvezőbb életminőség + ökológiai tudat fejlődése, a természettel való viszony kedvezőbb alakulása <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + klímaváltozás hatásainak mérséklése + ökoszisztéma szolgáltatások társadalmi, gazdasági hasznai 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + mozaikos térszerkezet kialakulása + a mezőgazdasági termelés számára kevésbé alkalmas földek erdészeti hasznosítása, földhasználati struktúraváltás <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a faállomány növekedése - az ásványi nyersanyagok kitermelését akadályozza <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + mezőgazdasági termelés hatékonyságának javulása a mezővédő erdőszáv alkalmazásával <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + fa nyersanyagigény helyben való kielégítése (ipari fa, energia erdő) + monokultúras erdők arányának növekedése, rövid vágásérettségű, biomassza termelési célú erdők arányának növekedése <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + idegenforgalmi vonzerő növekedése (falusi turizmus, ökoturizmus)

	<p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + élőhelyek és az ökológiai folyosó hálózat bővülése, + biodiverzitás megmaradásának segítése - <i>nem megfelelő fajtaösszetétel esetén a biodiverzitás csökkenése</i> 		<p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + egyes térségekben a vízvisszatartás javulása - <i>árterek rendben tartási költségeinek növekedése</i> - <i>gyorsan nőző fafajok (pl akác, nyár) telepítése gazdasági haszon, ugyanakkor negatív hatás a vízháztartásra (talajvízszint drasztikus csökkenése)</i> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>egyed-teréségekben – kedvezőtlen támogatási rendszer esetén – az eltartó képesség csökkenhet.</i> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a beruházási költségek növekedése az erdőátvágás, erdőkiváltás, újratelepítés miatt</i> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + fa, mint energiaforrás felhasználása
<p>2. Mezőgazdasági térség</p> <p>Fejér megye mezőgazdasági térsége az Trtv -vel összhangban főként szántó, ültetvény és gyepterületeket foglal magába.</p> <p>A mezőgazdasági térség területe a tervjavaslatban jelentősen csökken. Még a 2009-ben elfogadott tervben a térség területe 325 551 hektár, addig a javaslatban a már csak 296 703 ha. Még így is a megye közel 70%-a tartozik a térségbe. A térség nagymértékű csökkenésének oka az erdőtelepítésre javasolt területek (és ezáltal az erdőgazdálkodási térség) növekedése.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + intenzív (nagyvárosias) beépítés nem jöhet létre mezőgazdasági térségben + a mezőgazdasági térségben a lakhatási célú beépítés nem nő, általában véve a mezőgazdasági hasznosítású területek csökkenése lassul <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + integrált, kémelő hatású talajművelési, tápanyag gazdálkodási és növényvédelmi eljárások alkalmazásával a talajszennyezés megakadályozása + <i>nagytablás monokultúrák és helytelen talajművelés és vetésszerkezet esetében</i> 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + termékfeldolgozó és szolgáltató tevékenységgel összefüggésben foglalkozási lehetőségek bővülése + extenzív gazdálkodás és a kertészeti kultúrák területhasználatának fenntartása által kiegészítő jövedelem, foglalkoztatás megtartása - <i>ipar és szolgáltatások területigényének kielégíthetatlensége miatt korlátozott foglalkoztatás növekedés,</i> 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a térségi területfelhasználási kategóriák közül a leginkább változtatható elem + a pozitív irányú demográfiai folyamatok esetén a gyengébb minőségű termőterületek tartalékot jelenthetnek <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p>

	<p>fokozódik az erózióveszély, eltűnik a termőréteg, sivárrá válik a táj</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzív növénytermesztés, ill. állattartás következtében mezőgazdasági eredetű talajszennyezés, talajvesztés fordulhat elő <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzív szántóföldi gazdálkodás porszennyezést okozhat <p>+ a művelésben tartási kötelezettséggel csökken az allergiát okozó pollenszennyezettség</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>+ a környezetkímélő gazdálkodási, területhasználati formák esetén talajvízminőség és vízviszatartás javulása</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzív jellegű növénytermesztés, ill. állattartás esetén mezőgazdasági eredetű vízszennyezés illetve a vízháztartás csökkenése fordulhat elő <ul style="list-style-type: none"> - nem megfelelő mennyiségű műtrágya kijuttatása eutrofizációt okozhat vízbe kerülve <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ a beépítettség nem növekszik jelentősen a termőterület rovására</p> <p>- parlagterületek potenciális növekedésének lehetősége</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ tájba illő gazdasági és lakóépületek (magasság és alapterületi korlátozás által)</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + bővülő foglalkoztatási lehetőség esetén kedvezőbb életminőség, szociális helyzet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatása</p>	<p>+ területén ásványi nyersanyag kitermelés ebben a területfelhasználási egységben ütközik a legkevésbé akadályba</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + piaci igényeknek megfelelő minőségi áruterelés fejlődésének lehetősége</p> <p>+ feldolgozó és szolgáltató tevékenység fejlődésének lehetősége</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beépítési szabályok miatt az ipar betelepülése és gazdasági hatása korlátozott <p>3.5. a mezőgazdaságra: + szőlőtermőhelyek és ezáltal a borgazdálkodás védelme</p> <p>+ jó minőségű termőterületek megtartása</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + mezőgazdasági termelés számára kevésbé alkalmas földterületek erdészeti hasznosítása</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + foglalkozási lehetőségek bővülése esetén nő a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
--	---	--	--

	<p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a környezetkímélő gazdálkodási, területhasználati formák esetén a biodiverzitás növekedése - <i>intenzív művelés esetén a biodiverzitás csökkenése</i> - <i>helytelen technológiák alkalmazása esetén élőhelyek megszűnése</i> 		
<p>3. Települési térség</p> <p>Fejér megye települési térsége az Trtv -vel összhangban a települések belterületét és a beépítésre szánt területeket tartalmazza. A települési térség nem tartalmazza a vízgazdálkodási és a sajátos területfelhasználású térséget. A terv, ajánlásain keresztül, a települések összenövésének megakadályozását, a települések növekedésének korlátozását és a takarékos területhasználatra való törekvést támogatja.</p> <p>A hatályos megyei tervben a települési térség területe 52485,51 ha volt, ami 2019-re 48881,92 ha, ami 3603,59 ha-os (6,9%) csökkenést jelent. Ennek oka többek között egyes területeknek sajátos települési térségbe sorolása lehet.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozása + a térség spontán területi növekedésének akadályozásával a termőföld védelme biztosítható - <i>a települési térségbe tartozó beépítésre szánt területek növelése, a területfoglalás sok esetben a természeti környezet és a mezőgazdasági (esetleg erdő) területek rovására történik</i> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a zöldterületek beépítésének korlátozása hozzájárul a levegő minőségének megtartásához, javulásához - <i>a beépítésre szánt területeken a közlekedési szennyezések növekedése</i> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépítések csatornázottsághoz kötése védi a vizek minőségét - <i>a beépített területek növekedésével a keletkező szennyvizek mennyisége növekszik</i> 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a lakás és munkahelyterületek biztosításával az életmód kedvezően változik <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a tervezett beépített területekre települő munkalehetőségek színesedése és növekedése <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire:</p> <ul style="list-style-type: none"> + zöld területek megtartása, beépíthetőségének korlátozása biztosítja a szabadidő eltöltésének lehetőségét <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + zöld területek megtartása, beépíthetőségének korlátozása biztosítja a szabadidő egészséges eltöltésének lehetőségét - <i>kedvezőtlen környezeti hatások (levegő minőség, zaj és rezgésszint romlás) egészségkárosodást okozhatnak</i> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> nincs közvetlen hatás 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozása a zöldmezős beruházások csökkenését eredményezheti + a beépített területek növelésének szabályozása a települési területek összenövését akadályozhatja <p>3.2. a településrendszerre:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozása spontán területi fejlődésüket akadályozhatja <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozása a zöldmezős beruházások csökkenését eredményezheti <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a barnamezős beruházások előnyben részesítése a zöldmezőssel szemben + a beépítésre szánt területeken a betelepülő vállalkozások telephelyének megvalósítási lehetősége <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a felszíni eredetű szennyezések növekedése kedvezőtlenül befolyásolhatja a felszín alatti vizek minőségét 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + a települési területek összenövésének lehetséges megakadályozásával a tájszerkezet, tájhasználat megőrzése ▪ a települési területek terjeszkedésükkel megbonthatják a tájszerkezetet 1.8. az épített környezetre: + a települési területek összenövésének lehetséges megakadályozásával a településkép kedvező alakulása 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + a beépített területek növelésének szabályozásával az élőhelyek csökkenésének megakadályozása ▪ a tervezett beépített területeken csökkenő és egyre inkább elszigetelt élettér 		<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>4. Sajátos területfelhasználású térség</p> <p>A sajátos területfelhasználású térség bevezetések célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és szabályozása. A kategória megyei szintű bevezetésével a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek – a korábbi gyakorlattól eltérően - már nem olvadnak be a mezőgazdasági térségbe, így a mezőgazdasági területek aránya jobban közelít a valósághoz.</p> <p>A sajátos térségbe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + a beépített területek növelésének korlátozása</p> <p>+ a térség spontán területi növekedésének akadályozásával a termőföld védelme biztosítható</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a beépítésre szánt területek növelése, a területfoglalás sok esetben a természeti környezet és a mezőgazdasági (esetleg erdő) területek rovására történik ▪ külszíni fejtéses bányák okozta talajvesztés 1.2. a talaj minőségére: 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + a betelepülő munkalehetőségek növekedése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + az új sportolási, rekreációs területek közvetlenül segítik a szabadidő eltöltési lehetőségek növekedését</p> <p>+ rekreációs célból történő hasznosítása a felhagyott bányatavaknak (horgászat,</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + a beépített területek növelésének korlátozása kiegyensúlyozottabb térszerkezetet biztosít</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + ásványvagyon kitermelés gazdaságélénkítő szerepe</p>

<p>egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.</p> <p>A jelenlegi terv Fejér megyében 3120 ha sajátos területfelhasználású térséget jelöl ki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>termőképesség vesztese a humuszréteg eltűnésével</i> 1.3. a földtani és ásványvagyona: - <i>a kitermelési munkálatokkal csökken a földtani és ásványvagyon</i> 1.4. a levegő minőségére: - <i>külszíni fejtés esetén a levegő porszennyezése</i> - <i>a beépítésre szánt területeken a közlekedési szennyezések növekedése</i> 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): - <i>a felszíni eredetű szennyezések növekedése kedvezőtlenül befolyásolhatja a felszín alatti vizek minőségét</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: + <i>a hulladékkezelés területi orientációjával a környezetterhelés csökkentése</i> - <i>zöld védősávok, véderdők hiányában tájképi és környezetminőség romlás</i> 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): - <i>a sajátos területfelhasználású területek esetleges terjeszkedésükkel megbonthatják a tájszerkezetet</i> - <i>külszíni fejtésű bányák a táj teljes átalakulását, degradációját okozzák</i> 1.8. az épített környezetre: - <i>a sportolási, rekreációs célú területhasználat kivételével kedvezőtlen településképi hatás</i> 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): 	<p>turisztika, madármegfigyelő állomás telepítése)</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>kedvezőtlen környezeti hatások (levegő minőség, zaj és rezgésszint romlás) egészségkárosodást okozhatnak</i> + <i>az új sportolási, rekreációs területek pozitív hatással vannak az életminőségre</i> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<ul style="list-style-type: none"> + <i>hulladék újrahasznosítás gazdasági haszna és környezeti elemekre gyakorolt pozitív hatása</i> + <i>megújuló energiahasznosítás gazdasági haszna, CO2 kibocsátás csökkentésben betöltött szerepe</i> 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + <i>a betelepülő vállalkozások számára kedvező gazdasági környezethez szükséges területbiztosítás, területi orientáció</i> 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás 3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.7. az idegenforgalomra: + <i>az új sportolási, rekreációs területek turizmusgazdaságra gyakorolt kedvező hatása</i> 3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + <i>az új beruházások gazdaságélénkítő szerepe</i> 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): - <i>magas összegű rekultivációs költségek a bányák bezárása után</i> 3.11. az energiaellátásra: + <i>megújuló energiahasznosítás növekvő szerepe</i>
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozásával az élőhelyek csökkenésének megakadályozása - <i>külszíni fejtésű bányák az élővilág teljes átalakulását okozhatják</i> 		
<p>5. Vízgazdálkodási térség</p> <p>Fejér megye vízgazdálkodási térsége az Trtv -vel összhangban a folyó és állóvizeket tartalmazza. A terv célja, hogy védje és javítsa vizeink állapotát, megakadályozza azok állapotromlását és biztosítsa vízkészleteink hosszú távú hasznosíthatóságát. A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelölt kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nem megfelelő vízvédelmi létesítmények okozta belvív (időszakos)</i> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>huzamosabb ideig tartó belvív hatására a talaj minősége romlásnak indul</i> <p>1.3. a földtani és ásványvagyona:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + kedvezően befolyásolja a klimatikus viszonyokat <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + vízkészlet-egyensúly fenntartása + a vízminőség állapotának megőrzése <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> + kedvezően befolyásolja a tájszerkezetet <p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a térségben a beépítésre szánt területek kijelölésének megakadályozása elősegíti az épített környezet védelmét, a kedvező településkarakter fennmaradását <p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészeti):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + ökológiai egyensúly fenntartása + a szárazodás és az eutrofizáció miatt veszélyeztetett vizek, lápok, vizes 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>Nincs közvetlen hatás.</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>Nincs közvetlen hatás.</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <ul style="list-style-type: none"> + szabadidő eltöltési lehetőségek bővülése <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + élhető környezet megővése + egészséges ivóvíz biztosítása + ökológiai tudat fejlődése, természettel való viszony kedvezőbb alakulása <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + árvíz elleni védművek a társadalom biztonságérzetét növelik 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + kiegyensúlyozott, mozaikos térszerkezet biztosítása <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + vízállapot megőrzése, vízhozam fenntartása <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a halállomány mennyiségi és minőségi állapotának megtartása <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + turisztikai vonzerő megtartása <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + ökológiai szempontú vízgazdálkodás biztosítása <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + halgazdálkodás fenntartása, fejlesztése <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p>

	<p>élőhelyek élővilágának megőrzése ökológiai szempontú vízgazdálkodás biztosítása</p> <p>+ vizes élőhelyek védelme</p> <p>+ a vizek és a parti sávok természetközeli állapotának megőrzése</p>		nincs közvetlen hatás
--	---	--	-----------------------

2. A műszaki infrastruktúra elemeinek változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

Tervezett elemek	A tervezett változások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Közlekedési hálózatok</p> <p>1.1 Közúti közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a közúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű közutak (gyorsforgalmi utak, főutak), valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (térségi szerepű mellékutak, mellékutak, kompátkelők) formájában van jelen.</p> <p>A megye gyorsforgalmi úthálózatát az OTTr felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest, főutak vonatkozásában az jelent változást, hogy a Nagykónyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az MTrT-ben, így a megyei tervben sem.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ a nyomvonalak által elfoglalt területen csökkenés, területfoglalás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>+ az új utak mentén jelentkező terhelések (légszennyező anyagok lerakódása, porterhelés) közvetve hatnak a talajminőségre</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>+ mérséklődik a főúthálózat forgalmi terhelése, amelynek következtében csökken azok mentén a belterületeken okozott levegőszennyezés</p> <p>+ az új nyomvonalak mentén jelentős környezeti károk, zajszint növekedés, rezgésterhelés, porterhelés és magas káros anyag- kibocsátás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ elválasztó hatás (migráció akadályozása)</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ a gyorsforgalmi úton elérhető települések népességmegtartó erejének növekedése</p> <p>+ a közlekedési, utazási feltételek javulása elősegíti a települések népességmegtartását</p> <p>+ a településközi kapcsolatok javulása</p> <p>- a könnyebben elérhető nagy települések munkaerő elszívó hatásának erősödése</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ a foglalkozási szerkezet átalakulhat, szakképzetesebb csoportok jelenhetnek meg a térségben, építkezések idején szakképzetlenebb idénymunkások</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ csökken az erős tranzitforgalom településeket terhelő hatása (elkerülő szakaszok)</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ nemzetközi (EU-s) és nagytérségi, regionális közúti kapcsolatok kedvező alakulása</p> <p>+ kistérségi és településközi közúti kapcsolatok kedvező alakulása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ a nagytérségi kapcsolatok javulása</p> <p>+ a településközi kapcsolatok javulása</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>+ az elérhetőség javulása az ipari-kereskedelmi területek felértékelődését okozhatja</p> <p>+ elérési távolságok és idők kedvező alakulása gazdasági hasznot eredményez</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p>

	<p>+ az elkerülő utak megépítése (a sűrűn beépített települési területeken, az átkelési szakaszok megszüntetésével, ill. hosszának csökkentésével) kedvezően hat a településen belüli környezeti állapotra</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ a nyomvonalak alapozásakor új régészeti lelőhelyek feltárásának lehetősége nő</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a nyomvonalak kiépítése az élőhelyek zavarását, néhol pusztulását okozza</p> <p>+ ökológiai határolóvonalat képeznek</p>	<p>+ havária helyzetekben az elérhetőség kedvező alakulása (vészhelyzetekben életmentés, tűz)</p>	<p>+ a jó megközelíthetőség segíti az idegenforgalmi célkitűzések megvalósítását</p> <p>+ a közlekedési, utazási feltételek javulása elősegíti a vidéki térségek népességmegtartását, hozzájárul az idegenforgalom növekedéséhez</p> <p>+ idegenforgalmi, turisztikai lehetőségek javulása</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ az elérhetőség javulása gazdasági innovációval társulva jelentősen növelheti egy terület versenyképességét</p> <p>+ szomszédos települések együttműködésének javulása</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ a nagytérségi kapcsolatok javulása</p> <p>+ nagytérségi elérhetőség javulása</p> <p>- a gyorsforgalmi úthálózati fejlesztések magas költsége az alacsonyabb szintű úthálózat forrásait is feléli</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
--	--	---	---

1.2 Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű vasúti pályák (nagysebességű vasutak, országos törzshálózati vasúti pályák), a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (vasúti mellékvonalak) formájában van jelen. Az országos vasúti törzshálózat távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röszke és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) nagysebességű vasútvonalak kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza. A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTTrT felülvizsgálata során. A hatályos megyei területrendezési tervben a törzshálózati vasúti pályák két kategóriában (transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTTrT felülvizsgálata összevonta. A vasúti mellékvonalak körét és nyomvonalát a hatályos megyei tervhez képest nem volt indokolt megváltoztatni.

1.1. a termőföld mennyiségére:

+ a tervezett NSV nyomvonal által érintett térségben területfoglalás

1.2. a talaj minőségére:

nincs közvetlen hatás

1.3. a földtani és ásványvagyonra:

nincs közvetlen hatás

1.4. a levegő minőségére:

+ környezetkímélő közlekedés és áruszállítás

1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):

+ környezetkímélő közlekedés és áruszállítás

1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:

nincs közvetlen hatás

1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):

+ tájszerkezeti szempontból jelentős elvágó, határoló vonalat képez

1.8. az épített környezetre:

nincs közvetlen hatás

1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):

nincs közvetlen hatás

1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):

+ a nyomvonal jövőbeni kiépítése az élőhelyek zavarását, néhol pusztulását okozhatja

+ a nyomvonalak, töltések ökológiai határoló vonalat képeznek

+ a nyomvonal elválasztó hatása

2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):

+ megközelíthetőség javulása, kapcsolati rendszerek erősödése

2.2. a foglalkoztatásra:

+ a foglalkozási szerkezet átalakulhat, szakképzetesebb csoportok jelenhetnek meg a térségben, építkezések idején idénymunkások

2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire:

nincs közvetlen hatás

2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:

+ nő az utazási formák közötti választás lehetősége

+ a gépkocsiforgalom esetleges csökkenése kedvező egészségügyi következményekkel jár

2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:

+ közlekedésbiztonság javulása

3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):

+ nemzetközi és nagytérségi regionális vasúti kapcsolatok kedvező alakulása (utazás, szállítás)

3.2. a településrendszerre:

nincs közvetlen hatás

3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):

nincs közvetlen hatás

3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:

+ az érintett települések ipari-kereskedelmi területeinek felértékelődése

3.5. a mezőgazdaságra:

nincs közvetlen hatás

3.6. az erdőgazdálkodásra:

nincs közvetlen hatás

3.7. az idegenforgalomra:

+ a tervezett NSV kapcsolatai által érintett települések idegenforgalma felértékelődhet

3.8. a vízgazdálkodásra:

nincs közvetlen hatás

3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:

+ a tervezett NSV és a hagyományos vasúti kapcsolatai által érintett települések ipari-kereskedelmi területeinek felértékelődése

3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):

■ a tervezett NSV pályája a hagyományos vasút számára is magasabb szintű szolgáltatást tesz lehetővé a hagyományos vasút kapcsolódásai révén

3.11. az energiaellátásra:

nincs közvetlen hatás

<p>1.3 Légi közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben légi közlekedés területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTrT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.</p> <p>A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + a repülőtér által elfoglalt területen termőterület csökkenés, területfoglalás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + pontszerű szennyezések</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: + a repülőtér közelében nő a levegő- és zajterhelés</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + repülőterek közelében az élőhelyek zavarása, pusztulása</p>	<p>1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + vendégek számának növekedését segíti elő, ezáltal növeli a turisztikai ágazatban a foglalkoztatást</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + szabadidő repülés lehetősége</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + térségi kapcsolatok javulása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + reptérfejlesztés jelenleg nincs, fejlesztés esetén a kereskedelem fellendülése, kereskedelmi kapcsolatok erősödése</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + a látogatók számának növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + a turizmusra gyakorolt élénkítő hatás növeli a térség eltartó képességét és versenyképességét</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + a térség megközelíthetősége javul</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>1.4 Kerékpáros közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a kerékpáros közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: - területcsökkenés</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): + az egyes településeken belüli, ill. a szomszédos települések közötti hivatásforgalom, közlekedési igények egy részének biztosítása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + helyi, térségi összeköttetés javulása</p>

<p>által meghatározott térségi jelentőség kerékpáros hálózat formájában van jelen.</p> <p>Az országos kerékpárút törzshálózat az országos kerékpárút-hálózat gerincéként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direkter kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.</p> <p>Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): Nincs közvetlen hatás.</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>kismértékű zavarás, az élővilág károsítása a csomópontok, pihenőhelyek területén</i> 	<p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + sportolási lehetőségek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + sportolási, hobbi lehetőségek bővülése + egészségesebb életmód kialakulása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a kerékpáros biztonság javulása + településeken belüli forgalombiztonság javulása</p>	<p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatainak biztosítása + turisztikai adottságok kihasználásának kedvezőbb alakulása</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>1.5 Vízi közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a vízi közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.</p> <p>Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaújvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a hajók által kibocsátott, azokból vízbe kerülő anyagok vízszennyező hatása</i> 	<p>1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): + határ menti népesség kapcsolatai, közlekedési lehetőségei javulnak</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + vízi közlekedés fejlődése elősegíti a rekreációt, szabadidő változatos eltöltését</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + térségi kapcsolatok javulása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + vízi szállítás esetén a kereskedelem élénkülése</p>

<p>pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon található.</p>	<p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>illegális kikötők esetén az élőhelyek romlása, a partvonalak sérülése</i> 	<p>+ kulturált vízi közlekedés feltételeinek biztosítása növeli a lakosság életminőségét</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ biztonságos vízi közlekedés feltételei javítják az utazóközösség biztonságérzetét</p>	<p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ színvonalas vízi közlekedés biztosítása a turizmusgazdaság fejlődését segíti</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ a turizmusra, esetleg kereskedelemre gyakorolt élénkítő hatás növeli a térség eltartó képességét és versenyképességét</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idő, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ a térség megközelíthetősége javul</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>2. Energetikai hálózatok és építmények</p> <p>Fejér megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis nem üzemel. Az egyetlen üzemelő 50 MW-ot meghaladó villamosenergia termelő kapacitású erőmű az ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft Dunaújvárosi Vasműben üzemelő 64,5 MW-os erőműve, amely elsődlegesen a helyi ipari üzem ellátását biztosítja. A megyében üzemelő további kiserőművek mindegyike helyi ellátásra épült. A megye energiaellátása a területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel, valamint az utóbbi években egyre gyarapodó számú megújuló energiát hasznosító helyi háztartási méretű, illetve kiserőművekből biztosított.</p> <p>A főelosztó hálózatot érintő iparági tervezett fejlesztések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os alállomás, Szabadbattyán – Székesfehérvár Dél 132 kV-os 	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>területfoglalás</i> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a mágneses és elektromágneses tereket befolyásolják</i> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nem földalatti kábelfektetés esetén tájképi értékek sérülése</i> 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ új munkahelyek teremtése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ lakossági energiaigények biztonságos és folyamatos kiszolgálása okozta életminőség javulás</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a környéken élő népesség egészségügyi állapotára esetlegesen gyakorolt negatív hatás</i> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a föld feletti vezetékek korlátozzák a területhasználatot</i> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>+ az ipari nagyfogyasztók biztonságos ellátása, kiegyenlített terhelésselosztás biztosítása</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>vezetékek biztonsági övezetének biztosítása</i>

<p>távvezeték és Székesfehérvár – Szabadegyháza 132 kV-os távvezeték felhasítása (hosszútávú tervben szereplő)</p> <ul style="list-style-type: none"> Perkáta – Dunaújváros Dél és Dunaújváros OVIT – Sárbogárd 132 kV-os távvezetékek kialakítása (hosszútávú tervben szereplő) Lepsény (Enying) 132/22 kV-os alállomás, felhasítva az Inota - Siófok 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervben szereplő) Lovasberény 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Baracska – Székesfehérvár Észak 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervben szereplő) Sárbogárd Kelet 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt) Izszakaszentgyörgy 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt) Adony 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Perkáta – Szabadegyháza 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) Perkáta – Szabadegyháza második 132 kV-os távvezeték létesítése (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) Soponya 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Szabadegyháza – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) <p>A megye területének dél-kelet észak-nyugat irányban a „Nabucco” nagynyomású szállítóvezeték nyomvonalának előzetes terve áthalad a megye területén, amelynek megvalósítása bizonytalan. A megye területén áthalad a MOL Nyrt üzemeltetésében levő, több hazai és nemzetközi kőolaj és termékvezeték, amelyeknek helyfoglalása és biztonsági övezetének helyigénye korlátozza az érintett terület hasznosítási lehetőségét.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a védősávban a tájhasználatot korlátozzák 1.8. az épített környezetre: nem földalatti kábelfektetés esetén településképi értékek sérülése 1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): a nyomvonalak kiépítése a természet, az élőhelyek zavarásával jár helytelen tervezés és kialakítás esetén tájökölógiai viszonyok károsítása 	<p>+ energia-közmű ellátás biztonságának növekedése</p>	<p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + fejlettebb energiaellátással javul az eltartóképeség, versenyképesség</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + fejlettebb energiaellátással vonzóbb gazdasági, vállalkozási környezet</p> <p>3.11. az energiaellátásra: + a megújuló energiára épülő energiatermelés arányának növekedése + az energiaellátás javulása</p>
<p>3. Vízi létesítmények</p> <p>Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítményekre az országos és térségi műszaki infrastruktúra-</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> ideiglenes és tartós területfoglalás <p>1.2. a talaj minőségére:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ árvíz- és belvízmentesítés eredményeként nő a helyi kötődés</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p>

<p>hálózatokra vonatkozó szabályok vonatkoznak, sajátos szabályok nem kerültek előírásra az MTrT-ben. Fejér megyét a Duna jobb partján Ercsi és Kulcs között 19,603 km, a Duna jobb parti töltéséhez csatlakozóan a Váli víz jobb és bal partján összesen 7,064 km, a Szt. László víz bal partján pedig összesen 4,735 km hosszban húzódó elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal érinti.</p> <p>A Fehérvár-árcurgói tározó jelenlegi elsődleges hasznosítási feladata az árvízcsúcs csökkentés. Másodrendű árvízvédelmi mű Fejér megye területén az Adony Északi övcsatorna balparti töltése. Árvízvédelmi lokalizációs vonal, elválasztja az 1. 23. számú Adonyi ártéri öblözetben belül az 1. 23. 1. számú Iváncsai és az 1. 23. 2. számú Adonyi ártéri részöblözetet.</p> <p>Az 1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározókat az OVf adatszolgáltatása alapján jelöli a tervek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>talajminőség változás, szennyezések bemosódása, talajszennyezés, talajszerkezet megváltozása</i> 1.3. a földtani és ásványvagyonra: - <i>a bányászati kitermelési munkálatokkal csökken a földtani és ásványvagyon</i> 1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): - <i>lefolysási viszonyok, hő- és vízháztartás lokális változása</i> - <i>felszíni vizek minőségének változása</i> + felszíni vizek mennyiségének és szintjének kedvező változása 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + vizuális és szerkezeti változások + tájhasználatok bővülése 1.8. az épített környezetre: + árvízi veszélyeztetés csökkenése 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + új élőhelyek kialakulása + vízi élőhelyek átmeneti bővülése + nedves élőhelyek növekedése - <i>esetenként az élővilág, fajgazdagság veszélyeztetése, egyedek pusztulása</i> 	<p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a létesítmények fenntartása foglalkoztatási lehetőséget biztosíthat + új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált agrárgazdaság lehetőségeinek megteremtése 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + Rekreációs célú létesítmények esetén a szabadidő eltöltési lehetőségek bővülése 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + árvíz- és belvízmentesített területeken élhetőbb környezet alakul ki 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + árvíz- és belvízmentesített területeken lakosság biztonságérzetének növekedése (vagyontárgyi biztonság) - <i>veszélyeztetettség esetén lakossági elégedetlenség, társadalmi konfliktusok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> + árvíz- és belvízmentesített területeken a területhasználat korlátozottsága csökken 3.2. a településrendszerre: - <i>gátak elszigetelő hatása</i> 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + turisztikai és bányászati gazdasági haszon 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: Nincs közvetlen hatás. 3.5. a mezőgazdaságra: + belvíz által okozott terméskiesés csökkenése + új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált agrárgazdaság lehetőségeinek megteremtése 3.6. az erdőgazdálkodásra: + mikroklimatikus viszonyok javulásával kedvezőbb élőhelyi feltételek kialakulása, erdőterületek növekedése 3.7. az idegenforgalomra: + árvíz- és belvíz veszélyeztetettség megszűnésével, turisztikai célú vízhasználattal a turisztikai vonzerő nő 3.8. a vízgazdálkodásra: + az ár- és belvízhelyzet javul + a vízpótlási lehetőségekkel a terület vízgazdálkodása javul 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + gazdasági károk csökkenése + új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált tájhasználat, új gazdasági lehetőségek megteremtése + árvíz és belvízvédekezés költsége lecsökken 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás. 3.11. az energiaellátásra:
--	---	---	---

<p>4. Hulladékgazdálkodási létesítmények</p> <p>A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmező rendelkezései között szerepel a veszélyes-hulladékégető mű ugyanazzal a tartalommal, mint az OTrT-ben.</p> <p>A veszélyes hulladéklerakó fogalom nincs meghatározva a 2012. CLXXXV. évi törvényben. Fejér megyében az OTrT-ben az alábbi országos jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmény található az OTrT 4/11. melléklete szerint:</p> <p>1. Meglévő radioaktív hulladék-tároló: - nincs Fejér megyében</p> <p>2. Meglévő veszélyeshulladék-lerakó: - 2.3. Dunaújváros (2 db, a 0187/2, 0187/5 hrsz.)</p> <p>3. Meglévő veszélyeshulladék-égetőmű: - nincs Fejér megyében</p> <p>A megyében az országos jelentőségű Dunaújvárosi veszélyes hulladéklerakókon kívül, a gyűjtött hulladékok lerakása, ártalmatlanítása:</p> <p>- a székesfehérvári (020087/6, 020087/7, 020087/8, 020088/16, 020088/17 hrsz.), - polgárdi (093/6 hrsz.), - sárbogárdi (0522/187 hrsz.), - adonyi (0195/2 hrsz.) térségi hulladékkezelőben történik.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - területfoglalás <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények talajszennyezést okozhatnak <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények levegőminőségi problémákat okozhatnak <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények talajvízszennyezést okozhatnak <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: + a korszerű hulladékkezelő létesítményekkel javul a környezet állapota</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zöldsavok, védőerdők szakszerű telepítése, fenntartása nélkül tájkép romboló hatás <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények a biodiverzitásra negatív hatással lehetnek 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a magas minőségű hulladékgazdálkodási létesítmények pozitívan hatnak a népesség életminőségére</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási létesítmények a környezetszennyezés révén negatívan hathatnak a népesség egészségi állapotára <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási építmények a környezetszennyezés révén negatívan hathatnak a népesség egészségi állapotára, ezáltal növelik a veszélyeztetettség kockázatát 	<p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szennyezés előfordulásával a mezőgazdaságban termesztett növények, termelt élelmiszerek minőségükben sérülnek <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási létesítmények a levegőszennyezés és tájkép romboló hatás révén negatívan hathatnak a turisztikai vonzerőre <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
--	---	---	---

8.4 A TÉRSÉGI ÖVEZETEK FELÜLVIZSGÁLATÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK

1. Övezetek	2. Az övezeti lehatárolások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának és puffterületének övezetei</p> <p>Az ökológiai hálózat magterület övezete Fejér megyében 2009 és 2018 között bővült 2684 hektárral, ugyanakkor csökkent 4668 hektárral, így területe 73 888-ról 71 904-re csökkent. A magterület övezete a megye területének 16,5 %-a.</p> <p>Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Fejér megyében 2009-ben 23 387 hektár volt, amely elvételek és kiegészítések után több, mint 4000 hektárral bővült, így jelenleg az övezet területe 27 400 hektár, ami a megye területének 6,3 %-a.</p> <p>Az ökológiai hálózat puffterületének övezete Fejér megyében 2009-ben 3717 hektár volt, amely 2018-ra 2708 hektárra csökkent.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + környezeti elemek védelme által talajminőség javulás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyponra: + a kitermelés korlátozása segíti az ásványvagyton megmaradását, mennyiségi védelmét</p> <p>1.4. a levegő minőségére: + környezeti elemek védelme által levegőminőség javulás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + környezeti elemek védelme által vízminőség javulás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + táji értékek fennmaradása + hagyományos tájszerkezet megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + táj- és településképp megővése + a településképp előnyös változása a védett értékek megővésével és újabb értékek átminősítésével</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + a hagyományos tájjelleg megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + biodiverzitás fennmaradása</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + népesség rekreációs lehetőségeinek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + természeti környezet- és életminőség javulása + a népesség életminőségére és egészségi állapotára gyakorolt kedvező hatás + ökoturizmus fejlődésének generálása + az idegenforgalom, ismeretterjesztés, környezeti oktatás területén foglalkozási lehetőségek bővülése + javuló környezetminőség népességmegtartó hatása + a gazdálkodási forma változásával, jellemzően az extenzív forma előretörésével a munkahelyek számának várható növekedése</p> <p>– a védett területek bővítésével összefüggésben lakossági ellenállás, leginkább a Natura 2000 területek esetében</p> <p>– területhasználati kööttségek következtében társadalmi feszültség kialakulása (földtulajdonosok)</p> <p>– beépítési tilalmak és egyéb engedélyhez kötött tevékenységek miatt a befektetők, illetve ingatlanulajdonosok ellenállása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): – beépítésre szánt területek kijelölésének tilalma, illetve korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): – a természeti erőforrások kiaknázásának korlátozottsága (új külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető; célkitermelőhely létesítése nem engedélyezhető)</p> <p>– erőmű nem helyezhető el az övezet területén (kivéve háztartási méretű korlátozással), ezáltal a megújuló energiaforrások kiaknázásának lehetősége korlátozott</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + környezetkímélő és ökológiai gazdálkodás elterjedése – környezet- és természetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazása csökkentheti a mezőgazdasági bevételeket</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> + természeti és természetközeli élőhelyek megóvása + ökológiai kapcsolatok erősödése + élőhely-védelem biztosítása + in situ fajmegőrzés ▪ <i>nem kívánt, adventív fajok számára migrációs útvonal biztosítása</i> 	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>őshonos fajok telepítése korlátozza az erdőgazdasági haszonvételt</i> 3.7. az idegenforgalomra: + ökoturizmus, szelíd turizmus fejlődése + turizusból származó bevételek növekedése ▪ <i>gazdátlan, koordinálatlan turisztikai igénybevétel és a környezettudat-hiányos magatartás káros hatása</i> 3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + védett területek érték növelő szerepe a közeli lakóterületekre ▪ <i>az agrár és ipari szektor bevételeinek várható csökkenése, támogatáspolitikai szükségessége</i> ▪ <i>a külterjes gazdálkodás kialakításának és a termékek piacra vitelének kezdeti nehézségei.</i> 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): ▪ <i>közművezeték és közlekedési hálózati elem elhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</i> 3.11. az energiaellátásra: ▪ <i>energiavezeték elhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</i>
<p>2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete</p> <p>A legkiválóbb minőségű és termőképességű, árutermelésre legalkalmasabb szántóföldi területek védelmében cél a beépíthetőség korlátozása, a szántóföldi hasznosítás hosszú távú biztosítása és a talajminőség megőrzése.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + beépítési korlátozás következtében nem csökken a termőföld mennyisége + jó termőhelyi adottságú szántó övezet bevezetése nagyobb területen biztosítja a termőhely védelmét</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): ▪ <i>a népességmegtartó képességre korlátozott hatással van tekintettel a szántókra jellemző birtokkoncentrációra és a szántóföldi növénytermesztés alacsony kézimunka igényére</i></p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): ▪ <i>beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre:</p>

<p>A mezőgazdasági alkalmassági vizsgálat módszertani változása az övezetek területi elhelyezkedésében jelentős változást eredményezett. Míg 2009-ben a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár.</p> <p>A jó termőhelyi adottságú szántó övezet területe Fejér megyében 53 950 hektár. Ez valamivel több, mint a megye területének 12 %-a.</p>	<p>+ optimális talajszerkezet és tápanyag tartalom fennmaradása, a talajdegradációt megakadályozó művelési technológiák előnybe részesítésével</p> <p>+ <i>nagyfólyás monokultúrák és helytelen talajművelés és vetésszerkezet esetében fokozódik az erózióveszély, eltűnik a termőréteg, sivárrá válik a táj</i></p> <p>– <i>intenzív növénytermesztés, ill. állattartás következtében mezőgazdasági eredetű talajszennyezés fordulhat elő</i></p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyorra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: - <i>defláció esetén porszennyezést okozhat</i></p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>– <i>intenzív növénytermesztés esetén mezőgazdasági eredetű vízszennyezés illetve a vízháztartás romlása fordulhat elő</i></p> <p>1.6. a hulladékgyűjtés helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ a tájszerkezet kedvező változása, mozaikos védőerdősávok, fasorok telepítése esetén</p> <p>– <i>nagyfólyás monokultúrák esetén a táj sivárrá válik</i></p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a beépítési korlátozás pozitív hatása a környezeti elemekre</p> <p>– <i>intenzív művelés esetén jelentős terhelések jelentkezhetnek, a biodiverzitás csökkenhet</i></p>	<p>+ mérsékelt foglalkoztatási hatás tekintettel a szántókra jellemző birtokkoncentrációra és a szántóföldi növénytermesztés alacsony kézimunka igényére</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>– <i>az éghajlatváltozásból adódóan nő a termelés kockázata, ami csökkentheti a biztonságérzetet</i></p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + a kiváló minőségű termőföld adottságainak megfelelő felhasználását segíti</p> <p>– <i>a kiváló minőségű szántón a bányászati tevékenység korlátozott</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + a magasabb jövedelmet biztosító vetőmagtermesztés által hasznosított földterületek elsősorban kiváló szántókon tovább növekedhetnek</p> <p>+ a területek kimagasló adottságainak következtében magas terméstartalom eléréséből származó gazdasági haszon</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + védőerdő telepítés szükségessé válhat</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>– <i>a terméskiesés csökkentése érdekében öntözési célú többlet vízfelhasználás igénye</i></p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + a térség eltartó képességének és versenyképességének kedvező alakulása</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
--	---	--	--

<p>3. Erdőterület övezete</p> <p>Az erdők övezete új tervi elemként került bevezetésre az Artv -ben, felváltva a korábbi – az erdőknek csak egy részét védő – kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetét. Az új övezet az Országos Erdőállomány Adattár teljes területét magába foglalja.</p> <p>Az erdők övezetének nagysága 60 408 hektárt, ez a megye területének közel 14%-a. Az övezeten belül az erdőrészlétként nyilvántartott területek nagysága 54 097 hektár volt, amely valamivel több, mint 12%-os erdősültséget jelent. Ez jóval alacsonyabb, mint az országos 20% körüli erdősültségi érték.</p> <p>Az erdők övezetének nagysága 154 873 hektár, ez a megye (BKÜK területén kívül eső rész) területének 37 %-a.</p> <p>Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + termőföld mennyiségi védelme, a termőterület fennmaradása</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + erdőterületek és ezáltal a talajok fennmaradása</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyorra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: + porszennyezettség csökkenése, mikroklíma javítása, CO2 abszorpció</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + Szabályozó ökoszisztéma funkciók (lefolyás és erózió mérséklése, ezáltal a vízminőség javítása)</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + kedvezőbb, mozaikos tájszerkezet fennmaradása, az erdők fontos tájképi elemek</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + természetvédelmi funkció fenntartása (élőhely védelem, ökológiai folyosó hálózat bővülése, biodiverzitás fenntartása)</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + erdőművelésben, erdészetben foglalkoztatottak száma növekedhet</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + jóléti-szolgáltatási funkció fennmaradása (rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése)</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + egészségesebb környezet megőrzése kedvezőbb életminőség fenntartása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - <i>beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + a faállomány védelme</p> <p>- <i>bányászati tevékenység engedélyezésének korlátozása</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése, alapanyag ellátásának biztosítása</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatása</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + fakitermelésből adódó bevétel</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő fennmaradása, növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + erdőművelés, erdészeti termékek előállítás, faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>4. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek</p>

<p>Az OTRT módosítás során az erdőtelepítésre „alkalmas” kifejezés helyett a „javasolt” került be az övezet nevébe, mivel az „alkalmas” kifejezés félreérthető, hiszen az ország (és egyben a megye) területének nagy része elméletben alkalmas az erdőtelepítésre. Az erdőtelepítésre javasolt területek azok, ahol az erdőtelepítési potenciál a legnagyobb és az erdőtelepítés iránti környezetvédelmi igény (környezetérzékenység) is a legjelentősebb. Fejér megyében az erdőtelepítésre javasolt nagysága közel 20 ezer hektár. Ez jelentős csökkenés a korábbi lehatároláshoz (hosszvetőleg 25 ezer hektár) képest, amelynek oka a módszertani változásokban keresendő.</p> <p>Az Trtv. kiegészítő rendeletében (MvM rendelet) az irányelv jellegű előírás nem szigorú. A szabály alapvetően a települések új erdőterület (erdőállomány adattárban nem szereplő) kijelöléseit próbálja orientálni az övezet területére.</p>	<p>+ támogatott környezetkímélő gazdálkodás által érintett területek növekedése</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>+ erdőtelepítés esetén a talaj minőségének javulása ill. megőrzése</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>+ erdő művelési ág esetén a mikroklimatikus viszonyok kedvező alakulása</p> <p>+ porszenyvedtség csökkenése</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>- az ártéri erdőtelepítés akadályozhatja az árvizek és a jég levonulását</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ kedvezőbb tájszerkezet kialakulása</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészeti):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ természetvédelmi funkció erősödése (élőhely védelem, ökológiai folyosó hálózat bővülése, biodiverzitás fenntartása)</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ az erdőgazdálkodással összefüggő szakmákban nő a foglalkoztatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ Kulturális jóléti-szolgáltatási funkció erősödése (rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése)</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ egészségesebb környezet alakulásával kedvezőbb életminőség</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ erdőterületek növekedésével a fagaszdasági haszon növekedése</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>+ faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése, alapanyag ellátásának biztosítása</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>- csökken a mezőgazdasági területek aránya</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>+ fakitermelésből adódó bevétel</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ idegenforgalmi vonzerő növekedése (falusi turizmus, ökoturizmus)</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ erdészeti termékek előállítása, faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>5. Tájképvédelmi terület övezete</p> <p>Az övezet azon területeket foglalja magába, amelyek a természeti és antropogén tájalkotó elemek komplex rendszerének köszönhetően olyan sajátos és jelentős tájképi értékkel bírnak, amelyek hosszú távú</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p>

<p>fennmaradását csak sajátos területfelhasználási szabályok bevezetésével lehet biztosítani.</p> <p>Fejér megyében a tájképvédelmi terület övezetének 2009-es lehatárolása (országos és térségi övezet együttesen) 65 478,08 ha-t fedett le, az új lehatárolás az országos övezet 2017-es módosításának megfelelően ennek több mint kétszerese, 137 631,4 ha területet foglal magába. A módosítás egyik alapvető oka, hogy az országos övezet lehatárolása időközben közigazgatási határtól független, természetföldrajzi határosra módosult.</p>	<p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + megfelelő tájhasználat fennmaradása + hagyományos tájkarakter megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + értékes tájlemek, hagyományos települések és kultúrtörténeti értékek megtartása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + látványkárosító, tájidegen építmények elhelyezésének korlátozása, a tájban megjelenő település sziluett védelmének biztosítása</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + élőhelyek megőrzése</p>	<p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + a „vizuális szemét” mennyiség növekedés megakadályozásával biztosítható a szabadidő eltöltés és rekreáció feltételeinek kedvező szinten tartása</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a „vizuális szemét” mennyiség növekedés megakadályozásával biztosítható az életminőség feltételeinek kedvező szinten tartása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): - <i>bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + vonzó táji környezetben az ingatlanérték emelkedése várható</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): - <i>tájba illesztett közműelhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</i></p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>6. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete</p> <p>A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>A megyét érintő területek az alábbiak:</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + szabadidő eltöltés és rekreáció feltételeinek kedvező szinten tartása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p>

<p>– A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza világörökségi várományos terület (kulturális kategória)</p> <p>A Ripa Pannonica magyarországi szakasza a Frontiers of the Roman Empire (FRE) világörökségi sorozatjelöléshez kapcsolódik; a római katonai építészet és határvédelmi stratégiai koncepció több mint 400 éven keresztül működő, kiemelkedő emléke (légió táborok, ideiglenes menettáborok, erődök, limes utak). Érintett települések: Adony, Baracs, Dunaújváros, Ercsi, Kisapostag, Kulcs, Rácalmás.</p> <p>– Magyarországi tájházak hálózata világörökségi várományos terület (kulturális kategória)</p> <p>A világörökségi várományosi sorozat-helyszín alapvető, a tartalmi lényeg meghatározó jellegzetessége, hogy az nem csupán egy, vagy néhány épületre terjed ki, hanem az egységes szempontok alapján létrehozott tájházak hálózatát jelenti, amely hálózat együttesében több mint alkotóelemeinek összege, komplexitásánál fogva univerzális jelentőségű entitást alkot. A magyarországi tájház hálózat bemutatja a táji és néprajzi csoportok túlnyomó többségének hagyományos népi kultúráját, amelynek a sokszínűsége különös jelentőségű. Érintett települések: Füle, Sukoró.</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájstruktúra, tájhasználat): + megfelelő világörökségi tájhasználat fennmaradása + hagyományos tájkarakter megőrzése a tájkép előnyös változása</p> <p>1.8. az épített környezetre: + értékes tájlelem, hagyományos településkép építészeti és kultúrtörténeti értékek megtartása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + látványkárosító, tájidegen építmények elhelyezésének korlátozása, a tájban megjelenő település sziluett védelmének biztosítása + történeti településkép, értékes épített környezet megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ a kulturális értékek feltárása és megóvása növeli a térségi identitást, a közösség összetartó erejét</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>– a világörökségi érték sérelme nélkül valószínűleg megvalósulhatnak a műszaki megoldások (többlet költség)</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>7. Vízminőségvédelmi terület övezete</p> <p>A 2008. évi OTTr-vel összhangban a hatályos megyei tervben a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete településhatáron, a felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete tényleges területi kiterjedésével volt lehatárolva.</p> <p>A Trtv és így a megye vízminőség-védelmi terület övezetének lehatárolása frissült a VGT2 (Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálat) során, amely alapján az övezet módosult.</p> <p>Az övezetben a bányászat korlátozott, a Trtv a területhasznosítás egyedi szabályozását a településrendezés (HÉSZ) felé utalja.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + a szabályozás közvetve a talajokat is óvja</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + védőterületek kijelölése és a csatornázás a vízminőséget kedvezően befolyásolja + a felszín alatti vizek minőségének hosszú távú megővését szolgálja</p> <p>+ vízminőség védelmi terület övezetbe tartozó terület a korábbi felszíni szennyezésre érzékeny terület övezetéhez képest nagyobb területet</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a megfelelő minőségű ivóvíz a lakosság egészségi állapotát javítja</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a megfelelő minőségű ivóvíz és vízkészlet védelem a lakosság biztonságérzetét növeli</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - bányászati tevékenység korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): - bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: - építési korlátozások</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p>

<p>A vízminőségvédelmi területeken olyan területhasznosítás javasolt, amely a védelmet igénylő víztest szennyezési lehetőségét kizárja.</p>	<p>foglal magába (+ területek: a felszíni ivóvízbázisokat és a halak életfeltételeinek biztosítására kijelölt felszíni vizeket, a természetes fürdővizeket, a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny területeket, valamint a felszín alatti vízbázisok területét), amely hozzájárul a vízminőség állapotának megőrzéséhez</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a környezetszennyezést gátló előírások elősegítik az élővilág, az élőhelyek védelmét</p>		<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: + a felszín alatti vizek állapotának megőrzése</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>8. Nagyvízi meder övezete</p> <p>A nagyvízi meder területének hasznosítása nem akadályozhatja az árhullámok levonulását, az árvízi védekezés lehetőségét és a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási (meder karbantartási) feladatok elvégzését.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + a vízparti tájak megőrzése</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + a vízparti tájak megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + lehetőséget nyújt a szabadidő változatos, tartalmas eltöltésére</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + az árvízvédelem a lakosság biztonságérzetét növeli</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - <i>beépítésre szánt terület kijelölésének tilalma</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + a hullámtéri, nyílt ártéri gazdálkodási forma támogatott szerkezetváltást eredményez</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p>

	<p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + vizes élőhelyek megőrzése + ökológiai hálózat, ártéri erdők megóvása</p>		<p>3.7. az idegenforgalomra: + idegenforgalmi vonzerő megőrzése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>9. Rendszeresen belvízjárta terület övezete</p> <p>Az övezet kijelölésének célja a belvíz okozta kockázatok és károk mérséklése, amelyhez a területrendezési szabályozás a beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozásával járul hozzá.</p> <p>Fejér megyében a rendszeresen belvízjárta terület övezete 33278,49 ha volt, ami 2018-ra 34239,47 ha-ra növekedett (3%).</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a rendszeresen belvízjárta területek beépíthetőségének korlátozása csökkenti a belvíz okozta károk kockázatát</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: - új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása akadályozza az ipari és kereskedelmi területek növekedését</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + megfelelő művelési mód alkalmazásával csökkenthető a belvíz okozta károk</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + környezeti szempontból az erdőtelepítés az övezet területeinek egyik alkalmas földhasználati módja</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p>

			<p>3.8. a vízgazdálkodásra: + az övezet kijelölése és a szabályozás betartása kiszámíthatóbb, kiegyenlítettebb vízkormányzást tesz lehetővé</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>10. Honvédelmi és katonai célú terület övezete</p> <p>A hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület és a – térségi jelentőségű – honvédelmi terület szerepel, azonban az OTrT felülvizsgálata a két övezetet egyesítette honvédelmi és katonai célú terület övezete elnevezéssel.</p> <p>A honvédelmi és katonai célú terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>Fejér megye hatályos területrendezési tervében a kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területek a Várpalotai gyakorlóöltérhez kapcsolódnak, és Bakonycsérnye, Bakonykúti, Balinka, Csór, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Kincsesbánya és Nádasdladány településeket érintik, valamint ebbe az övezetbe tartozik még a székesfehérvári laktanya is.</p> <p>Az ajánlások egyrészt a korábbi honvédelmi objektumok – mint barnamezős területek – mielőbbi hasznosítását, másrészt a honvédelmi területek környezete felől és felé tartó hatásoktól való védelmet szolgálják.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: - <i>eseti talajszennyezés</i></p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): - <i>eseti vízszennyezés</i></p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): - <i>kisebb területű koncentrált élőhely, fajpusztító hatás</i></p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a társadalom biztonságérzetének növelése</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - <i>területhasználat korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: - <i>mezőgazdasági földhasználat korlátozása</i></p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: - <i>erdészeti tevékenység korlátozása</i></p> <p>3.7. az idegenforgalomra: - <i>turizmus korlátozása, látogatás tilalma</i></p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p>

	<p>+ elzárt terület fajgazdagságot és ritka fajokat megóvó hatása</p>		<p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>11. Ásványi nyersanyagvagyon övezete</p> <p>Az övezet a megállapított bányatelkek és megkutatott területek által érintett településeket tartalmazza. Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>A 2009 évi Fejér megyei Területrendezési terv 25 település érintettségét jelölte meg az övezetben. 15 településnek közös az érintettsége a két tervben, 25 település csak a 2009. évi TrT-ben, további 9 település csak a jelenlegi TrT tervezetben szerepel. Fejér megyében 42 bánya (működő, bezárt, tervezett engedélyezett) van összesen a Veszprém Megyei Kormányhivatal nyilvántartása szerint. Az ásványi nyersanyagvagyon övezeti szabályozása nem változott a 2013. évi és a 2008. évi OTTrT-hez képest.</p> <p>Az ajánlások egy része bányászati szabályok értelmezésével kapcsolatos, illetve a bezárt bányák rekultivációjára, tájrendezésére és újrahasznosítására irányulnak.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + <i>külszíni fejtéses bányák okozta talajvesztés</i> 1.2. a talaj minőségére: + <i>termőképesség vesztesége a humusréteg eltűnésével</i> + <i>szénhidrogénbányászati hiba okozta talajszennyezés</i> 1.3. a földtani és ásványvagyonra: + <i>a kitermelési munkálatokkal csökken az ásványvagyon</i> 1.4. a levegő minőségére: + <i>külszíni fejtés esetén a levegő porszennyezése</i> 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + <i>vizek folyásának szabályozása, vízelvonás a bányászat érdekeinek megfelelően</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: + <i>bányászati hulladék lerakása újabb zöldterületek foglalhat el</i> 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + <i>tájsebek, külszíni fejtésű bányák a táj teljes átalakulását, degradációját okozzák</i> 1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatása 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatása 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatása 2.2. a foglalkoztatásra: + új munkahelyek teremtése 2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: + a felhagyott bányatavak rekreációs célú hasznosítása 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + <i>homokbányák okozta porszennyezés</i> 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + nyersanyag kitermelés elősegítése 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + ásványvagyon kitermelés gazdasági haszna, gazdaságélénkítő szerepe 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás 3.5. a mezőgazdaságra: - <i>mezőgazdasági földhasználat korlátozása</i> 3.6. az erdőgazdálkodásra: - <i>erdőgazdálkodási földhasználat korlátozása</i> 3.7. az idegenforgalomra: + a felhagyott bányatavak turisztikai hasznosítása 3.8. a vízgazdálkodásra: + felhagyott bányaterület alkalmas vízvisszatartásra - <i>természetes vizek elvonása a területről</i> 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + nyersanyag kitermelés gazdasági haszna, gazdaságélénkítő szerepe</p>

	<p>+ <i>külszíni fejtésű bányák az élővilág teljes átalakulását okozhatják</i></p> <p>+ <i>felhagyott bányaterületek alkalmasak lehetnek néhány faj megtelepedésére</i></p>		<p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivételével költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>– <i>magas összegű rekultivációs költségek a bányák bezárása után</i></p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatása</p>
<p>12. Földtani veszélyforrás területe által érintett települések övezete</p> <p>Az övezet a már bekövetkezett és ezek környezetében (jósolt) várhatóan bekövetkező földmozgásokkal érintett településeket tartalmazza.</p> <p>A földcsuszamlás a megyében a Duna mentén jellemzően partfalomlásként, egyes területeken pedig rézsúcsúszásként jelentkezik. Kulcs, Rácalmás, Dunaújváros térségében száz-as nagyságrendű szepteres földcsuszamlásos esetet mutat a Duna melletti sávban. Egyik leggyakoribb veszélyforrás a megyében a pincebeszakadás. Érintett települések közé tartozik többek között Tabajd és Vál. A megyében igen jellemző a bányászati tevékenység során alábányászott, ennek folytán teljes kiterjedésükben potenciálisan felszínmozgásosnak tekintendő területek előfordulása. Felszínmozgásos területek vannak Kincsesbánya, Bakonycsernye, Balinka települések közigazgatási területén. A jelen tervszetben 70 település kerül a földtani veszélyforrás terület övezetbe. A 2009. évi TrT-ben 21 település volt érintett. A változást 49 település hozzáadása és két település (Baracs, Sárkeresztes) elmaradása jelenti. A földtani veszélyforrással érintett területet a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ <i>omlás és földcsuszamlás okozta talajvesztés</i></p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <p>– <i>talajerózió okozta táj átalakulás</i></p> <p>+ <i>növényborítottság, védőfásítás tájvédő hatása</i></p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ <i>veszélyeztetett területek beépíthetőségének korlátozása, bányafelügyeleti ellenőrzése</i></p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ <i>átalakulás okozta élőhelycsökkenés</i></p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ <i>veszélyeztetett területek beépíthetőségének korlátozása, bányafelügyeleti ellenőrzése</i></p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ <i>az övezet területén a beépítés bányafelügyeleti hozzájáruláshoz kötésével növekszik a lakosság biztonsága</i></p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ <i>beépítés feltételeinek meghatározása</i></p> <p>+ <i>új beépítésre szánt területkijelölés korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatása</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>– <i>a beépítés bányafelügyeleti hozzájáruláshoz kötött, így az övezet területei korlátozottan állnak az ipar és kereskedelem rendelkezésére</i></p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>– <i>korlátozott területhasználat csökkenti a térség eltartó képességét</i></p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok,</p>

			nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
--	--	--	--

8.5 AZ EGYEDI ÖVEZETEKEL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK

Egyedi övezetek	Az övezeti lehatárolások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1 Felzárkóztatandó belső periféria övezet Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális fejlettség növelése, illetve a komplex programmal fejlesztendő járáások településein működő és oda betelepülni szándékozó vállalkozások településrendezési és fejlesztési eszközökkel való támogatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése, környezetbarát iparok telepítése és gazdálkodási módok ösztönzése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>- <i>népességvesztés, elérhetőségi nehézségek</i></p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>- <i>munkahelyek hiánya</i></p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>- <i>munkahelyek, szolgáltatások hiánya</i></p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése elősegítheti az értékes táji adottságok fennmaradását</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p>

			<p>+ turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>+ alternatív ellátási rendszerek fejlesztése</p>
<p>2 Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az országos turisztikai fejlesztési célok megvalósulásának segítése és a kapcsolódó megyei fejlesztések előmozdítása, turisztikai célú különleges területek kialakítása, turisztikai vállalkozások támogatása, turisztikai potenciál növelése fejlesztési és rendezési eszközökkel.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ kulturális örökségi értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>+ kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p>

			<p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>3 Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a megyei jogú városok funkcionális övezeteinek összehangolt, egymásra épülő fejlesztése, az innovációs-technológiák kiemelt támogatásával.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + az extenzív növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + településképi értékek megőrzése, barnamezős területek hasznosítása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): + vonzó táji, természeti környezet megőrzése + kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + települések összenövésének megakadályozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: + város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázási lehetőségei és korlátai): + a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p>

			<p>+ (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>4 Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a szőlő- és borgazdálkodás, valamint a gyümölcs- és zöldségtermesztés innovatív fejlesztésének támogatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ az extenzív növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ a hagyományos tájhasználati elemek megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ táji és településképi értékek megőrzése,</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ biodiverzitást erősítő elemek megőrzése a volt zártkerti területeken</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet megőrzése</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ foglalkoztatási lehetőségek bővülése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ aktív pihenés, kiskerti tevékenység</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ saját kertészeti termékek előállítása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ települések összenövésének megakadályozása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>

<p>5 Kulturális örökség-történeti fejlesztési övezet Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a megyei szinten is jelentős kulturális és építészeti örökségi elemek értékőrző fejlesztése és bemutatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + kulturális örökség-történeti értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): + vonzó táji, természeti környezet + kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre: + város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>6 Majorsági térségi övezet Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az övezetbe tartozó települések külterületein jellemző, mezőgazdasági funkciójú</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + az építési lehetőségeknek a majorsági területekre koncentrációjával extenzív</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): + vonzó táji, természeti környezet megőrzése</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p>

<p>településrészek (majorok, puszták, a korábbi nagyüzemi és szövetkezeti agrárgazdálkodás és feldolgozás szinterei és üzemközpontjai) sajátosságait figyelembe vevő fejlesztések elősegítése.</p>	<p>növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ táji és településképi értékek megőrzése, barnamezős területek hasznosítása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ A hagyományos majorsági építészeti értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.2. a foglalkoztatásra: + munkahelyi lehetőségek bővülése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>+ térszerkezeti elemként való megőrzése</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ történeti elem megőrzése</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>7 Karsztvízszint emelkedéssel érintett terület övezete Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az emelkedő karsztvízszint következtében veszélyeztetett településeken a kár megelőzés és elhárítás érdekében területhasználati és intézkedési javaslatok megfogalmazása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>▪ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p>

	<p>+ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: a karsztvízszint emelkedéssel érintett területek beépíthetőségének korlátozása csökkenti a karsztvíz okozta károk kockázatát</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: - új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása akadályozza az ipari és kereskedelmi területek növekedését</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + megfelelő művelési mód alkalmazásával csökkenthetők a belvíz okozta károk</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + környezeti szempontból az erdőtelepítés az övezet területeinek egyik alkalmas földhasználati módja</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: + az övezet kijelölése és a szabályozás betartása kiszámíthatóbb, kiegyenlítettebb vízkormányzást tesz lehetővé</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>8 Napelempark kijelölésének korlátozásával érintett terület övezete</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei területrendezési övezet, amelybe azok az értékes és be nem épített területek tartoznak, ahol (a háztartási méretűnél nagyobb) naperőmű park kijelölését kerülni kell. A konkrét telepítési helyet a településszerkezeti tervben kell kijelölni.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + a telepítés helyének korlátozásával, orientálásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - a naperőmű telepítés helyének korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): - a naperőmű telepítés helyének korlátozása</p>

	<p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + a telepítés helyének korlátozásával a tájképi érték védelme</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + a telepítés helyének korlátozásával a természeti értékek védelme</p>	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + a naperőmű telepítés helyének korlátozásával, orientálásával a mezőgazdasági tevékenység elősegítése, kiváló szántók védelme</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + a naperőmű telepítés helyének korlátozásával, orientálásával az erdőgazdálkodási tevékenység elősegítése, erdőterületek védelme</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: - a naperőmű telepítés helyének korlátozása</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): - a naperőmű telepítés helyének korlátozása kivitelezési és üzemeltetési többletköltséget okozhat</p> <p>3.11. az energiaellátásra: - a naperőmű telepítés helyének korlátozása kivitelezési és üzemeltetési többletköltséget okozhat</p>
--	--	--	---

9. AZ ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS

A 2009-ben elfogadott Fejér megye területrendezési tervének módosítását a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénybe (Trtv.) foglalt Országos Területrendezési Terv (OTrT) módosítása tette szükségessé.

Az OTrT módosításával megváltozott az Ország Szerkezeti Terve, az országos és térségi övezetek rendszere és az övezetekre vonatkozó törvényi szabályozás. A változások mind módszertanilag, mind a térszerkezeti és övezeti területi lehatárolásban, továbbá a szabályozásban jelentős mértékűek. Az OTrT, BATrT és BKÜTrT egy törvényben (Trtv.) jelent meg, térképi tervlapjaik a hatályos ingatlanyilvántartási (INY) alaptérkép alapon készültek. Ennélfogva a megyei területrendezési terv számára is új térségi szerkezeti terv, új térségi szabályzat készül az országos és térségi övezetek teljes körű átdolgozásával, az új INY alapon.

A 2019. évi módosítás célja az új jogszabályi előírásokkal való összhang megteremtése, valamint tervi javaslatok a megye fejlesztése érdekében. A terv meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, az erőforrások védelmére, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, a hagyományos tájhasználat megőrzésére.

Az arányos térszerkezet kialakítását a megye szerkezeti terve biztosítja, míg az adottságok, értékek, erőforrások védelme, a fejlesztési területek kijelölésének orientálása, a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása a térségi övezetek feladata. Az OTrT módosítása során cél volt az országos és ágazati érdekek képviselésének erősítése egyes szabályok szigorításával, más szabályok betarthatóságot segítő módosításával, illetve a térképi lehatárolások aktualizált, megalapozottabb, így elfogadottságot segítő pontosításával. E változtatásokat adaptálja és a megye sajátosságaihoz illesztve alkalmazza a megye rendezési terve.

Megyei önkormányzati rendelettel kerül elfogadásra a térségi szerkezeti terv és ahhoz kapcsolódó szabályok, valamint a térségi övezeti terv és övezeti szabályok, a Trtv és a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet alapján. Az egyedi megyei övezetekhez kapcsolódó szabályok a miniszter előzetes jóváhagyása után kerülhetnek a megyei önkormányzati rendeletbe. Az térszerkezeti elemekhez és az övezetekhez kapcsolódó, ajánlás jellegű tartalom, valamint az intézkedési javaslat megyei önkormányzati határozattal kerül elfogadásra.

Térségi szerkezeti terv

Az *Ország Szerkezeti Terve*, amely M=1:500 000 léptékben tartalmazza az országos területfelhasználási kategóriákat, valamint az országos műszaki infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket – a módosítás eredményeként, az egyes érintett ágazatok legújabb koncepciói és egyéb megalapozó tanulmányai alapján - a

2018. évi felülvizsgálat során tartalmilag megújult. A térségi területfelhasználási kategóriák (erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, települési térségek) országos lehatárolását és az országos jelentőségű műszaki (energetikai, közlekedési, vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási) infrastruktúra-hálózatoknak a nyomvonalát és az egyedi építményeknek az elhelyezését a megyei területrendezési tervek az OTrT-ben előírt szabályok figyelembe vételével pontosíthatják, azonban új szabályokat nem állapíthatnak meg. A területfelhasználási kategóriák a megyei területrendezési tervekben a sajátos területfelhasználási térséggel, a műszaki infrastruktúra esetében pedig a térségi szintű hálózatokkal és építményekkel egészülnek ki. Így a területfelhasználás országos és térségi elhatározásai a helyi elképzelésekkel kiegészítve a településrendezési eszközök készítése során érvényesülnek. A térségi területfelhasználási kategóriák ábrázolásánál területi korlát (legkisebb területi egység) nem került megállapításra, kivéve a sajátos területfelhasználású térséget, ahol 5 ha az ábrázolható területi minimum.

A **területfelhasználási kategóriák** elnevezése, lehatárolása és szabályai is megváltoztak 2008-tól 2018-ra, a közbenső 2013. évi OTrT változással.

2009. évi FMTrT idején hatályos 2008. évi módosított OTrT	2013. évi. OTrT módosítás	2018. évi Trtv (OTrT)
erdőgazdálkodási térség	erdőgazdálkodási térség	erdőgazdálkodási térség
mezőgazdasági térség	mezőgazdasági térség	mezőgazdasági térség
vegyes területfelhasználású térség	vegyes területfelhasználású térség	
városias települési térség	települési térség	települési térség
hagyományosan vidéki települési térség	települési térség	települési térség
vízgazdálkodási térség	vízgazdálkodási térség	vízgazdálkodási térség
építmények által igénybe vett térség	építmények által igénybe vett térség	
		sajátos területfelhasználású térség (megyei és kiemelt térségi TrT-ben)

Az **erdőgazdálkodási térség** az OTrT 2008. évi módosítása óta az Országos Erdőállomány Adattári (OEA) meglévő erdőterületek és az országban kitűzött 27%-os erdősítési célnak megfelelő javasolt erdőterületek lehatárolásával történik. A meglévő erdők valós, kis mértékű változásai mellett a javasolt erdőterület területi lehatárolása nagy arányban változott, módosult az erdőtelepítésre való alkalmasság új módszertani megközelítése miatt. Fejér megyében is jelentősen nőtt és részben területileg is áthelyeződött a javasolt erdőterület. Az OTrT erdőgazdálkodási térségének megyei tervbe való átvezetési szabályozása (95%-os szabály) sokkal szigorúbb lett, a településrendezési eszközökbe való átvezetés korábbi 75%-os szabálya azonban törlésre került.

A térség **szabályozását** a Trtv. rögzíti. A szabályozás célja továbbra is az, hogy az erdőgazdálkodási térségbe tartozó területek minél nagyobb arányban erdőterület területfelhasználási egységbe kerüljenek besorolásra a településszerkezeti tervekben. A települési területfelhasználási egységek kijelölése során az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni. Ezek a szabályok a következők:

Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia.

A településrendezési eszközök készítése során az OEA-ban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

A **vízgazdálkodási térség** ábrázolása technikailag átalakult, a kisebb vízfolyások is felületként kerültek lehatárolásra a vonalas jelzés helyett. Így területük számíthatóvá vált.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozóan a korábbi megyei terv készítésekor nem állt rendelkezésre adatszolgáltatás. A térség lehatárolása így a DTA-50 adatbázis alapján történt.

A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelenített kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.

A 2008. évi OTrT *szabályozása* az országos és megyei terv között 90%-os besorolást tett kötelezővé a vízgazdálkodási térség tekintetében. A megyei és települési szint között szintén 90%-os megfeleltethetőség volt. A fennmaradó részen beépítésre szánt terület nem volt kijelölhető. A 2013. évi OTrT-ben az ország-megye viszonylatában 90%, a megye település viszonylatában 85% volt a megfeleltetés.

Az új Trtv szabályozás országos és megye között százalékos értékek helyett a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel történő egyeztetés alapján történő pontosítást ír elő, ami lehetőséget ad a tervezőknek, hogy a léptékváltásból és az eltérő adatbázisok alkalmazásából adódó eltérést az alsóbb rendű tervek készítése során az illetékes államigazgatási szervvel egyeztetve pontosíthassák.

A megye-település viszonylatában az új szabályozás szélesebb kört határoz meg a besorolásnál, azonban a kijelölt terület egészét ezen kategóriák egyikébe kötelező sorolni. A kijelölhető kategóriák: vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egység. (Utóbbi területfelhasználási kategóriák még nem szerepelnek az OTÉK-ban.)

A **mezőgazdasági térség** ábrázolási elve nem változott a térszerkezeti tervlapon. Továbbra is „maradék” kategória az erdőgazdálkodási, vízgazdálkodási, települési és sajátos területfelhasználású térség felszerkesztése után. A mezőgazdasági térség jellemzően kis mértékben csökkent a települések növekedése és sajátos területek kijelölése miatt.

A mezőgazdasági térség *szabályozása* szintén az Trtv. szabályozásával összhangban módosul. A szabályozás célja

továbbra is az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe kerüljenek a településszerkezeti tervekben. A szabályban szereplő százalékos értékek bizonyos rugalmasságot biztosítanak az átvezetések során. A településnek a megyei mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban kell mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolnia a TSZT-ben. A fennmaradó területen természetközeli és honvédelmi terület jelölhető. Az ország-megye viszonylatában kisebb a mozgástér, mert az országos mezőgazdasági térség legalább 95%-át kell megyei mezőgazdasági térségbe sorolni (korábban 75% bolt). Ugyanakkor szabályban szereplő „elsődlegesen” kifejezés irányelv jelleget kölcsönöz az előírásnak.

A **települési térség** fogalom-meghatározása nem változott a 2013. évi OTrT óta. A települési térség lehatárolása - területi alsó korlát nélkül - az ingatlannyilvántartás szerinti települési belterületek és az adatszolgáltatásként átadott hatályos településrendezési eszközök (TSZT, SZT) beépítésre szánt területei figyelembevételével történt. Fejér megye esetében magas arányban álltak rendelkezésre a települések szabályozási tervei, a hiányzóknál az ingatlannyilvántartás szerinti települési belterület lett lehatárolva mint települési térség.

A korábbi OTrT szabályozása szerint a települési térséget legalább 75%-ban (megyei) települési térség kategóriába kellett sorolni. Ez a %-os szabály a hatályos Trtv-ben 90%-ra emelkedett. Tekintettel arra, hogy a 2008. évi OTrT csak az 1000 hektárt meghaladó települési térséget ábrázolta felületi jellel, az az alattiakat jellel, a 75%-os besorolás nem volt értelmezhető a teljes települési térségre. A 2008. évi OTrT tiltotta a hagyományosan vidéki települési térségben a nagyvárosias és vegyes területek kijelölését a településrendezési eszközökben. Ez a szabály mára kikerült a törvényből, mivel az nem különböztet meg vidéki és városi települési térségeket.

A Trtv az új beépítésre szánt terület kijelölését feltételekhez köti a mérlegelés elvével. Az új beépítésre szánt terület lehetőleg csatlakozzon a már kijelölt települési térséghez, de ne okozza ezzel a szomszédos települések összenövését. A barnamezős beruházásokat előnyben kell részesíteni. A települési térség növekedését indirekt módon korlátozzák a többi területfelhasználási kategóriákra, valamint az övezetekre vonatkozó szabályok is.

A **sajátos területfelhasználású térséget**, mint új kategóriát az 5 ha-nál nagyobb területű külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek alkotják.

A sajátos területfelhasználású térség szabályozásának lényege, hogy a területét a tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. (Problémát jelenthet a visszaminősítés hiánya, azaz lehetőség megteremtése arra, hogy pl. a későbbiekben egy rekultivált bánya mezőgazdasági vagy vízgazdálkodási területbe visszatorolható legyen.)

A **vegyes területfelhasználású térség** az új Trtv szerinti OTrT-ben **megszűnt**, így a megyei területrendezési tervek sem határolhatnak le ilyen kategóriát. A megszűnés oka a részletesebb ágazati adatszolgáltatás és pontosabb INY alapú tervezési alaptérkép használata.

Megszűnt továbbá az építmények által igénybe vett térség is az új törvény alapján. Szerepét részben átvette a sajátos területfelhasználású térség.

A **műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények** térbeli rendjének ábrázolási módszere a térszerkezeti tervlapon alapvetően úgy változott, hogy a meglévő és tervezett infrastruktúra elemeket eltérően ábrázolja, továbbá kis mértékű fogalom átnevezések történtek. A 2009. óta megépült új infrastruktúra elemeket meglévőként tünteti fel a terv és egyes tervezett elemek is megváltoztak országos és térségi szinten egyaránt..

2009. évi FMTrT idején hatályos 2008. évi módosított OTrT	2013. évi OTrT	2018. évi Trtv (OTrT) szerint módosított FMTrT
Gyorsforgalmi út	Gyorsforgalmi út	Gyorsforgalmi út
Főút	Főút	Főút
Térségi jelentőségű mellékút	Mellékút	Térségi szerepű összekötő út
Egyéb mellékút		Mellékút
Nagysebességű vasútvonal	Nagysebességű vasútvonal	Nagysebességű vasútvonal
A transzeurópai áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal	A transzeurópai áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal	
Egyéb országos törzshálózati vasútvonal	Egyéb országos törzshálózati vasútvonal	Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
Vasúti mellékvonal	Vasúti mellékvonal	Országos vasúti mellékvonal
<i>Keskeny nyomtávú vasútvonal</i>	Keskeny nyomtávú vasútvonal	
Országos kerékpárút törzshálózat	Országos kerékpárút törzshálózat eleme	Országos kerékpár út
Térségi kerékpárút-hálózat	Térségi kerékpárút-hálózat eleme	Térségi kerékpárút
<i>Országos jelentőségű polgári repülőtér</i>	Országos jelentőségű polgári repülőtér	Nemzetközi kereskedelmi repülőtér
Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérre fejleszhető repülőtér	Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérre fejleszhető repülőtér	Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszhető repülőtér
<i>Állami repülések céljára szolgáló repülőtér</i>	Állami repülések céljára szolgáló repülőtér	
<i>Közös felhasználású katonai és polgári repülőtér</i>	Közös felhasználású katonai és polgári repülőtér	
Egyéb nyilvános és nem nyilvános polgári célú repülőtér	Egyéb nyilvános és nem nyilvános polgári célú repülőtér	Térségi repülőtér
Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő	Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő	Országos kikötő
Térségi közforgalmú kikötő	Térségi közforgalmú kikötő	Térségi kikötő
Személyforgalmi kikötő	Személyforgalmi kikötő	
Kompátkelőhely	Kompátkelőhely	Kompátkelőhely
Térségi jelentőségű logisztikai központ		Térségi logisztikai központ
<i>Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátkelő, Vasúti törzshálózaton lévő határátkelő, Térségi határátkelő</i>	Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátkelő és határátlépési pont, Vasúti törzshálózaton lévő határátkelő és határátlépési pont, Térségi határátkelő és határátlépési pont	
<i>Atomerómű</i>	Atomerómű és egyéb erőmű	
<i>Egyéb erőmű</i>		Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű

Kiserőmű	Kiserőmű	5-50 MW közötti névleges teljesítőképességű erőmű
750 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	750 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	
400 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	400 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	400 kV-os átviteli hálózati távvezetékek
220 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	220 kV-os átviteli hálózat távvezetékek elemei	220 kV-os átviteli hálózati távvezetékek
120 kV-os átviteli és szolgáltató hálózat távvezetékek	Térségi ellátást biztosító 120 kV-os elosztó hálózati távvezetékek	Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezetékek
		Földgázszállító vezeték
		Kőolajszállító vezeték
Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállító vezeték	Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezetékek	Termékvezetékek
Térségi szénhidrogén szállítóvezetékek	Térségi szénhidrogén szállítóvezetékek	Földgázelosztó vezeték
Radioaktív hulladék lerakó	Radioaktív hulladék lerakó	
Veszélyes hulladék ártalmatlanító	Veszélyes hulladék ártalmatlanító	Veszélyeshulladék-lerakó
Térségi hulladéklerakó hely	Térségi hulladéklerakó hely	Térségi hulladékkezelő
Térségi szennyvíztisztító telep		
Térségi vízmű		
	A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése I. ütemében megvalósuló árvízi tározó	
10 m ³ -t meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőség	10 millió m ³ -t meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőség	
	Belvíztározó	Országos vízkár-elhárítási célú tározó
		Kiemelt jelentőségű vízi építmény
<i>Belvíz főcsatorna</i>		
Elsőrendű árvízvédelmi fővonal	Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal	Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
	Másodrendű árvízvédelmi fővédvonal	
	Országos jelentőségű öntözőcsatorna	
	Térségi jelentőségű belvíz és öntöző csatorna	Térségi csatorna
1 millió m ³ -t meghaladó és 10 millió m ³ -nél kisebb tározási lehetőség	1 millió m ³ -t meghaladó és 10 millió m ³ -nél kisebb tározási lehetőség	1 millió m ³ -t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározó

Dólt betűvel szedve, ami nem érinti Fejér megye TrT-ét

A műszaki infrastruktúra elemei közül kiemelt jelentőségek a **közlekedési hálózatok**, ezeket összefoglalóan mutatjuk be.

A megye **gyorsforgalmi úthálózatát** az OTRT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest a gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik jelen tervezésben.

Rövid szakaszon épült még csak meg, de a Duna-híd miatt, valamint a megye déli térségnek fejlesztésében várható szerepe szempontjából is kiemelt jelentőségű az M8.

Megyén belüli kapcsolatokat a **főutak** szolgálják ki. Székesfehérvár központú az M7 gyorsforgalmi mellett az 7., 62., 63., 8., 81., és 811.sz. főutak, melyek Székesfehérvár központúságát a jelenleg 1., 6., 61. és 64.sz. főutak oldják. A megyei tervben rögzített tervezett főutak további haránt irányú elemeket jelentenek, valamint a szomszédos megyékkel való kapcsolatokat gazdagítják.

A megye főúthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, így a hatályos megyei területrendezési tervhez képest jelen tervezésben csak az jelent változást, hogy a Nagykönyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az OTrT-ben, így a megyei tervben sem. A korábbi előírásokkal szemben jelenleg a főúti elkerülőket már nem az országos terv határozza meg, hanem a megyei terv. A hatályos megyei tervben szereplő tervezett elkerülők megváltoztatása nem indokolt.

Térségi szerepű összekötő utak azok a mellékutak, amelyek számos települést összekötő és/vagy nagyforgalmú utak, szerepük a főutakéval vetekszik, azok hálózatát egészíti ki. A hatályos megyei tervben szereplő térségi szerepű összekötő utak megváltoztatása nem indokolt.

A **mellékutak** - összekötő és bekötő utak - elsődleges feladata az egyes települések bekapcsolása az országos úthálózati rendszerbe.

Az **országos vasúti törzshálózat** távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röske és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) *nagysebességű vasútvonalak* kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza.

A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTrT felülvizsgálata során. A két nyomvonal – az ország többi nyomvonalához hasonlóan – nem rendelkezik részletes tervekkel, csak M=1:100 000 léptékű tervezés történt.

A hatályos megyei területrendezési tervben a törzshálózati vasúti pályák két kategóriában (transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTrT felülvizsgálata összevonta. A meglévő vasútvonalakon az átkategorizálás lényegében nem jelent változást. A **vasúti mellékvonalak** körét és nyomvonalát a hatályos megyei tervhez képest nem volt indokolt megváltoztatni.

A megyei területrendezési tervben **légi közlekedés** területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.

A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi

tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.

A megyei területrendezési tervben a **kerékpáros közlekedés** a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kerékpáros hálózat formájában van jelen.

Az **országos kerékpárút törzshálózat** az országos kerékpárút-hálózat gerinceként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direkter kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.

Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.

A megyei területrendezési tervben a **vízi közlekedés** a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.

Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaújvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon találhatók.

Térségi övezeti terv

Az **erdők övezetéhez** kapcsolódó szabály – a korábbiakban leírt célhoz igazodóan és a Trtv-ből következően – az övezet területén az erdőterület települési területfelhasználási egység kijelölését írja elő. Ugyanakkor a szabályozás mozgásteret is biztosít a településtervezés részére, mivel az övezet 5%-án más területfelhasználási egység is kijelölhető. A Trtv elfogadást megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek esetében az övezeti érintettség esetén sem kell erdőterület területfelhasználási egységet jelölni a településszerkezeti tervben. Az erdők övezetének szabálya kiváltja a korábbi erdőadattára vonatkozó általános területfelhasználási szabályt is.

Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység is korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.

Az **erdőtelepítésre alkalmas terület övezete szabályozása** Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTrT (2008) előírások szerint: „Az övezetbe tartozó területeken beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.” Az OTrT 2013 módosítása (ez alapján nem készült új megyei terv) során egy enyhébb irányelvű jellegű szabály fogalmazódott meg: „A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.”

Ennek oka az volt, hogy az erdőtelepítésre javasolt területek általában gyengébb termőhelyi adottságú szántóterületek, amelyeken az erdőtelepítés lehetősége nem feltétlenül élvez prioritást más fejlesztésekkel szemben.

A **kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete** esetében az OTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához az övezet kijelöléséhez alapot szolgáltató ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések – így a mezőgazdasági alkalmasság vizsgálat is – új alapokra helyeződtek. A módszertani változás az ökotípusok (így az övezetek) elhelyezkedésében is jelentős változást eredményezett. Az elhelyezkedés mellett a terület nagysága is jelentősen változott. Míg 2009-ben a megyében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár. Ennek fő oka módszertanban bekövetkező változás volt, amelynek részét képezte a jó termőhelyi adottságú szántók övezetének 2013-as bevezetése.

Jelen törvényi előírás a z övezetre vonatkozó szabályokon lényegében nem változtatott, az övezetben új beépítésre szánt terület csak az állami főépítési területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

A **jó termőhelyi adottságú szántók övezete** az OTrT 2013-as módosítás során *jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete* elnevezéssel került be a területrendezési tervi elemnek közé. A 2013-as OTrT szerint nem készült terv a megyére, így az övezet megyei bevezetésére jelenleg kerül sor. Az övezeti kijelölés alapjául szolgáló módszertan itt is változott 2013-hoz képest. ezáltal az akkori kiterjedés szintén csökkent.

Az övezetben a OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály: *A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.* Az MvM rendeletben egyrészt a megfogalmazás némileg változott, de lényege megmaradt, másrészt kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó korlátozással.

Az **ökológiai hálózat magterületének övezete** a 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv) szerinti szabályozásában két kisebb eltérés mutatkozik a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Ezek szigorítást jelentenek a bányászati tevékenység, illetve az erőművek elhelyezhetősége vonatkozásában.

Az **ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetének** a Trtv szerinti szabályozásában a bányászati

tevékenységgel kapcsolatban mutatkozik eltérés a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Az új törvény kitér a célkitermelőhelyek létesítésének tilalmára is, ugyanakkor a meglévő külfejtéses művelésű bányatelkeknek csak a horizontális bővítését tiltja meg.

Az **ökológiai hálózat pufferterületének övezetének** a Trtv szerinti szabályozása pontosította a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Az új törvény szabályozása szerint ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, ott beépítésre szánt terület a korábbi szabályozásban említett feltételektől függetlenül is kijelölhető. Az ökológiai hálózat másik két övezetéhez hasonlóan az új törvény célkitermelőhelyek létesítését ebben az övezetben is tiltja.

A **tájképvédelmi terület övezetére** vonatkozó szabályozás változásának egyik alapvető eleme, hogy megszűnt a kétszintű lehatároláshoz kapcsolódó kétszintű szabályozás. Az egységes értelmezést nehezítő, nem egzakt szabályok helyett helyi önkormányzati eszközökhöz (HÉSZ, TKR) lett delegálva a tájképvédelem konkrét szabályainak megalkotása. Így a tájképvédelmi terület övezetével érintett területre meg kell határozni a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait, valamint a településképi rendeletben (TKR) a településképi követelményeket.

Országos elírásként megmaradt ugyanakkor a bányászati eljárásokban és a közműlétesítmények elhelyezése során érvényesítendő tájképvédelmi szempontok előírása, kiegészülve a közlekedési hálózat és az erőművek létesítésével.

A **világörökségi és világörökségi várományos területek övezetében** a Trtv alapján a korábbi törvényi előírásokhoz képest lényeges változás, hogy az övezet tényleges kiterjedését a településrendezési eszközökben fel kell tüntetni, továbbá, hogy utalás történik a világörökségi kezelési tervekre (amelyeket a várományos területekre is el kell készíteni a világörökségi törvény alapján). Ezen túlmenően a bányatelek mellett a célkitermelőhely is megjelenik, és az infrastruktúra hálózatok mellett az erőművek is szerepelnek a szabályban.

A **vízminőség-védelmi terület övezetének** korábban (2003-2013 között, így a megye 2009-es tervében is érvényesen) a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete* és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* volt megfeleltethető. A 2013. évi OTrT módosításban a két övezet egységesítésre került országos vízminőségvédelmi terület néven, amelynek fogalom-meghatározása a jelenlegi Trtv-vel egyező. A 2013-ban megfogalmazott szabály került be a Trtv-t kiegészítő 9/2019 MvM rendeletbe is.

A **nagyvízi meder övezete** a 2009-es megyei tervben is szerepelt. A Trtv-t kiegészítő MvM rendeletében az övezet szabályozása az új beépítésre szánt területek kijelölésének tiltása mellett, a már beépítésre szánt területeken az építési tevékenység korlátozására (vízügyi) is kiterjed.

A **rendszeresen belvízjárta terület övezet** a 2009-es megyei tervben is szerepelt. Az övezetre vonatkozó szabály nem változott.

A **földtani veszélyforrás terület övezet** szabályozása miniszteri rendeletben (9/2019 MvM r.) kis mértékben

változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.: „ A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

Az **ásványi nyersanyagvagyon övezete** szabályozása a TrTv. felhatalmazása folytán elfogadott MvM rendeletben nem változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.

A **honvédelmi és katonai célú terület övezete** „elődjeként” a hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – **kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezet** és a – térségi jelentőségű – **honvédelmi terület** szerepel, azonban az OTrT felülvizsgálata a két övezetet egyesítette az új elnevezéssel. A szabályozást lényegében nem változtatta meg az új törvény A szabályozás módosítása a honvédelmi erdőterületek korábban nem kellően pontos településrendezési kezelését rendezi.

Az új törvény (Trtv) ún. **egyedileg meghatározott megyei övezetek** lehatárolására és szabályozására is lehetőséget ad a megyei tervek számára. Az övezetek célja a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, továbbá a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására. irányulhat. Az egyedileg meghatározott övezeteket a megyei önkormányzat csak a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását követően fogadhatja el. A megyei terv javaslattevő fázisában **8** egyedi megyei övezetre készült javaslat rendeleti szintű szabályokkal és ajánlásokkal.

- **Felzárkóztatandó belső periféria övezet**
- **Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet**
- **Magyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet**
- **Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet**
- **Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet**
- **Majorsági térség övezete**
- **Karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete**
- **Napelempark kijelölésének korlátozásával érintett terület övezete**

Területi változások összefoglaló táblázata:

Övezet neve	Csak 2009-ben	Csak 2018-ban	2009-ben és 2018-ban is
Országos ökológiai hálózat magterületének övezete	4683,90 ha	2684,44 ha	69203,96 ha
Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	1615,19 ha	5629,17 ha	21771,97 ha
Országos ökológiai hálózat puffertérületének övezete	1728,82 ha	735,90 ha	1988,59 ha
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	157171,60 ha	3965,66ha	49766,18 ha
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	35695,92 ha	43103,35 ha	10847,13 ha
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	8169,02 ha	17282,96 ha	2167,39 ha
Tájképvédelmi terület övezete	5916,67 ha	78069,94 ha	59561,41 ha
Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete által érintett települések	1 db	3 db	6 db
Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések	0 db	13 db	10 db
Ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések	25 db	9 db	15 db
Földtani veszélyforrás terület övezete által érintett települések	2 db	51 db	19 db
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	1756,49 ha	5819,11 ha	31522,00 ha
Nagyvízi meder övezete	827,42 ha	1162,91 ha	2464,298393

Területhasználati kategóriák			
Erdőgazdálkodási térség	6930,71	34332,74	43550,44
Mezőgazdasági térség	39916,51	10458,67	285634,48
Települési térség	5595,1	2354,97	46890,41
Vízgazdálkodási térség	474,17	2717,47	6751,49
Erdőterületek funkció szerinti megoszlása			
Gazdasági erdő		17414,00 ha	
Védelmi erdő		35939,24 ha	
Közjóléti erdő		744,95 ha	
Egyéb erdőrészlet		6311,70 ha	

MELLÉKLETEK

Rendelet mellékletei:

1. melléklet: Fejér megye szerkezeti terve

3/1. melléklet: ökológiai hálózat magterületének övezete, ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, ökológiai hálózat puffterületének övezete

3/2. melléklet: kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete és jó termőhelyi adottságú szántók övezete

3/3. melléklet: erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete

3/4. melléklet: tájképvédelmi terület övezete

3/5. melléklet: világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

3/6. melléklet: vízminőség-védelmi terület övezete

3/7. melléklet: nagyvízi meder övezete

3/8. melléklet: honvédelmi és katonai célú terület övezete

3/9. melléklet: ásványi nyersanyagvagyon övezet

3/10. melléklet: rendszeresen belvízjárta terület övezete

3/11. melléklet: földtani veszélyforrás terület övezete